smells like teen spirit smells like teen spirit smells like teen spirit

james greer

"genç ruh gibi kokar"dı...

bir kurt c. romanı

“genç ruh gibi kokar”dı...

versus

Versus Kitap (124)

James Greer

Die Verwandlung

Işıl Özbek

İlknur Kavlak

İlknur Kavlak

Ayhan Matbaası

0212 445 32 38

ISBN: 978-605-5691-36-3

VERSUS KİTAP Şubat 2011

Albay Faik Sözdener Sk.

Benson İş Merkezi No:21/2

Kadıköy / İstanbul 34710

Tel: 0 216 418 27 02 (pbx) Faks: 0 216 414 34 42

“genç ruh gibi kokar”dı...

james greer

çeviri: ışıl özbek

BİRİNCİ DEFTER

Yerimde olsaydınız siz de benim gibi hissederdiniz: Yapayalnız, üşümüş ve korkmuş. Ama bu haller daha yeni. Dışarıdan gelip geçenlerin sadece başımın üst kısmını görebilecekleri şekilde ayaklarımı toplayarak pervazının altına oturduğum pencereden, mavi kar tabakasını delerek başını çıkarmış ilk çiğdemlere bakıyorum. Baharın gelmesi yakın. Ne var ki bu odada –aslında altı metre yüksekliğindeki tavanı, soluk kırmızı duvarları, yere serilmiş eski püskü Arap kilimleri ve ipek kırlentleriyle, odadan çok büyükçe bir salona benziyor– kış hüküm sürüyor. Ölü kış, gerçek anlamda burada. Bakmamaya çalıştığım o köşede ve bütün diğer köşelerde. Batıya bakan yüksek pencere, rengarenk dikdörtgenlere bölünmüş kirli bir camla kaplı. Gün batımında kırmızı, mavi, sarı cam parçalarından giren ışık, ahşap döşemede bulanık elipsler çiziyor. Yerler menekşe, portakal ve deniz yeşiline boyanıyor.

Pervaza yerleşmeden önce çekmecelerden birinde bir düzine defter ve birkaç tane kurşun kalem buldum. Mutfaktan üç adet ton balığı konservesi ve bir paket bisküvi getirdim. Üzerinde altı büyük mum olan bir şamdanı, pencereden görünmeyecek ama yazmama yetecek kadar ışık sağlayacak şekilde yakınıma yerleştirdim. Büfeden iki karton sigara ve bir kutu şömine kibriti yürüttüm. Son olarak bir şişe iyi şarap, bir tirbuşon ve Kurt’ün komik bulduğu kahve fincanını aldım. Şarabı soğukta bekletmek iyi değil, ama başka şansım yok.

Bütün bu malzemeyi topladım; çünkü gücüm yettiği sürece, hikâyenin sonuna gelene kadar yazmak istiyorum. Yazmayı bitirinceye değin bölünmeyeceğimi umuyorum fakat özellikle soğuk ve mumlar düşünüldüğünde böyle bir tehdit her zaman var.

Eğer her şey planladığım gibi giderse, kusurlarımın hepsini öğrenmiş olacaksınız. Ne kadar bencil, duygusal, boş, düzenbaz, önemsiz, insanları çıkarları için kullanan, yüzeysel, dengesiz ve kalın kafalı olduğumu anlayacaksınız. Tipik insan özellikleri işte; ama umurumda değil. Bunları size kendimden söz etmek için değil, keşif yoluyla benlik labirentini –benimkini ve sizinkini– tarumar etmek için yazıyorum. Amacım beni sevmenizi sağlamak olsaydı –ki geçmişte sık sık bunu hedeflerdim– bambaşka bir yol tuttururdum. Fakat –bunu uyarı olarak değil basit bir gerçeklik olarak söylüyorum– bu yöntemi de tercih edebilirdim. Lütfen şunları aklınızda tutun: Amerika'nın (coğrafi olmasa da ruhani anlamda) tam ortasında bulunan bir kasabada doğmuş yirmi iki yaşında bir kızım ve bu yüzden fazla üstüme varmamanız gerekiyor. Kimi zaman, anlattıklarımın gerçek mi yoksa kurgu mu olduğuna ya da ikisinin arasında herhangi bir fark olup olmadığına karar veremiyorum.

Anlatmak istediğim, anlatmak zorunda olduğum hikâye benimki değil ama içinde ben de varım. Ben olsam bu hikâyeyi –ya da herhangi başka bir hikâyeyi– yazmak için kendimi seçmezdim; ancak olaylar öyle bir gelişti ki, bu öyküyü anlatması gereken herkes –söz gelimi çok daha iyi bir konumda olanlar ya da şu veya bu nedenle daha başarılı olabilecekler– öldü. Kafa ve yürekçe ikinci sırada yer alanlarsa koşullar, kişisel kaprisler ya da kaderin cilvesi yüzünden devre dışı kaldılar. Bu nedenle, yalnızca bir kısmına dahil olduğum bu hikâyeyi anlatabilecek tek kişi benim. hikâyenin açıkça görülen uzunluğuna rağmen, nasıl başladığından söz etmeyeceğim ve baş kahramanlarının daha sonradan nasıl sıçrayıp hopladıkları, ne tür oyunlar oynadıkları ya da kendi sonlarını nasıl hazırladıklarıyla ilgili tahminler yürütmeyeceğim. Ben, yalnızca tamamını okuduğunuzda çok kötü, çok hüzünlü ve fazlasıyla uzun olduğunu göreceğiniz son zamanlarında –bizzat tanıklık yaptığım aylarda– yaşananları biliyorum.

Kurt C'yi ilk olarak memleketi Dayton'a döndükten birkaç hafta sonra fark ettik; buraya gelmesinden önce dünyaca ünlü bir ‘‘rock'' grubunda çalıyormuş (bu konudaki cahilliğimi mazur görün –müziği severim ama söz konusu grupla ilgili pek bir bilgim yok). Bir çoğumuz gibi Doğu Dayton'un

çorak bir kasabasında büyümüş ama –bir çoğumuzun aksine– bilincine varır varmaz büyük başarılara kavuşmak umuduyla taşradan sıvışıverdiği eşsiz bir yeteneğe sahipmiş. İstediğinden çok daha fazlasını elde edince, bir münzevi hayatı yaşayabilmek için doğduğu topraklara geri gelmiş. Anlayacağınız şu malum hikâye: Zenginlik başa bela olur, ün yalnızlaştırır. Malum ama aynı zamanda çok da sıkıcı hikâye; neyse sonuçta bir biyografi yazmak niyetinde de değilim.

Benim teorim –ya da birazdan teorim haline gelecek olan düşüncem– Dayton'un yerlilerini buradan uzaklaştırdığı kadar kendine de çektiği yönünde. Bu şehirde, merkezi yapısından ve sürekli atan kalbinden kaynaklanan bir tür merkezkaç kuvveti var ve o kuvvet burayı terk edenlerin yüreklerinde bir vakum etkisi yaratırken, diğerlerini de kırılmaz zincirlerle oldukları yere bağlıyor. Kurt'ün bu toprakları sevmesi için hiçbir nedeni olmamasına karşın –çocukluk arkadaşları ya başka yerlere taşınmış ya ölmüş ya da kafalarında tek bir düşünce olmayan kaslı kuşlara dönüşmüşlerdi– yine de geri döndü. Bambaşka bir şehre ya da ülkeye yerleşip orada ordusu olmayan bir savaş kahramanı gibi yaşayabilirdi. Ama o buraya geldi. Evine.

Sonbahar ortalarında, Hawthorn Hill'deki daha önce Orville Wright'a ait olan büyük konağı satın aldığı dedikodusu yayıldı. Wright'ın delice takıntılarına uygun olarak döşenmiş olan ev kendimizi bildik bileli –ki genç olduğumuzdan, bu, çok uzun bir süreyi kapsamıyordu– vardı. Çok nadiren rast gelinen bir şey oldu ve söylentiler doğru çıktı: Kısa bir süre sonra Kurt, hep "Orası" diye andığı Albion'a taşındı. Aramızdan –şu anda kim olduğunu hatırlayamadığım– birinin anlattığına göre, uzun, dolambaçlı araba yoluna şaşırtıcı derece küçük bir kamyonet yanaştı ve taşıyıcılar, birkaç koli ile üzerilerinde Kurt'ün ''rock'' grubunun adının yazılı olduğu ve içlerinde müzik aletleri bulunan uçak valizlerini indirdiler. Müzikle ilgili eşyaların çoğu arka tarafa götürülerek, yalnızca bir kez gördüğüm küçük bir odaya yerleştirildiler. Kurt –biz etrafta dolaşmadığımızda– orada bayağı zaman geçiriyor olmalıydı.

Herhangi birinin o harabede yaşamak istemesine şaşırmıştık; üstelik Kurt'ün tadilat yaptırmaya da pek niyeti yok gibiydi. Konağın sütunlu sundurması ve devasa çimenliği bakımsızlıktan dökülüyordu. Beyaz kolonların boyası yer yer kalkmıştı –kalkmayan kısımlar ise kabarmış ve kirden grileşmişti. Bir zamanlar bembeyaz olan tuğlalar tozlu sarıya

dönüşmüş ve İngiliz filmlerindeki oyuncuların dişleri gibi çatlayıp kırılmıştı. Doğrusu benim dişlerim de çarpık çurpuk ve sarımtıraktı, hatta ön dişlerimden biri –ergenlikte yapılmış kanal tedavisi yüzünden– kahverengiye dönmüştü.

Kurt'ün gelişinden önce Albion malikanesi boş, yankılı ve karanlıktı. İlk gençliğimizde ve büyük olasılıkla ondan önce de, arka taraftaki zemin kat pencerelerinden biri kırıktı ve oradan kolaylıkla içeri girilebiliyordu. Boş konağın içmek, uyuşturucu kullanmak ve sevişmek için çok uygun olduğunu keşfetmiştik. Tabii o zamanlar böyle şeyler için gidecek başka yerimiz yoktu. Şimdilerde hepimizin birer evi ya da içmemize, uyuşturucu kullanmamıza, sevişmemize aldırmayan başkalarıyla paylaştığımız evlerde kendimize ait odalarımız var.

Kurt'ün gelişinden sonra da pek bir şey değişmedi. Çok az eşyası vardı; Albion'un ihtişamlı günlerinden yadigar kırık dökük kalıntıları kullanmayı tercih etmişti. İçine tek renk giysiler tıkıştırılmış küçük bir valiz ve açıldığını hiç görmediğim kocaman, ağır görünüşlü bir sandık dışında pek bir şeyi yoktu. Onunla zaman geçirmeye başladığımızda gösterişi hiç sevmediğini fark ettik. Duvarlarda ne altın plaklar vardı ne de posterler; hatta (Kurt'ün üst katta bir resim odası olduğunu bilmeme rağmen) tek bir tablo bile yoktu. Bu, kendini sahip olduklarıyla tanımlayan ve satan bizim nesil için alışılmadık bir durumdu. Kurt'un yaşında bir adamın çok daha fazla eşyası olmasını beklediğimden, ilk bakışta onun bu sade hayatını varoluşçu bir romanda görülebilecek türden bir romantiklik olarak algılamıştım.

Arabası, hatta bisikleti bile yoktu. Çoğumuz bisikletle yolculuk ediyorduk. O ise her yere yürüyordu. Barlara, lokantalara, kahvelere, plakçılara. Çoğunlukla kuzeye gidiyor; Albion'un aşağısına inip Steward'dan Wyoming'e uzanan ve Dayton'daki sanatsal etkinliklerin merkezi olan beş yüz metrelik Brown Caddesi'ne geçiyordu. Kimi zaman da yukarıda, güneydeki Far Hills Meydanı'ndan bir buçuk kilometre uzaklıktaki Oakwood'daki markete ya da daha da ötedeki Kettering Yolu'ndan bilinmeyen bir yere doğru yürürken görülüyordu. Güzel havalarda da, kar ve yağmur bastırdığında da üstünde hep aynı kahverengi mont oluyordu.

Buraya taşınmasından birkaç hafta sonra onu, mekân bellediğimiz yerlerde, örneğin *Snafu Hive* ve *Pearl*'de görmeye başladık. Buralar sosyal

hayatımızın belli başlı eksenleriydi. *Snafu Hive*, Brown ve Wyoming'in köşesindeydi. *Quikburger* ve itfaiye binasının arasındaki çimenliği geçtiğinizde –ki Hickory'deki evimden buraya çoğunlukla bu rotayı kullanarak geliyordum– pas rengi tentenin hemen üzerinden barı çevreleyen turuncu ışığı; mavi gökyüzünde kan kırmızısı, portakal ve hardal renklerine dolanmış gün batımını; sık yapraklı ağaçları yalayıp geçen güneş huzmelerini ve aynı portakal-sarı fon üstünde *Snafu Hive* yazısından ibaret tabelayı görebilirdiniz. Aynı tabeladan bir tane de penceresiz binanın kullanılmayan ikinci katına asmışlardı. Sokak lambaları, neon parıltıları ve çatının köşeli saçaklarına monte edilmiş aydınlatma ışıkları sayesinde, ikinci kattaki alüminyum kaplamalarının mavi-gri boyasını geceleri de görmek mümkündü. Zemin kattaki gri-beyaz tuğlalar sokak lambaları, neonlar, köşedeki yeşil, sarı, kırmızı trafik ışıkları ve fren yapan arabaların kırmızı stop lambalarından yansıyan ışıklarla kehribar rengine boyanmıştı. İçeride, turmalin taş döşemeli duvarlara yaslanmış siyah, plastik kabinler vardı. Kabinlerin üstündeki duvarlar mavi-yeşil neon ışıklarıyla çizgilenmişti. Duvarlardan yansıyan ışıklar müzik kutusunun kavisli camında şeritler oluşturuyordu. Çalmak istediğiniz şarkıyı görebilmek için elinizi cama siper etmek zorundaydınız. Duvar boyunca her kabinin tepesinde Tiffany taklidi kaba saba abajurlar ve büyük kollu şamdanlar sarkıyordu; onların ortasınaysa sahte, eski moda sokak lambaları monte edilmişti. Barın bulunduğu ön taraf, her türlü masa oyununa olanak sağlayacak şekilde karolarla kaplanmıştı.

Pearl yaşadığımız yerden yaklaşık bir buçuk kilometre uzaklıkta; Oregon Bölgesi'nin ücra bir köşesindeydi. *Hive*'dan oraya otobanı kesen bir üst geçitten gidilebiliyordu. Önünde iki –genç ve sonbaharda altın sarısı, kırmızı karışımı bir renge dönüşen– akçaağaç olan alçak, kırmızı tuğlalı; *Pearl*'ün önünden geçerken buranın bir bar olduğunu anlamanızı sağlayan tek şey, çapraz kirişteki dilsiz, mavi-yeşil neonla aydınlatılmış bira şişesi resmiydi. *Snafu Hive*'dan daha karanlık ve sıkıcı olan *Pearl*'e sadece Dayton Üniversitesi açıkken hafta sonları güruhlar halinde eğlenmeye gelen öğrencilerin şamatasından bunaldığımız zaman giderdik.

Kurt'ü önce *Hive*'da görmeye başladık. Saatlerce bir köşede tek başına oturur, elindeki defteri karıştırır, bazen de bir şeyler yazıp çizerdi. Genelde bir maşrapa bira söyler ve bütün gece ya dipteki bir masada ya da boş kabinlerden birinde oturup yavaş yavaş demlenirdi. Bazen müzik kutusunun

başına geçip içindeki yüz küsur albüm üzerinde göz gezdirir, çok nadiren de kutuya bir-iki dolar atıp etraftakilerden birine müzikten pek anlamadığını –konuştuğu kişinin onu tanıyıp tanımamasına bağlı olarak ya espri tonuyla ya da büyük bir ciddiyetle– söyleyerek ondan kendisi için birkaç şarkı seçmesini isterdi. Kalabalık saatlerde insanların gürültüsü yüzünden müzik kutusunun sesi hemen hemen hiç duyulmazdı zaten.

Güç dengelerinin sürekli değiştiği konuşma ile müzik arasında cereyan eden mücadeleyi, bir anda –bir solistin haykırışı ya da gitar tınısıyla– öne geçen müziğin, ani bir sözcük dalgasıyla –örneğin tumturaklı bir kadın şarkıcının sesini boğmasıyla– geri çekilişini bara gitmenin en eğlenceli yanlarından biri olarak görürdüm. Bir diğeri de sözlerine dikkat etmeden dinlediğimde çok özgün bir melodisinin olduğunu fark ettiğim muhabbetlerdi. Daha gençken arkadaşlarım arasındaki konuşmalardaki gelgitlerin bir haritasını çıkartmak ve bunları kişilikleri ve tükettikleri alkol miktarıyla karşılaştırarak incelemek gibi bir hevesim vardı. Ama zaman geçtikçe heveslerim değişip olgunlaştı.

Ünlü olmasının yarattığı aura dışında Kurt hiç de ulaşılmaz biri gibi görünmüyordu ama biz yine de ona bir süre yaklaşamadık. İçki ısmarlatmak umuduyla gördükleri her erkekle konuşan Mary Valentine ile Amanda Early bile Kurt’den uzak duruyordu. Amanda ve Mary çok çekici, çocuksu ve insanı baştan çıkaran kızlardı ama nedense birbirlerinden nefret ediyormuş gibi görünürlerdi. Farklı güzellikleri vardı. Mary ufak tefek ve sarışındı; yüz hatları orantısızdı fakat giydiği daracık kıyafetlerin iyice öne çıkardığı oldukça biçimli bir vücuda sahipti. Amanda uzun boylu, yuvarlak yüzlüydü. Üstüne büyük gelen gömlek ya da süveterlerle –olabildiğince– gizlemeye çalıştığı kocaman, yumuşak göğüsleri vardı. Benzer bir sorun yaşamamama rağmen göğüslerinden gurur duyduğu kadar utanmasını da çok iyi anlayabiliyordum. Mary daha zekiydi. Amanda’ya manik depresif teşhisi konulmuştu ve düzelmesi için lityum verilmişti ama o ilacı satıp aldığı parayla içki içmeyi tercih ediyordu. Mary’den daha iyiydi; zaten her zaman için biraz aptal insanlar zekilerden daha iyi huylu olurlar.

Önlerine gelenle flört ettikleri ve biraz sürtük oldukları için erkekler onlara bayılırdı. Yaptığım gözlemler sonucunda erkeklerin sürtük kızları sevdiklerine karar vermiştim. En azından bizimle takılanlar öyleydi. Sürtük olduğum söylenemez ama bazen öyleymişim gibi hissediyorum. Gerçi öyle hissettiğim zamanlarda da aslında rol yapıyor oluyorum. Eğlencesine.

Bazen de kendinizi ne yapıp ne edip kurtulmanız gereken bir belaya bulaştırırsınız ve sonu hiç de eğlenceli ve güzel olmaz.

Sonunda Amanda'dan daha insan canlısı olan Mary, geçen ekimde, yani Kurt'ün buraya taşınmasından yaklaşık bir ay sonra merakına yenilip eyleme geçmeye karar verdi. On kişilik bir grup halinde *Hive*'da iki bitişik kabinde oturuyorduk. Mary'nin tuvaletten dönerken Kurt'ün masasının yanında durduğunu gördüm. Ona doğru eğilmiş, ellerini masanın üzerine koymuştu, konuşurken parmaklarıyla tempo tutuyordu.

Kurt hafifçe başını salladı ve Mary onun yanına oturarak hiç sevmediğim, o abartılı, çocuksu kahkahasını attı.

"Ne konuşuyorlar? Ne diyor?" diye sordu Amanda pipetiyle boşalmış bardağındaki buzları emmeye çalışarak.

İki üç dakika sonra Mary kalkıp uçarcasına yanımıza geldi. Onu soru yağmuruna tuttuk.

"Onu rahat bırakmamızı rica diyor," dedi içkiden ve yeni bir şey olmuş olmasının heyecanından al al olmuş bir yüzle.

"Herkesin bir numarası var," diye mırıldandı Amanda'nın yanında oturan Joe Smallman votka, üzüm suyu kadehine bakarak.

"Başka ne dedi?" diye sordum.

"Ağzının içinde bir şeyler geveledi. Bir daha söylemesini istedim ama söylemedi. Öyle yapınca, 'zaten söylesen de anlamazdım çünkü sadece Fransızca biliyorum' dedim. Bunun üstüne sanırım Fransızca bir şey dedi. Ben de..." Devam etmeden önce derin bir nefes aldı. " 'O Fransızca'yı bilmiyorum,' dedim."

Amanda kafası karışmış bir şekilde Mary'e baktı. "Hangi Fransızca'yı?"

Mary kıkırdadı.

"Yani sana içki ısmarlamadı mı?" diye sordum.

"Hayır. Piç kurusu."

Kaşlarımı kaldırdım.

"Çok yakışıklı, değil mi?" dedi Mary. Hâlâ kıkırdıyordu.

Mary buzları kırdığından, ilerleyen günlerde hepimiz daha rahat davranmaya başladık. Biz Kurt'ün varlığına alıştık, o da bizimkine; masasına yaptığımız hücumları hoşgörüyle karşılamaya başladı. Neşeli bir insan olduğu söylenemezdi; pek dost canlısı da değildi (örneğin defterine yazıp çizdikleriyle ilgili hiç konuşmazdı) ama kibarlığını hiç bozmuyordu. Bizi tanıdıkça, sırnaşık ya da gereksiz bir şekilde samimi davranmadan ama

formalite icabı sohbet ediyormuş gibi de görünmeden kişisel hayatlarımızla ilgili sorular sormaya başladı. Onun bu tavrı bizim birbirimize söyleyeceğimizden ya da söylemeyi doğru bulacağımızdan daha fazlasını ortaya dökmemize neden oluyordu. Kurt isteseydi mükemmel bir psikiyatr olurdu; dinlediği kişiyle mesafesini çok iyi ayarlıyor, sorularını doğru düzgün ve yerli yerinde soruyor, söylenenleri son derece sakin ve tarafsız bir yüz ifadesiyle takip ediyordu. En ketum insanı bile konuşturabilirdi; gerçi biz hiç de ketum değildik, aksine grubun büyük çoğunluğu, yarısı içilmiş biralar eşliğinde anlatılan zafer ve ihanet hikâyelerini dinleyecek yeni birini bulmuş olmaktan ötürü gayet mutluydu.

Ben hariç: Özellikle Amanda ıslak peçetelere üstünkörü çizdiği şekiller aracılığıyla Druidlerle olan ilişkisini açıklamaya çalıştığında sessiz kalıp dinlemeyi tercih ediyordum. Bu peçeteler sonradan Kurt'ün çikolata rengi, hatta belki de koyu kestane olduğundan ilk bakışta süet izlenimi veren yumuşak, kısa yün montunun cebine gitmişti. Kurt'ün peçeteleri kimseye fark ettirmeden el çabukluğuyla cebine tıkıştırmaya çalıştığını görmüştüm. Bazen görmek isteğimden fazlasını görürüm.

Büyütülecek bir şey yoktu. Ben de onlardan biriydim sonuçta; çöpçatanlıktaki meziyetlerim ve (kaçınılmaz ve sık sık yaşanan) ayrılıklardaki tarafsızlığım sayesinde çok uzun bir zaman önce aralarına kabul edilmiştim. Bizim grubun İsviçre'siydim bir bakıma. Biraz fazla temiz, birçok insan için fazla namuslu ama güvenilir, mesafeli ve herhangi bir kavga durumunda taraf tutmaktan kaçınan biriydim. Çok kati fikirlerim vardır ama onları açıklamaktan hoşlanmam. Bunun beni ihtiyaç duyulan biri haline getirdiğini ve gruptakilerle aramdaki dostane ilişkinin asıl sebebinin bu ihtiyaç olduğunu biliyorum. Ama aslında hiç yakın arkadaşım yok; çocukluğumda bile olmadı.

Tek çocuktum; Dayton'ın kuzeyinde, Lewisburg diye bir yerde annemin yanında büyüdüm. Babamın –ben üç yaşındayken– ölmeden önce tamamıyla yenilediği, kutsanmamış bir Pentekostal (Kutsal Ruh'a büyük önem veren bir Hıristiyanlık mezhebi) kilisede yaşıyorduk. Babamı annemin sakladığı resimlerden hatırlıyorum yalnızca. Bir tanesinde, bir botanikçi ya da bir çocuğa özgü yoğun bir ilgiyle, göz alabildiğine incir ve birkaç tane de huş ağacıyla dolu, arka bahçemizdeki küçük çitin önünde eğilmişken çekilmiş. Babam arkamda kollarını kavuşturmuş, beni seyrediyor. Fotoğrafta flaş kullanıldığından, saati ve mevsimi kestirmek

güç. Tahminimce bahar aylarında bir öğle sonrası, Vandalia'da bir çatıyı aktarırken dengesini kaybedip aşağıdaki çapraz çitin üstüne düşmeden iki ay önce çekilmiş. O günün doğum günüm olduğunu söylemeyi hep unutuyorum. Üzerine pembe, beyaz şekerlemelerle adımın yazılı olduğu, yeşil şekerden çiçeklerle ve üç pembe mumla süslenmiş çikolatalı pastanın yeneceği partiye yetişmek için acele ederken babamın ayağı kaymış –en azından ben hep öyle olduğunu hayal ettim. Partiyi hiç hatırlamıyorum tabii. Pastayı da bir polis memuru zili çalıp kötü haberi vermeden hemen önce anemin çekmiş olduğu başka bir fotoğraftan biliyorum. Kocaman pastanın yanında minnacık ve şaşkın bir halde; yanımda kafama silah dayasanız hatta tetiği çekseniz, ölsem, cennete gitsem ve hayatımı gözden geçirmek için sonsuz zamanım olsa bile hatırlayamayacağım –muhtemelen kiliseye giden ailelerden toplanmış– iki çocukla poz verdiğim fotoğrafı çekerken annem, geç kaldığı için babama çok öfkelenmiş ya da kırılmıştı ve hiç kuşkusuz eve geldiğinde ağzının payını vermeyi düşünüyordu.

Lewisburg'ta benim yaşımda çok çocuk yoktu: Aslında Lewisburg'ta çok *insan* yoktu. Zamanımın çoğunu yalnız başıma büyümeye çalışarak geçirdiğimden, Tipp'teki anayolun kilometrelerce aşağısındaki okula başladığımda çocuklarla nasıl konuşacağımı bilmiyordum. Önceleri okul bahçesinin en dibinde durup toprağı seyreden kızdım; ama yavaş yavaş ortama uyum sağlamayı öğrendim. Üçüncü sınıf öğretmenim bayan Handerlich'in deyimiyle "kabuğumu kırdım." Ben sürüngen veya balık çağrışımları nedeniyle bu tabirden hiçbir zaman hoşlanmadım. Sonuçta kaplumbağa, yengeç falan değildim. Sadece başkalarıyla konuşmayı sevmeyen ama zamanla bunun gerekli bir şey olduğunu görerek gerçek arkadaşlıklar kurmak zorunda kalmadığında da toplumsal ilişkilere girmeyi kabul eden bir kızdım, o kadar. Böylelikle, yavaş bir başlangıcın ardından sosyal, neredeyse popüler bir insan haline geldim. Popülerliğimin nedeni çok basitti: Popüler olmak umurumda değildi. Hiçbir şeyi ve hiç kimseyi umursamıyordum. Kabalık yapmıyordum, dedikoducu değildim, herkese gülümsüyor ve biri bir şey anlattığında dikkatle dinleyip tuhaf biri olduğumu düşünmesinler diye arada veciz sözlerle hikâyelerine katkıda bulunuyordum.

Dostum diyebileceğim bir tek kişi vardı. Adı Eileen Gregg'ti ve dakikada 814 kelime okuyabiliyordu. Ben de hızlı ve iyi okurdum ama Eileen Gregg kadar değil. İkimiz de on yaşındaydık; kırmızı tokalarla tutturduğu kıvır

kıvır, koyu renk saçları ve bağa[1] gözlüklerinin ardında hiç durmadan sayfalarda gezinen kısık, yeşil gözleri vardı. Yeteneği tırışkadan değildi – koca bölümleri ezberden söyleyebilirdi. Belleğine kazıdıkları (erguvani Dickens ciltleri; Dylan Thomas'ın derin, dipsiz şiirleri) benim de okuduğum ve sevdiğim şeylerdi; bu yüzden Eileen Gregg'i de seviyordum. O benim ilk aşkımdı. Bizimki gösterişli bir sevgi değildi. Derinliğini ve yüceliğini kimsenin anlamadığı bakışlar ve jestlerle bunu ben dillendiriyordum (Eileen ilişkimizdeki rolünün farkında mıydı bilmiyorum ama aramızdaki bağ hayal gücümün ateşiyle öyle harlanıyordu ki, o ne kadar sessiz kalırsa, ben o kadar iç çekiyordum). İki cümleden fazla konuştuğumuzu sanmıyorum. "Bunu sen mi düşürdün?" "Hayır." "Tamam." "Tamam." Bunun gibi bir şeydi. Benim duyduğumsa şuydu: "Dünya üstünde seninki kadar güzel bir gülümseme yok. Hiçbir şey o kuğu beyazı parmaklarından değerli değil. Tek bir sözünle nehirlerde boğulmaya hazırım. Yüzünün kitabından kalbim çarpa çarpa dakikada 814 kelime okuyabilirim."

1 Kaplumbağa kabuğundan yapılmış ya da kabuğu andırır olan.

Onu bize çağırabilirdim ama ya sonra? Benimle birlikte otobüsle gelse bile annem onu beyaz dumanlar osuran, fazla nefes aldığında hararet yapan iğrenç derecede rüküş '*Primavera*'mızla (kırk dakikalık mesafedeki) Tipp'e bırakmaya hayatta yanaşmazdı. Yanaşsa bile, muhtemelen daha araba konusu açılmadan ben çoktan bitmiş olurdum; çünkü annemin Eileen ya da ya da adı –een'la biten herhangi biri yüzünden koparacağı yaygara beni oracıkta öldürürdü (isteklerin limanı, bilinmez geleceklerin deniz köpüğü dilek kipiyle yazıyorum; söylenenin aksine hiç de su üstünde gezen bir şey değil bu. Güzel bir kelime oyunu olduğuna eminim ama). Bu yüzden davetim sürekli ertelendi ve en sonunda Eileen Gregg oradan taşındı ya da özel okula geçti ya da insan doğasının vahşi yüzünü fark ettiğinde geçirdiği şok yüzünden öldü.

Hiç erkek arkadaşım olmadı. Dönem dönem kendimi bırakıp benden yararlanmalarına izin veriyordum; hatta iki hafta kadar birinden hoşlandığımı bile düşünmüştüm ki çocuğun eşcinsel olduğu ortaya çıktı (ne kadar banal, değil mi?). Bu yetmezmiş gibi bir de üstüne onu bir oğlanla bastım. Eve Gül Bilgini dışında kimseyi sokmazdım. Kızın gerçek adı

Ginger'dı –ki bence çok kötü bir isim– ama ben ona güllerle ilgili her şeyi bildiği ve botaniğe tutkun olduğu için Gül Bilgini derdim –kütüphane müdavimlerinin de lakapları vardır. Bir şeye gerçekten tutkun olan insanlara saygı duyarım; çünkü tutku –Gül Bilgini'nin dediğine göre– yalnızca Peru dağlarında yetişen *Albus honorifica* kadar nadir bulunan bir şey. Gül Bilgini'nin botanik kitaplarıma bakmasına izin verirdim.

Anlayacağınız benim olmayan bir evde garip sevgilimi bir oğlanı sikerken yakaladım –en azından bana düzüşme gibi görünmüştü ama çocuk ısrarla "Öyle bir şey yok, sadece takılıyorduk, düşündüğün gibi değil," deyip durdu. Ama hayır, her zaman düşündüğünüz gibidir. O viranenin kırık, sineklikli kapısından girip tozlu koridorun ucundan gelen seslere doğru yürümeden önce anlamıştım aslında. O ana kadar aramızda fiziksel bir yakınlaşma olmayışını hep kıvrımsız vücudumu çekici bulmayışına bağlamıştım; tam tersine bana yaklaşmasının sebebi o erkeksi görünümümmüş meğer. Ev, oluşturduğumuz biçimsiz üçgenin hipotenüsüne aitti. Kapının açık olması da bu yüzdendi –kimse benim, yani dik kenarın geleceğini düşünmemişti. Ortak bir arkadaşımıza alacağım hediyeyle ilgili fikrini sormak için uğramıştım; şansa bakın ki söz konusu arkadaş da oradaydı.

Bu olayın üstünden iki yıl geçti. Şimdi geriye dönüp baktığımda, eşcinsel çocuğa olan ilgimin onun bana karşı kayıtsızlığından kaynaklandığını düşünüyorum –ki kayıtsızlığı seksi bulmak tam da on dokuz yaşında bir kızlık tutumu. O zamandan beri kimseyle çıkmadım ve genellikle kendimi yalnız hissediyorum. Ama bu yalnızlık, etrafımda çok az insan olmasına rağmen kendimi hiçbir zaman kimsesiz hissetmediğim çocukluğumun yalnızlığından daha kötü değil. Büyürken içinden geçtiğim ıssızlığın –gelinin kaz gibi yolunduğu– *Hayatın Gerçekleri*'nin biraz daha doğru bir versiyonu olduğunu düşünüyorum (bu nereden çıktı bilmiyorum, ama dursun bakalım) ve bu yüzden körlemesine ilerlemektense daha başından gerçeklerin dobra dobra yüzüme vurulması bence bir hediyeydi. Bu düşüncemi bir gece çok geç saatlerde hemen her zaman sahte iç görüler edinmemi sağlayan sıcacık bir sarhoşluğa gömülmüşken (sıcacık, çünkü sönmek üzere olan bir ateşin yanı başında eski bir kilime sarınmış durumdaydım; sarhoşluk, çünkü sarhoştum) Kurt'e anlattım; gülmekten yıkıldı. O zaman neyi o kadar komik bulduğunu anlamamıştım ama şimdi olayı çaktım: bana gülüyordu.

Son zamanlarda, Kurt’ün bana açılmasının nedeninin iflah olmaz yalnızlığım mı yoksa küçük bir araştırma yapıp çok iyi sır tuttuğumu öğrenmesi mi olduğunu merak ediyorum. Birkaç hafta önce bana en iyi özelliğimin ne olduğunu sorsaydınız; sır tutabilmek diye cevap verirdim. Şimdiyse her şeyi anlatıyorum, gök mavisi denize sıcak taşlar fırlatır gibi ortaya döküyorum bütün sırları; çünkü hiçbir şeyin önemi kalmadı. Gerçeğin kendisinden başka. Güneş ışık yayar ama güneşin kendisi ışık değildir.

Bir şey daha var: Kurt öldü. Onu ben öldürdüm.

İKİNCİ DEFTER

Yakın mesafeden kafasına ateş ettim. Nedenini öğrenmek istiyor musunuz?

Çünkü kendisi istedi. Çok kibar bir şekilde. Gayet normal bir ses tonuyla, bir arkadaşınızdan kedinize bakmanızı nasıl isterseniz öyle –eğer bir arkadaşınız ya da kediniz varsa tabii. İyilik yapma heveslisi biri değilimdir ama bunu yaptım. Mantıklı gelmişti, hâlâ da öyle geliyor; tabii burada *mantıklı gelmek* sözünü sıra dışı bir anlamda kullanıyor olabilirim. Kurt, Kurt C'nin öyküsünü ona yakışır bir şekilde bitirmek istedi. Seçtiği son, öyküsüne çok uygundu. Bu kadarını açık yüreklilikle söyleyebilirim.

Anıları eşelemek beni acıtıyor, öfkelendiriyor ve ağzımda garip bir tat bırakıyor –gerçi ağzımdaki tat anılardan çok öğle yemeğiyle, daha doğrusu öğle yemeği hayaliyle ilgili olabilir; çünkü uzun süredir doğru düzgün bir şey yemedim. Dünyada bir şeyler olup bittiği aşikâr. Ama artık gerçekle anıyı ayıran çizgiyi (Bergsoncu bir söylemle nesneyle nesnenin zihindeki görüntüsünü) ayırt etmekte zorlanıyorum.

Kurt'ün her şeyi eline yüzüne bulaştırdığı yadsınamaz; gidişinin yarattığı yankıların dinmesi zaman alacak. Cennet kapılarının ardında insan kılığında tanrısal bir varlığın bekliyor oluşu pek akla yatkın değilse de –Tanrı o kadar çok öldürüldü ki, şimdi yeniden hayata döndürülmesinin edepsizlik olacağı düşünülüyor– etraftaki söylemlere bakılırsa insanların çoğu hâlâ ölümsüzlük ve ruhun sonsuzluğuna çocukça bir umutla bağlanmış

durumdalar. Kurt'ün de aynı durumda olduğunu biliyorum. Yoksa elime bir tabanca tutuşturup onu vurmamı istemezdi. Biliyorum; çünkü öyle olmasaydı onu vurmazdım.

Gargara yapamam ve iskambil destesi karamam. Annemin solitaire ve briç müptelalığı ve bana kartlara bakmadan, sadece dokunarak karmayı öğretmek için –desteyi soğukkanlılıkla ortadan ikiye bölüp her bir yarıyı uçları birbirine değene kadar büker, ardından ağaçların arasından geçen şiddetli bir rüzgâr kadar hızlı bir hareketle birleştirirsin– gösterdiği bitimsiz sabır düşünüldüğünde bu konuda çok iyi olmam gerekirdi aslında. Ama ben tembel bir meltemden daha fazlasını beceremedim hiçbir zaman. Yetiştirilme tarzıma bakınca tek başına oynanan bütün oyunların uzmanı olduğumu düşünürsünüz. Ama değilim.

Gargara yapamayışımsa içinde büyüdüğüm dini ortamın yan etkilerinden. Bir Hıristiyan Bilimcisi olarak büyütüldüm. Hıristiyan Bilimi'ne göre duyularımızla algıladığımız dünya bir yanılsama, fanilere özgü bir hatadır ve gerçekliğin yanıltıcı doğasını ve dolayısıyla Tanrı'nın mükemmelliğini –imgesini ve dünyevi oğlu İsa'da cisimleşen suretini– kabul ederek Tanrısal Kaynak aracılığıyla hastaları iyileştirebilir veya İsa'nın yaptığı gibi ölüleri diriltebilirsiniz. Bu yüzden insanların doktorlara ihtiyacı yoktur. Dinimizi duyduysanız muhtemelen bu özelliğinden ötürü duymuşsunuzdur –tabii Hıristiyan Bilimi'ni bambaşka bir şey olan Scientology* [*insanın tanrısal bir varlık olduğuna ve reenkarnasyona inanan bir Hıristiyan mezhebi] ile karıştırmıyorsanız. Bizimki on dokuzuncu yüzyıl sonlarında Mary Baker Eddy adında bir kadın tarafından kurulmuş ve muhtemelen kökeninde bir kadın olduğu için de anaerkil bir biçim almış. Genelde manevi bir çeyiz gibi anneden kıza geçer ve –tabir yerindeyse– merkez ofisi Ana Kilise'dir. Anneannem bir Hıristiyan Bilimci'ydi; annem de öyle. Bu yüzden beni de bu inanç doğrultusunda yetiştirmek için elinden geleni yaptı. Dinin öğretilerinde erken dönem feminist eğilimler görülmektedir. Bunun en güzel örneği, Mary Eddy'nin, revizyonist bir yaklaşımla İsa Duası'ndaki "Cennetteki Babamız" sözünü "Her şeyiyle uyumlu anne, babamız" olarak değiştirmesidir.

Değiştirmek yanlış bir sözcük aslında. Niyetinin duayı değiştirmekten çok ona bir pırıltı katmak olduğunu sanıyorum. Ama Hıristiyan Bilimciler ve dolayısıyla benim için Tanrı hep biseksüel –daha doğrusu aseksüel bir varlık oldu. Hem dişiydi, hem erkek. Ama aynı zamanda ne dişiydi, ne de

erkek, çünkü Tanrı'nın bedene ve bu yüzden de cinsiyetini belirlemeye gereksinimi yoktur. Bu yaklaşım kulağa biraz Platoncu, biraz Budist, biraz Alman romantizmi, biraz Amerikan aşkıncılığı ve daha başka bir sürü şey gibi geliyor ama Hıristiyanlığa pek benzemiyor. Demek istediğim, sert dogmaları yok ve İncil'den rahiplerin aracılığına gerek duymadan esinlenmeyi ve yararlanmayı tercih ediyor. Belki Mısır ortodokslarına, gnostiklere* [*sezgiciler] ve genel olarak doğu felsefesine de benzetilebilir. Ben bu çoktan bıraktığım dini hep tuhaf bir teyzeyi ya da eskimiş bir oyuncağı anar gibi bir şefkatle hatırlarım.

Ama yine de bu dini eğitimin bir sonucu olarak büyürken hiç ilaç kullanmadım –aspirin, vitamin ya da gargara bile– ve o nedenle de nasıl ilaç yutulacağını ve gargara yapılacağını bilmiyorum. Artık ilaç içebiliyorum; çünkü anti-depresanları keşfettiğimde onlara bazı insanların geceleri ışığa ihtiyaç duymaları gibi gereksindiğimi fark ettim ama hâlâ gargara yapamıyorum. Hayatımın ilaçsız geçen dönemi boyunca hiç ciddi bir hastalığa yakalanmadığımı ve geçirdiğim ufak tefek rahatsızlıkların çok kısa sürdüğünü ve çok az sorun yarattıklarını söylemeliyim. Mesela su çiçeğini iki günde, kabakulağı bir günde atlattım. En son geçirdiğim kızamık diğerlerinden daha uzundu; dört gün sürdü. İlk ikisi, çocukluğum süresince (yani üniversite için Dayton'un otuz kilometre kuzey doğusundaki Yellow Springs'e gidene kadar) yaşadığım en ağır –bununla yataktan kalkamamayı kastediyorum– hastalıklardı. Bir sürü üzüm yediğimi –ve çok faydası olduğunu– bir de annemin yatağımın başucuna oturup İncil'den ve Hıristiyan Bilimi'nin temel kitabı *Kutsal Metinlerden Açıklamalarla Bilim ve Sağlık*'tan bölümler okuduğunu –ve hiçbir faydası olmadığını– hatırlıyorum.

Şimdilerdeyse sürekli hastalanıyorum. Akşamdan kalmalık da bir tür rahatsızlık sayılıyorsa, hasta olmadığım gün yok gibi. Hastalıkların seyri ve doktor görmemiş vücudumda yarattığı hasarla mücadele edebilmek için,

a) profesyonel anlamda değilse de hobi olarak hastalık hastası oldum,

b) piyasada bulunan bütün vitamin hapları, arı polenlerini, yosunları ve ağrı kesicileri her gün kullanmaya başladım.

Reçetesiz ve doktorsuz ulaşabildiğim her türden anti-depresanı saymıyorum bile. Çalıştığım yerden sağlık sigortam olmasına (neredeyse eminim) rağmen doktorlardan öylesine tiksiniyorum ki; banyodan her çıkışımda aynaya bakıp omzumda fındık büyüklüğünde, patlıcan moru bir

leke görmeme ve veba olduğuma ikna olmama karşın ülkemizin sağlık sisteminden yararlanmayı tercih etmiyorum. Ama bol bol elma yiyorum.

Olumlu yandan bakarsak, inceciğim. Milletin metabolizması yerlerde sürünürken benimki maraton koşucusu gibi çalışıyor. Normal insan görünümünü muhafaza edebilmek için yeterince yemeye çalışıyorum; özellikle de kazara olduğu varsayılan üç, dört aşırı doz ölümüyle iyiden iyiye duyarlı hale geldiğimiz uyuşturucu kullanımı dolayısıyla birbirimizi dikkatle inceleyip –kilo kaybı gibi– işaretler aradığımız şu günlerde. En çok kullanılan uyuşturucular anfetamin ve eroin. Her ikisi de öldürücü ama kristalize anfetamini aşırı miktarda almak mümkün olmadığından –elbette teorik olarak adrenalin bombardımanı yüzünden kalbiniz patlayabilir; ancak çok yüklenmenin daha olası sonucu ya birini vurmanız ya da iki hafta sonra dip bucak temizlenmiş bir evde uyanmanızdır– biraz daha yavaş ölürsünüz.

Ben uyuşturucu kullanmıyorum. Kasabadaki veya en azından arkadaş çevremdeki nadir temiz kişilerdenim. Kimyasallar yapıma aykırı; eroiniyse tam bana göre olduğu için denemeye korkuyorum. Tanıdığım birçok kişi deneyip öldü ya da hem kendilerinde, hem de çevrelerindeki insanlarda onarılamaz yaralar açtılar. Bir tanesine yakından tanık oldum. Yaz okulunda oda arkadaşım olan Jeddah Tern, herkes gibi partilerde ve ara sıra odada çekerek başladı; bir süre sonra iğneye geçti ve birden üç, beş ve en son yedi torbaya çıkan günlük dozunu almak için sık sık Batı Dayton’a gider oldu. Önceleri onunla ilgilendim. Tam bir çaylak hatası. Brookdale Meydanı’ndaki bir kliniğe götürüp zamanım elverdiğince yanında olmaya çalıştım. Fakat bir haftalık yoğun bir bakımın ardından bir gün eve geldiğimde onu kendinden geçmiş bir halde kanepede otururken buldum. Yüzüne okkalı, elimi acıtan bir tokat salladım. Tek yaptığı, bana bakıp sırıtmaktı –uysal değil, ama insanlığını kaybetmiş olmanın verdiği utancın izlerini taşıyan bir sırıtış. Yetişkin bir insana ilk ve son vuruşumdu bu.

Bir aydan önce de evden çıkartamadım –aptal resmi izinler! Jeddah’ın bu süre içinde benden çaldığı, çoğunu önemsemediğim ve yokluğunu hissetmediğim (yoksa farkına varmam bu kadar uzun sürmezdi) şeylerin tam bir listesini çıkartmak bir aya yakın sürdü: CD arşivimin üçte biri, CD oynatıcım, en fazla bir kez giydiğim ve orijinal kutusunda sakladığım pahalı bir çift ayakkabı, yine hiç kullanılmamış, kutusunda duran küçük bir fotoğraf makinesi, aynı şekilde hiç elime almadığım şık bir altın kaplama dolma kalem ve kuşun kalem seti, ünlü post-empresyonist ressam Darren

Soon’un bir dolabın arkasında duran çerçevelenmiş tablosu, kütüphaneden yürüttüğüm çeşitli ofis eşyalarıyla dolu kutular, bir kol saati. Gerçek bir değeri olan tek şey annemin hediyesi olan ve (böyle şeylerde hep olduğu gibi) ona da annesinden kalmış ve Dayton’da gömülü atalarımın kökenine uzanan bir geçmişe sahip gümüş bir kolyeydi. Çok para edecek bir şeydi ama gerçek bir *memento mori* (ölüm simgesi) olarak kıymeti ne o zaman, ne de şimdi hesaplayamayacağım büyüklükteydi.

Jeddah Tern altı ay önce aşırı dozdan öldü. O zamandan beri Dayton’daki tefeci dükkanlarını ve ikinci el eşyalar satan mağazaları dolaşıp kolyemi arıyorum ama nafile.

Güzel sayılmam: Göğüslerim mercimek kadar, kalçalarım oğlan çocuklarınınki gibi; soluk, gri gözlerim küçücük ve ayrık –ki gözlük kullanma sebeplerimden biri de bu (ötekiyse gözlüksüz hiçbir şey görememem). Makyaj yapmam ve uğraşmayı sevmediğim için saçlarımı hep kısacık kestiririm ama bir tutamken bile karmakarışık dururlar.

Ama bunlar önemli değil: Ben ciddi amaçları olan ciddi bir kızım ve hayatımda aşka yer yok. İçeri girmeye çalışırsa Herkül’ü topuklarından sürükleyip dışarı atan dev gibi kurtulurum ondan. Erkekleri ya da kızları çekici bulmadığımdan değil ama ne zaman –platonik olarak ya da içkinin etkisiyle– birinden etkilensem hemen kendimi uzaklaştırır, zayıflamış irademi sağlamlaştırmak için gözümün önüne o kişiyle yakınlaşmanın doğuracağı çirkin sonuçları getiririm. Böylesi ilişkiler, en azından benim adıma, her zaman kötü, acılı ve iğrenç bir şekilde bitti. Hatalardan ders çıkaran biri de değilim. Kendi hatalarımdan yani.

Yaşamımın merkezinde hep kitaplar oldu. Tam bir kitap kurduyum –ki bu da neden kütüphanede çalıştığımı açıklıyor sanırım. Duyduğum ilginin bir kısmı tamamen estetik: Kitapları değerli eserler olarak görüyorum ve koleksiyoncu olmamama rağmen, o tiplerin ayrıntılara verdiği önemi takdir ediyor ve bu uğurda harcadıkları zamana saygı duyuyorum. Tasarımı kötü olan kitaplardan hiç hazzetmiyorum. Elimde tuttuğum kitabın her bir ayrıntı için özen ve çaba gösterildiğini düşünmek istiyorum. İşin daha açık bir boyutuysa şu: Doğru düzgün yapıldığında, derinlikli ya da hiçbir anlam içermeksizin sadece güzel olan düşüncelerin bir araya getirilip ifade ediliş süreci beni büyülüyor (örneğin neredeyse hiçbir şey anlamadığım Latince dizeleri sadece haz almak, hecelerin müziğinin damağımda ve kokuşmuş odamda dans edişlerini duymak için saatlerce yüksek sesle

okuyabiliyorum). Bu yalnızca şiir ya da roman okuduğum anlamına gelmiyor. Dini anlamda değilse de zevklerim anlamında tam bir Katolik'im ve doğduğumdan beri patolojinin sınırlarında dolaşan gerçekleri öğrenmek için yanıp tutuşuyorum. Bu yüzden üçünü derinlemesine, diğerlerini çok az bildiğim on ayrı dilde felsefe ve onun yanı sıra biyoloji, kimya, fizik, dilbilim, siyaset bilimi (genel anlamda, yoksa bana kalsa politikayla işim olmaz) okumaları yapıyorum, falan filan. Aşağı yukarı bir fikriniz oluşmuştur. Övünmek için değil –elbette övünüyorum, ama bir amaç uğruna yapıyorum bunu– bu defterleri bulup kaçık karalamalarımı çözmeye ve düzeltmeye uğraşacak (umarım uğraşırlar) kişilere yardımcı olmaya çalışıyorum. Az bilmek tehlikeli bir şeyse, muazzam bir bilgi birikiminin oraya buraya saçılmış parçaları daha da tekinsiz olmalı. Elinizde tuttuğunuz yazılar makul de olsa bir risk taşıyor. Nasıl bir risk olduğunu tam bilmiyorum.

En sevdiğim yazar mı? Bütün zamanların en iyisi mi? Ciddi misiniz? Anadiliniz İngilizce ise ve bu dilde konuşuyor, okuyor ve yazıyorsanız, bu soruya Shakespeare dışında bir yanıt vermeniz aptallıktan da kötü olur. Çünkü sizin bilmiyormuş gibi yaptığınız şeyi aptallar bile bilir. Evet, Shakespeare. Ama Will'den sonra en sevdiğim yazar 1920lerden, çok tanınmayan bir İrlandalı: Sean O'Hanlon. Adam daktilo ya da kalem yerine bir ses çatalıyla yazmış sanki; sözcükleri öylesine melodik. En ünlü kitabı *Miserogeny*, çoğunlukla roman olarak anılmasına karşın, aynı zamanda epik bir şiir, bir eskiz defteri, birbiriyle bağlantısız bir makaleler dizisi, bir hulasa, hiciv, veciz ve listedir; bütün biçemlerin ötesinde olduğundan biçemsizdir.

Bir keresinde bana *Miserogeny*'nin kahramanı ya da yazarının alt-benliği olan Thomas Farrell'ı çağrıştırdığı için bir oğlanı öpmüştüm. Çok fazla viski içmiştim ve çocukla beraber *Pearl*'ün karşısındaki parktaki eski taraçaya gitmiştik. Taraçanın zeminindeki çimento ve yiyişmek için oturduğumuz bank yaz yağmurundan sırılsıklamdı. Kotumun arkasının ıslandığını hissediyordum. Sis, etraftaki tek ışık kaynağı olan köşedeki sokak lambasının çevresini bir hale gibi sarmıştı. Öpüşmeye başladığımızda artık gözüme Thomas Farrell gibi değil, dokunmayı hiç istemediğim biri gibi görünüyordu. Bu yüzden ben de (*paragrafın burası silinmiş, üstü kurşun kalemle okunmaz hale gelene kadar karalanmış*).

Daha sonra, içkiden kaynaklanan bir baş dönmesi, ıslanmış olmanın şişkinliği, yarım kalmış bir cinsel uyanış ve midemdeki karmakarışık yiyeceklerin etkisiyle taraçanın kenarına kadar sürünüp içimde ne var ne yoksa çimenlerin üzerine çıkardım. Tatlı bir çocuktu, eğilip gömleğinin ucuyla ağzımı sildi ama ona iyi olduğumu, bara geri dönüp bana bir içki ısmarlamasını söyledim. O gittikten sonra başımı taraçanın parmaklıklarına dayayıp beş dakika öylece oturdum. Açelya kokuları aklıma bahçesinin sokağa bakan tarafında bir açelya tarhı olan Lewisburg'daki evimizi getirdi. Bir sap yabani otu dikkatle koparıp çiğnemeye başladım.

Bara girdiğimde herkes bana bakıyormuş ve dışarıda ne yaptığımı biliyormuş gibi geldi. Bunun içimde yarattığı nedensiz suçluluk duygusu iki, üç kadeh devirinceye kadar da geçmedi. Oysa kimse hiçbir şey anlamamıştı, anladılarsa da önemsememişlerdi; çünkü insan ancak önem verdiği şeyleri fark eder ve fark ettiği şeyleri önemser. Bu, o gece bütünüyle vakıf olduğum bir sırdı. Kendi yarattığım paradoksun koruması altında özgürleşmiştim ve birileri bakma zahmetine girseydi, özgürlüğümün çok korkunç bir seyirlik olduğunu göreceklerdi. Davranışlarımda dışarıdan gözlenebilecek bir değişiklik yoktu; tanıdıklarımla bildik sohbetler etmiş, alaycı birkaç espri patlatmış, ilk kez gördüğüm bir masumun bizimle konuşma çabasını küçümseyici bir tavırla püskürterek, özgüvenini bir daha hiç düzelmeyecek şekilde yıkmıştım. Her zamanki şeyler işte. Ama içimde, yani en önemli şeylerin olduğu söylenen yerde, görünmezliğimin gücünün ayrımına varmış ve bu yüzden tamamen değişmiştim. Taraçada takıldığım çocuk bir saat kadar sonra, aramızda hiçbir şey yaşanmamış gibi benim hâlâ orada olup olmadığıma bakma ya da beni yeni fethi olarak arkadaşlarına gösterme gereği bile duymadan çekip gitti. Öyle olduğunu biliyorum, çünkü gidişini izledim. Hepsinin gidişlerini izledim. Biliyorum, çünkü onları fark ettim.

O gece geç saatlerde, kapanış saati gelen *Pearl*'ün önüne sarhoş bir grup halinde yığılıp devam partisi için sıranın kimin evinde olduğunu tartıştık. Mary Valentine ile Amanda Early'nin o gece kendilerine en çok içkiyi ısmarlayan kişilerle yatıp yatmayacaklarına karar verme süreçlerini seyrettik (kulağa sinsilik gibi geldiğini biliyorum, ama –her ikisinin de utanmadan, esef duymadan ve içten bir şekilde kabul edecekleri üzere– aslında son derece samimiydiler). Biz Kurt'ün itici varlığına alışmıştık; o da bizim etrafta olmamıza alışmıştı. Henüz geceyi devam ettirdiğimiz ev

partilerimize katılmıyor olsa da, hemen herkes dağılana kadar yanımızdan ayrılmıyordu. Önceleri onu evine bırakmamızı beklediğini, ama gururundan bunu açıkça söyleyemediğini düşünüyorduk. Ama ne zaman içimizden a) arabası olanlar b) o saatte Dayton polisine yakalanmayı göze alanlar onu evine bırakmayı teklif etse teşekkür ederek reddediyor ve kış yaklaştığından genellikle buz gibi olan ve zaman zaman dolu atan havaya rağmen, yüzünde gerçek bir mutluluk ifadesiyle yürüyerek uzaklaşıyordu. Tarçın rengi denizci ceketinin yakasını kaldırıp karanlığa karışıyor, sokak lambalarının aydınlattığı caddede yavaş yavaş gözden kayboluyordu.

O gece –ilk kez– olağandışı bir şey oldu: Kurt güldü. Ona o kahkahayı kimin –ya da neyin– attırdığını bilmiyordum. Belki bu yüzden olay gözümde daha da müthiş bir şekle büründü: Kurt'ün başını arkaya atıp kahkahasını koyuvermesi (orada olsaydınız ne demek istediğimi anlardınız), gırtlağından gelen o tuhaf ama bir o kadar da doğal bir ses – sanki bedeni herhangi bir fiziksel eylemde bulunması imkânsız, eğri büğrü, kırılgan bir iskeletten bir kahkaha makinesine dönüşmüş gibi bir gülüş. Kurt'ün gülmesinin en ilginç yanı ona çok yakışması ve onu bir zamanlar sık sık ve kolaylıkla gülen biriymiş gibi göstermesiydi. Benim için böylesi bir keşif –bir süredir tanıdığınız biriyle ilgili izleniminizin radikal bir değişikliğe uğraması gibi– bir gökbilimcinin bilinmeyen bir kuyruklu yıldızı keşfedişi kadar heyecan vericiydi.

Kurt'ün öyküsü açısından o gece, yüzlercesinin arasında ikinci ya da üçüncü en önemli olanıydı.

Kurt'ün gülüşünü tarif etmenin tek yolu, neşeli göründüğünü söylemek. Bu sözcüğün artık kimseyi anlatmak için kullanılmadığını biliyorum; ama bu duruma uyuyor. Neşeyle güldü ve kolunu kaldırıp kahkahalarla uzaklaştı.

Hınzırlığı görüyorsunuz: Çoğumuz, neşeli bir insanın melankolinin tek ilacı olduğunu bilerek işimizi gücümüzü bırakıp bütün zamanımızı bir barda, bizimle aynı kafadan insanlarla geçiriyoruz ve bir süre sonra içki içmek dışında var olamamaya başlıyor; bira kurtçuklarına, viski balıklarına, şarap yılanlarına, *qui bibunt solum ranarum more, nihil comedentes*'e, 'gölcükteki sayısız kurbağa'ya dönüşüyoruz.

Adım Fiat Lux. Şehir merkezindeki kütüphanede çalışıyorum. Bunun için üniversite okudum, tabii kitaplara göz kulak olmak için okul bitirmek gerektiğine inanabilirseniz. Üniversiteye kitaplara bakabilmek için

gitmedim elbette; ama bölümüm buydu. Kitaplara olan daha önce de sözünü ettiğim delice tutkumun nedeniyle seçtiğim bir dal (bu tutkuyu tetikleyen farkında olmadığım bir şeyler olabileceği olasılığını göz ardı etmemekle birlikte, yaşam biçimim düşünüldüğünde farkında olmadığım şeylerin sayısı bir elin parmaklarını geçmez). Kütüphaneciliği seçtim; çünkü *satıcılıktan* nefret ediyorum ve kitapçılarda çalışırsan yapmak zorunda olduğun şey de o. Kitapçıları da denedim. İyi yanı, milyonlarca kitabın arasında olmak. Kötü yanı, onları satmak zorunda olmak. Edebiyatı değil kütüphaneciliği seçtim; çünkü kitaplara dair kuramlardan da nefret ediyorum. Her tür aracılıktan ama özellikle değerli gördüğüm şeylerle –ki bunların sayısı çok az– ilgili olanlardan hiç hazzetmem.

İlginç bir şekilde kendine *kütüphaneci* diyemiyorsun. Deyince çoğu insanın aklında, kitap yığınlarının içine gömülmüş müstehcenlik ya da daha kötüsü komünizm (insanların bu türden beylik şeylere ne kadar uzun süre takılıp kaldığını bilseniz şaşarsınız) içerenleri ortadan kaldırmaya çalışan orta yaşlı, evde kalmış bir kadın görüntüsü canlanıyor. Aramızda azımsanmayacak sayıda orta yaşlı, hatta genç evde kalmış kadınlar olduğu doğruysa da, kendimize kütüphaneci demekten yıldırıldık –bu genel bir yıldırma modasının parçası aslında. Bizler, çoktan unutulmuş kalın, kurtlanmış kitapların başını bekleyen naftalin kokulu bekçiler değil; karmaşık bir kırılgan fikirler dizisini küçük parçalara ayırmak için eğitilmiş teknisyenleriz. Her nedense Kitap adı verilmiş organizmayı durmaksızın alt bölümlere ayırmak konusunda uzmanlaşmış bilim insanlarıyız.

Benim alanım Enformasyon. Bilgiyi düzene sokmakla uğraşıyorum. İyi bir arşivciyim. Akademisyen ya da çocuk okurların ihtiyacı olan şeyi yapıyor ve kitapları kataloglayıp düzenleyerek herhangi bir parçayı anında ve kolayca bulunur hale getiriyorum. Benzer bir parçayı değil; arananın ta kendisini. Bazen aranan şey bizde olmuyor; ama nerede saklandığını biliyoruz ve iki aşığın kolları gibi birbirine bağlı yakındaki ya da uzaktaki kütüphaneleri didik didik arayıp telefonla ya da benim bilmiyormuş gibi yaptığım e-posta yoluyla söz konusu kitabı istetiyoruz. Bu istek genelde kabul ediliyor; yoksa bütün sistem çökerdi ve ben yeni bir iş bulmak zorunda kalırdım.

Bir açıdan ben bir “sağlayıcı”yım. Sanatçıların ya da amatörlerin bilgi kuramlarını pratik etmelerini sağlıyorum. Düzenli pratik yapılmazsa bu türden felsefeler köreliyor ve bir kere köreldi mi de, fikirsel beslenmene ne

kadar dikkat edersen et, yumuşuyor ve sarkmaya başlıyorsun. Bir başka açıdansa bir bağımlıyım. İkinci katta kapalı duran kitapları karıştırmak için bir bahane yarattığım her sefer, aldığım haz katlanarak çoğalıyor. İnsanlığın yarattığı en muhteşem ve baş döndürücü fikirlerin arasında olmaktan kaynaklanan entelektüel bir zevk değil sözünü ettiğim. Gözlere (renk çeşitliliği), kulağa (mutlak sessizlik), buruna (kağıt kokusu), dile (ağzınızdaki toz tadı) ve en önemlisi de parmaklara (ciltlerin dokusu) hitap eden duyusal hazzın sonsuz ve incecik tanecikler halinde, bütün boyutları, esnekliği ve yoğunluğuyla akışı daha çok.

Şömizleri ve şömizleri koruyan plastik kapları olmayan yeni baskı kitapların çoğu kömür karasından pamuk beyazına kadar değişen renklerde ciltlere yapıştırılmış ya da dikilmiş asitsiz kağıttan oluşuyor. Bizim mütevazi çelik raflarımıza diziliyken karşı konulmaz görünüyorlar. Henüz Dayton dışına çıkmadım ama dünyadaki bazı büyük kütüphanelerin fotoğraflarını gördüm (kitaplarda) ve yalnızca onlardan algıladığım kadarı bile zihnimi darmaduman etti. Her şeydeki büyüklük beni korkutur; ama kitapların kapsamı ve büyüklüğü ciddi şekilde insanların cahilliğiyle yüz yüze gelmeme neden oluyor.

Marco Polo'nun Seyahatleri'nin Yule–Cordier baskısının dipnotlarında şuna benzer bir açıklama var: 'tela nedir? Modern anlamda, giysileri kolalamak için kullanılan pamuktan veya kenevir lifinden yapılmış ve üzerine reçine basılmış kaba bir dokuma. Peki ya Ortaçağ anlamıyla? Raynouard'ın Aşk Sözlüğü'nde şöyle tanımlanıyor: *Vestirs de polpra e de bisso que est bocaran*. Raynouard *bisso*'yu lif olarak yorumluyor. İlla keten ya da ipek olması gerekmiyordu ya da... "Ya da"sını hatırlamıyorum, ama ne demek istediğimi anlamışsınızdır. Albay Luke veya M. Cordier telanın geçmişte ve bugün ne olmadığını çok güzel anlatmışlar. Ama etimolojik ve görüngüsel kökeni konusunu bir ipek ya da keten parçasıyla örterek gizlemişler.

Büyüleyici, değil mi? Kütüphanecilerin rolünün zamanla geçirdiği evrim –kütüphanenin geçirdiği evrim– büyüleyici bir konu; bu evrim ya da devrimler ya da her neyse onlar hakkında titiz çalışmalara dayanan ciddi kitaplar yazılmış. Sözün kısası, yolumu bu türden bir tarihi birikimle çiziyorum: Kitap kadar değerli şeyler asla parayla satılmamalı, bağışlanmalı ya da en azından ödünç verilmeli. Kitapların parşömenler veya tahtalara elle yazıldığı dönemlerde yaşamış yazarlar her bir kopyanın parasını

ceplerinden ödemek zorundaydılar ve kitapçılar her bir kitap için onlarca yazıcı çalıştırıyorlardı –ki bunlar satıldığında yazara herhangi bir kazanç getirmiyordu. Kitabı yazdığınızda arkadaşlarınıza ve haminize birer kopyasını veriyordunuz, hepsi o kadar. Başka bir deyişle, okur bulabilmek için cebinizden para ödeyip el yazmanızın kopyalarını yaptırıyor ya da müstakbel okurunuzu en yakın dükkâna yolluyordunuz. Yazmanlara yollanan okurların küçük düşürülmüş duyarlılıklarını hayal edebiliyor musunuz! Savunulması imkânsız bir durum. Bir zaman sonra kütüphaneler ortaya çıkmaya başladı; önceleri konumunu güçlendirmek isteyen bir kral ya da imparatorun kof '*beau geste*'siydi (cömert lütfu); ardından dini alimlerin sığınağına ve saçma sapan bir dizi cinayet ve yakıp yıkmadan sonra da (neredeyse basılan kadar çok sayıda kitap yakıldı, gömüldü ya da paramparça edildi. Yakılan, gömülen ya da parçalanan her kitap, hem açıkça birer nefret eylemine maruz kalmaları, hem de sanat eseri olarak yerlerinin doldurulamazlığı nedeniyle, birer cinayet kurbanıydılar) yöntemleri ve amacı birkaç yüzyıldır tartışılan bir devlet kurumuna dönüşerek halkın gözünde öylesine sağlam bir yere oturdu ki, neredeyse istikrarın doruğu, mutlak iyiliğin simgesi, zaruri bir ihtiyaç gibi alglanmaya başlandı. Bütçe kesintilerine uğradığı, pek dikkate alınmadığı ya da diktatörlerin kişisel kaprisleri veya kindar ırkçı yasalar yüzünden kesilip biçildiği dönemlerde (ki üzerilerinden çok zaman geçmedi) dahi ayakta kalmayı başardı.

Kütüphanede hemen hemen hiç bir zaman bir şeyler satmak zorunda kalmıyoruz. Bunun tek istisnası, şu veya bu nedenle miadını doldurmuş kitaplardan (piyasadan kaldırılmış ders kitapları, modası geçmiş çeviriler, sayfaları kıvrılmış klasikler) kurtulmak için yılda bir kez düzenlediğimiz indirimli satış günü. O zaman bile –bir sır daha vereceğim size– satış bittiğinde kenarda kalan iki, üç karton kutu dolusu yırtık, lekeli, sevilmeyen kitaplar için üzülüyorum. Onları geri dönüşüm merkezine bırakmam gerekiyor; ama yapamıyorum. Hepsini toplayıp Hickoray'deki üç odalı evimin kullanılmayan bir odasına koyuyorum. Kendi icadım olan, anlaşılması güç bir arşivleme sistemine göre düzenliyorum kitapları – Kongre Kütüphanesi'nin alfa nümerik yöntemi ve ondalık sayılara dayanan Dewey Decimal sisteminden gerçekten gına geldi; benimkinin daha sezgisel ve sağduyulu, öbürlerinden daha iyi olduğunu düşünüyorum. Ama tabii bunu bir de kütüphane yönetimine ya da yönetim kuruluna anlatmaya çalışın bakalım neler oluyor. Benim sahip olmak istediğim kitaplarsa

tuğlaların üzerinde duran tahta raflara muntazaman yerleştirilmiş bu yetimler.

Çünkü onları başka kimse istemiyor. Benim verdiğimden öte değerleri yok. Çok fazla sayıda almadım –örneğin botanikle ilgili on beş cilt var; bahçe bakımı üstüneyse sıfır. Red Hand'in (mahlası Armitage Shanks olan İngiltere Uxbridge'li bir yazara ait) kovboy kitapları serisinin tamamını (23 adet parlak kapaklı kitap) saklıyorum. Kovboy kitaplarından nefret ederim. Her taraflarına resimler çizilmiş üç lise matematik kitabı, kitleleri kontrol etmek üstüne 50'lerden kalma bir polis el kitabı ve dört farklı İspanyolca vejetaryen yemekleri kitabı. Vejetaryen değilim. İspanyolca da bilmiyorum.

Ama içlerinde gizli hazineler de var. Örneğin *Das Bienenzüchter sucht nach Ruth* (Arıcı Ruth'un Peşinde) diye Wilhelm Kneissl adında Avusturyalı bir biyolog tarafından yazılmış ve 1963'te özel olarak basılmış(üstüne su döküldüğünden baya zarar görmüş ve ilk birkaç sayfası eksik) biri var ki, bence şimdiye dek yazılmış en güzel aşk hikâyesi olabilir Sonra iki ciltlik *Gargantua ve Pantagruel*'in oldukça hırpalanmış bir kopyasıyla R.L. Stevenson'un –deri ciltli altın kapaklı– *Anılar ve Portreler'i* (Chatto ve Windus, Londra, 1904, Pott 8to) de bulunuyor elimde. Onları genellikle sınıflandırmıyorum. Asla (gizliden gizliye) çok sevdiklerimi ötekilerden üstün tutup zavallıcıkların duygularını incitmem; çünkü sahip olduğum her şey, açık görüşlülükle yazılmış her kitap –bunlara bende olmayanlar da dahil– insanın adlandırılamayan özüne ulaşma çabasının dışavurumudur, öyle değil mi? Bu durumda hiçbir şey boş ya da değersiz değildir. Bunu aklınızda tutmanızı tavsiye ederim.

Buraya gelin. Bakın, görüyor musunuz? İşte şurada: ceviz ağaçlarını, yağlı güneşin saman rengine boyadığı mısır tarlalarını, boş iş yerlerinin ve kaldırımların çatlamış asfaltını geçince hemen. Mide bulandırıcı tatlılıktaki mısır şurubu kokusunu alabilecek, şehre giden trenin alçak perdeden inleyişlerini duyabilecek kadar yakınız. Ama en önemlisi manzara: rendelenmiş sabun gibi bir gökyüzü, tembel bir dalga halinde Üçüncü Cadde'deki tuğladan örülmüş, soluk renkli ambarlardan perdeli bulutlara, önü kapanmış güneşe ve bin yıl sonranın ufkuna doğru ilerleyen hayali şenlik ateşi külleri.

Havacılığın ana vatanı, köşkü bizim evden çok da uzakta olmayan küçük bir tepede hâlâ duran Orville Wright'ın evi, Roswell'in ünlü deposu Hangar 18'in, New Mexico uzaylı saldırısı kalıntılarının ve Bosna barış

görüşmelerinin yapıldığı Wright-Patterson Hava Üssü'nün bulunduğu Dayton, Ohio –bin dokuz yüz bilmem kaç'a (eski sayıyla) hoş geldiniz. Elle tutulur kanıtlar olmasa da, çevrecilerin Büyük Değişim projesinin de burada filizlendiği söyleniyor. Ama son gelişmelerden konuşmak için gelmedik. Amacımız, artık pek yararlı görülmeyen bir şeyle uğraşmak: Tarih. Eski anlamdaki tarih değil tabii, ondan kurtulduk, çok da iyi yaptık. En iyisi bağlam diyelim.

Değişimden önceki günleri hatırlayabilecek çok az kişi kaldı. Bu yüzden, gitmeden önce bir zamanlar ki ismiyle geçmişin parşömenine çizilmiş şeylerle ilgilenenler için olanları kayda geçirmeye karar verdik. Belleklerimiz başka işe yaramıyor ve onları bir eser, eski tarzda söylersek bir Şey ya da modern adlandırmayla bir Araç olarak kullanmak en iyisi. Böylece bu işe giriştik: Yaşanırken farkına varmadığımız ama yıllar süren bir hengamenin ardından insanlığın gelişiminde hayati bir rol oynadığı ortaya çıkan dönüm noktasını (zihnimizdeki), insan hafızasının sınırları dahilinde gerçeğe olabildiğince sadık kalarak yeniden üretmek.

Bunu okuyan herkes toplumumuzun nasıl ya da ne kadar büyük bir hızla değiştiğini ve insan ilişkilerindeki yeni dönemi nasıl bir kafa karışıklığı ve umutla karşıladığımızı hatırlıyor olmalı. Şimdilerde hemen herkes bu değişimi içinde bulunduğumuz bin yılın üçüncü çeyreğinde eğlence sektöründe gerçekleşen yıkımla ilişkilendiriyor. Son derece talihsiz bir başlangıçtan, dünya çapında bir ekonomik yıkım, karmaşa ve kaosun, şiddet ve korkunun hâkim olduğu baş döndürücü bir dönemin ardından yavaş yavaş, doğamızın içten içe ve dramatik bir şekilde değiştiğini, artık egomuzun saçma sapan istekleri doğrultusunda hareket etmediğimizi ve egomuzdan kurtulduğumuza göre özümüzü yok etmeye gerek kalmadığını, zincirlerimizin yerini birbirimizle kurduğumuz ilişkilerin almasının bizi geliştirdiğini fark etmeye başladık.

Bunları, okumaya devam etmek niyetinde olup da o çalkantılı zamanları (ya da çalkantıdan hemen önceki çalkantıyı) yaşamamış olanlarınızı, kullanacağım tuhaf ritmlere ve dile alıştırmak için anlatıyorum. Karşınıza sık sık uzun süredir kullanılmayan terimler, artık var olmayan insanlara ya da yerlere –daha önemlisi, yok olup gitmiş biçimlere ve işlevlere– yapılan göndermeler çıkacak ama zaten bir amacımız da bunları bütün insanların belleğinden tamamen silinmeden kaydetmek. Bu size garip gelebilir –garip de zaten– fakat bir zamanlar gelecek nesillere kalsın –en azından başlarda

niyet buydu– diye belli bir insanın düşüncelerini ve yaptıklarını kayda geçirmek bir gelenekti. Değişim başlamadan çok önce bu geleneğin saçma boyutlara ulaştığını öğrenmek sizi şaşırtmaz sanırım; hatta bazılarınız “anı baskını”nı (gerçek bir terim) hatırlayacaktır: Bazıları çocuklara ve ev hayvanlarına ait, eğer anıcılık (ben uydurmuş olabilirim) konusunda yetenekleri yoksa onların ağzından hayalet yazarlarca (bu da bir terim) yazılan bütün o yaşam öyküleri.

Bundan sonrası, sözleşmeyle bize verilmiş, başka bir deyişle o zamanlar nakde verilen adla para karşılığında yazdığımız bir kitaptan alındı. Egomuzu olabildiğince geri çekmek için her şeyi yaptıysak da, Ben’in hayaletinin sayfalara sızmasını önleyemedik ve bunun için özür diliyoruz. Yazdığımız şeyin önemli olduğuna, algısı geniş insanlarca okunacağına ve o zamanlar çok çetrefilli olan (şimdiyse alâkasız) bir konuyu ele alışımızdaki yetenek ve içgörü nedeniyle övgülere boğulup ödüllendirileceğimize inanıyorduk. İşin o zaman bile kabul edebileceğimiz ironisiyse, yazdığımız şeyin öneminin tamamen rastlantısal oluşu –esas konuya dipnot olarak düştüğümüz ‘‘rock’’ müziğin o sıralarda zirvede olan, genel ve özel nedenlerle kısa bir süre sonra düşüşe geçecek alt türlerinden birinin olayın kendisi haline gelişi.

Bunun dışında, o günlerde hepimizin mustarip olduğu aşırı alkol tüketimine de manasız bir takıntıyla yer verildiğini göreceksiniz –oysa o zamanlar durmadan içerek erişmeye çalıştığımız benliğin farklı boyutlarına şimdilerde yalnızca odaklanarak kolayca ulaşabiliyoruz. Doğamızın iyi yanlarının çoğu cehaletimizden kaynaklandığı için bizi bağışlayın. Ayrıca karmaşık zamanların su katılmamış bir görüntüsünü yansıtmaya çalıştığımızı da bilmenizi isteriz. Her öyküde olduğu gibi, bir trajediyle başlıyoruz.

1789 yılında, başka bir eyaletten gelip –Ohio’nun güneybatısında, Kentucky sınırının yaklaşık elli mil güneyinde bulunan– topraklarımızda kahramanlaşmış dört kişiden biri olan New Jersey senatörü Jonathan Dayton’un adını alan Dayton, 1796-97 kışında bir kasaba olarak kurulup, 1805’te belediye olmuştur. Bin yıllardır burada yerleşik olan farklı Kızılderili kabilelerinin yapmış olduğu gösterişli ve etkileyici höyükler (ki en ünlüsü, kara büyü kuramlarının ortaya çıkmasına neden olan Adams County’deki Yılan Höyüğü’dür) hâlâ yerli yerinde durmaktadır. Fuhuş, 1915’e kadar yasaldı –kentin en ünlü maması Elizabeth Richter ya da daha

çok bilinen adıyla Lib Hedges, 1923'te ölmüş ve Dayton'un en bereketli arazisinin yanındaki Woodland Mezarlığı'na gömülmüş. Yıllarca Büyük Miami Nehri'nin taşmasıyla sular altında kalan kentte, 1913'teki sel felaketinin ardından (ki çok kısa bir süre sonra bir de büyük yangın atlatacaktır) beş adet barajı onarmak için iki milyon dolar toplandı. Çok az incelenmiş selin fotoğraflarına Dayton Şehir Kütüphanesi arşivlerinden ulaşılabilir.

Dayton'ın Amerikan kültürüne katkısı, çok sevilen Orville ve Wilbur Wright kardeşlerin icat ettiği uçakla sınırlı değildir. Yazar kasa, yoksulluk yardımı, ispirto, portatif jeneratör, elektrikli ateşleme sistemi/otomatik marş motoru, top 10 listesi bu kentin ülkeye hediyeleridir. Bu icatların doğal olarak koltuklarımızı kabartıyor olmasının nedeni belki de bunların bize böylesi bireysel başarılara artık rastlanmadığını (daha doğrusu istenmediğini) hatırlatmasıdır. Yıllar önce bütün bir bölgenin ekonomisini yerle bir eden krizin ardından elimizde yalnızca bu icatlar kalmıştı ve o yüzden onlarla şimdikinden çok daha fazla gurur duymuştuk. Artık kimsenin iktisat okumayı tercih etmediği bu günlerde (ne yazık, yitik bir sanata dönüştü), krizin yol açtığı kayıplar anlamsız terimler ve tabirler denizinde (faiz oranları, istihdam, Merkez Bankası) boğulup gitmiş durumda ve olayı hatırlayacak yaşta olanlar da yalnızca yaygın ve gözle görülür etkilerinden bahsedebiliyorlar. Felix qui potuit rerum cognoscere causas. Biz o kadar şanslı değildik.

İşin bizi en çok ilgilendiren bölümüyse, söz konusu ekonomik çöküşün şehir merkezini dımdızlak bırakmış olması. Düzenli işten tiksinen, içmeyi çok seven ve parasal başarıdan farklı istekleri varmış gibi yapan biz genç kesim için bu süper bir olaydı. Çürümüşlük ve boşluk bölgeye müzik ve kötü şiire gebe pejmürde bir masalsılık getirdi. Bol bol müzik doğdu ama şiir fazlasıyla duygusal ve orta batılı bir şey olarak görüldüğünden gelişmedi. Kış öğleden sonraları terk edilmiş bir kilisenin kırık penceresinde salınan güneşin son ışıkları, sizi dünyevi şeylere iman etmeye iterdi.

Uzun zaman önce, malum yılda, malum kilise –sahiden çok görkemli, taştan bir Katolik yarı-katedrali) yıkıldı ve yerine otopark yapıldı. Geçtiğimiz bin yılın son çeyreğinde Dayton: Nüfus: 948.000 (Metropolitan Bölge dahil); ortalama yaş: 32.9 (18-24 yaş aralığındaki insanların nüfusa oranı yüzde 10.6); ortalama yıllık gelir: 24.572 dolar; kilise sayısı: 900; boş

işyeri alanı: yüzde 22; arabadan açılan ateşle ölenlerin sayısı: 1; iyi bar sayısı: 3; fena olmayan müzik dükkanı sayısı: 3; ‘‘rock’’ grubu sayısı: en az 100; iyi ‘rock’ grubu sayısı: 2. Tuhaf bir şekilde Mücevher Şehir diye bilinen, ulusal bir derginin ‘Amerikan mikro kozmosu’ dediği Dayton’da o zamanlar insanların geçimi iki sanayiye bağlıydı: Otomotiv ve savunma.

Brown Caddesi, Dayton Üniversitesi’ne yakınlığı nedeniyle hafiften entelektüel bir hava taşısa da, bu ‘üniversite kenti’ olayı inatçı cahil kalabalıklara pek tesir etmedi. Üniversite Katolikler tarafından yönetiliyor (Katoliklik, ana temaları Teslis, yazdıkları eskiden İncil denen kitabın Yeni Ahit olarak adlandırılan versiyonunda bulunan Aziz Paul’ün süzgecinden geçmiş İsa öğretilerine iman etme ve her türlü doğum kontrolüne karşı kafa karıştırıcı bir muhalefetten olan bir dini mezheptir); tutucu fakültelerle şehri eski kafalı ve düzeylerinin çok altında gören öğrencilerce yürütülüyor. Üniversite sakinlerine göre buradaki heves edilebilecek tek entelektüel etkinlik hafta sonları yapılan bira partileri. Burada doğup büyümüş olan ve zekâdan ve hırstan biraz olsun nasibini almış olanlar arkalarına bakmadan kaçmışlar. Kalanları burada tutan şeyse atalet ya da kiraların ve içkinin ucuzluğu.

Üçüncü vardiya fabrika çalışanlarını (genelde General Motors’da) çekmek için sabah altıda açılan Hangar dışında genelde öğrencilerin mekânı olan barlara pek uğramazdık. İşçiler sabahın geç saatlerine kadar demlendikten sonra, geçirimsiz bir alkol bulutu halinde çıkıp giderlerdi. Yasadışı maddelerin etkisi altında olduğumuz bazı zamanlarda, güneş yavaş yavaş orta batının göğünde yükselmeye başladığında hâlâ uyanık olur, yalpalaya yalpalaya Hangar’a yürüyerek içkilerinin üzerine çökmüş bezgin işçi kalabalığına karışırdık. Pek iç açıcı bir görünüm değildi tabii.

O günlerden beri üç eşit alana dağılmış Morton ve Hickory caddelerinin kesiştiği köşedeki eski, geniş, tek yatak odalı bir evde yaşıyoruz. Kenarları paslanmaya başlamış ve güneş bastırdığında aşırı sıcak olan teneke bir verandamız var. Rengi zaman içinde tozlu bir sarımtırak kahverengiye dönmüş tuğlalar biraz fazla yalıtım sağlıyor; yani yazları sabahın erken saatlerinden akşama kadar içerisi sıcaktan kavruluyor. Tuğlalar gecenin köründe dahi ısı yaydığından, geç saatlere kadar verandada takıldığımızda ısınmak için ellerimizi duvarların üstüne koyuyoruz.

Evde üç oda ve küçük bir banyo var; muhtemelen dış yüzeyle uyumlu olsun diye her yer sarımtırak kahverengine boyanmış. Tavanların ve

caddeye bakan pencerelerin (üçü Morton'a, ikisi Hickory'e açılıyor) yüksek –ve bir şekilde gösterişli– oluşu hoşumuza gidiyor. Camları hiç söndürmediğimiz beyaz yılbaşı ışıklarıyla süsledik. Salonda küçük bir masa; kırık, hardal rengi bir kanepe; aynı renkte iki tekli koltuk; üç tane kırıldı kırılacak kitaplık ve sehpa olarak kullandığımız mavi, alüminyum bir sandık var. Yatak odasında yataklarımız, iki adet motel tipi giysi dolabı ve büyük, tozlu bir ayna bulunuyor. Mutfağaysa bir gazlı ocak, Nuh Nebi'den kalma bir buzdolabı ve küçük bir katlanabilir masa koyduk. Leke içindeki parke zeminin üzerine çirkin, bordo halı parçaları serilmiş durumda. genel olarak eve çok iyi baktığımız söylenemez. Genelde derli toplu tutuyoruz, ama pek temizlemiyoruz. Sad Blue Moon'un da Yanardöner adlı gayet düzgün ama kirli bir şarkısı var. Dinleyecek olursanız, evimizi hayal edin ya da etmeyin. Her iki durumda da, hâlâ burada yaşıyor olacağız.

ÜÇÜNCÜ DEFTER

Kahverengi deri kaplı, çizgisiz bir defterin içinde bulunmuş elyazması, Kutu no. 113, Dosya No. 5, Right Brothers Collection, Wright Üniversitesi Arşivleri, Dayton, Ohio. Geçici olarak Hickory Caddesi'ne taşınmıştır.

1

İki hafta önce buraya geldiğinden beri beni delirten Bayan Beck'in elektrikli daktilosunun nasıl çalıştığını anlamam öğleni buldu. Aleti basit bir tornavida yardımıyla açıp parçalarını laboratuvarımın zeminine serdiğim bir gazete kağıdının üstüne dikkatlice yerleştirdim. Bayan Beck öğle yemeğinden dönüp çalışmamı böldü ve haklı bir çıngar kopardı. Mesai bitimine kadar daktiloyu birleştirmeyi beceremezsem Uluslararası İş Makineleri şirketinden bir adam çağırmak konusunda anlaştık. Harıl harıl çalışmama rağmen, üzücü de olsa düzeneğin içine gizlenmiş (çoğu işlevsiz görünen) küçük yaylar ve düğmeler karşısında sersemledim ve gün sonunda aleti toparlamayı başaramadım. Aslında daha da fazla parçaladım desek

daha iyi olur; önümde duran şey daktilodan çok bir yapboza benziyordu. Bayan Beck Columbus'tan gelecek adamın sabah burada olacağını söylüyor ve işlerini elle yetiştirmek zorunda kaldığı için oldukça öfkeli.

Nesnelerin çalışma sistemlerini anlamakta konusunda hep iyi olmuşumdur ama Will gibi esas resmi, geneli görmeyi hiçbir zaman başaramadım. Aradan otuz yıl geçmesine rağmen onun bakış açısını hâlâ özlüyorum. Daktiloyu benden önce birleştiremezdi ama zaten baştan onu hiç parçalamaması gerektiğini bilecek kadar öngörülüydü. Küçük ve karmaşık cihazların cazibesine karşı koyamıyorum. Uçağın kalkarken dengesini sağlamasına yarayan kanat kontrolünü Will sayesinde geliştirdik. Böyle bir şey benim aklıma hayatta gelmezdi.

Lindbergh'ten bir mektup daha geldi. Kaydı düzeltmek, Curtis ve Smithsom tayfasının verdiği zararı telafi etmek için bir otobiyografinin şart olduğu konusunda ısrar ediyorlar. Oysa ben son yirmi beş yılımı başarılarımız karşısında duyulan hırs ve açgözlülükten kaynaklanan kara çalma ve çarpıtmalarla mücadele ederek geçirdim ve artık çok yoruldum. Esasında bir ebenin olağan işlerinden öteye gitmeyen bu başarılarla fazla gururlandığım için ben de suçluyum belki. Tek avantajımız ayrıntılara dikkat etmemiz ve durgunlaşmayan bir sektörde çalışmamızdı ki bunlar da tanrının herkese sunduğu nimetleri doğru düzgün kullanabilmekten ibaret. Dolayısıyla başarımız kibir ya da saçma bir hırstan çok tanrının yüceliğinin kullarında vücut bulmasına dayanıyor.

Bundan daha elli yıl önce uçmanın yalnızca olanaksız değil, aynı zamanda saçma, hatta doğaya karşı küstahlık olarak görülmesine inanası gelmiyor insanın. Ama uçuş teknolojisinin gelişimi bir anda öylesine hız kazanmıştı ki, henüz bitmiş olan korkunç savaşın dengeleri ve süresi ben ve kardeşimin uygulamaya koyduğu temel prensipler sayesinde tamamen değişti. Oppenheimer yapabilmek için onca ter döktüğü atom bombasından sonraları hep pişmanlıkla söz etti; oysa onun atılabilmesini sağlayan şey benim icadımdı. Hangimizin sorumluluğu daha büyük?

Dün gece pek uyuyamadım, gene uçmakla ilgili düşler gördüm. Sürekli aynı senaryo: Teğmen Selfridge ile keşif yapıyoruz. Uçağın titreyişini ve hızla düşmeye başlayışını hissediyorum. Yeşil toprağın şamarını. Rüyanın soğuk, belgeselimsi bir havası var; gerçeğini algılayışıma çok benziyor bu anlamda. Başımın üstünde delice bir açıyla bükülmüş kanatlar, cızırdayan motordan yayılan keskin koku, iskeletin demir çubuklarıyla oyulmuş Virginia çimenleri. Çok karmaşık ama kesin çalışan kontrol paneline sıkışmışım, adamlar deli gibi enkazı kaldırıp beni kurtarmaya çalışıyorlar. Boynumu biraz gerdiğimde –ki sırtım incindiğinden bu çok da kolay olmuyor, Selfridge'in yüzükoyun bedeninin etrafında toplanmış bir kalabalık görüyorum. İlk uçak kazası ölümü. Aşırı gerilmiş pervanenin felaketimizi haber veren çatırsını, hemen ardından uçağın sallanmaya başlayıp spirallar çizerek düştüğünü hatırlıyorum. Kontrolü tekrar sağlamaya çalıştım ama çok hızlı düştük, tehlikeyi kaydetme fırsatı bulamayacağım kadar hızlı. Günlerce acı dahil hiçbir şey hissetmedim. Rüyamda Selfridge'in soğuk, suçlayıcı bir ışıltıyla yüzüme dikilmiş gri gözlerini görüyorum. Gözlerinin gri olduğundan çok da emin değilim aslında. Hatırlayamadığım o kadar çok şey var ki, yitip giden o kadar çok şey. Selfridge son anda ihtiyar Charlie Taylor'ın yerine geçmişti. Onu kaybetmiş olmamızın yükünü taşıyamıyorum.

Uçuşun gizemini biz çözemeseydik, bir başkası çözecekti, çok kısa bir süre sonra üstelik, neredeyse çözüyordu da. Tek üstünlüğümüz sahip olduğumuz sağduyuydu.

Uçmakla ilgili başka rüyalar da görüyorum, insanın uçmasının fantezi olarak görüldüğü gençlik zamanlarımın hayallerine benzeyen rüyalar. En çok onları seviyorum, küçük de olsa bizi hedefimize çok yaklaştıran keşfimizin yarattığı heyecan yüzünden uyuyamadığım zamanları anımsattıkları için. O uykusuz gecelerde düşlediğim uçuşların katıksızlığı ve bitimsiz coşkusu, şimdilerdeki gerçek başarılarımın anılarından çok daha gerçekti. Deneyimin kendisi hiçbir zaman o deneyimi yaşamayı beklerken ki duyguları yaşatamadı. Sanırım söylemeye çalıştığım şey, kafamda canlandırdığım uçuşun demir ve ketenden, irtifa ve istikamet dümeninden, kanat ve eğimden değil, imgeden ibaret olduğuydu. İlk denemeler sırasında altımdaki yeryüzü rüyalarımda hiçbir zaman olmadığı kadar biçimsiz ve soyuttu. O ilk düş kırıklığını üzerimden atmayı başarabildim mi bilmiyorum.

3

Uçağımızın tanıtımını yapmak için Avrupa'yı dolaşmaya başladığımız ilk zamanlarda toplanan insan sayısı korkutucu boyutlardaydı. Berlin'de neredeyse 200 bin kişi vardı. Oradaki askeri tören alanı olan Tempelhof Meydanı'ndan Potsam'a tam on dokuz kere uçtum. Veliaht prense on beş dakikalık bir uçuş yaptırdım, karşılık olarak bana kravat iğnesini armağan etti. Alman İmparatoru'yla tanıştım –tabii savaş henüz başlamamıştı. Hayatımın o en coşkulu dönemini düşündüğümde büyük bir hüzünle doluyorum, heyecanımın geçmiş olmasından değil, bu deneyimi mümkün kılanları yitirmiş olmaktan kaynaklanan bir hüzün. Başta annem elbette ama toprağı bol olsun, çalışmalarımızın meyvesini vermesinden yıllar önce göçüp gitti. Sevgili Will, sonra piskopos ve en son da evlenip inzivaya çekilmesi bizi üç yıl sonraki ölümünden çok daha fazla acıtmış olan K. O zamandan bu yana, yani yaklaşık yirmi yıldır kendimi suçlayarak saatler geçirdim. Ama pişmanlık secdesine ne kadar sefilce kapanırsam kapanayım, vicdanımı temizlemeyi bir türlü başaramadım. O benim her şeyimdi, bizi bırakıp gittikten sonra ondan hep uzak durdum. Oberlin'deki –evinden kilometrelerce uzakta– ölüm döşeğinde yatarken ki görüntüsü, hırıltılı nefesi, konuşamayışı, gözlerindeki yaşlar... ve ben tek kelime etmedim. Kimseyi bağışlamadım. Soğuk ve kayıtsızdım; tek düşünebildiğim onurumun kırıldığı, yalnız bırakıldığımdı. Beni iki kez terk etti, ikisinde de onunla vedalaşmadım.

K.'ye herkesten, Will'den bile daha yakındım. İçsel konuları, özellikle kavrayışı çok yetkinleşmiş bir kadınla konuşmak daha kolay oluyor bazen. K. bana dair ne varsa anlamıştı–ki bu da temelde aslında görkemlidense sade bir hayat sürmeyi yeğlediğim demek. İcadımızın başarısı yüzünden olaylar arka arkaya hücum etti, ama hiçbir zaman ailem yanımda olmaksızın mutlu olmadım. Onların en önemlisi K. oldu her daim. Çok insan hatırlamaz ama kız kardeşim uçan ilk kadınlardan biriydi. 1909'da, Pau'daydı sanırım. Bir yerlerde bir fotoğrafı olacaktı. Wilbur götürmüştü onu. Beyaz eldivenli minik eliyle kemeri yerinden koparacak gibi sıkmış. Şapkasının üstüne dalgalı, beyaz bir fular sarmış ve hiç sevmediğim benekli tülü indirmiş yüzüne. O tülü takınca çiçek hastalığına yakalanmış gibi

görünürdü. Ama sanırım o zamanların modası buydu. K.'nın böyle saçmalıklara yüz vereceğini düşündüğümden değil ama, aşağı yukarı aynı zamanlarda Paris'te kalırken, gardırobunda küçük değişiklikler olduğunu fark etmiştim. Göz kamaştırıcı *Parisliler'e* kapılmamak elde değil.

Hawthorn Caddesi'nden Albion'daki Hawthorn tepesine taşınmamız K.'nın pek hoşuna gitmemişti sanırım. Hayatımız boyunca Hawthorn Caddesi'nde yaşamıştık ama babamla annem, sonra da Will ölüp Lorine ile Reuch evlenerek başka yerlere taşınınca oturduğumuz ev çocukluğumun geçtiği yuvadan çok, sonunda dönüşeceği müze gibi görünmeye başlamıştı gözüme. Ford gelip Greenfield Köyü için evi ve bisiklet dükkânını satın almak istediğini söylediğinde, ikisinden de kurtulacağım için çok rahatlamıştım. Sonuçta geçmişi canlı kılan, fiziksel kanıtlardan çok anılardır. Ama K. Hawthorn Caddesi'nde her yerden daha mutlu olduğunu söylerdi hep. Albion'a alıştım, yaşadığım bütün diğer evlerden daha uzun süredir burada oturuyorum. Ama tabii ki hiçbir zaman gönlümde ailemin evi gibi bir yer tutamayacak; çünkü yuva denilen şey tuğla ve tahtadan çok anne, baba ve çocuklar, kız ve erkek kardeşler arasındaki bağlardan yapılmıştır. Çok küçükken –on yaşında falanken– K. ile birlikte –ki bu durumda o da yedi yaşında oluyor– Hawthorn Caddesi'ndeki evimizin taraçasında oturuşumuzu anımsıyorum. Bir yaz akşamıydı –ki ülkenin bu kısmında yaz akşamlarını büyüleyici kılan şey, sürüler halinde çitlerde, çalılarda ve hatta karşımızdaki hırdavat dükkanının sarmaşıklarında gezinen ateşböcekleridir. Bu ışıklı orduların gün batımıyla soğumaya başlayan toprağın üstünde –birlikte ama ayrı ayrı– ışıltılar saçarak hareket etmeleri dünyanın en huzurlu ve güzel görüntülerinden biridir. K., oradan oraya koşuşturuyor, parmaklıklardan sarkıp mutluluk çığlıkları atarak bütün ateşböceklerini parmaklarıyla göstermeye çalışıyordu. Sanki birini kaçırsa, hepsini kaçırmış olacakmış gibi. Zavallı böceklerden birini yanlışlıkla ezince neşesi bir anda gözyaşlarına dönüşmüştü.

Dindar bir adamım; ama mütefekkir değilim. İnsanın hayatını İncil'in öğretileri doğrultusunda sürdürmesi gerektiğine inanırım. Erdemli yaşamak için çırpınmama karşın günahkar olduğumu biliyorum ve bütün günahlarımdan ötürü tövbe ediyorum. Umarım Efendimiz İsa o sonsuz yüreğiyle suçlarımı bağışlar. İçten ve candan olduğu takdirde tövbelerimin öldükten sonra cennete gitmemi sağlayacağını düşünüyorum. Dindar bir adamım; ama mütefekkir değilim. İnancımın gerekliliklerinin bütünüyle

bilincinde olarak söylüyorum ki, şimdi onun yanımda olması için cennetten hiç gözümü kırpmadan vazgeçebilirim.

4

Saat sabah dokuz buçuk. Özel olarak yaptırdığım sandalyemde yazıyorum. Zorunlu aylaklık kadar tiksindiğim bir şey yok şu hayatta. Kalça ağrılarım yüzünden –bu aralar sıklaştı ve şiddetlendi– eve mahkum olduğumdan, günün büyük bir kısmını Hawthorn tepesi için daha etkili bir elektrik süpürgesi sistemi geliştirmeye uğraşarak geçirdim. Sorunun pompalama mekânizmasındaki dişlilerden kaynaklandığını düşünüyorum. Gereken manivela gücünü sağlayamayacak kadar küçük ve katılar. Paslanmaz çelik yerine alüminyumdan yapılacak yeni bir dişli modeli tasarladım.

Nadiren hastalanırım ama her hasta olduğumda aklıma elli yıl önce tifoya yakalanışım gelir. Altı hafta yataktan çıkamamıştım, o sürenin çoğunda da ya bilinçsiz ya da hezeyanlıydım. K. ile Will sırayla bana süt ve et sulu çorba içirmişler ama hiçbir şey hatırlamıyorum. Nihayet ateşim düştükten sonra bile birkaç hafta dükkana gidemeyecek kadar halsiz kalmıştım. 1896 yılıydı galiba, Will ile uçuş problemini ciddi ciddi ele almaya başladığımız sıralar. Will'in Lilienthal'in ölümüyle alevlenen düşüncelerinin yoğunluğu, benim hastalığım esnasında sayıkladığım bir cümleyle ikiye katlanmıştı: "Dönüp duran akbabalara bakın." Kısa bir süre sonra kuşbilime kitlenen araştırmalarımızın ilk kıvılcımı olan sayrılığımın yarattığı o zihin patlaması, sonradan bütün bulgularımızın kaynağını oluşturacak Pettigrew'ün kitabına götürdü bizi. Tanrının kanatlı kullarına bahşettiği yeteneğe insanların erişememesini aklımız almıyordu. Değerli olan hiçbir şeye kolayca ulaşılmaz ve yararlı sayılabilecek ne varsa aptallar ve düzenbazlar ordusuna karşı mücadele edilerek kazanılır. Tam o günlerde hastalanmasaydım, Lilienthal'ın ölüm haberini almamış olsaydık, Will'e çocukluğumuzdaki

oyuncak helikopter ve uçma tutkumuzu anımsatan o cümleyi etmemiş olsaydım –bunların hiçbiri olmasaydı ya da başka bir zamanda veya başka bir sırayla gerçekleşseydi uçağı icat edenler biz olmayacaktık. Bu başarı, daha önce de söylediğim gibi, bütün insanlığın ortak başarısı, bizden önce gelen her öğrencinin daha da yetkinleştirdiği ve gerektiği takdirde biz olmadan elde edilecek bir bilgi birikiminin ürünüydü. İnsanın uçması için şartlar olgunlaşmıştı. Bu çok açık bir gerçek. Tarihi ilerleten güç araç olarak bizi seçti. Ama bazen keşke Tanrı bir başkasını seçseydi diye düşünmüyor değilim.

Yetmiş altı yaşındayım. Arada sırada bir biyografi yazarı üstüme şu soruyla çullanıyor: pişman olduğunuz bir şey var mı? Ben de her seferinde aynı yanıtı veriyorum: Aptalca soruları cevaplayarak harcadığım zamanlar haricinde herhangi bir pişmanlığım yok. Bir zamanlar arkadaşım olan Kelly, kitabına bir sürü saçma sapan düşünce koyarak ondan nefret etmeme neden oldu. Sadece gerçekleri yazmasını sağlamaya çalıştım ama yazarlarda karşısındakinin kafasının içine girerek aklından tam olarak ne geçirdiğini çözme isteği var. Bu tutkuyu anlayabiliyorum, beni Bayan Beck'in daktilosunu paramparça etmeye zorlayan şeye çok benziyor. Fakat bir insana –bilgisi ve izni olmaksızın– hayali fikirler atfedemezsin. Böylesi fanteziler gerçekte olup bitenleri, düşüncelerin düzen ve sırasını, altta yatan karmaşık örgüyü ve bütün bunların birleşmesiyle ortaya çıkan yaratıyı çarpıtmaktan başka işe yaramaz. Bir başkasının aklını ve yüreğini okuyamazsın. O türden bir içgörü Tanrı'ya mahsustur.

Aslında pişman olduğum şeyler var. Son zamanlarda yaptığım bir iç hesaplaşma sonucunda, K., evlenmeye karar verdiğini söyledikten sonraki davranışlarım için pişmanlık hissettiğimi fark ettim. Hiç evlenmemiş olmaktan ya da daha doğrusu hayatımı, sevgimi ve sahip olduklarımı adayabileceğim birini bulamamış olmaktan ötürü pişmanım. İşimin benliğimin büyük kısmını tükettiğini ve birini ne kadar seversem seveyim benden geriye kalanla iyi bir koca olamayacağımı savunabilirim. Ama bir birliktelik ve çocuklarımın olması kim bilir nasıl bir mutlulukla doldururdu içimi.

Uçağın icadında katkım var, evet. İnsana kanat verdim. Ama kendi yüreğimi bir santim bile havalandıramadım.

DÖRDÜNCÜ DEFTER

Zaman zaman incecik sarı, gri bulut kümeleriyle örtülen güneş alçak, solgun gökyüzünde ağdalı, parlak bir armut gibi asılı duruyordu. İnce uzun, kıvrımlı bir vücuda sahip Mary Valentine, elindeki desteden seçtiği silinmez kırmızı mürekkeple boyanmış bir anahtarı eskimiş kilide sokup biraz zorlanarak ağır kapıyı açtığında, dükkandaki küf kokusu sokağa taştı. Akşamüstü sıcağında arkasını dönüp aynı işlemi geriye sarılan bir film gibi, bu kez tersten tekrarladı.

Üstünde koyu gri, sakil bir süveter ve bütün kış giydiği siyah kot pantolonu vardı. Parlak sarı saçları kısacık ve karmakarışıktı, kenarlarını bazen ucuz, süslü tel tokalarla (alaycı yeşil ve ironik fildişi renginde) tuttururdu. Boynuna bülbül yumurtası mavisi kaşmir bir fular dolamıştı. Açık ayakkabılarının kısa, tahta topukları caddeyi geçip evine giderken kaldırımda gürültüyle takırdardı.

En son ‘speed’ini işe gitmeden önce almıştı ve o anda kendini boş ve anlamsız hissediyordu. Halı döşeli merdivenlerden bir kat yukarı çıktı, gri kapıyı açtı ve bir Japon paravanasıyla ikiye bölünmüş, arkasında üstüne dergiler ve kağıtlar yığılı bir yatak bulunan küçük odaya girdi. Banyo yapmaya karar verdi, suyu açarken giysilerini çıkardı ve küvetin yanına attı. Lavabonun yanındaki çekmeceden yarısına kadar beyaz bir tozla dolu plastik bir torba çıkarıp tozun birazını yine lavabonun yanında duran makyaj malzemeleri ve aksesuarlarla dolu tezgahın üstündeki kitabın

kapağına döktü. Klozetin ucuna tüneyerek bir kibrit çöpü yardımıyla tozu kalın, düz bir çizgi haline getirdi; bir şeyin ucundan makasla kesilmiş plastik bir çubuğu sol burun deliğine dayayarak çizgiyi içine çekti.

Amfetamin genzini yakmaya başladığında ‘Oh!’ diye bağırarak doğruldu. Yere fırlattığı giysilerinden gelen bayat kokunun ne olduğunu anlamaya çalışıyormuşçasına iki kez etrafı kokladıktan sonra çıplak omuzlarını titretti. Yaşaran gözlerini elinin tersiyle sildi.

Kaynar suyu pek hissetmeden küvete girdi. Boğazına kadar köpüklü suya gömüldüğünde elleri ve ayakları tatlı tatlı karıncalandı. Suyun hafif parmaklarıyla sarmalanmayı, üst dudağında ve şakaklarında biriken, alnından çenesine doğru eğriler çize çize süzülerek arada bir boynundaki sabundan çelenge dökülen teri seviyordu.

Bir süre gözleri kapalı bir halde öylece durdu. Ardından boş boş sabun artığıyla kaplı deniz yeşili banyo fayanslarına bakmaya başladı. kıpırtısızca uzanmış etrafı seyrederken yan odadaki duvar saatinin tıkırtısını duydu. İç çekerek doğrulup oturur pozisyona geçti. Omuzlarından ve kollarından köpükler süzülüyor, buharı tüten suya düşüyordu. Dizlerini göğsüne çekip tüylerinin ne kadar uzadığını anlamak için ellerini bacaklarında gezdirdi ve küvetin kenarında duran jilete uzandı. Sol kolunun üst kısmında mat yeşil bir dövme bant vardı: I Ching’in sevdiği sembollerinden biri.

Sağ ayağını tıkacın yanındaki kenara dayadı, köpükleri kayganlaştırıcı olarak kullanarak jileti düzgün baldırlarında gezdirdi. Dizkapaklarına geldiğinde, iki hafta önce *Hive*’ın önünde Joe Smallman’in sırtına zıplayamaya çalışırken olmuş küçük bir yara izini kesmemeye dikkat etti. Joe’nun çelimsiz omuzlarından yuvarlanırken onu da aşağı çekişini, kolları bacakları birbirine karışmış halde kaldırma yuvarlanışlarını, deli gibi sarhoş olduklarından vücutlarındaki morluk ve sıyrıkları ancak ertesi gün fark edebildiklerini hatırlayınca gülümsedi. Joe daha kötü durumdaydı, sol ayak bileği burkulmuştu. O gün dükkana uğradığında hâlâ topallıyordu.

Bunları düşünürken dalıp bacağını kesti. Kanın çizgi halinde süzülüşünü izledi kayıtsızca. Kan bağı sudan bağlardan daha derindir derler, diye düşündü. Ama vücudun büyük bir kısmı su zaten. Dolayısıyla kan da büyük oranda su.

Bacaklarını bitirdikten sonra kollarını bilinçli bir zarafetle havaya kaldırıp hızlıca koltuk altlarını kazıdı. Ardından dirseklerinden güç alarak suyun üstünde yükselip apış arasındaki kılları gözden geçirdi. Oradaki orman

konusunda pek titiz olduğu söylenemezdi. Ama erkeklerin istediği buysa, diye düşündü, büyük ihtimalle kasık bitleri yüzünden kukusunu tamamıyla tıraş eden Rosy Cramp'a gitsinler. Tüylerinin uzun olmasını seviyordu ve henüz alınacak ya da düzeltilecek gibi bir yoğunluk yoktu ortada.

Yakışıksız duruşu aklına bir sevişmesini getirince aniden yükselen vücut ısısı, suyun sıcaklığını arttırdı. Çocuğun yüzü orasındaydı. Parmaklarını yavaşça yumuşak tüylerinde gezdirdi. Kasıklarındaki pişmanlık sancısının anımsadığı arzuyla ilgisi vardı elbette ama daha büyük bir kısmı yok oluşuna tipik cinsel rahatlama ve kendinden tiksinmenin eşlik etmediği daha derin, daha kalıcı bir bağı yitirmiş olma duygusuydu.

Duygusal hayatındaki yoğunluk nöbetleri Mary'i rahatsız ediyordu. Doğrulup yüzüne su çarptı ve sıcak su musluğunun yanındaki çıkıntıya yapışmış mavi sabunu aldı.

Bu gece her geceki gibi değilse, farklı ve kesin bir şeyler olacaksa, diye düşündü yatağın üstüne yayılmış eskiz defterinin sayfalarını karıştırırken, bunu yaratacak kişi ben olmalıyım. Bu kadar uzun süre oynadıktan sonra. Bir yandan bir şeyler olursa sıkıntım geçecek. Öte yandan kalbim tekrar kırılabilir, ki bunu bir daha kaldıramam.

Kırmızı bir kalem alıp farkında olmadan çizdiği kalbin içini boyamaya başladı. Aslolan bu korkunç yerden kurtulmak. Bazen kalbimi işin içine sokmamaya çalışıyorum, bazense kalbimin gerektiği gibi işleyip işlemediğini sorguluyorum. Birini deli gibi sevebilir miyim, yoksa seçeneklerimi olabildiğince geniş tutmaya fazla mı bağımlıyım? Michael konusunda hatalıydım ama o da hatalıydı. İkimiz de aynı hatayı yaptık. Ne kadar uyuştuğumuzun kanıtı değil mi bu?

Güldü ya da gözlerini yaşlarla dolduran gülmeye benzer bir ses çıkardı. Siyah bir çizim kalemi alıp hırsla defterindeki kırmızı kalbin üstünü karalamaya başladı. Saçmalık derecesinde düzüm. Bu akşam düzgün giyinip dosdoğru bara gideceğim, tanıdıklarımın çocuğunu düpedüz görmezden geleceğim ve bir metaforun gerçekleşmesini bekleyeceğim.

Mary iç geçirerek sırt üstü döndü. Kollarını ensesinde kavuşturup gözlerini kapattı. Bu halde bile odanın her köşesini görebiliyordu. Kör olsaydım caddeden dükkana yürüyüp geri gelebilir, yemek ve ilaç sipariş etmek için telefonu kullanabilirdim. Hayat mı bu şimdi? Yarattığım hayat bir kör tarafından da yaşanabilir. *Hive*'a bile gidebilirdim. Zavallı kör kıza acıdıklarından daha çok içki ısmarlarlar.

Speed yüzünden uzun süre hareketsiz kalamadı. Yastığı alıp karnına bastırdı, yana dönüp mide bulandırıcı hem de rahatlatıcı kokan kirli çarşafların arasına kıvrıldı. Amanda'nın salak taşları. Muhtemelen doğru bir fikir. Keşke ben de bir şeylerle ilgilenebilseydim, bir dil mesela ya da inanç sıçraması; ne var ki her şeyden ölesiye sıkılıyorum.

Üç, belki dört yıldır okuldan sonra plak dükkanında çalışan Joe gibi biri böyle şeyleri takmaz. Ama onun bile bir gün kendi dükkanını açmak gibi bir hırsı var. Ya hiçbir hırsın yoksa? Çalışmadan yığınla paraya konmak gibi sıradan şeylerden söz etmiyorum. Birinin sevgilisi olmaktan başka bir hırsı yoksa? Yalnız olamıyorum, olmak da istemiyorum. Çünkü bunun ne demek olduğunu bilmiyorum: yalnızlık. Sanki artık yaşamazmışım gibi geliyor. yaşamak çok matah bir şey olduğundan değil ama bildiğin bok bilmediğinden iyidir hesabı işte.

Mary yerinde duramaz halde yataktan kalkıp küçük masanın üstünde, içi çizim kalemleri ve fırçalarla dolu tozlu bir bardağın yanında duran telefona doğru yürüdü. Kafasının fena halde iyi olduğu upuzun bir gecede telefonu çirkin, parlak renklere boyamıştı. Malum şeyi hiç söylemedi. Ben de söylemedim. Onu söylediğin anda soyut somuta döner. Söylemiş olsaydım, o da söyler miydi? Ya da söyleseydi bile, bunu zorunluluktan mı yoksa *içinden geldiği* için mi yapardı?

Bunlar malum şeyi söylememek için iyi sebepler, diye düşündü. Sözcükler başa beladır, niye hiç kitap okumuyorum sanıyorsunuz? O sürekli okur; benim asarak, yalan söyleyerek, birilerini ayartarak mezun olduğum okuldaki kitapları hem de. Çok okuyan bir erkeğe güvenilmez. Fazlasıyla kendilerine dönük olurlar. Başkalarını dışlarlar. Michael ile çıkmaya başladıktan bir gece sonra gördüğümüz helyumlu balonlara benzeyen düşünce dünyası. Konuştuğunda salak gibi görünmene neden olan tek şey hava.

Ahizeyi kaldırıp son aramalara göz gezdirdi. Erkek, erkek, yanlış numara, erkek, iş, erkek. Hiçbiri doğru erkek değil çünkü doğru erkek hiçbir zaman aramaz, hiçbir zaman aramadı. O, korktuğunda oynadığın bir oyundan başka bir şey değil. Ben de yalnızca bana bir şey ifade etmediklerinde ya da birinden bir şey isteyeceğimde ararım. Diğer anlarda herkes gibi çok korkuyorum. Bu yüzden "diğer anları" olabildiğince az tutmaya çalışıyorum.

Mary Valentine ahizeyi yerine koydu. Ayakta durabilmek için öğrenmek gereken şeyler var ve ben hepsini öğrendim, diye düşündü. Göstereceğim. Bağırdı: “Göstereceğim.” Üstünde beyaz bir tişört ve slip külotla uyumsuz renklerdeki, ağır, koyu parçaların üstüne ince kumaşlar kaplanmış giysilerinin darmadağınık bir halde durduğu askılığa gitti. Cezayir menekşesi, yeşil karışımı bir etek; çamur rengi bir süveter ve gri, uzun kollu, yünlü bir gömlek seçti kendine.

Eteği giyip yandaki fermuarı çekti. Tişörtünü çıkarıp odanın öbür ucundaki yatağın üstüne fırlattı. Böyle bir etek için hava çok soğuk, zaten bu yüzden bunu giymeli, diye düşündü. Sonra eğilip yerden çamur rengi süveteri aldı, dönüp süveteri üstüne tutarak kapının arkasındaki aynadan nasıl durduğunu kontrol etti. Hava soğukken etek giyeceksin, başka kimse giymez çünkü. Bu da hedeflerine, yani beyni buz kesmiş, cüzdanları arzudan yapış yapış erkeklere ulaşmayı kolaylaştırır.

Süveteri elinden atıp askılığa döndü, yığının arasından beyaz bir sütyen çıkardı. Çoğu zaman içki ısmarlatmak için cilve yapmanız, hatta daha fazlası gerekir; ama öyle bir nokta gelir ki cilve, cilve olmaktan çıkar. İşte o anda yeterince içmiş olduğumu anlarım. Sorun şu: Cilveleşmenin başka bir şeye dönüştüğü o dakikalardan çok keyif alıyorum. Sütyeni taktı, iki eliyle arkadaki kopçayı bağladı, ardından göğüsleri iyice otursun diye ön tarafını düzeltti. Adım Mary Valentine, ben bir bağımlıyım. Zafer sarhoşluğuna, çekiciliğimin onaylanmasına bağımlıyım. Gerisi devinimden, okunmayan harflerden ibaret. Bazen haz, bazen acı; ama her zaman basit, açık, hayvani. Can sıkıntısından kurtulmak istiyorsan iki kişiyi birden idare etmeyi dene. Kaçmaya çalışmak, kaçmak, birini ötekinden saklamaya uğraşmak çok daha heyecanlı. Tıpkı saklambaç gibi, asıl olayı ve en eğlenceli kısmı yakalanmak.

Ama Kurt ile bütün insanların yaptığı türden bir cezbetme dışında gerçek bir cilveleşme yok. Mesafeli tavrını ve komik ama aynı zamanda albenili eski moda kibarlığını saymazsanız kendi çapında gayet çekici biri. Onunlayken ben de çekici oluyorum, daha doğrusu cinsellik aurasından sıyrıldığım için öyle hissediyorum. Peki neden? Çünkü ona ilgi duymuyorum ama o bunu bilmiyor. Onun da benimle ilgilenmediğini biliyorum. Bunu bildiğimi biliyor. Açıkça söylenmiş bir şey yok ama onunlayken silahlarımı indirebiliyorum. Özgürleşiyorum. Gene de bana içki ısmarlıyor.

Bazıları Kurt’ün art niyetli olabileceğinden yakınıyor. Fazla iyi bir havada, belki de halkın arasına karışarak oy toplamaya çalışıyor. Ama zaten zengin ve ünlü olan, kimseden hiçbir şey istemeyen ve her durumda efendiliğini koruyan bir adam ne yapmaya çalışıyor olabilir ki? Nasıl bir gizli amaç bu kadar cesur ve dolambaçlı yollara başvurmasına neden olabilir ki?

Mary süveteri üstüne geçirip çekiştirerek kırışıklıklarını düzeltti. Banyoya gitti, ışığı açıp ilaç dolabının aynasında yüzünü inceledi. Cildim ‘speed’ten lekelenmiş, diye düşündü neredeyse bitmiş bir kavanozdan aldığı fondöteni yüzüne yedirirken. *Hive* niye o kadar aydınlık? Bar dediğin karanlık olur. Sırları ve görüntüleri gizler. İnce bir ruj tüpünü açıp dudaklarını kırmızıya boyadıktan sonra bir parça tuvalet kağıdıyla taşanları temizledi.

Banyodan çıkıp pencereye giderek şehre çökmüş kış akşamına mavi sokak lambası ışığının altında yürüyen üşümemek için iyice sarıp sarmalanmış insanlara baktı. Gölgeleri kendilerinden daha belirgin. Birinin silueti en gerçek göstergedir. İşin içine yüz ifadeleri ve iğrenç yalanlar girince insanın kafası karışıyor. Onlar da benim kadar allak bullak, yitik ve yalnız mı acaba? Üstüne çöken melankoliyle kıkırdamaya başladı.

Kafasını sallayıp ağzını kapatarak pencereden uzaklaştı: Tam tuhaf bir genç kız hareketi. Bu kadar ünlü olmasaydı onunla evlenirdim. Beni almazdı gerçi. Ama ben onunla evlenirdim. En iyi koca her zaman en kötü görünen adaydır. İnanmayacaksınız ama, benden mükemmel bir eş olurdu. Belki sadakatsiz ama ağzı sıkı, sabırlı ve destekleyici. Yemek, giysi, bir ev ve arabadan başka bir şey istemem. Cinsel cazibemi öyle bir kullanırdım ki, beni arzuladığınızda elde etmeniz zor olurdu. Bu yüzden de isteğiniz her daim taze kalırdı. Sonsuza kadar değil ama uzun yıllar boyunca, bedenim çöküp seksi artık nakit olarak kullanmayacağımız zaman gelene kadar yani.

Kapının arkasındaki askılıktan bülbül yumurtası mavisi fuları alıp kapı koluna uzanıp dışarı çıkmaya hazırlandı. Sonra durdu.

Doğru etek mi? Siyah ısıyı daha çok emer. Yoksa daha dikkat çekicidir mi demeliyim? Aradaki fark önemli.

BEŞİNCİ DEFTER

Rock' üç bölüme ayrılır: Tekrar, tekrar, tekrar.Stanley Shorbuck,
Makara Yapmıyorum:
Mantıksız Müzik için Mantıklı bir Kılavuz
(Vintage 'rock' Eleştirisi Serisi, 1989)

Bir zamanlar bize dünyayı sundular. Altını üstüne getirdik tabii. Doğamıza aykırı, sorumluluk yüklenmeyi sevmiyoruz ama o zamanlar daha yüce amaçlar için mücadele ettiğimizi sanıyorduk. Karşı çıkışlarımın felsefi bir temeli olduğunu düşünüyorduk, ebedi gerçekler için *dünyanın ihtişamından* vazgeçmek gibi.

1990'ların başlarındaki popüler kültürün küçük bir altkümesinden söz ediyoruz: sonradan (varlıkları anlamsızlaştıktan sonra) dinledikleri müzik tarzına atfen 'alternatif' olarak adlandırılan bir topluluktan (ki en önemli özelliklerinden biri topluluk olarak anılmayı istememeleridir).

Alternatif müziğin tarihi 70'lerin sonlarına doğru patlayan 'punk 'rock''a, hatta ondan önce 60'ların ortalarında gerçekleşen karşı-kültür hareketlerine (la Monte, Young, Fluxus, Warhol, Velvets, vs.) ve daha da önceki Beat dalgasına ve İkinci Dünya Savaşı sonrası çıkış yapan caz kültürüne (en azından bizim dönemimizdeki alternatif tiplerin çoğu cazla ilgilenirdi) kadar uzanır. Alternatif kültürün tarihi, birbirine benzeyen orta sınıf, eğitimli insanların basit ve değiştirilemez bir sakatlıkla uzlaşmaları olarak okunabilir. Çalışmaya ihtiyacı olmayan ve ellerinde yeterince uyuşturucu

bulunan bir grup genç bir araya geldiğinde her zaman olduğu üzere, bu ortamda da bazı güzel şeyler yaratılmıştır. Ama böyle bir gruba önüne dünya sunulduğunda nasıl ikircikli ve liyakatsiz davrandıklarını görmek çok zor değil. Bizim –ve adsız kültürümüzün– temelinde müthiş bir erk noksanlığı vardı. Amentümüz Yeats'in *İkinci Geliş* şiirinden alınmıştı: "En iyinin eksiktir inancı, en kötüsü ateşli şiddetle doluyken."

Sonunda kendi kendimizi yıktık, aciz parçalara bölündük, işe yaramaz, öfke dolu, buruk ve umutsuz olduk. Bunun böyle olacağı belliydi. Fazlasıyla basit bir bakış açısıyla düştüğümüz durumun nedenini tek sözcükle açıklamak mümkün: Para. Büyük müzik şirketleri kuytulardaki yeraltı müzisyenlerinden deli paralar kazanabileceklerini hissettiklerinde ya da anladıklarında oyun bitmişti. Bu malum gerçeği anlayabilmek için ödün ve yadsıma(halktan, şirketlerden ve kendimizden gelen) dolu yıllar harcadık. Müzik sektörüne yeni bir anlayış hâkim oldu; en büyük sanatçılarının yıldız gibi davranmayışına öfkelendiler ve müziklerinin içeriğine ve sunumuna karışılmasına alışık olmayan bu sanatçılar büyük etiketlerin altında hırçınlaşarak, ya kovulup yeraltı dünyalarına geri döndüler; ya da kendileri ayrıldılar. Bazı ender örneklerde ise gruplar kariyer düşkünlüğünün sanat yapmak isteyen müzisyenlere uygun olmadığını düşünerek dağılmayı seçtiler. Bunun üzerine müzik sektörü, daha kolay hâkimiyet altına alınan popçuları yoğurup biçimlendirmeye başladı ve düzelmesi pek mümkün görünmeyen bir düşüşe geçti.

O yılları düşündüğümüzde aklımıza ilk gelen şey, içtiğimiz. O zamanlar çok içiyorduk; sadece biz değil, herkes aynı durumdaydı. Aşırı alkol tüketimi sosyal hayatımızın temel özelliklerinden biri, bizi bir arada tutan merkezkaç kuvvetiydi. İçmemizi haklı çıkaracak bir sürü gerekçemiz vardı: 'rock' deneyimini hakkıyla yaşayabilmek için bilincin farklı bir düzleme geçmesi gerektiği, alkolün sağlığa yararlarının zararlarından fazla olduğu, içmeyen insanlara güvenilemeyeceği, alkolsüz bir hayatın anlamsız olduğu gibi.

Artık içmiyoruz ama prensipte içkiye karşı da değiliz. Tam aksine içkiyi destekliyoruz. Alkolün hayatlarının merkezinde olduğu ve (içkiden) ölene kadar da öyle olmaya devam edeceği insanları anlıyor ve çok seviyoruz. Bunun modası geçmiş ve bağımlılara yardımcı olmaya çalışan gruplar ve çok içmeyi acınası ve tartışmasız biçimde iğrenç olarak nitelemeye koşullanmış toplumca çoktan çürütülmüş ve ayıplanan bir bakış açısı

olduğunun bilincindeyiz. Fakat alkolün hâlâ işleyen bütün duyu organlarımıza metaforik ve gerçek düzlemde hâlâ hitap ediyor oluşunu değiştiremiyoruz. Oralarda sürten –biz de dahil– küfelik götlekler dışında barlara dair her şeyi çok seviyoruz. Ama hiçbir şey akşama doğru kirli pencerelerine karlar düşen köhne bir bar kadar düşkün görünemez. Ne kastettiğimizi anlıyor musunuz? Kırmızı plastikten yıpranmış stantlar; kalem, çakı ya da sarhoşların ağzından süzülen asitli salyalarla çizilmiş masalar; popüler pop parçaları ya da 60'lardan kalma Las Vegas tarzı eller havaya şarkılarının çalındığı müzik kutuları. Ne çaldığı çok da önemli değil. Barlardaki müzik her zaman film müziği gibidir; sarhoş kalplerin hissedebileceği kadar, belki de sonsuz çeşitlilikte duygu taşır; tabii bu sonsuz çeşitlilik, katlanılmaz derecede sınırlı bir neşe ya da yoğun hüzün anına sıkıştırılmıştır. Aşırı duygular yaşayabilmek, müzik/alkol ikilisinin içenlere sunduğu en güzel şeylerden biridir. Hissedilenleri gündelik hayatta yararlı bir şekilde kullanamamaksa aynı ikilinin korkunç bir özelliği ve nihayetinde bozguna uğramasına neden olan şeydir. Sarhoşken güzel bir şarkı duyduğunuzda beklentileriniz kaçınılmaz olarak yükselir. O anda yalnızca ses ve görüntüden değil ama aynı zamanda doku ve duygusallıktan oluşmuş kehribar rengi bir başka dünyaya adım atarsınız. Her şey hafifleşir, içinizdeki neşe kaçmaya çalıştığından hareket edemezsiniz (Bu, en güçlü haliyle kederden ölmek üzere olduğunuz zamanlarda ortaya çıkar). Dünyanın en güzel duygusunu yaşarsınız. Müzikten ya da içkiden kaynaklanmıyordur bu; hayattan daha büyük bir şeyin müzik ve alkolle açılan algınızı size sözcüklerle betimlenemez ve tarifsizce önemli bir şey anlatmak için kullanmaya çalışmasından kaynaklanıyordur.

Kısa bir süre sonra o duygu geçer ve birine vurmak istersiniz. Kavgacı bir insan değilseniz, tıpkı bizim gibi vahşi/korkak bir pasif-agresiflikle en yakınınızdakine saldırmaya başlarsınız. Bir barda arkadaşlarınızla kavga etmenizin en kötü yanı kişiliğinizin iğrenç yönlerinin açığa çıkması değil, aslında o yönlerin benliğinizle ilgili sürekli değişen fikirlerinizin en doğru ifadesi olduğunu anlamanızdır.

İçki paradigmasının bir başka yüzü de, hayatınızı kaplayan, ayık ya da sarhoşken söylediğiniz veya yaptığınız her şeye damgasını vuran bir kendinden nefret etme duygusudur. Umutsuzluğa kapıldığınızda içersiniz; moraliniz geçici olarak düzelir. Ama o kısacık rahatlık yok olduğunda (kaçınılmaz olarak ayıldığınızda yani) yıkılırsınız. Hayal edebileceğinizden

çok daha hızlı bir şekilde dibe vurmaya başladığınızı fark eder, sürünerek yukarı tırmanmaya çalışırsınız –ki bu da kendi içinde güzel bir duygudur. Ayyaşların olayı budur işte: Biz kendimizi daha iyi hissetmek için içmiyoruz; bir şeyler hissedebilmek için içiyoruz.

Çok içtiğimiz zamanlarla şu anki halimiz arasında bir yerlerde –çok uzun değil ama yeterince uzun bir süre– ‘rock’ hayatımızla ilgili bir kitap yazmaya karar verdik. Bize dair bir şey olmasını istemiyorduk, daha çok başımızdan geçen kitaba girmeye değer olaylar ve insanları anlatacaktık. Fikir bize ait değildi, tek başımıza olsak hayatta aklımıza gelmezdi. Yukarıdan ya da bakış açınıza göre aşağıdan gelen bir öneriydi. Kendi halimizde yaşayıp gidiyorduk, yani amaçsız araştırmalar yapıyor, Orville Wright biyografimizi yazıyor (birazdan daha ayrıntılı anlatacağız) ve bize bu kitabı yazabilecek kadar malzeme sağlayan ‘rock’ grubumuzdan ayrılma planları yapıyorduk. İronik, değil mi? (İroni kısmıyla ilgili ayrıntıları editörümüze danışmamız gerekiyor. Şimdi bir daha düşündük de editörü aramayacağız –çünkü birazdan söyleyeceğimiz nedenlerden ötürü– ondan kaçıyoruz). Aniden bir menajerimiz oldu. Yanlışlıkla oldu aslında –bilmeden değil de, olmadık bir hata yaparak telefona cevap verdiğimiz için. Önceleri çok eğlenceli gelse de –insanlara menajerimiz olduğunu söylemek, içki almadan önce menajerimize sormalıyız demek– her zamanki gibi şaka kakaya dönüştü.

Çünkü menajerimizin bizi rahat bırakmayacağını anladık. Sanırım bize aşık; bunda bir sorun yok, hatta güzel bir şey aslında; ama kız 120 kilo, tek gözlü bir Long İsland Yahudi’si; bizse yüzeysel, orta batı piçleriyiz; üstelik dört adet gözümüz var. Bu iş yürümez yani. Tek gözlü menajerimiz bizi bir yıl önce, gitar çaldığımız –lead gitar değil de, lead ritm, öyle bir şey varsa tabii– Whiskey Ships adlı ‘rock’ grubundan ayrılmamızdan iki ay kadar sonra aradı. Grubumuz iyi, hatta harikaydı. Ama biz iyi müzisyenler değildik. Bu yüzden bıraktık ve ardından, saat öğleden sonra üç civarında Gail telefon etti.

“Trip ile mi görüşüyorum?” diye sordu donuk, genizden gelen, anaç sesiyle.

“Evet?”

“Whiskey Ships’ten Trip Ryvvers mı?”

“Hı, hı.” Gerilmeye başlamıştık. Bir süredir alacaklılarla boğuşuyorduk ve son zamanlarda böyle sahte içtenlik numaralarına başvurmaya

başlamışlardı. Bizi faka bastırmak için hakkımızda araştırma yapıyor, albümleri yüz bin bile satmayan, televizyonda görünmeyen, radyoda şarkıları çalmayan bir grubu tanımalarının mümkün değilmiş gibi yapıyor, mucize eseri duymuş bile olsalar, gruptakilerinin tek tek adlarını bilme, hele de –bir acil durum dışında– hiç şarkı yazmamış, yalnızca yazılmasına katkıda bulunmuş (ki onun için de hâlâ tek kuruş ödenmemiş) pek tanınmayan bir tipi çıkarma şanslarının oldukça az olduğuna inandırıyorlardı bizi. Bir alacaklının bu türden bilgilere ulaşmasının güçlüğü yüzünden karşımızdakinden daha da kıllanmıştık.

“Tanrım, inanamıyorum” diye ciyakladı alacaklı değil New York’ta yaşayan bir menajer olduğunu öğrendiğimiz ve grubumuzu duymakla kalmayıp bizimle tanışmış olduğunu da iddia eden Gail.

“Hatırlamıyor olabilirsiniz. Rooftop King ve Frail’in de geldiği Randall’daki New York festivalinde, kuliste karşılaşmıştık. Otobüsünüzün arkasındaydınız. Five Angry Jews’ten bir çocukla muhabbet ediyordunuz. Bir şeyler çağrıştırdı mı?”

Bunları hangi tarihte okuduğunuzu bilmediğimiz ve iyi bir grup olmadıklarından pek iz bırakmayacaklarını düşünerek Rooftop Kings’in size şu an kültürel anlamda pek bir şey ifade etmediğini varsaydığımız için tanımadığınız grup ve kişileri gönül rahatlığıyla geçebileceğinizi belirtmek istiyoruz. Bunlar hiçbir şey ifade etmeyen simgeler yalnızca, birazcık anlamları olsa dahi kaçırdığınıza üzülmeyeceğiniz fıkracıklar kadar etkililer. Bu yüzden kafanıza takmayın. Gruplarının yarısının adını –hatırlayamadığımız ya da yarım yamalak hatırladığımız için– biz uydurduk. Bu durum insanlar için de geçerli, bir kısmı (tarihi olanlar dahil) gerçek adların şifrelenmiş biçimleri, bir kısmı var olmayan kişiler, bir kısmıysa –Gail gibi– bir şekilde hikâyeye girmiş olan sıradan insanlar.

“Hayır, pek değil,” diye yanıtladık Gail’in kendisini hatırlayıp hatırlamadığına dair sorusunu. Onu hatırlamayışımızın iki nedeni olabilirdi: a) Sarhoştuk, b) yalan söylüyordu.

İster inanın ister inanmayın, ikincisi daha muhtemel görünüyor. Öncelikle, isimler konusunda –sarhoşken daha da iyileşen– neredeyse bir fotoğraf hafızamız var. O nedenle 90’ların ortalarında bir ‘rock’ festivalinin kulisinde karşılaştığımız Gail adlı bir kızı hatırlamama olasılığımız çok az. Dahası, olayı anlatırken kullandığı ayrıntılar, gerçekçi görünse de fazla genel ve açık. Özelmiş gibi görünüyor ama olması gereken ayrıntılardan

yoksun ve tarif ettiği şeyler üç, dört yıllık bir zaman dilimi içerisinde herhangi bir yerdeki herhangi tarzda bir festivalde yaşanmış olabilir.

Bu yüzden, öyle görünmeden birinden bir şey isteyen herkesin yaptığı gibi yalan söyledi. Merhabalaşma faslından "deneyimlerimize" dayanan bir kitap yazmamız fikrine geçişi kolaylaştırmak için yaptı bunu. Fikrin kendisi, parmaklarını kullanarak anlatışını da gözümüzde canlandırabildiğimiz için, başta çok itici geldi. Ama sonra, ilk seferinde itici bulduğumuz her şey gibi pençelerini çıkartıp boğazımıza öyle bir sarıldı ki, direnemedik. Çok kısa bir süre içinde "deneyimlerimiz"i yazma fikri için çıldırmaya başladık. O deneyimlerin neler olduğundan ve onları nasıl tutarlı bir bütün haline getirebileceğimizden emin değildik. Ama o sıralarda bu türden şeylere pek kafamızı takmadık. Kitap yazma fikrine delice tutuluşumuzun Gail'in ağzından "avans" kelimesini duyduğumuz an gerçekleştiğini itiraf etmeliyiz.

"Avans" müzisyenlerin istemeden fazlasıyla aşina olduğu bir sözcüktür ve müzik sektöründe "şirketlerin seni albümün için harcadıkları fahiş miktarlarda parayı geri ödeyebilmek için kısa hayatının her günü yeterince çok çalışmadığını düşünerek suçluluk duygusuyla kıvrandırtmak için borçlandırmaları" anlamına gelir. Bunun farkındaydık ama altı aydır çalışmadığımızın ve çalışmaya dönük herhangi bir planımız ya da isteğimizin olmadığının da farkındaydık (üstelik kişisel hayatlarımızdaki marazalar patlama noktasına yaklaştığından, kafamızı dağıtacak bir şeyler arıyor da olabilirdik). Daha önceleri –Whiskey Ships'e katılmadan önce ve grupta çalarken– arada sırada bazı dergilere genel yazılar yazmışlığımız vardı. Zaten Gail de kitap yazmak gibi karmaşık bir işin üstesinden gelebileceğimiz düşüncesine bu yüzden kapılmıştı. Yirmi üç yaşından beri uçağın mucidi Daytonlu Orville Wirght'ın biyografisi üzerinde çalışmakta olduğumuzu ve 14. bölüme geldiğimizi bilmiyordu. Tarih bölümünde yüksek lisansa başladığımız yıl Wright Kütüphanesi'nde yaptığımız araştırmalar sonucunda mucidimizle ilgili hiç bilinmeyen şeyler ortaya çıkartmıştık (ikinci yıl sıkıldığımız için okulu bıraktık). Orville'in yıllarca okul çağındaki Yunanca ve Latince çalışmalarını içerdiği sanıldığı için eşelenmeden kalmış bir tomar defterden oluşan gizli, şifreli günlüklerini ele geçirmiştik.

Söylemeye çalıştığımız, nasıl kitap yazılacağını biliyorduk; ama "deneyimlerimiz" (tırnak işareti kullanmayı birazdan bırakacağız, söz) ile

ilgili bir kitap yazmamıza yardımcı olacağını söylemek için bizi arayan Gail bundan haberdar değildi. Gail’in telefonunun ve tazecik hayatımızın yalnızca soyut değil, parasal anlamda da değerli olabileceği düşüncesinin gururumuzu okşamış olması da bir başka önemli nokta. Biri yaşamımızın bir parçasını anlatmamız için para verdiğine göre, çok kısa bir süre içinde ayrılacağımız kız arkadaşımızın iddia ettiğinin aksine tamamen işe yaramaz değildik. Tahmin edebileceğiniz gibi, düşündükçe bunalıma girdik ve normalden daha çok içmemiz gerektiğine karar vererek bir ya da iki haftada bir yapmaya başladığımız üzere albüm koleksiyonumuzun bir kısmını daha sattık. İyice sarhoş olunca tekrar Mary Valentine’e sırnaşmaya başladık. Onu öpmeye çalışmaktan daha fazlasını yapmış olabilirdik, itiraflarda bulunmuş –ayıldığımızda bunun pekâlâ mümkün olduğunu düşünüyorduk– ebedi aşk ve aşkla ilintili sıvıların cilt temizleyici özelliklerine dair utanç verici, doğru olmayan cümleler kurmuş olabiliriz. Hatta bir yerlerde Joyce’un Nora’ya söylemiş olduğunu okuduğumuz “Bütün şairler gibi kendimi konuşarak ifade edemiyorum,” sözünü de sarf etmiş olabiliriz. On beş, yirmi duble viskinin ardından bu cümleyi ve daha az övgü içeren başka cümleler kurmaya çalışmanın ‘kendini ifade edemeyiş’in gerçek tanımı olduğuna eminiz.

Ayıldıktan sonra –ki bu yazabileceklerimiz içinde en hafif görüneni– (“ayılmak” sözcüğünün içerdiği “incinmeler” üstüne bir kitap yazılır; belki bir gün yazarız) olayı bir kez daha düşündük. Bir düzine ağrı kesicinin ardından şakaklarımızdaki zonklama hafiflemeye başladığında hayatımıza dair bir kitap yazmak, boşa yaşamadığımızı kanıtlar gibi gelmeye başladı. Sonuçta bir kitap yazdık, bak! Bu düşünceyle o gün ilk kez ayağa kalkmak gibi bir hata yaptık ve kalkar kalkmaz bulanan midemizde ne var ne yoksa tek doğru düzgün mobilyamız olan yatağımıza boşalttık.

Yatağımıza serilmiş yatağımızı düşünürken telefon çaldı. Kalkıp telefonu almamız ve yeniden uzanmamız gerekti. Az daha yetişemiyorduk. Arayan Gail’di(o olduğunu biliyorduk). Deneyimlerimizle ilgili kitap önerisini çeşitli yayınevlerine sunabileceğini söyledik. Telefonu açarken gözden kaçırdığımız şey, ne kadar istesek de kitap sunumunun kendi kendine yazılmayacağıydı ve avans alabilmek için Gail’in korkutucu bir şekilde “Çok değil ya, örnek bir bölüm, bir de özet. 25 sayfa falan,” diye anlattığı şeyi üretmek zorundaydık. Orville ile Wilbur’un uçakların havada kalması problemini çözmelerini sağlayan kanat sapmaları haricinde bir konuda

yirmi beş sayfa yazma düşüncesi sadece çok zor değil, aynı zamanda saçma geliyordu. Gail'in neden yayıncıları arayıp deneyimlerimizle ilgili çok eğlenceli bir kitap yazacağımızı vaat etmediğini anlayamıyorduk. Yayıncı onun sözlerine güvenerek bize bir yıllık (daha fazlasını hayal edemiyorduk) içki masrafımızı karşılayacak miktarda bir çek gönderebilirdi.

Böyle bir şey olmayacağı açıklığa kavuşunca, "ayıklık penceresi" olarak adlandırdığımız şeyden içeri yoğun bir güneş ışığının sızmaya başladığı öğle saatlerinden –ki genelde o zaman uyanırdık– bara gitmek üzere evden çıktığımız gece 9-10'a kadar süren bir zaman dilimi içinde arkadaşlar arasında "Trip'in kitap sunumu" olarak bilinen yazı üzerinde çalışmaya koyulduk. Arkadaşlarımız pek yaratıcı tipler değildi. O konuda iyi değildiler. İyi oldukları tek konu içmekti ve onlarla bu yüzden arkadaş olmuştuk.

"Rock" hünerli bir oyundur –insanların görmek, duymak ve hissetmek istedikleri bütün sanatlar öyledir; bu oyun dinleyicinin ilgisini daimi kılacak derecede ikna edici ya da aydınlatıcı bir alternatif gerçeklik yaratabildiği noktada amacına ulaşır. Demek ki "rock"ta başarı, yarattığı tılsımın derinliği ve devamlılığıyla ölçülür. Belki şöyle söylemek daha doğru olacaktır: "rock" büyüdür.

Shorbuck, kitaptan alıntı

Bir kitap sunumu yazacaksak, çok avans getirecek şekilde yazmanın daha mantıklı olduğuna karar vermiştik. Bunu yapabilmek için, yıllardır beraber anıldığımız yarı ünlülerle ilgili bir şeyler –skandallar, dedikodular, dokundurmalar– vaat etmeliydik. Ruhumuz olmadığı için yazmaya hiç niyetimiz olmamasına, niyetimiz olsa bile yazamayacağımızı bilmemize rağmen kitapta bu türden ifşalar olacağını söyledik. Bunların hiçbirinin aslı yoktu tabii. Olsa bile bizim görüş alanımızın dışında ya da bir yerlerde sızıp kaldığımız sıralarda olup bitmişlerdi. Ama bu gerçeğin yazmaya hiç niyetimiz olmayan bir kitabın olağanüstü sefahat ve aşk yarası hikâyeleriyle dolu olacağını ima etmemizi engellemesine izin vermedik. Tam tersine kendimizi iyice kaptırıp hiç tanımadığımız insanlarla ilgili açıklamalarda bulunacağımıza dair sözler vermeye başladık. İçmek, ayılmak, birtakım asılsız ayrıntılar uydurmak ve tekrar içmek dışında bir şey yapmadığımız iki haftalık bir sürenin sonunda, Whiskey Ships'in bir şarkısından esinle "Bitiş Bayrağı" adını koyduğumuz, okumayı çok isteyeceğimiz bir kitabın sunumu vardı elimizde. Öldükten bir gün sonra Kurt C.'nin evine içeriden

bir bakış gibi vaatlerde bulunmuştuk örneğin. Onu kimin, neden öldürdüğünü açıklayacağımızı söylemiştik. Popüler ‘‘rock’’ yıldızlarının uyuşturucu bağımlısı olduklarına dair söylentilerin teker teker ele alınacağını söylemiştik. Kimin eşcinsel, kimin eşcinsel özentisi olduğunu ortaya çıkaracağımızı söylemiştik. Yaşları hakkında yalan söyleyenlerin foyalarını ortaya çıkaracağımızı da. X kişisinin anlattığına göre Y kişi bir tur otobüsü şoföründen, Z kişisinin bir sürü reşit olmayan kız ve bir reşit olmayan erkekle seviştiğini duymuş. Böyle o kadar çok şeye söz verdik ki, yazmak yerine kitapla yatmak istiyormuş gibi oldu. Bu kitabı yatağa atmak için her türlü şeyi söyleyecek durumdaydık ve söyledik de. Sonuçta, her kitabın yapacağı gibi o da ısrarlarımıza dayanamayıp kendini teslim etti; biz de elbette olay biter bitmez pişmanlık duymaya başladık.

Bu akılsızca enerji ve hırs patlamasının sonucunda iki sorun oluştu. İkisi de başlarda sorun gibi görünmüyordu. Bunlardan ilki, sunumumuzun Manhattan’daki bazı büyük yayınevlerinin ilgisini çekmiş olmasıydı (önceleri, tıpkı müzik sektöründe olduğu gibi, aslında tek bir büyük yayınevi olduğunu ve bu yayınevi vergi kaçırabilmek için birbiriyle rekabet halindeymiş gibi görünen bir takım küçük dallar halinde işlediğini düşünüyorduk; bütün olay kapitalizmin sevimli ama tutarsız yönlerinin bir yirmi birinci yüzyıl parodisine dönüşmüş hali gibi görünüyordu ama sonradan yanlış düşündüğümüzü söylediler); bu sayede de Gail hepsini birbirine düşürmüş ve ortaya çıktığında (ki çok içenlerin başına gelir: her şey çok geçmeden ağızdan ağza yayılır, çünkü çenelerini tutmayı beceremezler) bütün Doğu Dayton sakinlerinin isyan etmesine neden olacak miktarda bir avans geçti elimize. Söylediğimiz gibi, önceleri bu durum bir sorun değil, bir kutlama sebebi gibi görünüyordu ama bazı pürüzler oluştu. Öncelikle, arkadaşlarımız aldığımız avansı bir daha içkiye para vermeyecekleri şeklinde yorumladılar. Onları başımızdan atmamız kolay olmadı; çünkü paramızla da olsa insanların bizi sevmelerini isteyen biriyiz. İkinci olarak, bir kısmı *Hive*’a bilardo masası almak için harcanmış olan avansı gönderen yayınevinin bunun karşılığında bir, iki ay önce nefes almaksızın yazıp bitirdiğimiz sunumdaki kitabın anlaştığımız tarihte bitirilmesini istediği ortaya çıktı. Üstelik, söz konusu kitabın içeriği –bütün popüler kültür ürünlerinde olduğu gibi– o güne dair olduğundan ve bunun ne kadar süreyle ilgi çekmeye devam edeceği tam olarak kestirilemediğinden, ne kadar çabuk teslim edersek o kadar iyi olacaktı.

Arada sırada dünyayı görünmez kılmak iyidir. Bir şey canımızı sıktığında (alacaklılar gibi) telefonun sesini kısıp telesekreteri devre dışı bırakıyorduk, böylece dünya yok oluyordu. Bu yüzden büyük yayınevinin editöründen gelen sinir bozucu telefonları atlatmak çok kolaydı. Ne zaman aranacağımızı tahmin ettiğimiz için iş daha da basitleşiyordu: Editörün kibarlığını ve profesyonelliğini hiç bozmadan "Bir şeyler görmeyi beklediğini," söylediği tarihten bir iki gün sonra başlıyordu aramalar. Bu yüzden adamı çözmüştük. Tam bir profesyoneldi ve onun çalışma tarzına güvenebiliyorduk, o ise bizim hiçbir şeyimize güvenemiyordu. Bunu çok kısa bir süre içinde anladığını düşünüyorduk (biz üretemeyen ilk gerçek ya da sahte yazar değildik; dolayısıyla onun kafasındaki yazar imgesini yerle bir etmiş değildik); ancak hiçbir şey yapmayacağımızı fark ettiğini sanmıyoruz.

Öte yandan Gail de bizi tek gözlü olmanın verdiği aşırı bir odaklanmışlıkla takip ediyordu; neredeyse kendini olağanüstü bir sabra ve sebata sahip bir korsan iz sürücüye dönüştürmüştü ki –bizde zerresi olmadığından olsa gerek– her iki karakter özelliğine de gıcık oluyorduk. Gece gündüz bizi arıyordu. Telefon bir süre çaldıktan sonra arayanın o olduğunu anlayıp fişi çekiyor, beş-altı saat geçmeden tekrar takmıyorduk. Geri taktığımız andaysa sanki aradan hiç zaman geçmemiş gibi anında tekrar çalmaya başlıyordu. Bu tüyler ürpertici bir şeydi ve bu yüzden evden ve telefondan uzaklaşmak için normalden daha çok içmeye başlamıştık. Bu bir süre işe yaradı ama ardından Gail küçük bir araştırma sonucu –ne de olsa saklanıyor falan değildik– gittiğimiz barın adını öğrenerek orayı aramaya başladı; bu durum bizden çok orada değilmişiz gibi konuşmak zorunda kalan barmenleri rahatsız ediyordu. *Snafu Hive*'dan atılma riski yüzünden (birkaç adım ötede başka bir bar daha vardı; ama olay o değil, her tercihte olduğu gibi seçtiğiniz bar da sizi tanımlayan bir etikete dönüşüyor ve kendinizi tanımlama yeteneğini yitirirseniz her şeyi yitirmiş olursunuz; ayrıca bize sinir olmaya başlamalarından önce arada beleş içki içebilmek için barmenlere bayağı dil dökmüştük) en sonunda telefonu açıp Gail'le konuşmak gibi bir hataya düştük.

Gail kafayı yemiş meğer. Yayınevi çılgına dönmüş. Biraz soruşturmuş olsaydık (ama böyle şeyleri kimden öğrenebilirsin ki?) Gail'in yalnızca şişman ve tek gözlü değil, aynı zamanda herkesçe bilinen bir eroin bağımlısı olduğunu biliyor olacaktık. Bağımlılığı hem şişmanlığı (çünkü

eroin hareketsizleşmesine ve metabolizmasının yavaşlamasına yol açmasına karşın, uyuşturucu kullananların çoğunun aksine iştahını pek etkilememişti) hem de tek gözlü oluşuyla ilgiliydi (Gail’in makarna tabağının içine düşürüp yıkamadan kullandığı bir şırınga yüzünden başlamış ve tedavi edilmemiş bir pamuk ateşi[2] yüzünden bu haldeydi) ve bağımlılığından kaynaklanan, sinirlendiği bir editörün masasına işemek (eroin/vücut ağırlığı ve görüşünün zayıflığı düşünüldüğünde o masaya nasıl tırmandığını aklımız almıyor) ve Simon&Shuster’ün lobisindeki kauçuk ağacını ateşe vermek (ve elbette kimsenin gülerek yaklaşmadığı uyuşturucu kullanmak) gibi davranışları nedeniyle yayın dünyasında ihtiyatla yaklaşılan biriydi. Bunlar hafif suçlar gerçi, ama eroin bağımlılığının kendisi de daha çok korkaklar ve ‘‘rock’’ sanatçılarınca benimsenen hafif bir şey.

2 Cotton fever: Uyuşturucu kullananlarda görülen, adını şırıngaları filtrelemek için kullanılan pamuktan alan bir hastalık.

Gail’in ağır uyuşturuculara olan eğiliminden haberimiz yoktu; bize yarı çıplak fotoğraflarını yollamaya başlayıncaya kadar korkunç derecede şişman ve tek gözlü olduğundan da haberdar değildik zaten; ama bayağı bir mesafe kaydettik. Kudurmuş gibi bizi aradığında olayın yazar gibi yaptığımız kitapla ilgili olduğunu sandık önce. Sonradan Gail’in, o aralar, tek müşterisinin biz olduğumuzu ve avanstan payına düşenin tamamına yakınını Malezya’dan gelen bir mala yatırdığını öğrendik. Telefonumuzun üç hafta boyunca neden hiç çalmadığı da böylelikle açıklığa kavuşmuş oldu. Uzun sözün kısası parasının geri kalanını biz kitabı teslim edene kadar alamayacaktı; çünkü zaman tasarrufu sağladığı için yayınevleri, yazarlar ve kiralık katillerin çalışmalarında paranın yarısı baştan, diğer yarısıysa iş bittikten sonra veriliyordu.

Birkaç ay boyunca bu saçma sapan 7/24 aramalara katlandıktan sonra, kitabı yazıp yazmamızın, ne kadar ilerlemiş olduğumuzun, yazdığımız kadarının iyi ya da en azından okunabilir düzeyde olup olmadığının Gail’in zerre kadar umurunda olmadığını keşfettik. Bunlarla ilgili soruları formalite, görev icabıydı. Parayı da umursadığı yoktu. New York’a ender yolculuklarımızdan birini gerçekleştirerek bize verdiği ofis adresine gittiğimizde oranın bir morfin merkezi olduğunu ve Gail’in göçebe bir yaşam sürdüğünü öğrendik. Daha açıkça söylemek gerekirse evsizdi.

Menajerimiz evsiz bir uyuşturucu bağımlısıydı. İyi yanından bakarsak bu sayede bir sürü boş zamanı vardı ve masrafları epey azdı.

Yakın zamanda evsiz kalmış olduğuna emindik. Sonuçta bir zamanlar en azından pis bir kasap bölgesinde bir bürosu olmuş olmalıydı (oralar şık ve temiz hale gelmeden önce); yoksa sunumumuzu o büyük yayınevine ya da fiyat savaşı başlattığı uydularına nasıl sokacaktı? Yine de kısa ziyaretimiz sırasında ulaştığımız bilgiler –gözümüzü karartarak editörümüzü arayıp beş dakika boyunca kolonoskopiye yakın bir sıkıntıyla konuştuktan sonra adamın Gail ile üç haftadır görüşmediği ve elinde aynı ofis adresinin olduğunu bile öğrenmiştik– gayet açıktı. Gail'in görünüşüyle ilgili hiçbir şey bilmememiz (fotoğrafları henüz yollamamıştı), umursamaz oluşumuz ve orada bulunduğumuz zamanın çoğunu B meydanındaki 7. Caddenin köşesinde bulunan ve New York'taki favorimiz olan –en azından B meydanı tekinsiz ve macera dolu bir yerken öyleydi– at nalı şeklindeki barda geçirdiğimiz için araştırmamız biraz sekteye uğradı. Sonunda, Gail'e gelen mektupları saklama nezaketinde bulunan morfin kliniğinin çalışanlarından biri (Leo isimli, zincirleme sigara içen ve anormal tiz bir sese sahip bir çocuk) Gail'in evsiz olduğunu bildiğini söyledi. En azından öyle görünüyormuş –pis, yırtık pırtık giysili, leş gibi sidik kokan bir kadın. Leo bize o devasa göbeğinden ve sol gözünün olması gereken yerdeki delikten bahsetmeyi unuttu ama biz de sormamıştık neticede.

Yani Gail evsiz barksızdı ve bu durumdan gayet hoşnut gibiydi. Sonuçta bizim kitabı "kararlaştırılan zamanda" (sözleşmemizde böyle yazıyor) teslim etmeyişimizden rahatsız görünmüyordu. Paramparça ayakkabıları üstünde dikilerek ya da bir çöp yığınının arasına oturarak günde üç, dört, yirmi kez arayıp çığlık atarak, sakin bir şekilde ikna etmeye çalışarak ya da yalvararak, kısacası her türlü yolu deneyerek bizden bir şeyler yazıp editöre yollamamızı ve bu sayede parasını almasını sağlamaması istiyor olması gerekirdi; oysa telefonda yazıdan falan söz etmiyordu. Başta nedenini anlayamadık.

Bir süre sonra, Gail'in bizimle konuşmasının nedeninin o şişko, eroinden feleği şaşmış beyninin bir yerlerinde aramızdakinin bir iş ilişkisinden öte bir şey olduğu fikrinin gelişmesi olduğu açığa çıktı. Önceleri, özel hayatımıza olan anormal ilgisi, cinsel yaşamımıza dair yaptığı, şimdi olsa tacize girecek, ama gamsız 90'larda gayet zararsız görülen şakalarından rahatsız olmuyorduk. Hatta ettiğimiz muhabbetler, özellikle de sarhoşsak,

hoşumuza bile gidiyordu. Ama her daim başımıza geldiği üzere, ancak birkaç konuşmamız ciddileşerek Gail'in göz yaşlarına boğulması ve bizim telefonu kapatacak bahaneler bulmamızla sonuçlandığında bir şeylerin ters gittiğini anladık. Aslında ilk başlarda neden ağladığını tam olarak kavrayamamış, hormonsal bir değişimden kaynaklanabileceğini düşünmüştük.

"Rock" müziği tam anlamıyla idrak edebilmek için onun etrafında konuşmanız ve eğer becerebilirseniz ona metaforik ve dolaylı bir deneyim olarak ulaşmanız gerekir. Bu yüzden belki de doğru soru "rock' nedir?' değil, 'neye benziyor' olmalıdır ya da gündelik tecrübelerimizden en çok hangisine benzetebiliriz? Yazarların "rock"ın doğasından ve etkilerinden söz ederken benzetme/karşılaştırma yöntemlerini kullanmaları da bu nedenledir. Doğası ve insan duyarlığı üzerindeki etkisi hem çok farklı, hem de birbirine çok yakın iki şeydir.

Shorbuck, kitaptan alıntı

Aylarca bu telefon sapıklığına hiç sesimizi çıkarmadan katlandıktan sonra bir anda çöktük. Kapanmasına yakın *Hive*'da içiyorduk ve arkadaşımız Mıknatıs Tom arka tarafın tavanından sarkıtılmış televizyona kül tablası fırlattığı ve aletin yıllardır çalışmıyor ve yalnızca dekoratif amaçlarla orada tutuluyor oluşuna rağmen barmen Billy –biradan yapış yapış olmuş muşamba zemine saçılan ekran parçalarını kendisi temizlemek zorunda kaldığı için– Mıknatıs Tom'u ve televizyonun içeri göçmesine gülen herkesi bardan attığı, tabii biz de gülenler arasında olduğumuz, hatta Mıknatıs Tom'un en ufak sözle gaza geldiğini bile bile onu tablayı fırlatmaya ittiğimiz için zaten pek iyi durumda değildik. Tam o sırada telefon çaldı, elbette Gail arıyordu, Billy başını bezgince sallayarak ahizeyi uzattı. Dinlememeye çalıştıysak da, Gail'in genizden gelen tatlı sesiyle nasıl olduğumuzu soruşunu, umarım kötü bir zamanda aramadım deyişini, yalnızca bizi düşündüğünü, iyi olmamızı dilediğini; en son gönderdiği ama pek de önemli olmayan, anlaşmaya varmak üzere olduğu İskandinavya'daki telif haklarıyla alâkalı birtakım belgeleri; Bloomingdale'da bir soyunma kabininde çekildiğini tahmin ettiğimiz üstsüz fotoğraflarını ve hayatının sonuna kadar en iyi dostu ve onu en iyi anlayan kişi olarak göreceğini yazdığı on sekiz sayfalık mektubu alıp almadığımızı sormak için rahatsız ettiğini söylediğini açık seçik işittik; sonra da tek kelime etmeden telefonu yüzüne kapattık. Masamıza dönüp kafamızı ellerimizin arasına gömdük,

sonra doğrulup, kalan viskimizi yere atarak “Bu kitabı yazmamız gerekiyor,” dedik. Tabii etrafta kimse olmadığı için tek muhatabımız buralılarca tanınan insanlar ve barın müdavimleri olmamız şerefine çerçevelenip duvara asılmış olan grubumuz, Kurt C., Michael Goodlife ve başka bir müzik gurubu elemanlarının beraberce çekilmiş fotoğrafıydı. Çok mutlu bir anlarında fotoğraflanmış o insanlar artık bir arada ya da hayatta olmasalar ve sonuç olarak o fotoğraf bir yalana dönüşmüş ve olanaksızlaşmış olsa da, duvarında resmimiz asılı olduğu için orayı “bizim köşemiz” olarak görmeye devam ettik.

Zaten olanaksız ve yalan şeylerin en çok çaba harcamaya değecekler olduğuna inanırız. Bu yüzden olanaksız bir yalandan ibaret kitap sunumumuz yazar olarak yeteneklerimizin ve hırsımızın çok çok üstünde olsa da, sağlam bir para aldığımız taslaktan tamamen farklı olmayan bir şey yazmayı deneyebileceğimizi düşünmeye başladık. Yitirdiğimiz ya da bıraktığımız her şeyi içeren bir fotoğrafın altında oturuyor oluşumuz tükenmiş gözlerimizden kaçmış değildi. Uyuşuk bir sisin içinde hayatımız boyunca yaptığımız bütün hataları, yaşadığımız bütün başarısızlıkları en ufak ayrıntısına kadar düşünmeye başladık. bu kitabı bitirmeye karar verişimiz de böyle oldu. Tamam, yaralı dokuyu kesip al ve yaranı belleğin taze meltemine tut.

Yani *Bitiş Bayrağı*’nı yazmak için iki nedenimiz var. ilki çok bayağı ve sözünü etmeye değmeyecek bir şey: Hayatımızı kurtarmak. İkincisi daha güç ve daha önemli: Gail’in telefonlarından kurtulmak. Bunu başararak Gail’i içine kaçmış şeytanlardan kurtarabilmemiz için *Bitiş Bayrağı*’nı tamamlamamız gerekiyor. Umarız o şeytanlar daha sonra başkasına bulaşmaz da –çünkü o zaman kendimizi kötü ve biraz suçlu hissederiz– çıktıkları evrensel bilinç cehennemine geri dönerler (hayatımızın korku filminin mutlu sonu). Gail’e musallat olarak onu bize aşık olduğuna ya da yaşamak için bize ekmek –su ya da viski– eroin gibi ihtiyacı olduğuna inandırmış şeytanların Whiskey Ships’ten ayrılmamız, Kurt’ün intiharı, Michael Goodlife’ın talihsiz ölümü, Amanda Early ve Fiat Lux’ün kayboluşları ve anlamlı ‘‘rock’’ müziğin yok oluşunda da parmakları olduğu kanaatindeyiz. Hatta bu kitabın içinde, sözcüklerde, yazıda da varlar; onlardan kurtulmanın tek yolu adlarını yazmak; kitabı bitirmek mesela. Bu sebeple kitabı yazacağız ve Gail’i şeytanlardan, kendimizi de her ikisinden kurtaracağız.

Ama hakkını yememek lazım: Gail bize inandı. Biz bile kendimizden vazgeçmişken yanımızda oldu. Bu zamanda böylesi bir inanç zor bulunuyor ne yazık ki. Bu kitabı onu başımızdan atmak için yazıyor olsak da, o hüzünlü gün geldiğinde tatlı Gail'i deli gibi özleyeceğiz.

ALTINCI DEFTER

Albion şehir merkezinin güneyinde, denizden yaklaşık 90 metre yükselikte bir tepenin üstündedir. İkinci kattan ya da çatıdan kentin kuzey kısmının “nefes kesici” manzarasını izleyebilirsiniz. “Nefes kesici”yi tırnak içinde kullandım, çünkü tam olarak ne anlama geldiğini bilmiyorum; ama Pazar günleri sanki ev alacak param varmış gibi göz attığım gazetelerin emlak eklerinde hep bu ifade yer alıyor. Burada evler gayet ucuz –*Snafu Hive*’daki barmenlerden biri geçenlerde Doğu Dayton’da (amele mekânı) ara katta bulunan bir daireyi yirmi bine kapattı. İlanlara bakılırsa Albion’un fiyatı beş-altı yıl içinde neredeyse yarı yarıya düşerek abartı ötesi 350.000’den 180.000’e inmişti. Lise binası büyüklüğündeki bir yer için makul olduğunu düşünebilirsiniz; ancak bu ucuzlamada rol oynayan iki etken vardı:

1) Uçağı icat eden iki kişiden biri olan Orville Wright’ın çalışmalarına uygun olarak yaptırdığı bir ev olduğu için tarihi değeri çok büyüktü. Yani, Wright binayı tam da çılgın bir mucide yakışacak biçimde tasarlamış olmasına rağmen –ışıklandırma, ısı ve su tesisatı standart sistemler gibi çalışmıyordu– bunlarda –restore etmek dışında– hiçbir değişiklik yapamıyordunuz. Bu da sıkıntı yaratıyordu tabii.

2) Evde on yılı aşkın bir süredir kimse oturmadığından her yer harap durumdaydı. En az yüz bin de içeriyi yaşanabilir hale getirebilmek için

harcamanız gerekiyordu –ısınma, elektrik ve bakım parasına girmiyorum bile.

Terk edilmiş evin arka tarafında yabani bitkiler (mor salkım, leylak, açelya), çiçekler (aslanağzı, yıldız çiçeği, limon, hatmi, güneş çiçeği, peygamber çiçeği) ve en şaşırtıcısı güller ve melez çay fidanları (Crimson Glory, Double Delight, Fragrant Cloud, Mr. Lincoln) ve bir dal krem rengi Sombreauil bitmişti (tabii bunların hepsini Gül Alimi söylüyor; bana kalsa hepsi birbirinin aynı). Gül Alimi Springfield'taki Cox Botanik Bahçesi'nin Albion'un tesadüfi gül cenneti yanında bir diken çölü gibi kaldığını iddia ediyor. Onun sözüne inanırım –nadide bir taç yapraklı Şam gülünü görebilmek için Toledo botanik bahçesine gitmişliği bile vardır. Tabii kitaplarda resimlerini görmüştü. Onun için kaç kitap karıştırmışımdır kim bilir.

Başka bir şehirde yaşayan mülk sahibi, evi satmak konusunda pek aceleci görünmüyordu. Wright'ın 1948'daki ölümünden sonra Albion misafirhane olarak kullanılmak üzere ülke çapında iş yapan bir yazarkasa şirketi tarafından satın alınmıştı. Fakat bu durum bu çok uzun sürmedi –sırf müşterileri memnun etmek için bu tarihi eserin masraflarını karşılamak çok fazlaydı. Üstelik Milli Güvenlik Kurumu'nun hiç ciddiye almadığı bilgisayarlı aletler yazarkasaların yerini almaya başladığından, şirket zamanla gücünü kaybetmişti. Albion'un son sahibi yedi kuşak Dayton'lu Oscar Siebenthaler (bütün bunları kütüphanede boş kaldığım bir saatte araştırdım) amatör bir bahçıvandı –bu, bahçedeki bitki çeşitliğinini açıklıyor– ama evin on yıl önce (başka şeylerle birlikte ölüm nedeniyle) boşalmasıyla birlikte Oscar'ın yarattığı muntazam bahçe harap olarak, ister istemez yarı ağaçlık alanın arka tarafına çekildi. Ağaçların yoğun olduğu yerlerde gölgede yetişen çiçekler büyüdü. Güneş alan yerlerde çöl bitkileri yetişti. Uygun noktalarsa (evin civarı gibi ne çok güneş alan ne de tamamen gölgelik olan bölümler) baharda bir renk cümbüşüne dönüşerek arıların ve kelebeklerin (ki bunların arasında Gümüş benekli (Epargyreus clarus clarus) ve Amerikan Bakırı (Lycaena phlaes Americana) da var– gözdesi haline geldi. Ne yazık ki beneklilerimiz, bakırlarımız ve özel kovanlarımızla ilgilenme şansımız olmadı pek; çünkü o aralar her şey değişmişti.

Kurt C. Evi satın aldıktan sonra, arka taraftaki ölü yaprakları temizlemek ya da çimleri biçmek gibi işlere hiç girişmedi. Dolayısıyla her taraf yabani otlarla, böceklerle ve onlarla beslenen kuşlarla (sinekyutanlar, kır

kırlangıçları, kulaklı toygarlar, böcekyiyenlerle, ipekkuyruklarıyla, serçelerle, çalıkuşlarıyla, sığırcıklarla) doldu. Hırpani bahçe ve Albion'un köhne görünümü(boyası kalkmış pul pul olmuş duvarlar, eğrilmiş oluklar, yerlerinden oynamış kiremitler, ön kapıya giden patikadaki kırık taşlar, küflenmiş ve dökülen veranda bankları ve taraça) komşuların söylenmesine ve yabancıların oradan uzak durmasına neden oluyordu. Böylece Kurt bizi davet etmeye başladığından beri ev gece buluşmaları için ideal bir yer haline gelmişti. Tek sorun, o meseleyle uğraşmak ve usta çağırmak zahmetine girişmediği için elektrik olmayışıydı. Etrafı görebilmek için ahtapot kollu demir şamdanlara koyduğumuz mumlar ve şaşaalı şömine ateşinden faydalanıyorduk.

Şimdilerde Hermes gibi uçmaktansa Zeus gibi oturmak daha makbul sayılıyor –bu yüzden arı misali oradan oraya gidip bir şeyler aramamızı beklemeyin bizden. Bırakıp bir çiçek gibi yapraklarımızı açalım, edilgen ve kavrayıcı olalım.

Keats'in mektuplarından

Gayretkeş tembellik

Keats'in mektuplarından

OLUMSUZ YETENEK, insanın herhangi bir gerçeğin peşinden deli gibi koşmadan belirsizlikler, gizemler ve kuşkular yaşayabilme becerisidir.

Keats, mektuplarından birinde Shakespeare'e gönderme yapıyor

Evin içi geniş ve köhneydi. Büyük bir kısmı oturmaya elverişli olmadığından, orada olduğumuz zamanın çoğunu spor salonu büyüklüğündeki, içerisinde küflü, çökmüş koltuklar; kalın, miadını doldurmuş halılar ve çift kapılı girişten en uzak köşede bulunan devasa taş bir şömineden başka eşya bulunmayan eski bir salonda geçiriyorduk. Pul pul dökülen tavanın ortasından bir avize sarkıyor, kapı açıldığında ya da şömine bacasından rüzgâr girdiğinde kesme camlar zangır zangır sallanıyordu. Ateş söndüğünde rüzgâr külleri yeniden alevlendirsin diye kapıyı hiç kapatmıyorduk. Albion'u kendi evim gibi gördüğüm haftalarda sık sık yaşadığım gibi şöminenin önünde uyuyakalırsanız, giysileriniz ve deriniz külden simsiyah olmuş bir halde uyanıyordunuz. Albion'un bulunduğu tepede rüzgâr çok sert eser.

Zamanla devasa şömine gri kara benzeyen kül katmanlarıyla doldu ve o katmanlar kış gelip de yerlerini gerçek kar (ki gün doğumunda o da gri görünürdü) alana kadar temizlenmeden kaldı. Bir sabah etrafımız karla

kaplı olarak uyandık. Mary'nin söylediği gibi bir kardan adam yapıp donmuş odada dans ettiğimiz doğru değil ama onu kim suçlayabilir? Sadece o gün değil, karın gece oyununu oynadığı her seferinde yapmamız gereken buydu; ancak soğuk bir kış sabahına akşamdan kalma bir halde uyandığınızda aklınıza dans etmek gelmiyor. Joe Smallman'in bir gün kar topu savaşı başlatmaya çalıştığını anımsıyorum. Uyku mahmuru halimizle onun bu çabasını pek hoş karşılamamıştık. Sızmadan önce eve gitmeyi başaramayanlar için sabah yapılacak ilk şey Albion'daki tek ısı kaynağı olan şömineyi yakmaktı.

Salon evdeki tek oda değildi kuşkusuz ama en büyüğü ve benim en iyi bildiğimdi. Albion'daki her şey gibi mutfak da kocaman, paslı, pis, tozlu ve metruktü. Acaba birileri orada yemek yapmış mıdır? Gecenin ilerleyen saatlerinde karnımız acıktığında dışarıdan yemek söylerdik –genelde sandviç gibi basit şeyler, arada sırada da yakınlardaki Pine Club'tan fileto veya hamburger. Çoğu kez içimizden biri Sandwich Champ'i arayıp sipariş verirdi (burası dar kafalı odunlar üreten bir Katolik okulu olan –genelleyerek söylüyorum– Dayton Üniversitesi'ne çok yakın olduğundan, gece boyunca açık olurdu).

Albion'un arka tarafındaki dişbudaklardan (Fraxinus americana) ya da at kestanelerinden (Aesculus glabra) kesilmiş odunlarla alev alev yanan –Mary Valentine'ın maşa yerine kullandığımız cilalı, uzun bir çubukla (sert bir şey, muhtemelen ceviz) durmadan eşelediği– şömineye sırtımızı verir, doyumsuz bir mutlulukla yer, içer, tüttürür, muhabbet ederdik. Albion'un kısa hükümranlığı boyunca bu kadar hızla popülerleşmesinin sayısız nedenlerinden biri de yemeklerin parasını hep Kurt'ün vermesiydi. Ayrıca ucuz biralarımız ve likörlerimizi, mutfakta kasalar halinde duran ve aşırmaya cesaret edemediğimiz bitimsiz gibi görünen şarap zulasıyla desteklerdi –şaraplar bayağı da iyiydi: Yakut Cabarnet, samimi Cotes du Rhone (samimi sözcüğü şarap için kullanıldığında ne anlama geliyor bilmiyorum ama söylemesi hoşuma gidiyor) ve üretildiği yerden gelen yeşil elma aromalı Chardonnay. Kaliteli oldukları, şişelerin üst tarafının metalimsi bir şeyle kaplı oluşu ve mantarın üstünün küf, altınınsa ağır, aromalı ve tatlı kokmasından anlaşılıyordu. Kurt şarabı çok az gösterişli eşyasından biri olan cam bir sürahiye doldurur, sonra da elimizde ne varsa ona dökerdi. Ben genelde Kurt'ün komik bulduğu, üstünde "Uçağın Doğuşu" yazan bir kupadan içerdim (kupayı ağzına kadar doldururken,

alaycı bir çıkışma tonuyla “Tanrı uçmamızı isteseydi, bize kanat verirdi” derdi). Dedikodu yapar, kavga eder, kötü fıkralar ve berbat hikâyeler anlatır ve ateşin önünde sızıp kalırdık. Kader ağlarını örüp bizi savurana kadar çok uzunca bir süre böyle devam etti bu.

Hava güzel ve gök yıldızlı olduğunda, şarap kupalarımızı ve sigaralarımız alıp spiral merdivenleri tırmanır; çatıda oturup şehri izlerdik. Ne kadar küçük olursa olsun her kentin bir ufuk çizgisi var; tabii Dayton’un da ve Albion’un çatısından bütünüyle görünüyordu: Harlamadığımız şömine ateşimizin korları gibi yayılmış, karanlıkta sıcacık parlıyordu. Mead Kağıt binası, yazarkasa şirketi, dev Cuchulainn heykelinin kehribardan oyulmuş çökmüş omuzları ayaklarımızın altındaydı. Sırt üstü uzanıp yıldızların adlarını tahmin etmeye çalışıyorduk. Amanda Early, Joe Smallman, Mary Valentine, Gül Alimi, Daryl Hawes ve öteki Daryl Hawes, hatta zaman zaman Mıknatıs Tom, Henry Radio, Violet McKngiht, Dünyalı İsa (ve sözünü etmeye değmez daha niceleri) rastgele yıldız kümelerini gösterip astrolojik çıkarımlar icat etmek gibi budalalıklarla başımızı şişirirken, Kurt bir köşede sessiz sedasız otururdu.

Binaların aralarındaki boşluklarda ya da alçak tepelerdeki boğazlarda kara kara parlayan iki nehir de görünüyordu çatıdan. Büyük olmayan ve Miami’ye dökülmeyen Büyük Miami Nehri ve daha sonra uzun uzun söz edeceğimiz, Dayton’ı takatsiz bir su perisi gibi sarmalayan *Deli Nehir*. Dayton’ın şeytani tesisleri arasında bir mısır yağı imalathanesi ve atıklarını her iki nehre de bırakan –artık yapmıyorlar sanırım– araba parçası üreten fabrikalar vardı. Bu yüzden sularımız çamurlu ve soğuktu. Kimsenin nehirlerde yüzmeye kalkıştığını görmedim. Balık tutmaya da elverişli değillerdi ki, balıkçılar Büyük Göller’e ya da Florida Keys’in güneyine doluşurlardı. Keys’e kadar gitmelerine gerek yoktu aslında, ama giderlerdi. Key West çok tutulan bir kaçamak noktasıydı –güçlü bir arabayla Florida’ya geçmek on saat, oradan Miami’ye ve cennete çıkan uzun köprüye uzanmak da beş-altı saat sürerdi. En azından Daryl Hawes ya da ikiz kardeşi öteki Daryl Hawes –birinden biri balık tutmayı seviyordu– bir gece olayı bana böyle açıklamışlardı.

Çatıdan bir sürü şey görebiliyorduk. Ama birbirimizi göremediğimizden, bu yalancı anonimlik içkinin de etkisiyle genelde Mary ya da Amanda ile bir-iki erkek arasında erotik oynaşmalara yol açıyordu. Cinselliğin kaba

heyecanını nasıl Albion'un pırıltılı gece göğüne tercih ettiklerine akıl sır erdiremiyordum ama sanırım bu konuda ben biraz istisnayım.

Mesozoik dönemin sonlarında, dinozorların yok olmasından hemen önce Dayton çok farklı bir yerdi. Fosil kayıtlarına göre bir ara buralarda keseli hayvanlar (sıçanlar, ilkel ornitorenkler, kangurular) ve plageomenid denen çok tüylü kaygan plasentaller varmış. Çiçekler ilk kez bu çağda başlarını güneşe uzatmışlar. Onlardan önce gelen (kozalaklı ağaçlar,mabet ağaçları gibi iğneli ya da geniş yapraklı bitkiler) açık tohumlularda ayrılsın diye çiçek açan bitkilere kapalı tohumlular denmiş. Açık tohumlular, yiyecek avına çıkmış vejetaryenlerin (ve tabii kapalı tohumlularla –ne mutlu ki yaklaşık 120 milyon yıldır devam eden– sembiyotik bir ilişki başlatan böceklerin) kolayca ulaşabileceği açıklıkta tohumlar üretiyordu. Kapalı tohumlularsa tam aksine tohumu (tohumluğa sararak) korumaya yarayan ve sonradan arıların icat edilmesini gerekli kılan polenleri yaratan bir eril/dişi başçıklar sistemi geliştirdi.

Miami Vadisi'nin tepeleri ve düzlükleri çok ağaçlıklıydı ve aralarında sürüngenler de bulunan geniş bir hayvan nüfusuna sahipti. Havası tropikal, yani sıcak ve nemliydi. Burada o dönemde yaşamak isterdim; o zamanlar var olan şeylerden çok, var olmayanlar için. Mutlak yalnızlık çok hoşuma giderdi ama tabii alerji ilaçlarımın yanımda olması gerekirdi. Kitaplarımın da. Acı vermeden ya da çekmeden insan zihniyle iletişim kurabildiğim tek şey kitaplar. Bunun kulağa ne kadar iğrenç, bencilce, korkakça ve çocukça geldiğinin farkındayım. Farkındayım; insanım çünkü.

Le Vaillant, *Voyage de Monsieur Le Vaillant Dans L'Interieur de L'Afrique Par Le Cap de Bonne Esparance Dans les Annees 1780,81,82,83,84&Avec Figures*(1791) adlı eserinde şöyle yazmış: *L'interieur de l'Afrique, pour cela seul, me paroissoit un perou. Cetoit la terre encore vierge.* Sekiz yaşındayken ölmüş babamın restore ettirdiği Lewisburg Kilisesi'ndeki yatağımda uzanmış, yarı açık pencereme sürtünen keçiboynuzu dallarını dinlerken hiç evlenmemeye karar verdiğim o yaz gecesinden beri “la terre encore vierge”yi, bakir toprakları arıyorum galiba. Bekar olarak yaşamaya karar verişim tamamen tecrübelerimle ilgiliydi: Cinselliğin ne olduğunu bilmiyordum ama yalnızlığı yakından tanıyordum ve bir başkasının o yalnızlığı nasıl yok edebileceğini anlayamıyordum. Annemin –koşulsuz, hak edilmemiş– sevgisinin işe yaramadığı açıktı. Herhangi bir şey nasıl yardımcı olabilirdi ki? O yaşta

dahi yalnızlığı bir nimet olarak görüyordum ve yıllar içinde hayatımın müziği hemen hemen hiç değişmedi (yumuşak tonlarda bir klarnet solosu). Ergenliğe girmemle beraber, kimseye önermeyeceğim bir şehvet ve farkındalık sürecine girdim. Aşırı namus düşkünü ve aşka inanmayan biri olduğumu düşünmeyin lütfen. Ama sadece tecrübelerime dayanarak konuşabilirim ve insan ilişkilerine dair yaşadıklarım hep çok yavan ve doyum yaratmaktan uzak şeyler oldu.

Ne var ki Albion'a ilk geldiğimde, oranın tuhaf, sarhoş edici çürümüşlük havası ve Dayton barlarında ya da yatak odalarında hiç karşılaşmadığım türden bir "biz" olma duygusu, keşfedilmemiş toprakların çekiciliğini sundu bana. Önümde yeni ve daha iyi bir dünyanın açılabileceğini hissettim – yanılıyordum ama aynı zamanda haklı, haklı, haklıydım. Düşüncelerimin sebebi, insanın hayatla mücadelesindeki hatalardan çok, pijama partilerine taşıdığımız özel zaaflarımızdı. Sonsuza kadar yaşamayacağız ama birinci olmak için çabalamaya devam etmeliyiz. Hurra!

Kurt'ün parası çözmeye çalışmadığımız bir gizemdi. Deli gibi zengindi ama Albion'da bir keşiş gibi yaşıyordu. Yemek ve içki masraflarımızı kendisi karşılıyordu ve daha önce de söylediğim gibi bize ikram ettiği şaraplar gayet kaliteliydi. Araba kullanmıyordu, lüks eşyalar –mobilya dahil– almıyordu, herhangi bir işte çalışıyor gibi bir hali yoktu ve müzik sektörünün çıkarları doğrultusunda hareket ettiği söylenemezdi. Kendisine gelen bir postayı açtığını hiç görmedim. Postacının evine uğradığını bile sanmıyorum. Bir gün üst katta gezinirken bir faks makinesi görmüştüm; gelen fakslar için bir bölmesi bile olmayan basit bir şeydi. Yere bir tomar faks saçılmıştı, hatta ben oradayken bir tane daha geldi; ama Kurt'ün bu ölü mektuplara baktığına dair herhangi bir işaret yoktu.

Bir gece, içkinin ve yalnızca ikimizin uyanık olmasının verdiği cesaretle bir anda Kurt'e babamın ölümünü anlatmaya başladım. Aptalca bir şekilde bana acımasını istiyordum. Kibar ve sakınımlı davrandı. Çok üzüldüğünü, babasız büyümenin çok zor olduğunu tahmin ettiğini söyledi. Annemi sordu ve oradan konu doğal olarak Kurt'ün olağandışı bir ilgi gösterdiği dini yetiştirilme tarzıma geldi. Gerçi bütün din tartışmalarıyla acayip ilgilenirdi. Ona annemi, sabahları okul servisi gelene kadar Boston'daki kilisemizin haftalık planı doğrultusunda bana İncil'den ve Bilim ve Sağlık'tan pasajları okuyuşunu anlattım. Ders Bayan Eddy'nin kitabından alınmış antika başlıklardan oluşuyordu; mısır gevreği kasem bir kenara çekilmiş, dikkatim

annemin usul sesiyle portakal suyumun masa örtüsünde bıraktığı yuvarlak lekeler arasında bölünmüş bir halde mutfak masasında takatsizce otururken bunları o kadar çok dinlemiş ve tekrar etmiştim ki, çoğu belleğime kazınmıştı: “Cinsel cazibe olarak bilinen eski ve modern büyücülüğün ifşası,” “Kefaret Öğretisi,” “Günah, hastalık ve ölüm gerçek midir?” Bayan Eddy etkileyici ve ikna kabiliyeti yüksek bir yazardı. Bütün bunları anlatmam saatler sürmesine –iki şişe şarabı bitirecek kadar uzun, zamanı şarapla ölçmek daha kolay oluyor– Kurt’ün yüzünde en ufak bir sabırsızlık veya sıkılmışlık ifadesi oluşmadı.

Ona kimseye anlatmadığım bir şeyi, dinimizin öğretilerini anlayacak yaşa geldiğimde her gün babamın gömülü olduğu mezarlığa gidip çirkin, gül desenli granit mezar taşının önünde bağdaş kurarak dua ve düşünce gücüyle onu diriltmeye çalıştığımı da anlattım. Üçüncü sınıftaydım sanırım; çünkü okulda kır çiçeklerinin isimlerini öğrendiğimizi hatırlıyorum–akşam duaları sırasında bir çuhaçiçeği (Oenothera biennis) ya da yalancı yüksükotu (Gerardia laevigata) yüzünden sık sık dikkatim dağılıyordu. İsa hastaları iyileştirip ölüleri diriltebiliyordu ve Hıristiyan Bilimcilerinin onun becerilerini kullanabildiklerini söylendiği için, ben çağırdığımda babamın Lazarus gibi mezar taşını yuvarlayıp kefene sarılmış bir şekilde ayağa kalkacak olması gayet mantıklı geliyordu. Defalarca denedim. İncil’de İsa’nın–Tanrı’nın tek çocuğunun– ancak üçüncü denemesinde başarılı olduğu yazdığından, ben naçizane kulunun durmaksızın çabalaması gerektiğini düşündüm. Altı ay kadar sürdü bu. Okuldan eve gelir gelmez, üç blok ötedeki Lewisburg’un tek (gerçek) kilisesinin arka tarafındaki eğimli bir tepede bulunan mezarlığa koşuyordum. Bakımsız karaağaçların ve devasa bir porsukağacının gölgesinde, kaba atalarının yanı başında yatıyordu. Biraz ötedeki ananas ağaçlarına yuva yapmış olan kuğular cıvıldayarak havalanıyor, arada bir durup yeşil-gri mezarlar denizinde salınan minicik gemiler gibi bir mezar taşının üstüne tünüyorlardı. Kışın yamulmuş haçlar, taşlar, küçük kapıdaki kargılar ve çorak dikenli bitkiler karla kaplanıyordu. Yine de her gün gidiyordum. Tanrı dualarımı dinliyorsa kar, fırtına, yağmur ya da ümitsizlik nedeniyle o gün orada bulunmadığımı fark eder diye ziyaretlerimi hiç aksatmıyordum. Ama her ne kadar zihnimi olabildiğince saflaştırıp (amacımın bencilliği nedeniyle sürekli kendimi azarlıyordum) var gücümle çabaladıysam da, babam ölü kalmaya devam etti. Tosbağa gölgesi ruhu hâlâ Zenon’un oku gibi binlerce güneş putunun

altında eziliyordu ve ben yavaş yavaş şifacılık yeteneğime olan inancımı yitirdim. Hıristiyan Bilim'inin en güzel tarafı, inananların başarısızlığının suçunun öğretinin kendisinden kaynaklanan bir yanlışa değil, iman eksikliğine atılmasıdır.

Beklediğimin aksine Kurt bu çocukça hareketimle dalga geçmedi. Tam tersine, aynen Bayan Eddy gibi doktorlara hiç güveni olmadığını, midesindeki yıllardır devam eden rahatsızlık için gittiği on dört uzmanın on dört ayrı teşhis koyup, hiçbiri işe yaramayan on dört ayrı tedavi denediklerini anlattı. Ölmüş babam dışında bir konudan söz etmemize memnun olmuştum. Ne zaman babamdan söz etsem, ona ihanet etmişim gibi bir suçluluk duyuyorum –ölümünün arkasındaki sır, diğer bütün gerçekler gibi, hiçbir zaman açığa çıkmamalı çünkü.

Kurt'e evin ismini nereden bulduğunu hiç sormadım. Hayır, bu doğru değil. Bir gece *Pearl*'de otururken sormuştum, cevap vermeden gülümsemiş, sonra da defterinin sayfasını çevirmişti. O kadar da aptal değilim, Albion'un Britanya'nın eski ismi olduğunu biliyorum. Muhtemelen Latince 'albus'tan (beyaz) geliyor; Dover'ın Beyaz Kayalıkları'na atıfta bulunulmuş olmalı (gerçi kökenbilimciler kararsız, bazıları anlamı kesin olarak bilinmeyen Keltçe bir sözcükten türetilmiş olduğunu düşünüyorlar, ki Kurt'ün bu gizemli soruyu çözmüş olduğunu hiç sanmıyorum); ayrıca William Blake de dahil olmak üzere kimi yazarların sözcüğe yükledikleri yeni-mitolojik anlamlardan da haberdarım. Ama hiçbiri Kurt'ün durumuna uymuyor. Bir şeyleri gözden kaçırdığımı hissediyorum, sonuçta zekâ ve azmimin bir sınırı var ve bu bilmece her ikisini de aşıyor.

Sevdiğin biri öldüğünde zamanla onu unutmaya başladığın, anıların bulanıklaştığı ve acının körelip hissedilmez hale geldiği yalan. En azından ben böyle düşünüyorum ve üç ayrı örneğim var. Bir şey daha: tekrar (repeat) ve iptal (repeal) sözcükleri arasındaki fark yalnızca bir harften ibaret. Kolayca birbirlerine karıştırılabilirler.

YEDİNCİ DEFTER

Sonbahar kışa dönüp Kurt'ün gelişinin yarattığı etki yapraklar gibi kuruyup azalmaya başladığında, Albion'u sabaha karşı gittiğimiz bir kulübe çevirmiştik. Eskiden kimin evini pisleteceğimiz, ev arkadaşlarını sinir edeceğimiz, neredeki polisleri idare edeceğimiz konusunda birbirimize girer, sızlanır ve endişelenirken; artık zaten pis ve zarara ziyana aldırış etmeyen ve kimsenin polis çağırmayacağı, polisin çağrılsa da gelemeyeceği kadar ücra olan Oakwood'ta yapayalnız yaşayan bir sahibi olan bir evimiz olmuştu. Gecenin bir yarısı Far Hills Meydanı'nda hız limitini aşmış bir şekilde, sürekli şerit değiştirerek giderken, şehir dışından gelen sarhoşları ve hız yapanları yakalamak için sürekli refüjde bekleyen polise yakalandığınızda üzerinde bir Oakwood adresi olan ehliyeti uzattığınız anda adamın yüz ifadesi değişiverir ve yola dikkat etmenizi tembihleyip eve en kısa yoldan nasıl gidebileceğinizi tarif ederler. Oakwood polisinin görevi oranın sakinlerini yabancılardan, Oakwood'daki (inanılmaz) gayrimenkul vergilerini ödeyecek parası olmayanlardan korumaktı ve Oakwood'ta yaşayanlarıca işlenen suçları görmezden gelmeyi tercih ediyorlardı. Yani Albion'dayken hem kanunlardan, hem de kendimizden korunmuş oluyorduk. Böylece Albion güvenli evimiz haline geldi ve orada yarattığımız atmosfer beni bir süre büyüledi. Şarap güçlüdür, kral güçlüdür, kadınlar güçlüdür; ne var ki gerçek hepsinden daha güçlüdür. Başka şeylerle birlikte kıyıya vuran her türden, süngersi incir ve meşe yaprakları, bu

yapının doğallığının altını çizen düzeni içeren zarif bir ağla birbirine geçmiş. Doğanın böylesine düşük seviyeli ve müphem bir bitki örtüsünde ile işlediğini haykırıyor sanki.

Albion'un bir kişiliği vardı. Evin nabzı ana salondaki devasa şöminede atıyordu. Çok değil bir süre önce parmağımı uzatıp şöyle bir dürtüklediğimde ateş harlanıyor ve bizi –divane pervanelermişiz gibi– çatırdayan ağzına doğru çekiyordu. Kimimiz çömelir, kimimiz ayakta durur, kimimiz yere uzanırdı. Dinlenen, gevşeyen, arzulayan, itilen, karanlıktan ve sürekli bir ışık isteğinden başka ortak noktası olmayan gövdeler halinde içer, sohbet ederdik.

Dünyanın ilk hâkimi gökyüzüydü. Yeryüzüyle evlenip benzeri görülmemiş bir cüsseye ve kudrete sahip, yüz eli ve elli kafası olan çocuklar doğurttu. Albion'da bir topluluk oluşturmuştuk. Bunu yapabilmemiz kısmen bir şey yaratmaya çalışmamızdan kaynaklanıyordu. Çevrenin insanı çok etkilediğine inanıyorum artık. Bir anlamda bizi Albion'un yarattığını, onun küflenmişliğinin bizim içimizdeki çürümeyi yansıttığını ve hatta derinleştirdiğini; bu yüzden ilk andan itibaren evimiz gibi geldiğini düşünüyorum.

Belki de her şey hayal gücümün bir oyunuydu. Belki de Albion'u ben idealleştirmiş, ona olmadık olasılıklar yüklemiştim. Orada bangır bangır müzik, sarhoş öğrenci muhabbetleri, üstüne sıkıcı hayatlarımızın, yapmacık dramlarımızın, yalan ve kaytarmalarımızın gölgesini düşürdüğümüz neon parlaklığı yoktu. Orada kendim olabiliyordum; çünkü tuhaflıklarım biliniyor ve kabulleniliyordu. Biraz deliydim evet, ama herkes öyleydi. Delilik, Albion'da olağan bir durum, kanıksanmış bir şey, bir başlangıç noktasıydı. Diğerleri numara yapıyor olabilirdi. Ben yapmıyordum. Albion, hiçbir barın, hiçbir ev partisinin sunamayacağı (çünkü başkasının evindeyken görgülü bir tavır takınmak, kimseyi utandıracak bir şey yapmamaya çalışmak zorunda kalırsınız) bir özgürlük sunuyordu. Albion'da utanç verici bir duruma düşmeniz mümkün değildi. Şöminenin tamamıyla tarafsız bölgesinde –tarafsızlıkla arkadaşlarımın mahreminden uzak durmak gibi şeyleri kastediyorum– utanç diye bir şey yoktu. Üstelik o tarafsızlığı korumak zorunda da değildim, mekân bunu benim için yapıyordu zaten. Aklıma estiğince konuşabiliyor, davranabiliyor, kendime koyduklarım dışında herhangi bir sınırlamayla olmaksızın, toplumsal normlar ve beklentilerden bağımsız bir biçimde, doğal halimle var

olabiliyordum. Ama söylediğim gibi belki de Albion yalnızca bir fantezi, nasıl ve neden yaşamamız gerektiğine dair aptal hayallerimden biriydi. Ama çok güzel bir fanteziydi.

Bu saçma sapan konuşmalar kızın acısını yatıştırmamıştı. Nasıl yatıştırabilirdi? Başını dizlerinin arasına almış deli gibi ağlıyordu. Gorgon[3] falan yoktu ortada, çirkin bir yüz maskeye dönüştürülmüştü sadece. Çantanın ağzındaki çirkin yüz, çantanın muhteviyatını oluşturan ve kötüye kullanılmaması/ifşa edilmemesi gereken alfabe gizlerini simgeliyordu. Bu fantezi bana, Fiat Lux'e, kendini gölgelere teslim etmiş; gölge-hayatını, yalnızca düşünceler ve sözcüklerle temsil edilebilecek düşünce ve sözcükleri çok seven (ki o temsil, daha doğrusu o temsilin ortaya çıkmasının tuhaf hikâyesi diyelim, önemlidir. Çünkü kökenbilimin rastlantısal olduğunu düşünmüyorum, Locke'un *İnsan Anlığı Üstüne Bir Deneme*'sine veya Müller'in *Dil Bilimi*'ne göz atarsanız, sözcüklerin fikirlere atfedilmesinin şans eseri değil, özenli ve sürekli gelişen bir süreç, adeta insanlığın gizli projesi olduğunu görürsünüz) bir kıza nasıl da çekici geliyordu. Hıristiyan Bilimi'ndeki İlahi gerçek ve Ölümcül Hata ikiliğine çok benzediğini düşündüğüm ve bu yüzden mutlakların, yani sözcüklerin ötesindeki fikirlerin varlığını kabul etmekte hiç zorlanmadığım Platonik bir ideal gibiydi. Albion'daydım, fikirlerin sözcüklerden fazlası olduğunu düşünüyor, onları belli şeylerin gerçekleşmesi ya da gerçekleşmemesi durumunda daha büyük bir gerçeğe, olasılıklara gebe, aydınlık bir Gerçek Hayata dönüşecek küçük gerçekler silsilesi olarak görüyordum –hâlâ da öyle görüyorum.

3 Yunan mitolojisinde yılan saçlı kadın. Medusa olarak da bilinir. Oysa Medusa, çok güzel bir kız olarak dünyaya gelmiş ve sonradan Athena tarafından bir gorgona dönüştürülmüştür.

Modern teknoloji ve bilimin büyük bir kısmının, ateşin bulunması ve kontrol edilebilmeye başlamasından doğan bir enerji artışının sonucu olarak geliştiği söylenebilir. Bu enerjinin kaynağı, çok büyük miktarlarda ve çeşitli ateşlerdir.

Büyük Britannica

Mucize çocuk, İngiliz ve İrlanda mitolojisine, Yunan İncil'ine (Septugaint), Kutsal Kitap'a girmemiş İbrani elyazmazlarına ve Yunan/Latin mitolojisine dair bildiklerinden yola çıkarak bir bilmece üretti. Bilmecenin çözümünün, İrlanda, İskoçya, Galler, İngiltere ve Man Adası'nda bulunan ve bir kısmı Hıristiyanlık öncesi döneme ait olan yazıtlardaki Ogham (bir Kelt dili) alfabesiyle yazılmış özgün isimler olduğu iddia ediliyor. Jül Sezar'a göre Galyalı Druidler'in gizli bir öğretiyle ilgili eğitim almak üzere gittikleri Britanya'da da biliniyor olabilir. O çok güçlü bir avcı ve meşe sopasını bir ağaç kovuğuna vurarak yağmur yağdırabiliyor ve bir meşe dalıyla havuzdaki suyu dalgalandırabiliyor; büyüyle fırtınalar yaratabiliyor yani. Roma mitolojisine göre Vulcan'ın doğumlarından dört gün sonra Apollo ve Diana'ya oklar vermiş olmasıyla, İncil'de ayın ve güneşin yaratılmasının, dünyaya ışık oklarının saplanmaya başlamasının dördüncü güne denk gelmesi ne kadar büyük bir tesadüf değil mi?

Sigara içmek için pervazın altına uzanmalıyım. De Gaulle'ün İkinci Dünya Savaşı esnasında düşman saldırılarına karşı bütün ışıkların kapatılmış bir uçakta yolculuk ederken, sigara yasağına karşı geldiğini okumuştum. Yani kartal gözlü bir Luftwaffe pilotu sigarasının ateşinden yerini tespit edebilirdi. Tabii böyle bir şey olmadı. Ama bende generaldeki yürek yok. Kurt ne derse desin.

Üç gündür durmaksızın yazıyorum. Öylesine söylüyorum bunu, nesnel bir gözlem olarak. Yakındığım yok. Keşke süsleyecek, düzeltecek, yeniden yazacak zamanım olsa. *Her şey bir yeniden yazmadır.* Yani burada yaptığım şey yazmak değil. Kalemimi sayfanın üzerinde olabildiğince hızlı gezdiriyorum sadece; ellerim acıyor, parmaklarım belki de sonsuza dek hissizleşti, orta parmağımdaki kabartı patlayıp kanadı, sonra da nasırlaştı. Hiç uyumadım. Birkaç kutu ton balığı ve kepekli bisküvi dışında bir şey yemedim. Uyanık kalabilmenin tek yolu o olduğu için durmadan şarap içtim –bunun kulağa saçma geldiğini biliyorum ama öyle olduğuna inanıyorum ve ben inandığım için öyle oluyor.

Sürekli korku içindeyim. Şu anda dehşete kapılmış durumdayım. Yaptıklarım yüzünden, şu anda yapmak zorunda olduğum şey yüzünden,

biri bunları ben tam olarak hazır olmadan öğrenirse hapse gireceğim ya da öleceğim için. Daha da kötüsü, başaramamış olacağım için. Hapse ve ölüme razıyım ama başarısızlığı kabullenemem. Fazla dramatik ve bencilce, ama öyle ya da hiç dramatik ve bencilce değil –çünkü dünyanın geleceği söz konusu– ama öyle.

Ah benim deniz yeşili masumum! Zavallı solgun Kurt. Artık zümrüt küremizde dönmüyorsun. Seni kim yok etti? Ben. Daha önce kayda değer ya da önemsiz hiçbir şey yapmamış olan, sessiz sedasız yaşayan, kafası sözcüklerle dolu ve sonunda bir kaçağa, katile, suç ortağına dönüşeceği aklının ucundan bile geçmemiş olan Fiat Lux.

Hayat böylesi sürprizlerle dolu. Dümdüz bir yolda ilerlerken birdenbire tepetaklak olabilirsiniz; aynı şekilde tehlikelerle dolu bir yolculuktan tek bir sıyrık almadan da çıkabilirsiniz. Uçak arabadan daha güvenlidir; ne var ki kazaların çoğu banyoda gerçekleşir. Zamanlama her şeydir. Doğru zaman diye bir şey yoktur. Şans mefhumu gerçek değildir ve yıldızların dizilişiyle kişisel hayatta olanlar arasında herhangi bir ilişki bulunmamaktadır. Çok çabalarsanız, gündelik fırtınalardan kör topal bir rüzgârlık yapmayı başarabilirsiniz; ama tek başınızaysanız uzun süre dayanmayacaktır inanın.

5

Bugünlerde iş yerine pek gitmiyor olmam tembellik yaptığım anlamına gelmiyor. Her gün doktor gelip Selfridge uçuşundan beri çektiğim siyatik iğnemi vurduktan sonra, yapısal eksiklikleri nedeniyle bir türlü doğru düzgün çalışmayan elektrik süpürgesiyle uğraşıyorum. Temel ilkeler: Morfin etkisini göstermeye başladıktan sonra zihnim berraklaşıyor; tıpkı afyon kullandığımız yıllarda henüz rüzgâr tünelini yapmadan sonuçlarını görebildiğimiz gibi! Kullandığı*mız* dememeliyim. Hiç değilse günlüğümde yalan söylememeliyim. Will çok nadiren afyon kullanırdı ve benim bu alışkanlığıma öylesine karşıydı ki, ne kadar sıklıkta, daha doğrusu ne kadar

yoğunlukta kullandığımı anlamasın diye dalavereler çevirmişliğim vardır. Hepsi zenci bölgelerine girme cesaretini bile gösteren Charlie Taylor'ın sadık hizmetleri sayesinde oldu. Gerçi bunu sırf yardımseverlikten yapmıyordu ama afyonumu aldığım ve onun ağzını sıkı tutacağını bildiğim sürece zararsız esrar (ve daha karanlık şeyler) tutkusunu cebimden karşılamaktan mutluluk duyuyordum.

Albion'da afyon sefalarımı gizlemek için harcadığım onca zaman ve enerjiden sonra Will'in daha inşaat başlamadan ölüvermesi! En azından şu hortum zımbırtıları Kurt taşındıktan sonra bambaşka bir şekilde de olsa işe yaradı. Onun bu zararlı alışkanlığı edinmesinin sorumlusu benim. Gerçi, bu kadar çok faydası olan bir şeyin kötü olamayacağını düşünüyorum ve böyle bir şeyi yaratan Tanrı'nın onu kullanmamızı istemeyeceğini sanmıyorum. Ama K. için bu zımbırtı fazla ileri gitti ve onu tamamen değiştirdi. Aileyi her şeyin üstünde tutan bir kadından, kendimi bildim bileli nefret ettiğim bencil zevkler peşinde koşan birine dönüştü. Öyle ki, Albion'un sırlarını afyon bağımlılığımı erkek kardeşlerimden ve Bishop'tan değil, K.'den saklamak için kullanmaya mecbur kaldım. O yüzden mi gitti? Beni bu tepedeki ıssızlığıma o yüzden mi terk etti? Pek işe yaradığı söylenemez.

Bir ucunda fırça, ötekinde metal olan kauçuk bir hortuma bağlanan yeterli güçte merkezi bir pompalama sistemi olan gömme boruların neden Carrie'nin bu devasa büyüklükteki bomboş odalarda sürüklediği hantal ve randımansız alet kadar iyi çalışmadığını bir türlü anlayamıyorum. Morfinin sağladığı zihin akışkanlığıyla –afyonla aralarındaki nitelik farkını ancak bir bağımlı anlayabilir– sorun durgun bir nehir gibi açılıyor önümde: Albion'da bir süpürgenin kendi becerisine güvenle çalışabileceği kadar toz yok. Bütün makinelerin insan ruhundan çok da farklı olmayan bir kişilikleri olduğunu fark ediyorum. Tam olarak aynı değiller elbette; sonuçta makineleri insanlar, insanları Tanrı yaratıyor. Ama nasıl bizim ruhumuz görünmez ve imanımız haricinde belirsiz bir şeyse, makinelerin kişiliği de en azından kendilerince görülmüyor. Ama bu aletin yaratıcısı benim ve tıpkı Tanrı'nın insan ruhunun en gizli köşelerini görebildiği gibi ben de onun kişiliğini anlayabiliyorum. Elektrik süpürgesinin yani. Her ne kadar sorun kendisinde değil çevresinde de olsa, yetersizliğinin bilinciyle bir güvensizlik duygusu yaşıyor. Peki onunla nasıl iletişim kuracağım? Bu noktada yine Tanrı'yla insan arasındaki durumu düşünüyorum: Biz yaratıcımızın sesini görece sessiz sakin Albion'da bile rüyalarımızı ve uyanıklığımızı işgal eden

cızırtılar yüzünden duyamazken, bu makine benim söylemeye çalıştıklarımı nasıl anlasın? Dualarını kendiminkilermiş gibi bir açıklıkla duyuyorum. Aslında kavrayış yoksunluğu nedeniyle ona acıyabilirim. Ama dilimi öğrenmesini sağlayacak bir yöntem bulamadım henüz. Makinelerim için bir dil geliştirebilirim –sadece süpürge değil; mobilyalar, tesisat sistemi, elektrik şebekesi, hepsi. Böylece isteklerimi iletebilirim. Acılarını dindirebilirim; çünkü acı çekiyorlar ve ben buna dayanamıyorum. Bunun kolay bir şey olmadığının farkındayım. Tanrı binlerce yıldır İngilizce ya da telefon gibi iki taraflı bir konuşma sistemi geliştiremediyse(gerçi belki de bilerek yapıyordur bunu, belki dini öğretilerin çoğunda söylendiği gibi Tanrı'nın bizimle iletişim kurmak istememesinin temel nedeni–Bishop'ın vaazlarını doğru hatırlıyorsam–ölecek olmamız oalbilir), nasıl yapılacağını bulabilrisem bir Makine Dili oluşturmam hemen sonuç vermeyebilir ve bana kalan sınırlı zamanı tüketebilir.

6

Koridorlar anıların ağırlığıyla yankılanıyor. Özellikle şimdiki gibi uyuyamadığım gecelerde, ana salondaki ateş küllenmiş, ayak ucumda cildi yırtılmış ucuz bir aşk romanı varken. Bir zamanlar burada mutlu olduğumu hatırlıyorum. O mutluluk daha çok başka insanlardan kaynaklanıyordu –Bishop, K., hatta ölmeden önce Loren, tabii Ivonette ve çocuklar– şimdi hepsi gitti, sel onları sürükleyip bambaşka yerlere attı. Metaforik anlamda elbette: Sel otuz beş yıl önce gerçekleşti ve ofisimizdeki bir sürü değerli fotoğraf, not, çizim ve malzemenin yok olmasına rağmen hiç can kaybımız olmamıştı. 1913 selinde çok fazla insanın (ne kadar doğru olduğunu bilmiyorum ama benim yaşımda çok da fark etmiyor) öldüğünü sanmıyorum. Daha çok mala zarar getiren bir felaket ya da Tanrı'nın lanetiydi. Tanrı'nın böylesi bir şiddet eylemine girişmesi anlaşılır gibi değil. İnsanlar yeterince yıkıcı zaten, dışarıdan yardıma ihtiyaçları yok. Yaşadığım

süre boyunca dünyadaki mezarları iki katına çıkartacak kadar çok zarar verdik. Nükte yapıyorum. Kendimi nüktelere kaptırmamalıyım.

Uçakların zaman içinde barış araçları haline geleceklerine hâlâ yürekten inanıyorum. Sosyalist bir topluma doğru gittiğimizi düşünüyorum; çünkü herkesi eşit ve adil kılan tek düzen o. Burada bir kelime oyunu mu var acaba? Adi-llik. Sözcük oyunlarına inanmam. Bir keresinde biri: Ama siz bir kapitalistsiniz, değil mi Bay Wright, diye sormuştu. Ona verdiğim cevabın gayet yerinde ve hâlâ geçerli olduğu kanısındayım: Elbette. Aldığım her kuruş sermayeden çıkıyor. Maaşlı bir işte çalışmıyorum. Ama uzunca bir süredir paradan faiz almanın ne kadar doğru bir şey olduğunu sorguluyorum. Belki de faiz ödememeliyiz. Bunun üzerine şöyle dedi: Fakat kapitalizm ve kâr etme güdüsü olmazsa icatlar da ortadan kalkmaz mı? Kıkırdadım. O zamanlar bir şeyi komik bulduğumda hep kıkırdardım. Şimdilerde pek yapmıyorum. Kâr etme güdüsüyle hareket ediyor olsaydık, dedim, uçağı icat etmezdik. Öncelikli hedefimiz her zaman için bize yatırım yapacak birini bulmak oldu, bu işten para kazanmak değil. Biz işin eğlencesindeydik. Ama, dedi, yine de buradasınız işte, çetin bir bireysellik ve başarı öyküsü: parası, çevresi, ayrıcalığı olmayan iki genç hayata en dipten başlayıp uçağı icat ediyorlar. Bu da kapitalizmi, Fransızlar'ın deyimiyle laissez-faire'yi haklı çıkarmıyorsa, söyleyecek söz yok demektir. Hah! diye karşılık verdim. Gençliğimizde ayrıcalıklıydık. Deli gibi hem de. Ailemizin zengin olmayışını mı kastediyorsun? Zenginlik bir dezavantaj olabilirdi. Bizim şansımız, entelektüel gelişimimizi teşvik eden bir ailede büyümekti. Öyle olmasaydı yayıncılık, bisiklet ya da uçma konularıyla ilgilenmek aklımızdan geçmezdi.

Bir başka sefer de şunu sormuşlardı: Uçağı tasarlarken karşılaştığınız en büyük sorun neydi? Bu minvalde bir şey. Nasıl mı yanıtladım? Yanıtımı anımsamıyorum. Aslında anımsıyorum da, şimdi geriye dönüp baktığımda fazla nüktedan ve yersiz bir şey söylediğimi fark ediyorum. En büyük sorun diye bir şey yoktu; birbirine bağlı sayısız küçük sorun vardı, gibi bir şeyler gevelemiştim. Kakmalı duvarlara titrek bir ışık, zemindeki ve kapılardaki kırmızı lekelere kızıl bir parıltı yayan şömine ateşinin önündeki koltuğa oturacağım. Bu tonu yakalamak için çok uğraştım. İşçilerin doğru tonla falan ilgilendikleri yoktu. İlgilenmelerini sağladım. Burada oturup tütün ve afyon yaprağı ya da yapraklarıyla dolu pipomu tüttürerek bu evin ihtişamını düşüneceğim. Her ayrıntısıyla şahsen uğraştım; çünkü beden ruhun mabedi

olduğu gibi ev de bedenin mabedidir. Bir evin pencereleri, ruhun dünyayı algıladığı, gördüğü ya da açımladığı yerdir ve dünya da, gördüğüm kadarıyla,dönüp ona bakar. Bir insanın hayatındaki en korkutucu anlar dünyanın ona baktığını göremediği ya da görecek ya da görülecek bir dünya olmadığı sanısına kapıldıklarıdır. Beyninin en dibinde oluşturduğu bağlantıların hayalden ibaret olduğunu, hatta hiçbir şeyin, bundan kırk beş yıl önce on iki uzun saniye boyunca Kitty Hawk'ın dondurucu kumları üzerinde uçurduğu aletin bile gerçek olmadığını düşündüğü anlar. Böyle bir şey olmuş olamaz, çünkü uçmak saçma bir fikir, çünkü bütün fikirler saçma ve hatta sağlıksız. Daha kolay takıp çıkartabilmek için okuma gözlüğümün saplarından birini çıkardım. Zaman kaybetmekten nefret ederim. İşte tam da bu yanıtı vermeliydim. Uçakla ilgili karşılaştığım en büyük sorun şu güzel arkadaşım. Her şeyle ilgili en büyük sorun: Kendini bir sorun olduğuna ikna etmek.

Gece, çalılıklardaki çitin üzerinden kaldırıma atlayan Amanda Early'nin üzerine çöktü. Meltemin getirdiği güçlü açelya kokuları, kafasını bulutlarla delik deşik olmuş gökyüzüne kaldırmasına neden oldu. Yıldızların ve ayın aritmetiği. Yüksek matematik. Geniş, beyaz ay karanlık gökte alçalıyor, arkası aydınlık bir bulutun altından ucu görünüyor. Çok fazla yıldız yok; bulutlar ve ay ışığı gizlemiş onları.

Amanda, Morton'dan Oak Caddesi'ne saptı. Bir sığırcık, sokak lambasının beyaz ışığında hafifçe renk değiştirerek uçan, kara bir üçgen halinde akçaağacın üstünden süzülerek telefon direğine kondu. Güneş, buzlu bir meyankökü gibi eriyerek çapraz tel örgülü verandayı, çimenlerin üzerindeki sandalyenin kırık ağını, şafakla kızarmış lamine bacaklarını kırmızıya boyuyordu.

Söylediği kelimeye bak: Alacakaranlık. İzin vermemeliydim. Hayır'ın neresini anlamıyor? Bir araba yavaşça geçti yanından; tekerlekleri yenilenmiş caddenin eğri büğrü taşlarına çarpıp sekti. Asfaltı parçaladıklarından beri yolda yürümek güçleşti; alttaki tuğlalar yamuk, kırık ve çizilmiş; üstlerine de bir firma adından gayrı ne ifade ettiğini bilmediğim bir cümleye benzeyen Newtonville Tuğla mührü basılmış. Oak'un aşağısından, itfaiye ile Wyoming ve Brown'ın köşesi arasında kalan küçük çimenlik alana geçti. Çimler dünkü fırtınada yağan yağmuru hâlâ ememememişlerdi, lastik tabanlı botlarımın ıslak parıltısını karanlıkta bile

görebiliyordu. Kollarımı böyle sallayınca komik görünüyor olmalıyım. Marş, marş.

Yeşil ışığın yanmasını beklerken karşı köşedeki bardan tanımadığı bir grup insanın çıktığını gördü. Oğlanlardan ikisi kollarını bir kızın beline dolamışlardı; kız küçük çığlıklar atıp gülerek onları uzaklaştırmaya çalışıyordu. Amanda baş parmağıyla trafik lambasındaki “Geç” düğmesine basmayı sürdürdü. Ardından parmağını diğer elinin avucuyla ovaladı. Çocuğun omuzları güzelmiş, sıska boynundan kollarının başladığı kemikli noktalara sert bir açıyla inişi hoş. Kıvrımlı kasları var; güçlü olmalı. Ama ben ondan daha güçlüyümdür. İstesem bacaklarımla bir ıstakoz parçalar gibi ikiye ayırabilirdim. Üstünden üç ay geçmesine rağmen o gece gözümün önünden gitmiyor.

Karşıya geçtikten sonra barın kapısının önünde bir an tereddüt etti. Daha çok erken. Henüz kimse gelmemiştir; hiç param da yok. Cebimdeki üç dolarla bir, en fazla iki bira alabilirim. Trip buradaysa ısmarlar gerçi. Amanda dönüp amaçsızca aşağıya, Brown Caddesi’ne yürüdü; kapanmış dükkanların karanlık vitrinlerine ve sokak boyunca sıra sıra dizilmiş eski evlere göz gezdirdi. Etrafta kimsecikler yoktu. Tanıdığı birilerine rastlamamayı umuyordu. Joe’nun çalıştığı müzik dükkanına kadar gitti, hâlâ orada olup olmadığını anlamak için pencereden içeri baktı. Loş dükkanda tek bir kıpırtı bile yoktu. Keşke arılar gibi nesnelerin mavi yerlerinin parıldadığını görebilseydim. Gündüzleri gökyüzü titreşirdi, günün hangi saatinde olduğumuzu mavinin yoğunluğundan, güneşi büküşünden anlardım. Işığın bütünü hâlâ ışık parçacıklarında gizli. Görebilirsen görebilirsin.

Brown’dan daha boş ve ıssız bir yan caddeye saptı. Yakınlardaki bir balkondan sesler geliyordu, ama kimseyi göremiyordu. Sahiden deli miyim acaba? Doktor yarım saatlik saçma sapan bir görüşmenin ardından manik depresif olduğumu söyledi. Herhangi bir şey yarım saatte nasıl anlaşılır ki?

Ayakları onu bilinçsizce Wyoming’e, barın karşısındaki parlak yüzeyli hastanenin önüne geri götürdü. Yola doğru yürürken içerisi tanımadığı çocuklarla dolu bir araba kavşağı hızla geçti ve arka koltuktaki çocuklardan biri okkalı bir küfür salladı. Amanda başını kaldırdı; küfrün kendisine mi yönelik olduğundan emin olamamıştı.

Bir arının gözlerinden şu anda göremediklerimizi de görür müydük? Duyguların auraları vardır. Kalp kırıklığının da. Mesela kızıl ötesinde kalp

kırıklığı nasıl görünürdü acaba? Bazen ben de bir şeyleri görüyorum sanırım; ama parçalanmış biçimler olarak. Bir düzen var mı, yoksa her şey anlaşılmaz bir kaostan mı ibaret? Daha geniş bir açıda da çözülemeyen, yalnızca daha geniş bir düzensizliğe dönüşen bir kaos. Şu üç boyut zırvası gibi. İstediğim kadar görüşümü bulandırayım, odaklanayım, gözlerimi kısayım, başımı eğeyim ya da yüzümü büzüştüreyim: bu şeyleri çalıştırmayı başaramıyorum. Zımbırtının hilesini çözecek açıyı yakalayamıyorum.

Amanda Early pirinç tokmağa asıldı; sarı hareli kahverengi, hafif şehla gözleri kış soğuğundan yarı yarıya kapanmıştı. Bardan içeri girer girmez burnuna bira ve köşedeki ısıtıcının altındaki çelik tavada duran bayat bisküvilerin kokusu çarptı. Bisküvilerin üstündeki tuz tomarının üstüne erimekte olan buz parçaları vardı. Tanıdığı kimse var mı diye ön tarafı hızlıca taradı; arka masalardan birinde karşılıklı oturan Joe ve Trip'i gördü. Barmen Billy'e el sallayarak barın önüne gitti.

"Merhaba Billy. Sessiz bir gece," dedi.

"Şimdilik," diye homurdandı Billy. Geçimi *Hive*'a gelen kalabalığın büyüklüğüne bağlı olmasına karşın, müşterileri boşları toplayıp kapak şeklinde dar bir kapıdan geçirilerek sallanan tahta merdivenlerden bodrumdaki bulaşıkçıya götürülmek üzere raflara yerleştirmesini engelleyen davetsiz misafirler olarak görürdü.

Amanda arkadaşlarıyla selamlaşıp oturdu. Trip her zamanki gibi önündeki bir tomar daktilo yazısıyla uğraşıyordu –soran herkese en ufak ayrıntısına kadar anlattığı kitap sunumu– sayfaları arkadan öne doğru çeviriyor, arada bir bir noktayı işaretlemek için duruyordu. Joe boş içki bardağına doğru eğilmişti, Amanda'nın selamına sarımsı sıvıdan arta kalan son birkaç damlayı kırmızı bir pipetle höpürdeterek çekerek karşılık verdi.

Trip doğruldu, yüzü zayıf bir gülümsemeyle büzüldü.

"Bara gidiyorum," dedi Joe'nun boş bardağını ve Amanda'nın gelişini aynı anda fark etmişti: "Kim ne içmek istiyor?"

Amanda itiraz eder gibi yaptı.

"Israr ediyorum," diye ısrar etti Trip. "Bu müthiş kitap sunumundan alacağım parayla bir sürü içki ısmarlayacağım size."

"Greyhound," dedi Joe başını bardaktan kaldırmadan.

"Joe'ya bir Greyhound," dedi Trip. "Ya sen Amanda?"

"Şey, madem gidiyorsun, bir viski soda alabilirim." Elini cebine sokup birkaç buruşmuş kağıt para ve bozukluk çıkardı.

“Hayır, hayır,” dedi Amanda’nın bozuklukları küçük kümelere ayırdığını gören Trip. “Ben ısmarlıyorum. O yüzden bir sürü içki dedim.”

Amanda omuz silkti, Trip ön tarafa doğru yürüdü. Amanda ön kapının açıldığını, içeriye ıslık gibi bir rüzgârın dolduğunu duydu ve bilinçsizce o yana döndü. Sarışın, küçük burunlu, boynuna bülbül yumurtası mavisi bir fular bağlamış bir kız gülümseyerek bara girdi.

Mary Valentine kararsızlıkla içini çekti. Saat çok erkendi, burada olmasına imkân yoktu; dolayısıyla kötü bir karşılaşma yaşama korkusu mantıksızdı. Ama geçmişteki iğrenç anların anısı midesine ancak içkinin yatıştırabileceği kramplar sokuyordu. Ilık havanın içinden geçerek doğrudan Billy’nin yanına gitti ve buzlu viski söyledi. Amanda Early ve birkaç kişinin daha arkada oturduklarını gördü ama canı sosyalleşmek istemediğinden bir tabure çekip bara oturdu. Yanında Fred adlı kibar, ağır Batı Dayton aksanlı ve her daim barda olduğu için en sonunda kapıda durup içeri girmek isteyen üniversite öğrencilerinin kimliklerini kontrol etmesi için işe alınmış bir adam vardı. Aslında şu anda da kimlik kontrolü yapıyor olması gerekiyordu ama her yere birden yetişemem ya, diye açıklamıştı durumu Mary’e. Televizyonda bitmek üzere olan bir beyzbol maçı vardı ve bar neredeyse ölüydü. Fred, Mary ile *Hive*’daki bütün insanların adlarını söyleyebileceğine dair iddiaya girmek istedi ama Mary kazanacağından yüzde yüz emin olmadığı hiçbir iddiayı kabul etmediğini söyledi. Fred de bunun üstüne eğer öyleyse iki iddia arasında bayağı bir beklemesi gerekeceğini izah etti.

“Bir de bana sor,” dedi Mary içkisinden bir yudum alıp kıkırdayarak. Dizleri yara bere içinde olduğu ve tıraş ederken kesildiği halde, banyo fayanslarının rengi nedeniyle yeşil eteğini giymeye karar vermişti. Bacaklarım hâlâ güzel, diye düşündü ve bu bluzun altına pantolon giyince patatesli börek gibi görünüyorum.

Kendini patatesli börek olarak hayal edip tekrar kıkırdadı. Geçen sene yaşananlar hâlâ çok taze olduğu için kimsenin gelmediği cadılar bayramı patisinde giydiği üzerine turuncu bir boa yılanı sarılmış balkabağı kostümünden daha iyi olabilirdi aslında.

İnsanları anlamaları için zorlamanın anlamı yok ki diye düşündü. Önemli şeyler konuşulduklarında boka sarıyorlar. Civelek, erkek delisi falan filan olduğumu düşünsünler varsın. Gerçi bir bakıma öyleyim ama yarım yamalak bir gerçek tıpkı yarım kalmış bir orgazm gibi yetersiz ve sinir

bozucudur. Benden nefret ederlerse etsinler, bir an önce bu kasabadan çıkıp gitmek istiyorum. Birazcık param ya da bir arabam olsaydı... yirmi üç yaşındayım. Yirmi üç yaşındayım, üniversite mezunuyum, bir hediyelik eşya dükkanında çalışıyorum ve eğer kanatlarım olsaydı bu yorgun, pis yerden arkama bir kez bile bakmadan kaçıp giderdim.

İçkisinin kalanını öfkeyle mideye indirip bir tane daha ısmarladı. Aşkın ona o çok istediği özgürlük duygusunu, burada bile bir hayat kurmasına yetecek dirayeti ve hafifliği getireceğini ummuştu. Ama eline geçen tek şey daha da derinleşmiş bir boşluk duygusu ve tutkunun en korkunç taraflarıydı. Zemin altından kaymış, yerini hızla kıskançlıktan öfkeye, mutluluktan umutsuzluğa ve boşluğa dönüşen bir duygu girdabına, huzur kılığına girmiş ama Mary'in bir an bile kandıramayan bir kayıtsızlık uçurumuna bırakmıştı. Sürekli bir yoksunluk hissiyle çevrelenmişti ve her zaman kendi ayakları üzerinde durabildiği için gurur duymuş olduğundan, bu ani muhtaçlık ona fena halde yaralayıcı gelmişti. Her şeyden öte, midesindeki geçmek bilmeyen burulma, yemek fikrinin bile saçma ve mide bulandırıcı gelmesine neden olan boğazındaki o akıl erdirememe düğümü. Beş kilo vermiş, yalnız başına deli gibi içmeye başlamıştı. Bir keresinde telefonunun kordonunu söküp atmış, The Magic Hat'teki işinden hasta olduğu bahanesiyle izin almış, tam beş gün boyunca odasından hiç dışarı çıkmamıştı.

Ama bunlar bir yıl önce olup bitti; duygusal açıdan hem bir asır, hem de kısacık bir an gibi geliyor insana. Mary bu süreçte aşk hastalığını yavaş yavaş atlattı. Sadece bir kere kendini kaybedip içinde yükselen öfke ateşiyle arabaya atlattığı gibi onun evinin önüne gitti ve ikinci kattaki karanlık penceresine arka arkaya yumurta fırlattı. Yumurtaların ancak yarısı, beş ya da altı tanesi, hedefinin yakınına denk geldi; gerisi tozlu kiremitlere yapıştı ya da sarıları kokularını yaya yaya evin önündeki beyaz açelyalardan akacak şekilde çalılıkta kayboldu. Hâlâ o arabesk halini hatırladıkça utanıyor; aptal bir çocuk için bu hallere düşen bütün kızlardan, özellikle de kendinden nefret ediyordu.

Böylece her şey sarsaklaştı ve Mary de Michael da kavga gürültü seven insanlar olmadıklarından, daha sonraki kaçınılmaz karşılaşmaları gergin ama olaysız geçti. En kötüsü, Michael görüş alanına girerek "Her şey yolunda" algısını bozduğunda hissettiği yürek çöküntüsüydü. Sanki sadece varlığıyla sarkmış kişilik balonunu patlatıyor ve paramparça olmuş

aşklarından kurtarmayı başarabildiği umut kırıntıları odaya siniyor, tavandaki dumana, arkadaşlarının konuşmalarına, böylesi toplaşmaların olmazsa olmaz alçak perdeli umutsuzluğuna karışıyordu. Bu yüzden her seferinde hiç hoşlanmadığı biriyle flört etmeye başlıyordu.

Mary Valentine ikinci içkisini de bitirip barın arkasına doğru yürüdü. Her gün, her gece aynı insanlar, diye düşündü; gözlerime, saçlarıma, burnuma, boğazıma bulaşıyorlar. Kokularından bıktım. Onları burada veya başka bir barda her görüşümde mideme saplanan kramplardan, yapmacık gülümsemelerden, aptal şakalardan, bir fikir bile oluşturamayışlarından sıkıldım. Böyle hisseden de yalnızca benim. Ha, ha!

Şikayet etmenin faydası yok, diye düşündü kalçalarını abartıyla sallayarak gruplarının merkezi olan Amanda ve Trip'in masasının çevresinde ikili üçlü toplanmış olan arkadaşlarının yanına giderken. Yakınıp duruyorum ama hâlâ buradayım; buradayım çünkü somut deneyimden çok daha çekici olan burada olma fikrini seviyorum. Şimdiye kadar bunu anlamış olmam gerekirdi.

"Hani bazen bir binanın önünde mi, yoksa arkasında mı olduğunu bir türlü çözemezsin ya."

Joe umutla Trip'e bakarken Mary tek kelime etmeden, gülümseyerek Joe'nun yanına oturdu.

"Deja vu bence," dedi Trip gözlerini Mary'e dikerek.

"Hayır, hayır," diye itiraz etti Joe, "Bu başka bir şey."

"Bir daha düşün," diye karşılık verdi Trip, hâlâ Mary'e bakıyor ve bardağındaki buzlarla oynuyordu.

Mary istemeden kıkırdadı. Masa, üzerilerinde parmak izleri olan boş bardaklarla, etiketleri yırtılmış bira şişeleriyle, kullanılmış kırmızı pipetlerle, ıslak peçetelerle doluydu. Bütün bu nesneler soyut kanallarla birbirine bağlanıyor, kesişen su birikintilerine, olabilecek en tuhaf açılarla lekeli tavan, yaprakları olan örümceklere benzeyen asma bitkiler ve sigaraların sıcak, turuncu uçları yansıyordu.

"Bileğin nasıl oldu Joe?" diye sordu Mary yüzüne zoraki bir tebessüm yerleştirerek.

"Sorduğun için sağ ol", dedi Joe suratını asarak.

"Bir fotoğraftaki gibi mi," diye sordu Trip.

"Evet, evet, bir fotoğraf ya da tablodaki gibi," dedi Joe sabırsızca. " Bir şeyin önündesin ve yapman gereken tek şey ne olduğunu çözene kadar

etrafında dolaşmak. Kafan nasıl karışır değil mi?”

Trip bir süre hiçbir şey söylemedi, gözleriyle Mary’nin dudaklarını yiyordu.

“Bu ya *trompe l’oeil* (göz boyama) ya da perspektifle ilgili bir şey. Nereye varmaya çalıştığını anlayamıyorum.”

“Bu çok önemli önemli bir tartışma,” dedi Mary ruhsuzca. “Önemli çocuklar, önemli şeyler hakkında, önemli konuşmalar yapıyorlar. Çok heyecanlandım doğrusu.”

“Beni sakatladığın yetmiyor mu?” diye mızıldandı Joe.

“Sıkıntı tanrıçasını yatıştırmanın tek yolu alkol,” dedi Trip. “Kim ne içiyor?”

Sürekli bana bakıyor olması ne garip, diye düşündü Mary, Trip içkileri almaya giderken. Onun ve diğerlerinin bakışlarını üzerime çekmek için elimden geleni yapıyorum evet, ama onunki garip, çünkü neler olup bittiğini bilmesine rağmen umursamıyor gibi, flörtüz tavrıma hormonal bir refleksle değil, gerçek duygularla karşılık veriyor sanki. Bir yıl önce olsa, hislerine karşılık verebilecek kadar duygu vardı kalbimde.

“Sigarası olan var mı?” diye sordu.

Joe bezgin bir edayla gömleğinin cebine uzanıp buruşmuş bir sigara paketi çıkararak masaya fırlattı. Amanda’nın yanında sakarlaştığı gerçeğini örtbas etmek için bezmişlik numarasına yatıyor, diye düşündü Mary. O konuda biraz tecrübeliyim. En küçük kalp atışının ve mimiğinin kendi gözünde ve kulağında nasıl büyüdüğünü bilirim. Patlamak, ortadan yok olmak ya da aniden daha zeki ve çekici birine dönüşmek istersin.

Paketten bir sigara alıp düzleştirerek parmaklarının arasına yerleştirdi. Amanda uzanıp beceriksizce sigarasını yakmaya çalıştı. Muhtemelen bir süredir masanın üstündeki içki havuzunda duruyor olduğundan, kibritin sülfürlü başından ateş yerine sadece duman yükseldi. Joe aynı gömlek cebinden bir çakmak çıkarıp yüzüne bakmadan Mary’e uzattı. Oyun oynamadığını göstermeye çalışıyor, diye düşündü Mary çakmağı alıp sigarasının düzeltilmiş ucuna tutarken. Kadınlara yönelik herhangi bir jestin ilgi anlamına geleceğini düşünüyor, bu yüzden de kimseye ilgi duymadığını kanıtlamaya çabalıyor. Bu normalde benim için meydan okuma anlamına gelir ama bu kez değil. Şu anda hiç böyle bir şeye gelemem, hele ki söz konusu kişi Joe ise. Belki Amanda’ya aptal bir yavru köpek gibi tutulmuş olması fazlasıyla cazibesiz görünmesine neden oluyor; belki de kıskandığım

için böyle söylüyorumdur, ki bu ihtimal çok düşük. Daha muhtemel ve sinir bozucu olansa nasıl bir çaresizlik olduğunu görebilmem. Ya Amanda'dan herhangi bir karşılık alamıyor ve bir süre incinmiş bir şekilde dolaştıktan sonra toparlanıp yeniden kanamaya başlıyor ya da daha kötüsü, Amanda karşılık veriyor ve buranın ataleti aşkın gücünü eritene veya egoyu aşağı çekene kadar bir süre çıkıyorlar. Analitik bir zihne sahip değilim ama her şey birbirinden uzaklaşıyor, insanlar inciniyor ve hiç iyileşemiyorlar. Joe'nun kişisel "kitlelerin afyonu" reçetesinin fiziksel çekicilik (iğnelemek gibi olmasın ama: Hadi oradan!) ve kafasından uydurduğu ya da başka bir evrene ait kişilik özelliklerinin birleşimi olduğuna karar verdiği günden beri elde olan tek seçenek bu ikisi.

Mary sigarasından çektiği derin nefesi, farkında değilmiş gibi yapan Joe'yu yoğun, gri bir duman tabakasıyla kaplayacak şekilde gürültüyle burnundan verdi. Çevresindeki insanların konuşmalarını dinlerken bu çoğu yüzeysel lakırdıların ne hakkında olduğunu, konuşanların ses tonu ve yüksekliğinden kolayca çıkartabileceğini düşündü. Söylemek istediğin şey sözcüklerde gizli değildir zaten, diye düşündü. Yalnızca barlardaki insanların korku ve arzuyu iletmek için kullandıkları jest ve mimiklerden bir konuşma kılavuzu hazırlanabilir, ki gündelik iletişimde temelde sadece bu iki duygu vardır. Birinin gözleri karşısındakinin yüzünün her santimetre karesinde gezinerek "Seni istiyorum" derken ağzı yemek yiyen bir böcek gibi durmaksızın açılıp kapanır. Bir başkasının çıldırmış gibi hareket eden elleri ölümden, yakınlaşmalardan, yalnızlıktan ya da yaşamın boşluğundan korkuyorum derken bira şişesinin etiketini çekiştirir. Öğrenmesi çok kolay bir dil, ben çok iyi biliyorum, ama gerekli listelemeyi yapacak enerjim yok. Trip'in yapabileceği bir şey aslında; bütün gün yaptığı işten çok da farklı değil.

Ellerini masanın altına sokup dizindeki –teninin diğer yerlerine göre daha düz ve camsı olan– yarayı elledi. Hiçbir şey beklediğin gibi sonuçlanmıyor, diye düşündü. Ama bambaşka bir şey gerçekleştiğinde ötekini ne kadar çok istediğini unutuveriyorsun. Olan bitene, gerçeklik karşısında düşüncelerinin tamamen değişmesine, yaklaşan yeni güne ve önemsiz kayıplarına yoğunlaşıyorsun. Ayak tırnaklarımı kesmeyi unuttum mesela. Dikkatin dağıldığında böyle şeyler olabiliyor.

"Peki bu karanlık, soğuk ve yapayalnız gecede sen kendini nasıl hissediyorsun Amanda?" diye sordu Mary. Amanda bir anda bardaklardan

koyu kahverengi cilalı masaya damlayan sularla ilgilenmeye başladı.

“Bilmem,” dedi, “İyiyim.” Pipetiyle iki su birikintisini birbirine bağlayan bir çizgi çizdi. Acaba ölümden niye korkmuyorum, diye düşündü Amanda. Büyük böceklerden, şiddetli gök gürültüsünden, aptal durumuna düşürülmekten, farelerden ve daha bir sürü şeyden korkuyorum ama ölümden korkmuyorum. Öleceğimi biliyorum, hayatla yaptığımız anlaşmanın kuralı bu. Fakat diğer insanlar gibi ölümden sonra bilinçli olup olmayacağımız ya da neler hissedeceğimiz gibi şeylere kafa yormuyorum. Umursamadığımdan değil, her iki durumda da cevap pek ilginç olmadığı için. En azından benim duyduklarım değil. Birçoğumuz hayatlarımızı bilincimizi kaybetmeye çalışarak geçiriyoruz. Bu nasıl bir bilinç durumu? Zihnimiz öldükten sonra da çalışmaya devam ediyorsa, umarım şimdikinden daha düzgün bir sistemi vardır ya da daha iyi kullanabiliriz. En azından bu şans verilir bize.

Yine de ölmeden önce şu anıttaşları görmek istiyorum. İngiltere’ye gidip binlerce yıldır orada duran o taşları görmek ve Fiat’ın kütüphanede benim için bulduğu renkli kitap baskılarındakiler yerine gerçeklerine tapmak istiyorum. Şu aralar en iyisi olduğu söylenen*İngiltere Taşları*’nı okuyorum. Ünlü Stonehenge en güzel ve en özgün anıttaş değilmiş meğer. Hatta en eskisi de değilmiş. Büyük bölümü resimlerden ve anıtların bulunduğu yerlere nasıl gideceğinizi gösteren haritalardan oluşan kitabı oluşturabilmek için yazarının üç yıl gezmesi gerekmiş. Benim o kadar zamana ihtiyacım yok ve muhtemelen üç ayda sıkılırım ama Toprağın Ruhu ya da yazarın deyimiyle *Gaia*’yla bağlantı kurmak istiyorum. Anıtların inşa edildiği ya da düzenlendiği kültür çoktan yitip gitti ama etkileri sürüyor. Bildikleri şeylerin gücünü hâlâ hissedebiliyorsun. Bilgileri Toprak ve Doğa’nın özünden besleniyormuş. Bir süre sonra, bilgelikleri başka inanışlarca – Hıristiyan bile değil, pagan inanışlar– yozlaştırılıp yok edilmiş.

Bana en yakın inanç biçimi Druidler’inki sanırım. İlle bir şey söylemem gerekse, Druid’im derim. Yanımızda insanların gülmesini engelleyecek Kurt yoksa, yüksek sesle ve tanıdığım kimseye söylemem tabii. Ohio’da Druid olmak zor iş. Başka Druid yok örneğin. Sırrını paylaşamayınca esprisi kalmıyor. Bileğimdeki ya da sırtımdaki dövmenin anlamını çözebilecek kimse yok. Gerçi sırtımdakini gören olmadı. O gece o bile görmedi; çünkü alelacele, kabaca sevişiyordu ve sanırım gözlerini hiç açmadı. Dokunarak ya da dokunmaya benzer bir şeyle, geçirdiği kötü bir

kazanın ardından ellerini yeni yeni kullanabilmeye başlamış biri gibi geziniyordu vücudumda. Peki niye öpüştüğümüz zaman bile bana, yüzüme bakmak istemedi? Ben gözlerimi hep açık tutarım. Başka birini görmenin en iyi yolu budur ve ben onları görmeyi seviyorum. Ama o bakmadı. Çünkü beni görmek istemedi. Çünkü bazılarının çok itici bulduğu ay gibi bir suratım var. Erkekler vücudumun geri kalanının nasıl olduğunu çok da önemsemiyorlar.

Ayrıca ağaçlıklı bir sürü alan olsa ve Miami Vadisi özellikle baharda ve yazları oldukça yeşil (ya da yeşillikli) görünse de, Doğa'nın gerçek anlamında doğal diyebileceğiniz bir yeri yok buralarda. Ağaç cinleri gibi büyülü yaratıklar vardıysa da çoktan kaçıp gitmişlerdir. Bu kadar tuğla, ölü odun, araba ve özellikle de insan arasında yaşamak istememişlerdir.

Fiat bana Beyaz Tanrıça'yla ilgili bir şairin yazdığı bir kitap verdi; ne yazık ki belki de şiir sevmediğimden tek kelimesini anlamadım. Kitaptaki adam gizli ağaç dilleri, sözcüklerin, hatta harflerin doğru kullanıldığında görülebilecek sihirli güçleri hakkında konuşup duruyordu. Haklı mı bilmiyorum ama ben de ağaçların, genel olarak Doğa'nın bir gücü olduğuna inanıyorum ve bu, insanlar arasındayken hissetmediğim bir umutla dolduruyor içimi. Doğa'yı insanlardan daha iyi anladığımdan, onunla ilişki kurabildiğimden falan değil. Tam tersi doğru aslında. Doğa'ya dair hiçbir şeyi anlamıyorum. Algılayabilişimin dışında –böyle bir sözcük varsa. Ama tam da bu yüzden o gücü seviyor ve ona karşılık veriyorum. Bazen insanları çok iyi anladığımı düşünüyorum, beni hiç şaşırtmıyorlar örneğin. Birinin yaptığı herhangi bir şey karşısında hemen hemen hiçbir zaman "Çok şaşırdım. Ondan böyle bir şeyi hiç beklemezdim," demem. Ben de herkes kadar öngörülebilirim. "Şunu asla yapmam," desem bile, eğer niyetim varsa muhtemelen o şeyi yaparım. İnsanların niyetlerini anlamak çok kolay. Onlara bakmanız yeter. İşte tam da bu yüzden sevişirken gözlerimi hep açık tutuyorum.

Yakınlardaki Tiffany taklidi lambaların ışığı Amanda'nın masanın üstünde ileri geri oynattığı bardağındaki bal rengi buzlara altın hareler kondurdu. Görme biçimimiz bir arınınki gibi olsaydı renklerin ne anlama geldiklerini bilirdik. Çünkü şimdi bir renge baktığımızda, onun anlamının gerçek tonunun biraz ötesinde olduğu hissine kapılıyoruz –sanki tayfı biraz daha ayrıntılı görebilsek, başka bir kod satırı belirecek tıpkı kasetlerin teybin çözebildiğinden daha fazla bilgi barındırmaları gibi. Bu çok da açıklayıcı

bir örnek olmadı. Bazen arıların gözlerine sahip olmaksızın renklerin gerçeğine erişmeye çok yaklaşmış bir ressamın yaptığı bir tabloya bakarken zayıf bir anlam kokusu gelir burnunuza; ama bu aslında gerçek anlamdan çok ressamın açıklaması ve yorumudur. Bunu nereden mi biliyorum? Çünkü farklı renkler, farklı ışıklar altında farklı anlamlar yüklenebiliyorlar. Güneş ışığında başka, alacakaranlıkta ya da değişik tonlardaki ampul ışığında başka. Renklerin buralarda edindiği anlamları sahte buluyorum. Bakış açısından, bireysel gerçeklerden ve bunlara benzer diğer saçmalıklardan da söz edilebilir. Ben gerçek olanı arıyorum.

Hive'ın dışarısında ay morumsu bir bulut kümesince yutulmuştu. Rüzgârın şiddeti öylesine artmıştı ki, barın karşısındaki kaldırımdan başlayıp yukarıda, Stewart'ın köşesindeki bakkala kadar uzanan belli aralıklarla dizilmiş solgun akçaağaçlar topluca teslim olurcasına kuzeye, şehir merkezine doğru eğilmişlerdi. Ne zaman paltosunun etekleri fırtına öncesi rüzgârla çırpınan biri kendini aceleyle *Hive*'a atsa, kapı açıldığında içeri dolan dikdörtgen şeklindeki sarı ışığın arasından cırtlak gürültü duyuluyordu. Kapı tekrar kapandığında gürültü bir anda yok oluyor ve kulağa yalnızca titreyen akçaağaçların çıkardığı ıslıklar geliyordu. Bir kağıt bardak su mazgalından sekip Wyoming ve Brown'ın kavşağına düştü. Oradan kırmızı yanmasına karşın karşı köşede, pompalarının halojen ışıkta cilalı mezartaşları gibi parladığı bir benzin istasyonunun yanındaki çamurlu kanalizasyon tarafından yutuldu.

Hive ile Gulp–N–Save, Wyoming Caddesi ile Brown Caddesi arasındaki mesafe –Mahzun Gus'ın deyimiyle– bir kurşun atımı kadardı. Soğuk yüzünden caddenin her iki yanındaki kaldırımlarda çok az insan yürüyor ve çatlak, çukurlu asfalta yamuk yumuk park edilmiş çok az araba vardı. Bir tanesi, bülbül yumurtası mavisi, tamponunun kenarı ve alt takımlarının uçları kiremit rengi pasla kaplı bir pikap, *Hive*'ın karşısındaki otoparka girerek motoru çalışır vaziyette birkaç dakika öylece durdu. Arabanın içindeki, sokak lambalarının ışığından görülebildiği kadarıyla incecik sürücü, incecik bir sigara yaktı. Duman açık pencereden çıkarak yukarıya, yakınlardaki bir çınar ağacına doğru yükselerek (her güzel şey gibi) yapraklı karanlıkta yavaş yavaş kayboldu.

Michael Goodlife bülbül mavisi pikabının içinde sigara üstüne sigara içiyordu. Dumanlar çınar ağacı gölgeleri arasından yükselmeyi sürdürüyor, arada bir rüzgârın dallarını eğerek sokak lambasının ışığını görünür

kılmasıyla limoni bir parlaklığa bürünüyordu. Ay bulut kümelerinin arasında bir görünüp bir kayboluyor ve gökyüzünü kapladığında otoparkın tozunu alıyor, gölgeleri derinleştirip belirginleştiriyordu. Michael bu anlarda gölgelere karıştığını, bir bütün olmaktan çıkıp örüntünün parçası haline geldiğini duyumsuyordu.

Tanrı'nın olmadığı tek bir nokta yok, diye düşündü alaycı bir gülümsemeyle. Uzanıp bir eliyle motoru kapattı, öteki eliyle de yarı içilmiş sigarasını sürücü kapısının dış tarafına bastırarak söndürdü. Kapının boyası, benzer şekilde söndürülmüş sigaraların bıraktığı lekelerle doluydu; kaldırım ölü, beyaz kurtçukları andıran izmaritlerle kaplıydı. Şimdi girersem, diye düşündü, büyük olasılıkla o da orada olacak ama onunla beraber başkaları da olacağından kötü bir karşılaşma yaşama ihtimalimiz az. Aradan bir yıl geçmesine karşın hâlâ bu durumda olduğumuza inanamıyorum. Çıktığım ya da yattığım diğer kızlarla hiçbir sorun olmamıştı; aslında bunda da yok, hâlâ bir şeyler hissettiriyor olması dışında. Belki de mektubuma cevap vermediği için bir yarım kalmışlık duygusu yaşıyorum. Tek yaptığı beni kalpsiz, acımasız birine dönüştürmek. Öfkeli bir tip değilim ama o çelik gibi sinirlerimi yıpratmayı bir şekilde beceriyor. Ondan çok yaşadığımız şeyin hiddeti, anısı. Gömlek kollarımın altında un ufak edilen bir elmas gibi. Gerçi beraberliğimiz de bir pırlanta gibi ışıldıyor değildi.

Michael kapıyı açıp arabadan indi. Çınar ağacının dallarının altında kollarını gererek göğün nefesindeki yağmuru kokladı ve gülümsedi. Beş dakikada iki hatırlatma, diye düşündü. İlahi aklın büyüklüğünün iki ayrı örneği. Ama kanıtın büyüklüğü Michael'ın şüphesinin büyüklüğü altında eziliyordu. Her şey zıddını da içeriyorsa, diye akıl yürüttü, acaba bu da potansiyel enerji olarak içimde mi bulunuyor? Yüreğimin derinliklerine bir solucan gibi yerleşmiş, umutsuzluk selinin içinde nasılsa tutunmayı sürdüren umut kırıntılarını besleyen bir inanç potansiyeline sahip olabilirim. Açık havada ürperdi. Hayatta o bardan içeri girmem, diye düşündü.

Kapıyı açıp tekrar arabaya bindi. Radyo çalışsın diye anahtarı çevirdi. Müzik güçlü, yüksek mevkilerde tanıdıkları olan bir arkadaş, diye düşündü. Onunla ilişkini iyi tutarsan en güzel partilere gidersin.

Gözlerini kapatıp dinledi. Çalan şarkı galiba 60'lardan, kadın vokalli önemsiz bir pop gurubunundu. Yıllar önce, henüz küçük bir çocukken annesinin arabasının arka koltuğunda bu şarkıyı ilk kez duyuşunu hatırladı. O zamanlar radyoda çıkan şarkıların istasyonda canlı olarak çalındığını

sanıyor ve her nedense bu istasyonu bir maskeli balo pisti olarak hayal ediyordu. Bahar sonu ya da yaz başı olmalıydı, çevredeki akçaağaçların gölgesi arabanın koltuğuna desenler çiziyordu. Motor çalışır durumdaydı ama annesi kucak dolusu kitap karşılığı bir lamba, tost makinesi ya da belki de onu buraya, bu saçma ve ıssız şimdiye getirebilecek sihirli bir asa almak üzere Green Stamp'e gitmişti.

Arabanın markası neydi, diye düşündü. İçinin de dışının da zümrüt rengi, bahar yağmuruyla sırılsıklam olmuş yapraklar gibi derin bir yeşil olduğunu ve markete doğru giderken annemin sigarasından çıkan dumanların arkaya doğru hareket ettiğini anımsıyorum. Bunlar markayı hatırlamamı sağlamıyor tabii. Sigaralar mentollüydü sanırım. Mentollü sigara içen kaldı mı? Ben varım. Belki de ne tür sigara seveceğini belirleyen bir gen vardır.

İçini çekti ve radyoyu kapattı. Beklenmedik bir şey yapma olasılığım yok, diye düşündü. Şimdi istediğim yere gidebilir ve arkama hiç bakmayabilirim. Ama bu hayatta gerçekleşecek bir şey değildi, çünkü aklının burada kalmaması olanaksızdı. Dayton Michael'ın ruhuna işlemişti, birbirlerine geçmişlerdi –birini almaya çalışsanız ötekinden de kocaman parçalar kopup gelirdi elinize. Buradaki insanların önemsiz şeylere çok fazla değer verdiklerini söyleyebilirsiniz. Ama önemli şeyin tanımı nedir? Michael'a göre yaşam ve aşk adına önem taşıyan her şey Dayton'da çok daha kolay ve ucuza elde ediliyordu. Bu böyle olmasa bile, hayal görüyor ya da bu sessiz taşra kentinin boğucu kültürel yalıtılmışlığına körleşmiş bir zihinle düşünüyor olsa bile, eski bir Rus romanında söylendiği gibi, mutlu olduğu sürece bunların ne önemi vardı?

Tamam, belki mutlu değildi, ama en azından hayatından memnundu. Artık dünya eskisi gibi değil, kimse doğduğu yerde sıkışıp kalmak, oranın sınırlarıyla yaşamak zorunda kalmıyor. Artık bir şeyleri görmek için dışarıya çıkmak da gerekmiyor, her şey ayağına geliyor. Asıl sanrı uçabiliyor olmak, bir yerden başka bir yere gidip dönene kadar ayrıldığın şehri arkanda bırakabilmek. İnsanlar bir tuhaf, onlarla ilişki kurmakta çok zorlanıyorum. Zamanla alışıyorsun tabii, ama belli bir süre geçince her şeye alışıyorsun: Aşkın tatlı darbelerine, yalnızlığa, sürekli hayal kırıklığına, rastlantı gibi görünen kaderin oyunlarına, masumiyetin yitişine, ölümün sürekli ve rahatlatıcı varlığına.

Tekrar arabadan indi. Otoparkta şiddetli bir rüzgâr eserek kum taneciklerini, kağıt çöplerini, sigara izmaritlerini, hatta testere dişli kırmızı

bir plastik bardak parçasını sanki bir gösterinin parçalarıymışçasına asfaltın üzerinde yuvarladı. Kısa bir süre önce yenilenmişti burası, yeni asfalta karışmış küçük kuvars parçaları sokak lambasının ışığında kırık cam parçaları gibi parıldıyordu. Michael parmaklarını kütletti, yeni bir sigara yaktı ve parıldayan asfalttan *Hive*'a doğru yürümeye başladı.

"Bu gece dolunay var," dedi Amanda durup dururken Mary Valentine'a. Mary ona tuhaf tuhaf baktı ama karşılık vermedi. Kapı hışırtıyla açıldı; Mary gelenin Michael olduğunu görünce bakışlarını hemen başka tarafa çevirdi, bütün bedeni kaskatı oldu. Ardından, görünmez bir kolun buyruğu altındaymışçasına yerinden fırlayıp arkadaki bayanlar tuvaletine doğru gitti. Bu yüzden Michael'ın arz-ı endam edişinin geri kalan kısmını, özellikle birinin içkisinden düşüp, yerde erimiş buz parçasının oluşturduğu su birikintisine basıp dengesini kaybederek bacakları havada, yeldeğirmeni gibi dönen kollarıyla en yakınındaki masaya yapıştığı ve masanın üstündeki sayısız boş ve yarı boş içki bardaklarının hemen hepsinin büyük bir hızla yuvarlanarak üstüne düştüğü ânı. Bazıları göğsünden sekmiş olduğundan çok azı kırılan bardakların çıkardığı ses barın ön kısmında oturan müşterilerin dikkatini çekti ve gürültülü bir alkış kopardılar; üstünden çeşitli içkiler, özellikle de bira damlayan Michael, ayakta durmaya çalışarak bu coşkulu tezahüratı alaycı bir sırıtmayla karşıladı.

Michael Goodlife giysilerinin berbat olmasından çok afili girişinin rezil olmasına üzülmüştü. Etrafı kazanın kalıntılarıyla, bir düzineden fazla ters dönmüş bardak ve ayakkabılarının çevresinde, süpürgeliklerde devrilmiş masada oluşmuş köpüklü birikintilerle doluydu. Yağmurdan ıslanmış bir köpek gibi silkelenerek yanındaki kızların üstüne su sıçrattı; kızlar çığlık atsalar da duruma pek aldırış etmediler. Barmen Billy, arkasında sabırsızlıkla servis bekleyen susamış bir müşteri topluluğu bırakarak paspası getirmek için küçük kapıdan geçip kilere gitti.

Deniz kadar ıslağım, diye düşündü Michael. Ananas kadar yapışkanım. Gülüncüm ve herkes öyle olduğumun farkında. "Gidip temizleneyim," dedi kimseye bakmadan, ıslanmış gömleğini işaret ederek. Dönüp barın etrafına toplaşmış müşterilerin arasından kendine yol açmaya çalıştı.

Tuvalete girdiğinde üç kişi sıra bekliyordu. Birini, Trip Ryvvers'ı tanıyordu; öteki ikisi birbirlerine bakıp başlarını salladılar.

"Yağmur mu yağıyor?" diye sordu Trip, hafifçe yalpalıyordu.

“Kavga ettim. Bir bira bardağı çetesinin saldırısına uğradım. Yirmi tane falandılar.”

“Birayla alay edilmez. Çok alıngandır.”

“Öyleymiş.” Tuvaletin kapısı açıldı ve içeriden batik tişörtlü, elips kafasından yeni olduğu belli örgüler sarkan bir çocuk çıktı. Trip ile Michael bakıştılar.

“Hâlâ o paslı külüstürü mü kullanıyorsun?” diye sordu Trip.

“Evet.”

“Paran yok mu artık ya. Albüm işi falan. Şimdiye ev, araba, makineli tüfek falan almış olman gerekiyordu.”

“Teoride var, ama pratikte zırnık yok. Müzik işinde avukatlar dışında kimse para kazanmaz. Bir de şirketler. Kurt gibi ana damardan girmemişsen olaya tabii.”

“Bok gibi teorik parası olan biri için fazla mızmızsın.” Tuvaletin kapısı açıldı ve iki batik tişörtlü çocuk daha –Trip’in esprisine arka plan müziği oluşturacak şekilde– gülerek dışarı çıktı.

“İçeride kaç kişi var ya?”

“Alabildiğince” diye cevap verdi Michael alaycı ya da alaycı olduğunu umduğu bir sırıtışla.

Trip, önündeki üniversiteli çocuktan sonra kapıyı açıp içeri göz attı. “Tamam,” dedi iç çekerek. “Giriyorum. Bana şans dileyin.”

“Bol şans,” dedi Michael tuvalete dalan Trip’in ardından kibarca. Michael’ın arkasında üniversite öğrencisi tipli üç-dört kişi sıralanmıştı. Üstünkörü temizlenmek için ihtiyacı olan zamana ve mahremiyete kavuşabilmek için barın arkasındaki iki bayanlar tuvaletinden birini, hatta özellikle kilitli olanını denemenin iyi bir fikir olabileceğine karar verdi.

Zaten kuyruğu görünce gerilmişti; kalabalık tuvalet ritüelleri kadar nefret ettiği bir şey yoktu. Hemen dönüp gidecekti ama Trip’i görünce kabalık olur düşüncesiyle vazgeçmişti. Grup olaylarından genel olarak hazzetmezdi; ama toplu işemede onu özellikle tiksindiren katıksız bir erkeksilik vardı. O flüoresan ışıklı, içerisinde su akıtan bir boru bulunan; zemini bira, su ve idrardan kabarmış pisuvara ya da sidik kokulu, sağa sola güç bela dönebildiğiniz ve sürgülü kapısı doğru düzgün kapanmayan darlıktaki kabine ancak dört beş bira yuvarlayıp hissizleştikten sonra girebiliyordu. Kalabalık saatlerde hem pisuvar hem de kabin dolu olabiliyor ve kafasında ters takılmış bir beysbol şapkası bulunan bir öğrenci ya at

kuyruklu bir hippi parmak uçlarında yükselerek lavaboya eğilmiş bir eliyle işini görürken ötekiyle pis duvara tutunup ıslık çalıyor ya da yanındaki onu pek dinlemeyen ya da kayıtsızca osuran arkadaşına bir şeyler anlatıyor olabiliyordu. Osuruğun sesi eylemin anlamsızlığını iyice vurguluyor, bu yüzden insanlar duyduklarında gülmeye başlıyorlar.

Erkekler neden bedensel fonksiyonları konusunda bu kadar dangalak ve bilinçsizler, diye düşündü Michael. Altıncı sınıfın sonundan lise bire kadar, beden derslerinden sonra diğer erkeklerle birlikte duşa girmek zorunda kalmamak için okulu yakma hayalleri kurdu. Topluca soyunma olayı içini açıklayamadığı, tarifsiz bir dehşetle dolduruyordu. O kadar çok sayıda ergen erkek bedeni karşısında verdiği içgüdüsel bir tepki ya da kendi gövdesinin incelenmesinden duyduğu rahatsızlık, Michael'ın yeni şekillenen benlik ve cinsellik fikirleriyle yan yana var olamayacak denli çirkindi. Yıllar geçtikten, içgüdüsel korkusunu yenip soyunma odalarında utangaç insanların çoğu gibi çalışılmış bir doğallıkla soyunabilmeyi (işin sırrı önce pantolonu, sonra üstü değiştirmekte) öğrendikten sonra bile kendini hâlâ rahatsız hissediyordu. Kızlarla aşırı yakınlaşmalarında dahi. Sevişmeden sonra hemen pantolonunu ayağına geçirirdi. Kız yakınmazsa tabii, çünkü bazen, Michael'ın bu davranışıyla aralarındaki yakınlığı (az da olsa) zedelediğini düşünerek mızmızlanırlardı. Oysa pantolonunu giymesinin tek nedeni ergenliğinden beri çıplak olmaktan duyduğu huzursuzluktu, yatağındaki kızla alâkası yoktu.

Joe Smallman oturduğu yerde dönüp barın ön tarafına baktığında erkekler tuvaletinden çıkan Michael'ın kalabalığı yararak kendilerine doğru geldiğini gördü. Kafasını tekrar masaya çevirip Amanda'ya baktı. Amanda gözlerini yere indirip içkisini, içkiyi karıştıran elini, bardakta hummalı daireler çizen pipeti seyretmeye başladı.

“Yeterince hızlı karıştırırsan zaman geriye işlemeye başlayacak,” dedi Joe.

“Ben de öyle umuyorum. Senin burada oturmadığın bir geçmişe gidebiliriz mesela.”

“Senin neyin var sahi?”

“Aynı şeyi sana soracaktım.”

“Rezil durumdayım.”

“O zaman neyim olduğunu biliyorsun demektir. Belki de bir dayanışma derneği falan kurmalıyız. Özel el sıkışmalar, ağaç evler.”

“Denemiştik ya. Parolayı aklımızda tutamıyorduk.”

“Haklısın galiba.” Amanda pipetle yüzünün kenarını taşıdı. Ayağa kalktı. “Tuvalete gidiyorum. Mary iyi mi diye bakayım.”

“Neden kötü olsun ki?” diye sordu Joe Amanda giderken.

Denendi, onaylandı, diye düşündü Joe, ne demek bu? Dayton’daki her şey denenip onaylanıyor, bir sorun çıkarsa onaylanana kadar tekrar tekrar deneniyor. Eğitim olmayınca, zira yarımız lise, yarımız üniversite terkiz, herkeste zorunlu bir alaylı bilginlik oluşuyor. Fena halde. Belki de, fena halde, diye bir şey yoktur. Şaşırtıcı olan, herkesin gayet boş beleş görünüp içten içe önemli bir şeyler başarma hırsı taşıması. O önemli şey aşık olmaktan ibaret olsa da.

Yüzü göz yaşlarıyla lekelenmiş olan Mary *Snafu Hive*’ın tuvaletindeki lavaboya eğilmiş, ağlama sesini bastırsın diye çeşmeleri sonuna kadar açmıştı. Aynada kendini izliyordu. Daha doğrusu, ağlamayan tarafı ağlayanı mesafeli bir tavırla, merak ve biraz da endişeyle süzüyordu.

“Selam,” dedi aynaya, kıkırdadı ve hemen ardından tekrar ağlamaya başladı. Üzüntü hiçbir zaman çok derinlerde değil, diye düşündü, her gün yüzüme çektiğim dinginlik derisi bir sözle paramparça olabiliyor. Her gün. Aptal, salak kız. Bir sözle göz yaşlarına boğuluyorsun; aslında sözle değil de, sözün çağrıştırdığı anılarla. Neden anılar olayın kendisinden bile daha çok canını yakıyor insanın?

Mary kabine yürüyüp bir sürü tuvalet kağıdı kopardı. Yüzünü silerken aynaya döndü. Gözlerini kapatıp zihninde Michael’ın ondan ayrıldığı sahneyi canlandırmaya çalıştı; ama işin aslı çocuk ondan ayrılmamıştı. Kendini kapatmış, içine çekilmişti daha çok. Öyle bir histi, diye düşündü Mary, içinin en derinine, sevdiğin kişiden başkasının giremediği o yere kapanmıştı; Mary’nin yanına almayışı da onu sevmediğini gösteriyordu. O içe çekilişi izlemek, gözünün önünde kaybolup gidişine bakmak, dünyanın en korkunç şeyi bence; herkesin ve her şeyin çok tanıdık geldiği, ama yaklaştığında yabancı ve uğursuz olduklarını anladığın rüyalar gibi. Michael birdenbire yok olmuştu. O gitmiş, yerine Carillon Parkı’ndaki ıslak çimlerin üstünde köpek öldüren içerken ayın evreleri hakkında gevezelik yapan kıvırcık saçlı bir hayalet gelmişti.

İnsanı deli eden, neden böyle olduğunu anlamaya çalışmak, diye düşündü Mary. Bir de o güven duygusunun, bu acılı ve nefret dolu dünyada sığınabileceğin o korunaklı yerin kayboluşu. Uzayda çığlıklarını kimse duyamaz ama dünyada, odamın yakınlarında bir yerlerdeyseniz, inanın bana

bazen tek duyduğunuz o olur. Oysa çığlık atmak aslında soluk almaya çalışmaktır yalnızca, çünkü o giderken bütün havayı beraberinde götürmüştür ve başta akciğerleriniz olmak üzere hiçbir şey çalışmıyordur.

Herkes benim aşırı tepki gösterdiğimi ya da numara yaptığımı düşünüyor muhtemelen. Durmadan ağlayarak tuvalete koşuyorum. Karmaşık bir durum, çünkü çoğu zaman sahiden numara yapıyor oluyorum, diye düşündü. Bir erkeğin ya da hüznümü bulaştırmaktan başka bir şey istemediğim birinin dikkatini çekmek için acındırma taktiğini kullanıyorum. Sığ biri gibi görünmek istemem ama, herkes gibi ben de içimdeki boşluğu seksle doldurmayı denedim. Olmadı, olmadı, olmadı, olmadı, olmadı.

Kapı açıldı, Amanda içeri girdi. Mary çeşmelere uzanıp hepsini kapattı, bir parça tuvalet kağıdı alıp abartılı bir şekilde sümkürdü.

Amanda homurdanmaya benzer bir ses çıkardı, hâlâ kapıyı tutuyordu. "İyi misin?" diye sordu.

"İyiyim," dedi Mary tuvalet kâğıtlarının arasından. "Alerji. Se-n-n..." Kâğıtları topak haline getirdi. "Na-sıl-", Amanda'nın yanındaki köşedeki çöp kutusuna nişan aldı, "-sın?" diye mırıldandı şarkı söyler gibi ve topağı fırlattı. Kâğıt parçaları duvardan sekerek Amanda'nın ayaklarının dibine düştüler.

"İyiyim," diye sırıttı Amanda kapıyı kapatıp kabine yürüyerek.

"Hı, hı." Mary aynada yüzünü inceledi. Grubuyla Avrupa turuna çıktıklarında yolladığı mektup mesela. Şöyle ki: eğer adresi kontrol etme zahmetine girmiş olsaydı ve böylelikle mektup elime birkaç ay değil, birkaç gün sonra geçseydi, her şey *çok farklı* olur muydu, o vıcık vıcık romantik komedilerdeki gibi? O filmlerden acayip nefret ediyorum.

Amanda'nın işeyişini dinledi. "Amanda?" diye seslendi. "Bu gece kırmızıya ne dersin?" Kabinden düzeltilen giysi hışırtıları geldi. "Peruk mu? Bilmem. Saçının nesi var?"

"Birincisi, bu zaten benim gerçek saç rengim değil, katalogdan seçtim. İkincisi, insanlar benden sıkılmaya başladı. Hissediyorum."

Sifonun sesi tuvaletin fayanslarında yankılandı. Amanda kabinden çıkıp lavaboya doğru yürüdü. Mary, Amanda kirli elleriyle dokunmak zorunda kalmasın diye çeşmeyi açtı.

"Saçmalama," dedi Amanda. "Kimsenin senden sıkıldığı yok." Ellerini yıkayıp kağıt havlu almadan önce iyice bir silkeledi.

“O zaman ben kendimden sıkıldım.” Mary çantasına uzanıp kan kırmızısı bir peruk çıkardı. Peruğu yüzüne tuttu.

“Buradan sıkılmışsındır. Hangimiz sıkılmadık ki?” Amanda içini çekip kağıt havluyu atmaya gitti. Mary çeşmeyi kapattı. “Param olsa nereye giderdim biliyor musun?”

Mary kan kırmızısı peruğu başına yerleştirip dışarıda kalan parlak sarı saçları lastiğin içine topladı. “Bir keresinde Paris’e gitmiştim,” dedi. “Üç haftalığına. Notre Dame’a yakın bir yerde kalmıştım.” Son cümleyi hüzünlü bir tonda ve sözcükleri uzatarak söylemişti.

Amanda tuvaletin kapısını açıp bara göz attı. Sonra dönüp aynanın önünde dönerek peruklu halini inceleyen Mary’e baktı. “Ben İngiltere’ye giderdim, kutsal taşları görmeye. Çok güzel oldun.” Dışarı doğru bir adım attı. Kapı arkasından kapanmadan önce, “Ha, Michael geldi,” dedi gayet normal bir şekilde.

Mary lavabonun önünde dikilerek peruğunu düzeltmeye devam etti. Bir süre kendine baktıktan sonra çantasından küçük bir ruj çıkararak yavaşça ve özenle hafiften titreyen dudaklarını boyadı. Belki de Michael’ın sorunu, her erkek gibi “Kim olmaya çalışıyorsun?” sorusu yerine “Gerçekte kimsin?” sorusunu sormasıydı. Buna cevap everemezdim. Benim yerime onun cevaplamasını umuyordum. Belki de cevapladı ve o yüzden terk etti beni.

SEKİZİNCİ DEFTER

Eski masalların çoğunda ünlü kahramanların maceraları güç uğraşlar, kutlamalar, ağlayıp sızlamalar, cesur savaşçıların dövüşleri anlatılır – şimdilerde mucizelerin hâlâ var olduğu söyleniyor!

On yıl boyunca, yemin ediyorum, şevle ve hiç durmaksızın felsefe, tıp, hukuk ve –kendi zararımıza– din bilim çalıştık ama bunların hiçbirini tam anlamıyla öğrenemedik, eskisinden daha bilgili olduğumuz söylenemez. Vicdan da kuşku da büyülüyor bizi, bu yüzden kalbimiz her türlü hazdan feragat etmeli. Teleskop. Spem. Umut tanrısı. *Laissez toot ses desespoir vous qui entrez.*

Gözle görülür duygular hiçbir amaca hizmet etmez –daha doğrusu yalnızca kendine çalışır, kendi kendini doğrular. Bu da her zaman için (en azından başkalarının hayatlarında, çünkü kendi hayatımızda olanlara çoğunlukla körüzdür) biraz umutsuz ve kuşkulu bir durumdur; sanki duyulan aşkı yüksek sesle dile getirmek o aşkın gerçeğe dönüşmesini sağlayabilirmiş gibi. Öyle olsa bile, uzun süreli bir başarı getirmiyor. Şimdi bakınca geçmişteki düşünce ve davranışlarımızdaki hataları görmek çok kolay, ama o zamanlar hepimiz bir parça hüsnükuruntuluyduk.

Bütün varlıklar içinde mükemmele en yakını ruhlardır; onların mükemmelliği birbirlerinin işlerine mümkün olduğunca karışmamalarından ve birbirlerine her konuda yardım etmelerinden kaynaklanıyor. Çünkü en iyi arkadaşlar en erdemliler arasından çıkar. Tamamen metafiziksel bir

pencereden bakıldığında, hayatımıza Tanrı'dan başka hiçbir dış faktör tek başına etki edemez ama hayatları metafizikle yoğrulmamış insanların bu gerçeği kabul edip ona göre hareket etmelerini bekleyemeyiz.

Müzikle ve müziğin geleceğiyle ilgilenen insanlar olarak çok çarpıcı zamanlardan geçiyorduk. Birçok büyük ‘‘rock’’ grubu, yıllarca yeraltı mekânlarını onurlandırdıktan sonra büyük şirketlerin bünyesinde yer almaya başlamıştı. Daha önce sözünü ettiğimiz gezici ‘‘rock’’ festivali çok az emek ve çok fazla medya şakşakçılığı sonucu ortaya çıkmıştı. Özellikle Whiskey Ships'de kendine bir etiket edindikten sonra, artık böyle şeylere kafa yormaya ayıracak vaktimiz olduğundan, sektörün yüzeydeki ışıltısının altında fay hareketlenmeleri olduğunu fark etmeye başlamıştık– orayı etkileyen her şey grubumuzu ve dolayısıyla bizi de etkileyeceğinden böylesi gelişmeler bizim için çok önemliydi.

Bu dönemi önemli kılan bir başka şey de, soyut doğruların gerçekler dünyasında kendilerine yer edinmeye başlamalarıydı. Doğruların anlamı her zaman için yöneldikleri şeyden çok farklıdır. Gerçekler dünyasında doğrular araç olmaktan öteye gidemezler ve biz o anlamda kendimizi denizin ortasındaymış gibi hissediyorduk–ki bu da tamamen karasal bir yerden(ülkeden) geldiğimizden son derece zihin bulandırıcıydı ve bir süre sonra işler daha da tuhaflaştı.

N.'nin ünlü albümü N., çıktı (*N.'nin albümünün çıkışı independant-bağımsız'ın kısaltılmışı olan –bu yalnızca albümün büyük bir şirket değil, bağımsız, küçük bir şirket tarafından finanse edildiğini gösteriyordu, ama bütün küçük şirketler aslında büyüklere bağlı olduğundan, neyin ne olduğu pek de belli değildi– ve genel anlamda estetik bir manifestodan çok müziğin üretilişi ve dağıtımıyla ilgili kodlanmamış birtakım kurallara sıkı sıkıya bağlı olmak olarak tanımlanabilecek ‘indie ‘rock’’ın geleceğinin yok oluşunun işareti olarak da görülebilirdi aslında. Bu kuralların hepsi ‘Sanat sanat içindir,’ düsturunu destekler nitelikteydi; yani ticari kaygılar ya da bunların artistik kaygıların önüne geçirilmesi, kendini bu tarz müziğe adamış insanlardan (tüketiciler de diyebiliriz onlara) oluşan topluluk tarafından büyük bir şüpheyle karşılanıyordu. İstisnalar da vardı elbette. Doğal olarak, satışları artırmak için deli gibi kafa yoruluyordu, ancak bir müzik grubunda olmanın ekonomisi hiçbir zaman doğrudan ve saf olmadı, hep aşırı ödünle dengelendi. Yıkım'a kadar tabii. Denklemimizden ekonomiyi çıkarınca, önceden etik ikilemler gibi görünen şeyler anlamını*

yitirip geçersizleşti) ve bir albümün başarısının şöhret açlığı çeken ve çok uzun süre karanlıkta kürek çekmiş başka gruplara da yarayacağı gibi yanlış bir sanıya kapılan ve bu gruplardan hepsinin başka, daha iyi müziklerin omuzlarında yükselmiş olan N,'nin başarısını hak ettiğine inanan bizler aşırı bir coşku seline kapıldık.

Şansın adsız yalnızlığı, evet penceremizden bakıp düşmek üzere olduğunu ya da çoktan düştüğünü gördüğümüz şey buydu. Terk edilmişliğiyle fethedilmemiş ve fethedilemez yabancı gece açıldı, değişmemişti, hareketsizdi ama yine de tuhaftı. Büyülü/büyüsüz bir birlikten ve güzellikten doğan/batan, sessiz/gürültülü şarkılarla sarmalanmış yıldızların sert akışına boğulan yeni ve hareketsiz ayın sert/yumuşak, boyun eğmez boyun eğişine değiyordu. Sürekli ve süreksiz bir grilikteydi, şimdiye kadar gördüğümüz bütün göklerden daha alçaktaydı. Öyle şiddetli bir kavgaya tutuşmuşlardı ki, bütün kale hey, hey sesleriyle yankılanıyor, gürültüler Cüce'lerin gürültülü yemek odasına kadar ulaşıyordu.

N.'den sonra tufandı –belki biliyorsunuzdur. Ruhumuzla dövdüğümüz şarkılardan yola çıkılarak hazırlanmış korkunç albümlerin birbiri ardı sıra çıkışlarını her ne kadar dehşetle izlesek de, bizden önceki yeraltı kahramanlarının yükselişinden gizli bir haz duyuyorduk. Bütün yapı korkunç bir hızla kendi üstüne çöktü ve o kahramanların çoğu ya yok olup gitti ya da gözlerini kırpıştırarak o sert spot ışıklara çıktıklarından daha acı bir durumda mağaralarına geri döndü. İsimlerini söyleyebiliriz; ne var ki bu isimler size muhtemelen hiçbir şey ifade etmeyecek ve biz etmemeye devam etmelerinin çok daha iyi olacağını düşündük. Ebedilik eski moda, romantik ve uygulanamaz bir düşünce ya da her şeyin anahtarı olabilir; ancak herhangi bir sanatın, bir aşk ilişkisinin ya da değer verdiğiniz herhangi bir şeyin/kişinin varlığını sürdürebilmesi için ağzınızı sıkı tutup ser verip sır vermemeniz gerekir. Her koşulda dikkat çekmekten uzak durmak ve onun kendisini belli etmesini beklemek lazım. Promosyon, reklam, pazarlama gibi şeyler şeytanın oyuncaklarıdır. Bunun herkes farkında aslında, ama gayet postmodern, alaycı bir kurnazlıkla bilmemezlikten geliyorlar. Ama bilmediğin bir şeyi seçemezsin ve kimsenin bilmediği bir şey yapmanın giderek zorlaştığı konusunda uyarıldıysak da, çabalamaya değeceğine inanıyoruz.

Bir şansımız daha olursa, ağzımızı sıkı tutmak konusunda daha dikkatli davranırız. Ancak o zamanlar dünya ayaklarımızın altına serilmiş gibi

geliyordu. Dünyayı reddedeceğimizi bilsek de, teklif edilmiş olması hoşumuza gidiyordu. Bizim açımızdan son derece belirleyici olan ontolojik geleneğin başladığı zamanlarda neden dünya fenomeni göz ardı edilmişti (özellikle Parmenides olayında) ve bu göz ardı edilme olayı neden tekrarlanıp duruyordu?

Uçakla Dayton'dan Chicago'ya, Chicago'dan Newark'a, Newark'tan Londra'ya gittikten sonra, Londra'dan nihayet dün akşamüstü Vosges Dağları'nın eteğindeki, Colmar'a trenle sekiz kilometre uzaklıktaki Kuzey Alsace'nin küçük bir kasabası olan Münster'e vardık. Buranın 1905'lerdeki temel geçim kaynağı iplikçilik, dokumacılık ve giysi beyazlatma işleriymiş. Kökenleri M.S. 7 yüzyılda inşa edilmiş olan Bennedicte Manastırı'na kadar uzanan kasaba, bir zamanlar imparatorluktan bağımsız bir yerleşim bölgesiymiş. Hemen yanında Schwarzenberg harabeleri bulunuyor. Fecht Nehri'nin suladığı Mlinstertal (ya da Gregoriental) peyniriyle ünlü. Münstrel, Charlemagne misyonerlerinden Liudger tarafından bir piskoposluk alanı olarak kurulmuş ve kasaba manastırın çevresinde gelişmiş; 13. yüzyılda Alman federasyonunun güçlü bir üyesi olmuş; İkinci Dünya Savaşı sırasında yakılıp yıkılmış.

Özel etiketli bir Alman otelinde ya da han gibi bir yerde kalıyoruz. Odalar çok küçük; üniversiteden mezun olduktan sonra birkaç ay ülke ülke gezdiğimizden, Avrupa otellerinin hemen hepsinde böyle olduğunu biliyoruz. Banyo koridorun sonunda. Çok fazla kırmızı şarap içip kendinizden geçiyorsanız, bu durum sorun yaratabiliyor. Almanya'da kırmızı şaraba 'rotwein' deniyor. Davulcumuz Stanley'in getirdiği turistler için pratik Almanca kitabından öğrenme zahmetine girdiğimiz birkaç şeyden biriydi (diğerleri "Was koste?" ve "Bitte eine bier"). Stanley'nin Avrupa'ya ilk yolculuğuydu ve –tek bilgisi izlediği Avrupa filmlerinde gördüğü yerlerden ibaret olsa da– bir kıta deneyimi yaşamayı umuyordu.

Wenn er das bezweifelt –was immer hier "bezweifeln" heist– dann wird er dieses Spiel nie erlernen. Diyelim ki biri, "Aya gidip gitmediğimi bilmiyorum; orada bulunduğum hatırlamıyorum," dedi. Öncelikle ayda olup olmadığını nereden bilecek? Orayı nasıl bir yer olarak hayal ediyor? Stanley'nin deneyimi bir şekilde Ludwig'in önermesini tersine çeviriyor: Almanya'ya hiç gitmemiş, ama orada bulunduğunu hatırlıyor. Grubumuzun tarihinde ilk defa profesyonel bir turne menajeriyle dolaşıyor olsak da –Sheffield'tan, araba kullanabilen ve 'sound check'lerimizi halleden tatlı bir

çocuk, Sammy Sparks– grup üyelerine karşı neredeyse ailevi bir sorumluluk hissediyoruz. Özellikle vokalistimiz Henry'ye. Hayatımızda Henry Radio kadar derin ve açık bir yabancı düşmanlığı besleyen birini görmedik. Sırf İtalyan yemeği olduğu için spagetti yemeyen dedemizi bile geçti. Yabancılara tahammül edemiyor değil aslında; Henry çok sıcakkanlı bir insan, konu ''rock'' ya da daha iyisi Whiskey Ships'in yaptığı ''rock'' olduğunda dinleyen herkesle saatlerce konuşabilir. Ama yirmi yedi yıllık hayatı boyunca Dayton'dan neredeyse hiç ayrılmadığı için, kendini yalnızca evinin bahçesinde 'light' bira içip mezuniyetten sonra lise aşkıyla evlenip Northridge'deki eve taşınmasının ardından sardırdığı basketbolla uğraşırken rahat hissediyor. Yabancı düşmanlığı belli bir bölgeyi kapsıyor: Northridge'den birazcık daha lüks olan ve paraları olsa Northridgelilerin hepsinin gözünü kırpmadan taşınacağı ve bu yüzden de uzun süredir orada yaşayanların gösterişçi ve sahte diye burun kıvırdıkları Vandalia sınırından başlıyor. Henry gülerek "Şeytan Vandalia" diyor oraya. Ama gülüşünde şiddetli bir sertlik olduğunu düşünüyoruz. Bir keresinde Wright Üniversitesi'ne ilk gittiğinde öğrencilerin sırt çantası takıp baget yediklerini görünce midesinin kalktığını anlatmıştı.

O yüzden duşumuzu aldıktan sonra giyinip Münster Hanı'nın (ismini biz değiştirdik) kahvaltı salonuna indiğimizde Henry, Stanley ve diğer gitarist Trinket'ın masaya oturmuş huzur ve mutluluk içinde yumurta, sosis, portakal suyu ve 'müsli' yediklerini görünce şaşırıyoruz. Tur rehberimiz Sammy telefonla konuşuyor, eliyle salonun öbür tarafındaki açık büfeye gitmemizi işaret ediyor. Genelde öğle yemeği saatinde uyandığımızdan pek kahvaltı etmeyiz; yaşıtlarımızın böyle bir alışkanlığı olmasına da anlam veremeyiz. Henry'nin lise arkadaşı olan ve sürekli bizimle gelen tişört elemanımız Mıknatıs Tom'u saymazsak –ki yemin ediyoruz günün yüzde yetmişini uyuyarak geçiriyor– yataktan en geç kalkan biziz ve bu yüzden adımız "Uykucu"ya çıktı. Tom çok tatlı biri. Bu geziden en büyük beklentisi Amsterdam'a gittiğimizde bizden ayrılıp bir kahve evine giderek hayatında ilk kez yasal olarak uçmak. Bunu gerçekleştireceğine eminiz. Sürekli içtiğimiz kırmızı şarap dudaklarımızda mor lekeler bıraktığından bir başka lakabımız da Kool-Aid dudaklı (Kool-Aid daha çok çocuklar tarafından tüketilen aromalı bir içecektir).

Siegfried sihirli pelerininin altına gizlenerek kıyıya çıkan kapıdan geçti. Dışarıda bir yelkenli buldu ve kimseye görünmeden güverteye çıktı ve gemi

rüzgârla hareket ediyormuş havası vererek hızla derinlere yol aldı. Normal turne otobüslerinden daha küçük, otobüsten çok görkemli bir minibüse benziyor. Yatak yok; ama koltuklar rahat, pencereler büyük ve bir televizyon ve video var. Sammy çok popüler bir İngiliz komedi dizisinin kasetlerini getirmiş. Herhalde komik bir şey ama aksan çok ağır olduğundan üç kelimeden ikisini yakalayamıyor ve yakaladıklarımızı da anlamlandıramıyoruz. Sammy yine de bizi İngiliz komedisi seven insanlar kulübüne dahil edebilmek için elinden geleni yapıyor; ama ‘rock’ müzik konusunda tam bir İngiliz manyağı olan Henry’i bile ikna etmeyi başaramadı.

Gruplar tur otobüslerinde çok fazla zaman geçirirler, bu yüzden otobüsün gezilerde inanılmaz bir önemi vardır. Bizimki, gökyüzünün Dayton’ın sık, gürültülü ve harikulade fırtınalarından hemen önce büründüğü renkte: Mavimsi metalik gri. Sarı plakada K6 STA yazıyor, Sheffield’a kayıtlı. Saatlerce plaka numaralarından kötü bir alamet çıkartmaya çalışıyor ama hiçbir şey bulamıyoruz. Sammy tur rehberimiz ve ses mühendisimiz olmasının yanı sıra şoförlüğümüzü de yapıyor. Dayanıklılık ve çok içmemek gibi gerekli niteliklere sahip iyi bir sürücü. Amerika’da arabayı genelde as gitaristimiz Tub kullanıyor; bunun nedeni hurdaya çıkana kadar onun kamyonetini kullanmış olmamız ve daha sonra araba kiralamaya başladığımızda da alıştığımız düzeni sürdürmemiz. Tub konsere giderken gayet iyi oluyor ama otele ya da piyasaya dönüş yolunda felaket derecede içmiş olduğundan sürekli kayboluyoruz. Bir seferinde polise yakalandık ve ayvayı yediğimizi düşündük –özellikle de yedi kere alkol cezası almış ve ehliyeti kaptırmış olan Tub– ama Tub bir şekilde kendini toparlayıp soğukkanlı bir tutum takınarak polise yol sordu. Polis bu tutum karşısında, afallayarak bizim arka tarafta deli gibi esrarlı sigaraları söndürüp biraları dingilin yanındaki paslı boşluğa saklamaya çalıştığımızı fark etmedi ve yolu tarif etti. Başımızda Sammy varken endişelenmemize hiç gerek yok.

Ses kontrolü yapmaya başladık: Asker piposunu çıkarıp mavi ışığın altında yaktı, duman yükseldiğinde elinde küçük sopasıyla cüce gelmişti. Şehir toprak anayı ve su tanrısını onurlandırmak için kıpırdanıp hayat buluyor: galaksiler şeklinde kurulan görkemli bir yapı, kendini bilerek aşka zincirleyen bir dahi. Aşk zincirleri. Aşk. Bir-iki. Bir-iki.

Ses kontrolü sırasında dünyanın en sıkıcı ve sinir bozucu iki saatini yaşıyoruz. En kötüsü davulcununki, sanki bitmek bilmeyen dakikalar

boyunca ağır, plastik bir sopayla kafanıza vuruyorlar(etkisini görmek için evde denemek istersiniz belki). Yavaş yavaş. Bu, Münster'de hissettiğimiz, öfkeye eklenince dayanılmaz bir hal alıyor. Çünkü içiyor olmamız gereken bir saatte tamamen ayığız ve sözleşmemizin bir parçası olan konser –öncesi biralarımız henüz gelmedi– konser öncesi 'rock' gruplarıyla ilgili filmlerde kuliste gördüğünüz bütün o bira, şarap, soğuk et ve peynir ritüelinin genel adı. Denizaşırı bir ülkedeki bu ilk konserimiz dolayısıyla oldukça gerginiz ve Amerika'dakinden daha farklı bir voltaj sisteminde çalışan ve her an patlayabilecek (ki daha sonra Köln'de patladı, neyse ki o esnada açılış grubu kullanıyordu) Avrupa ekipmanları kafamızı karıştırıyor. En önemlisi de bunlardan rahatsızmış gibi görünmek istemediğimiz için geriliyoruz. Bira dışında tabii, o olmadığında Whiskey Ships üyeleri olarak hissettiğimiz şeyi evrensel duyguyu en iyi ünlü bir pop şarkısı anlatıyor: "Acı."

Yabancı bir ülkede konsere çıkmak, kendi ülkende çıkmaktan çok daha heyecan verici; biraz da içtiğin biranın markasından döviz bozdurmak gibi daha karmaşık işlere kadar gündelik deneyimlerin farklı oluşundan kaynaklanıyor bu. Sürekli Henry'e kaç papelin kaç papel ettiğini açıklıyoruz ve her ne kadar tahmini hesaplar yapsak ve rakamların yarısını kafamızdan uydursak da, önümüzdeki üç hafta boyunca gittiğimiz her ülkede aynı şeyi yapmak zorunda kalacağımızı görebiliyoruz. Henry hayatının büyük bir kısmını beş kuruşsuz geçirdiğinden para konusunda çok takıntılı ve herkesin onu yolmaya çalıştığına inanıyor. Çalıştığına da değil hatta, yolduğuna. Bizimle çalışmak isteyen çok büyük bir müzik şirketinin başkanıyla görüşmeye gittiğimizde, –eski tarz bir işletmeci kafasındaki– başkan, "Tadını çıkarın, bol bol .... (kaba bir oral seks tabiri) yaptırın," demişti. Cevap olarak Henry'nin, "............'dan (kaba oral seks tabiri) sıkıldım. .... (hem pasif ve rıza dışı cinsellik, hem de aktif, sado-mazo cinsellik anlamına gelebilecek kaba bir tabirin di'li geçmiş zaman kullanımı) yapmak istiyorum," dediği doğru değil. Biz hikâyeyi hep bu şekilde anlatıyoruz ama aslında Henry oradan çıktıktan sonra "Keşke böyle söyleseydim," demişti. Bu, aklınıza zekice cevabın ancak konuşma bittikten sonra gelmesine güzel bir örnek: Adamın karşısındayken sadece gülmüştü. Esas mesele, Pasifik Müzik şirketinin başkanına sözde vermiş olduğu hayranlık uyandırıcı cevap Henry'nin müzik sektörüyle ilgili duygularını özetliyor. Çok sağlıksız bir yaklaşım bu.

Whiskey Ships'in yabancı topraklardaki ilk konserinin heyecanının yanı sıra katılımcılar konusunda da endişeliyiz. Her şeyden önce: Acaba burada bizi dinleyen birileri var mı? Her Avrupa ülkesinde ayrı bir yere bağlıyız. Almanya'daki sözleşmemiz büyük bağımsız şirketlerden biri olan Geist ile. Satışların nasıl gittiğini bilmiyoruz; çünkü konserlere gelip bize imzalamamız için posterler veren değişik şirketlerin temsilcileri satış rakamlarıyla ilgili kaçamak cevaplar veriyorlar ve genelde İngilizceleri pek iyi olmuyor.

Almanlar'ın komik derecede patavatsız olduklarını söyleyebiliriz. Bunu ilk olarak sabah görüşmelerinden birinde, "Albümünüz pek iyi değil. Şarkılarınızın bundan önceki albümle karşılaştırıldığında iğrenç olduklarını düşünüyoruz. Neden böyle oldu?" sorusuyla karşılaştığımızda gördük. Cevap olarak deli gibi gülmeye başladık, ki o koşullar altında verilebilecek en uygun tepki buydu bizce. Ama anladığımız kadarıyla Almanlar böylesi hakaretleri alınılacak şeyler olarak görmüyorlar. Onlara göre bu sadece diyalektik olarak bizim karşı fikrimizle çürütülecek bir fikir beyanı ama konu 'rock' müziğin estetiği olduğundan hiçbir yere varılamıyor. Bir alâka kurabilene aşk olsun. Almanlar, bizim gayet saçma bulduğumuz şeyleri bile ciddiye alma eğilimindeler, çünkü başka bir yaklaşım bilmiyorlar. Alman ırkının mizahtan hiç anlamamalarıyla ünlü olduklarını biliyorduk; ama buradaki deneyimlerimizle iyice perçinlenmiş oldu. Tabii dille ilgili bir olay olması da mümkün ve bu ihtimal buradaki konserlerimizle ilgili –söz ağırlıklı şarkılara gelecek tepkiler, Henry'nin sahnedeki komik ve spontane sarhoş zırvalamaları (gerçi dinleyicilerin tek kelimesini dahi anladıkları şüpheli) vs– daha da çok endişelenmemize neden oluyor.

Henry'nin gözü buradaki barlardan başka bir şey görmüyor. Burada bin tane bar olduğunu ve başka hiçbir şey olmadığını sanıyor. Bu yüzden konserler sırasındaki törensi dansını –felç geçirmiş biri gibi– sahnenin ortasında belli bir noktadan başka yere geçmeden yapıyor. İzleyicilerin farkında bile değil, grup üyelerini zar zor tanıyor, şarkı aralarında dış dünyayla temasa geçmek zorunda kaldığında ya zekice saçmalıyor ya da ezbere bir şeyler mırıldanıyor. Söylediklerinin kendilerine yönelik olduğunu düşünen izleyiciler bambaşka şeyler anlayıp bambaşka bir düzlemde yanıt veriyorlar, belki de iki ayrı düzlem de: 1.'Rock' konserlerinde verildiğini gördükleri ya da öğrendikleri geleneksel tepkilerle, 2. Henry'nin vokalinin büyülediği bir ruh haliyle –ki ikinci durumda hangi ülkede olursak olalım,

Henry sarhoşluğun etkisiyle ne kadar tutarsız konuşuyor olursa olsun, anlattıklarını anlayabilecek bir boyuta geçmişler demektir. Bizse, özel olarak bir tepki ya da söze maruz kalmadığımız sürece, ki bu çok nadiren oluyor –birkaç sefer sürekli dönenen gövdesine çok yakın yerlerde bulunmamızın sonucu olarak vücudumuzun çeşitli yerlerine ateşli tekmeler yemişliğimiz vardır, bir keresinde de yanlışlıkla gitar amfisini paramparça etmişti– onu pek dinlemiyoruz. Whiskey Ships'te çalma deneyimimiz bu grubun dinleyicisi olma deneyimimizden çok farklı; ikisini de yaptığımız için karşılaştırmak kolay oluyor. Çalarken daha çok dünyevi meselelere odaklanıyoruz –şarkılara gireceğimiz yerleri kaçırmamak, ritmi, akordu, tonu, sesi takip etmek– ve Henry'nin yarattığı ruhani büyüye kapılmamız ve grubun olağanüstü sinerjisiyle savrularak bu tür şeyleri bir anda unutmamız çok çok ender gerçekleşen bir şey. Ama dinleyiciler açısından kendinden geçmek gayet normal bir durum, bambaşka diyarlarda gezinen ve izleyiciyle arasındaki bağ bütün insanlıkla ya da evrensel ruhla olan bağından öteye geçmeyen Henry'yi bile dışlayan bir kendinden geçiş bu. Grup üyeleri yalnızca bazı bölümleri görebiliyor, izleyici ise hepsini. Ayrıca her istediğinde tuvalet molası verebilmek de göz ardı edilemeyecek bir ayrıcalık.

Aksi yöndeki bütün ikna çabalarına rağmen tek başımıza rağbet göreceğimize pek inanmayan Geist bizimle birlikte çıkması için Kokotek adlı popüler bir Alman 'rock' grubuyla anlaştı. Adamlar çok az İngilizce biliyorlar. Bunun ideolojik bir tarafı da olduğunu düşünüyoruz çünkü Minster'deki Geist temsilcisinin anlattığına göre Kokotek Hamburg Okulu denen bir gruba dahilmiş ve bu grubun –Hamburglu olmak dışındaki– en önemli özelliği uluslararası başarı yakalamak peşindeki diğer müzisyenler gibi İngilizce şarkı söylemeyi kesinkes reddetmeleriymiş. Bu kararlı milliyetçiliği takdir etmek lazım aslında ama böylesi bir söylem –'rock' grubu bile olsa– Almanlar'dan çıkınca biraz korkutucu oluyor. Ama bunun dışında gayet sıcakkanlı, sessiz ve sakin görünüyorlar, üstelik bizi, ne zaman kendi içkilerimizi tüketmiş bir halde onların soyunma odasından birkaç şişe aşırmaya çalışırken yakalasalar gayet serinkanlı davranıyorlar. Gerçi bu bizi utandırıp daha ileri gitmememizi sağlamak için geliştirdikleri bir taktik de olabilir; öyleyse de gayet iyi bir deneme.

Whiskey Ships'e katıldığımızdaki özel isteklerimizden biri, bireysel tüketimimiz için iki şişe kırmızı şarabın hazır bulundurulmasıydı. Viski

yerine şarabı tercih etmemizin sebebi, şarap içinde daha tatlı bir insana dönüşmemiz ve Henry'nin tutumlu kişiliğini göz önünde bulundurmamızdı. İlk şişeyi kulübe gittiğimizde açarız ve genelde çalmaya başlamadan önce çoktan bitmiş olur. İkinci şişeyi sahneye çıkarken açarız ve yarısını konser esnasında, kalanını da konserden sonra içeriz. Genelde sahneden inmeden önce ya da ikinci bis yapmaya geldiğimizde şarap bittiğinden biraya ya da viskiye geçmek zorunda kalırız. En kötü gecelerimiz viskili olanlar. Neyse ki Almanların viskisi de mizah anlayışları kadar nadir ve zor bulunan bir şey, bu yüzden biz de şarap ve biradan şaşmıyoruz. Çok net hatırlamadığımız ya da tamamen kaymış olduğumuz konserler oluyor: Bu diğer grup üyeleri, özellikle de önceki gece nerede ve nasıl çaldığımızı sürekli hatırlatmamız gereken Henry için de geçerli. Ama neden çaldığımızı hiç sormuyor, çünkü 'rock' için doğmuş, nokta.

Özellikle hayran kitlemizi oluşturan bir grup müzik aşığı tarafından ayyaşlığımızla tanınıyoruz. Mıktanıs Tom büyük bir soğutucu dolusu birayla çıkıyor sahneye (Amerika'dayken daha zor sarhoş ettiği için hep 'light' olanlarını tercih ediyor) ve soğutucuyu büyük bir coşkuyla içki içmeyen Stanley dışında herkese eşit mesafede olacak şekilde davulun hemen önüne yerleştiriyor. Soğutucuda genelde bir kasa kadar bira oluyor ve hemen hepsini Henry içiyor. Herhangi bir enstrüman çalmayıp sadece şarkı söylediğinden bir eliyle mikrofonu tutarken öteki eliyle birasını yudumlayabiliyor ya da şarkı söylerken sıkı sıkı tutabiliyor. Henry'nin tek eliyle neredeyse bir kasa birayı götürüşünü seyreden izleyiciler (bizim kırmızı şarap içtiğimizi, Stanley'nin hiç içmediğini ve Trinket ile Tub'ın telli enstrümanlarını tutmakla meşgul olduğunu unutmayın) kendisini böyle tüketmesinden duydukları endişeyi dile getiriyorlar ama bu insanların bilmedikleri iki şey var: 1. (boşluğu siz doldurun) 2. Henry'nin böylesine içmesinin birazdan açıklayacağımız gizli bir nedeni var. Bira şişesini tamamen ters çevirip dudaklarını şişenin ağzına kapatarak bir namluyu yutar gibi görünen bir içme tekniği var ama dili biranın boğazından bir anda geçmesini engellediği için, işin aslı başka. Bira köpürüyor ve çoğu zararsız bir şekilde göğsüne dökülüyor; hepsini bir anda içiyormuş gibi yapmasına karşın, konserin geri kalanı gibi bu da yalnızca bir gösteri.

Peki bu ne anlama geliyor? Henry'nin bir sahtekâr olduğu ve mucizevi alkol tüketiminin abartılı bir sahne aldatmacası olduğunu mu söylemeye çalışıyoruz? Hiç de değil. Henry sahneye çıktığında zaten çoğunlukla deli

gibi içmiş oluyor. “Sahne korkusu” denen psikolojik bir rahatsızlıktan mustarip olduğundan, bazen “Sıvı Desteği,” bazen de “Henry Amca’nın Sinir Toniği” dediği ilacı almadan şarkı söyleyemiyor.

Matematiksel terimlerle anlatmaya çalışırsak: Elimizde sözleşmemizde toplamda beş kasa bira var. İkisi konserden önce, biri konser sırasında, ikisi de konserden sonra geliyor. Fakat çoğunlukla konserin sonunda elimizde hiç bira kalmıyor; hatta daha da erken bitirdiğimizden başka grup(lar)ın biralarını çalmak zorunda kalıyoruz ya da kulüpte bir kasa daha açtırıyoruz –eğer iyi bir ruh hali içindeyseler bu pek sorun yaratmıyor. Böylelikle, mide rahatsızlığına rağmen kendi payını bir kenara koymaktan geri kalmayan Mıktanıs Tom ve ‘rotwein’ içen bizi çıkardığımızda, Henry’ye her konser gecesi neredeyse iki kasa bira kalıyor ki bu da kırk sekiz şişe demek, bizce gayet makul bir rakam. Bunların yarısını giysilerine ya da çok tehlikeli görünen ama nadiren kötü bir şekilde sonuçlanan düşüşlerinin ve abartılı bale hareketlerinin müsebbibi olan bira gölcüklerinin oluştuğu sahneye dökse bile, geriye hâlâ her gece için bir kasa, yani yirmi dört şişe kalıyor. Bu da Alman birasının sertliği ve kalitesi düşünüldüğünde aslında çok daha fazla şişeye tekabül ediyor. Buraya gelmeden önce arkadaşlarımızdan, buradayken de turne menajerimiz Sammy ve Münster Hanı’nın kapıcısı Ute gibi yeni tanıştığımız insanlardan bu olağanüstü kalitedeki biraları çok dinledik. “Tadına doyamayacaksınız,” diyorlardı Sammy, Ute ve Alman sempatizanı Amerikalı arkadaşlarımız. “Alman birası daha önce içtiğiniz her şeyden çok farklı.” Ama hiçbirimiz çok sevmedik. Çok ağdalı ve ağır bir şey, *ekmek yiyormuş* hissi yaratıyor ve en kötüsü de *tokmaklama* dediğimiz şeyi Alman birasıyla yapamıyorsunuz. Kuzey Dayton’daki mesire yerlerinde yaptığımız gibi 6’lı ya da 12’li şişeleri hiç tereddütsüz üst üste götüremiyoruz. Bu yüzden onu tamamıyla reddediyor ve bizim sulu biramızdan biraz daha ağır ama içimi makul olan bir Çek birasında karar kılıyoruz.

Saat on civarı salına salına çıktık sahneye. Cesur ozan silahlarını kuşanmıştı. Savaş giysileri göz kamaştırıyordu. Miğferini takmış, mızrağının ucuna kırmızı bir flama iliştirmişti. Adamlarıyla beraber müthiş sıkıntılar yaşayacaktı. Savaşçılar birbirlerini bundan daha büyük bir hevesle sınayamazlardı. Gelpfrat’ın güçlü mızrak darbesiyle atından düştü Hagen, atın göğüslüğü kırılmış ve savaşın acılarını dank etmişti kafasına! Üç bis dahil toplam otuz şarkı söyledik. Gece yarısı olduğunda konser bitmişti.

Önümüzdeki monitör birkaç kere tekmelemeden çalışmadığı için ilk yarıda bozuk akortlu gitarımızın cızırtısından başka bir şey duyamadık. Kalabalık coşkulu ve dikkatliydi: Fazla turneye çıkmadığımız ve hoplayıp zıplayarak, içip sıçarak çok iyi gösteriler yaptığımız için bizi dinlemeye gelenlerin hepsi böye oluyor. Konserler haricinde sigara içmiyoruz; Tub ve Stanley hariç –onlar yıllarca sahnede numaradan içe içe sigaraya başladılar. Kulüp tıka basa dolu ve çok sıcaktı; sıcak, duman, yol yorgunluğu ve rotwein yüzünden iki kez baygınlık geçirme raddesine geldik. İlki, Nectarine Machin (Nektar Makinesi) şarkısının tam ortasında, ikincisi de konser bittikten sonra kuliste herkes Henry'nin başına üşüşmüşken oldu. Onu 'rock' müziğin kurtarıcısı gibi görüyorlar, belki de öyledir ama bize biraz boşluk bıraksınlar.

Konserden sonra otobüse binip Münster Hanı'na gidiyoruz. Yarın sabah erkenden Köln'e, haritalardaki eski adıyla Kolonya'ya gideceğiz. Doğrudan odamıza çıkıp yatma planımız, otelin barının hâlâ açık olduğunu görünce alt üst oluyor.

Bar serin ve sessiz. Müşterilere –yani bize– servis yapacak tek kişi, bir seksen boyunda, heybetli, siyah saçlı, kan kırmızı rujlu, üstünde koyu mavi bir elbise olan Ute'ydi. Münster Hanı sürekli 'rock' gruplarını ağırladığı için, Ute barın normalden daha geç saatlere kadar açık tutulması gerektiğini biliyordu. Özellikle yabancı bir ülkede gece yarısından sonra demlenebileceğimiz serin, sessiz bir bardan daha güzel bir şey var mı dünyada? Henry ve Trinket'le birlikte bara tünüyoruz, Ute de viskilerimizi hazırlıyor. Artık rahatça viski içebiliriz, çünkü çok geç olduğu, hepimiz yorgunluktan tükendiğimiz için alkolün tadı sahte Tiffany lambalardan yansıyan limoni ışık kadar yumuşak geliyor.

"Bence güzel bir konserdi," diyor Trinket –galiba– viski-sodasını düşünceli düşünceli yudumlayarak. Konserlerden sonra hep bunu konuşuruz.

Henry barın üstüne yığılıp homurdanıyor. Boş şat bardağına ve dolu bira şişesine bakıyor ama kafasını kaldırıp birayı dikecek hali kalmamış.

"Tub'ın gri mini etekli yavruyu nasıl sıkıştırdığını gördünüz mü?" diye soruyor Henry. "Gördünüz mü?" sarsıla sarsıla gülüyor, vücudu hâlâ barın üzerinde ama zihni berraklaşmış.

"Kızın erkek arkadaşından dayak yiyecek sandım," diyoruz.

“Bir gün yiyecek zaten. Başına bela arıyor. Aklından neler geçiyorsa!” Üstü kapalı bir şekilde söylenmiş retorik bir cümle bu. Turnedeyken en çok yaptığımız şeylerden biri birbirimizin arkasından konuşmak. Çoğunlukla şaka yollu oluyor ama Henry belli bir bunalma notasını aştığında işler ciddileşiyor. Henry grup elemanlarını büyük bir hızla tüketip kenara atıyor; zaten biz de bu şekilde kapabildik işi. Whiskey Ships’te aslolan şarkılardır. Bir de o şarkıları yazan ve söyleyen Henry. Geri kalan herkes gözden çıkartılabilir, hatta bir yere kadar birbirinin yerine kullanılabilir. Henry’nin bu her şeyde kusur bulan tavrı elemanlarla ilgili düşüncelerini netleştirmeye hizmet ediyor. Bu gece Tub’ın durmadan kız peşinde koşmasıyla ilgili hisleri karışık: hem hayranlık duyuyor, hem de tiksiniyor. Ama onun bu adam olmaz halleriyle çok eğlendiği için şimdilik Tub açısından herhangi bir tehlike yok. Zaten turnedeyken güvendeyiz. Henry eve dönüp oranın rahatlığının tadına varmadan celallenip kimseyi kovmaz.

Çok geçmeden sızma sınırına dayanıyoruz. Henry’i defalarca bu şekilde gördük; onun alkol tüketimiyle ilgili mucizevi şeylerden biri mide bulantısı yaşamaması, kavgacı bir moda girmemesi ve asla kendinden geçmemesi. Genelde oturur pozisyonda, kafası göğsüne düşmüş vaziyette uyuyakalıp hafiften horlamaya başlıyor. O zaman bile bilinci tamamen kapanmıyor. Birkaç kere Henry’nin sızdığını sanıp onun hakkında konuşma hatasına düştük. Anında uyanıp hırçın bir sesle cevabı yapıştırdı.

Birbirimize iyi geceler dileyip odalarımıza yollanıyoruz. Trinket çoktan çıkmıştı zaten. Trinket’la aynı odada kalıyoruz çünkü Henry’nin dur durak bilmeyen gösterilerine seyirci olmak durumunda kalmak istemiyoruz. Trinket çok sessiz biri; otuz bir yaşında –yani hepimizden büyük ve bizim gözümüzde çok büyüttüğümüz ‘rock’ efsanelerine pek prim vermiyor. Evli, iki çocuğu var, çok güzel resim yapıyor; aslında zengin Daytonluların portrelerini çizerek geçinebilir; ama aynı zamanda iyi bir gitarist ve şarkı yazarı, sesi de çok güzel. Henry ile çalışmasaydı da kendi başına ünlü olurdu. Spot ışıklarının seyrek saçlarında parlamasını engelleyen nitelikler, onu ideal bir oda arkadaşı yapıyor.

Korunaklı Avrupa yatağımıza uzanıp sızmayı beklerken, korkunç vesveselerimizi, Almanya’ya adım attığım andan beri kurtulamadığımız bunalımlı ruh halimizi düşünmeye başlıyoruz. Midemizde, böbreklerimizdeki alkolle hiç ilgisi olmayan bir kramp var. Bunun tamamen bencilce bir sebebi olmasından endişe ediyoruz: Whiskey Ships’te çalma

deneyiminin yaratmaya başladığın tatminsizlik ve hayal kırıklığı bize hiç yakışmayan nankörce duygular doğuruyor ve içimizdeki canavarın küçük kızgınlıkları haklı sebeplere dönüştürüp bunları tembel, küstah, aç gözlü ve kıskanç olduğumuz gerçeğini gizlemek için kullandığından şüpheleniyoruz.

Yatağımız başımızın hemen üstündeki eğimli çatıda açılmış köşeli bir pencerenin hemen altında. Oradan bulutsuz gecelerde ayı, yıldızları ve yaz meltemiyle hafif hafif sallanan çınar ağacını görebiliyoruz. Ağacın yapraklarına vuran zayıf ay ışığı yansıyarak duvarda hareketli gölgeler oluşturuyordu. Odadaki eşyalarda –gardırop, bavul, saat– ay ışığıyla ışıl ışıl parlayana kadar şiddetli bir endişeyle doldurduğumuz bir boşluk oluşuyor. Pencerenin çerçeveleri gevşemiş, her rüzgâr estiğinde gıcırdıyorlar. Kişiliğimizin yıpranmış yanlarının açığa çıkmaya başladığını hissediyoruz. Varoluşumuz başkalarının bizi görmesine bağlıymış gibi geliyor. yabancı sıvıların bileşiminden ibaretiz –herkesten emdiğimiz ter ve salyadan. Biz buyuz. Bu kadarız.

Sabah olduğunda burada ne aradığımızı hatırlıyoruz. Deniz spermi, kıyıya sürüklenip kumun üstüne savrulmuş yaralı bir odun parçası. Fahişe ayakkabısının içindeki yengeç. Sürekli bir cezirde, yitip giden hayatımız.

Soğuk, dalgalar halinde yayılıyor. Önümüzde Tanrı’nın hafif soluğuyla usulca yükselip alçalan bir yıldızlar ve balıkçı gemileri çöplüğü çarpılıp bükülüyor.

Bir bankta oturmuş bütün bu boşluğa bakıyoruz. Zihinsel çabanın taklit edilişi: Seyrelmiş, yağlı saçı kaşıyan hantal bir pençe. Bir yalancının sanatçı olabileceği doğru. Ancak bunu kendi eserlerini doğanınkilerden ayırabildiği sürece yapabilir. Yanılsama ile aldatmaca arasında çok ince bir çizgi var. Yalan aynı anda nasıl hem çok yüce (edebiyat örneğin) hem de çok alçakça bir şey olabilir? Mecaz, gerçeğe çıkan bir merdivendir sadece, gerçeğin kendisi değildir.

Kırmızı şarap hiç iyi gelmedi. Kulaklarımızda tatlı içkinin yavan sözcükleri çınlıyor. Zihnimizin ayarı kaçmış durumda. Yüreğimiz aşk ateşiyle şiddetli, fokur fokur kaynayan bir korku arasına sıkışmış. Ansızın arkamızdan karanlık bir şeytana benzeyen bir gölge geçiyor. Gökyüzündeki hiçbir şey böylesi bir gölge oluşturamazdı.

Baygınlaşıyoruz ya da canımız iliklerimizden çekiliyor. Perdeyi çekip dışarıdaki yapay yıldız ışığını görünmez kılıyor, yoğun, mürekkebimsi

karanlıkta el yordamıyla bir sigara yakıyoruz. Duman yükselip tavana ulaşıyor.

Bir ‘sadece’ uykusuna düşüyoruz. Sadece uyuyoruz.

‘Rock’ sizi öldürmez, daha güçlü de kılmaz; yalnızca ruhunuzdaki yaşama dair her şeyi kurutup ülserli ağzıyla geleceğe dair yanlış yönlendirilmiş hayallerinizi ve ideolojilerinizi önünüze kusar. Gelecek sizsiniz. Size katlanamıyoruz.

Adem’in cennette yaşadığına çok benzer bir savaş başladı burada: Bir yanda kendini ruhta belli eden ve ruh ile bedeni bir arada isteyen, isteklerini ruha yerleştiren Tanrı’nın arzusu, öte yanda Tanrı’nın mülkiyetindeki ruha saldıran ve ilk olarak hayal gücünü ilk prensibe, yani ruhun ateşi olan karanlık dünyanın merkezine çeken şeytan.

Aynı dönemden bir günlük yazısı: Yaşlanıyoruz ama gösterecek çok az şeyimiz var. Daha fazla fotoğraf çekmeliyiz.

‘Rock’ın pop kültürünün bir parçası olarak kabul edilmemesi gerekiyor; en saf haliyle tam da o kültüre verilen bir tepki çünkü, kültürün sorunsuz bir parçası değil. ‘Rock’ müzik, şen şakrak ergen komedilerinin, dramlarının ya da sapkınlıklarının arka plan müziği olarak kullanılmaz. Aksine, o pislikleri bir anlığına da olsa (ânlar toplumun yapıtaşlarıdır ve ‘rock’ da kendi çapında bir toplumdur) zihinden temizleme amacını güder. ‘Rock,’ ritmik bir dini deneyimdir. Ruhun özüne yönelmesidir. Kendinden başka bir şey satmaz –ama bu onu başkalarına satamayacağınız anlamına gelmiyor. ‘Rock’ın albüm, konser gibi ticari sunumlarına para ödüyor olmanız size iletilen ya da yaşatılan şeyin saflığını bozmaz. Ticaret kendi başına hiçbir şeyi sulandırmaz –o ,bir aktarım şeklidir yalnızca. ‘Rock’ kitlelere hitap etmez ve pop kültürünün ona dayatmaya çalıştığı ağırlığı kaldırmaz. ‘Rock’ için deliriyorsanız, ona ulaşmanın bir yolunu bulursunuz.

Öte yandan, bu konuya öznel bir açıdan bakarsak: nasıl ki müzik insanda bir müzik duygusu uyandırıyorsa ve nasıl ki iyi müzik, müzikten anlamayan bir kulağa herhangi bir şey ifade etmiyorsa –çünkü bir nesne ancak gerekli güçlerin varlığıyla mümkündür ve bu yüzden ancak o gerekli güçler bireysel kapasite olarak görev yaptığında oluşabilir; bir nesnenin yaratabileceği duygu, onunla etkileşim halindeki insanın hissedebilme yetisiyle sınırlıdır (o yeti varsa nesneyi duyumsayabilir)– toplum içinde yaşayan bir insanın bu anlamdaki duyuları da yapayalnız yaşayanınkinden

farklıdır. Beş duyunun oluşması, geçmişten bugüne insanlık tarihinin ortak emeğinin ürünüdür.

İçinizi rahatlatmak için çalmıyoruz, bunu unutmayın.

‘Rock’ yapmanın “ayakkabılarınızı bağlamak” kadar elzem bir yetenek olduğunu mırıldanan Deha’lara kulak asmayın. Bu yeteneksiz vasatlar bir zamanlar ısrarla “Raptiyelerin (Pushpin) Puşkin’den daha önemli” olduğunu söyleyen aynı Deha’ların torunları. Kısacası, kimseyi dinlemeyin. Özellikle de bizi; çünkü belli bir süre içinde belli bir sayıda sayfayı doldurmak zorundayız. Kim bilir daha neler yazacak, ne anlamsız sözler sarf edeceğiz. Gerçi sonuçta –bunu daha önce belirtmemiz gerekirdi ama bir türlü fırsat olmadı– anlam da her halükarda anlamsızlığa çıkıyor.

Whiskey Ships’te sevdiğimiz şey (örnek olarak kendi grubumuzu veriyoruz; çünkü bir tek konuda bilgi sahibiyiz) anlamı tamamen reddetmesine karşın (kesin olarak saçmayı savunuyor) mesela bir “İç Bölge” şarkısının N.’nin (buraya herhangi bir popüler grup ismi koyabilirsiniz) bütün parçalarından daha anlamlı oluşu. Ama sözler hiçbir şey ifade etmiyor diyeceksiniz. Size kanıtlamamız çok zor ama Henry şimdiye dek bir tek saçma söz yazmamıştır. İlk bakışta anlamsız gelse de, zihniniz anlam molozlarının arasında dolaşmaya başlayarak yepyeni ve çaba gerektirdiği için çok daha güzel olan bir fikir yapısı oluşturuyor. Alın size dinleyici katılımı!

Herhangi bir Whiskey Ships şarkısını yorumlayışımızın Henry’ninkinden çok farklı olduğunu altına çize çize vurgulayalım. Biz onun yazdığı sözler üstüne ahkâm kesiyoruz; o ise hem bizim, hem kendinin, hem de dilerseniz sizin yorumlarınıza kapı açmak gibi harika bir şey yapıyor. Bu özgürlüğün nedeni, Henry Radio’nun sözlerinin ne kadar önemli olsa da ana argümanı oluşturmaması –onun yalnızca bir parçası olmasından kaynaklanıyor. Bir Whiskey Ships parçasının anlatmaya çalıştığı şey, melodi ve ‘rock’ın birleşerek ortaya çıkardığı duygu parçacıklarının dinleyicilerin zihninde yarattığı yanıttır. Bu üç ögenin, örneğin “Çukur Kazmak” şarkısındaki bileşimi, Kurt’ün intiharıyla elimizden aldığı her şeyi bize geri verecek güçte (ve tek tek dinleyicilere bağlı) saf bir melankolik neşe üretme amacını güdüyor. Şarkının sözleri alışılmış şekilde bir “anlam” ifade etmese de, akorlar, melodi, vokalistin duygusal aktarımı ve grubun genel performansıyla birleştiğinde yüreğiniz zincirlerinden boşanıyor. Sonsuz sayıda olasılık var ve son derece kaba bir biçimde mümkünle imkânsızın

kasvetine boğulmamız, en yürekli ve güzel olanları dahi soğutuyor. Şeyler, ancak diğer şeylere bağlı olarak anlam ve varlık kazanabilirler ve bazen bir ‘rock’ şarkısı bu örüntünün tam ortasındadır.

Size huzur vermek için çalmıyoruz, bunu unutmayın.

Size huzur vermek için çalmıyoruz, bunu unutmayın. ‘Rock’ dediğimiz şeyin çoğu – nadiren çok kısa süreli Nitelik kıvılcımıyla ferahlatan– angarya ve can sıkıntısıdır. ‘Rock’ dediğimiz şey çoğu zaman ‘rock’ olmayandır. ‘Rock’ dediğimiz şey çoğu zaman kötüdür. Gerisini siz düşünün artık.

(Kuşkuculuk tek başına ucuz ve kısır bir yaklaşımdır. Gerçeğe bütün insanlardan daha fazla yaklaşmış, ama yine de zihninin sınırlarını bilen birinin kuşkuculuğu ise müthiş ve üretkendir).

DOKUZUNCU DEFTER

Aralık ayı ortalarında bir gece geç saatlerde, erkekler Kurt'ün önderliğinde Albion'un ana salonuna devasa bir ladin ağacı taşıyarak, dallarını Mary'nin çalıştığı –Magic Hat adlı, Stewart'ın yanındaki Brown Caddesi'ndeki bir hediyelik eşya dükkanı– yerden çaldığı süslerle süslediler. Dallara, birbirine Daryl Hawes'in ikiz kardeşinin çalıştığı zerzevatçı dükkanından getirdiği misinalarla bağlanan Cadılar Bayramı'ndan kalma siyah-turuncu krepon şeritlerle, arkasındaki bir düğmeye basıldığında içinde sahte zümrütler ve yakutlar bulunan bir çekmece açılan hileli yüzüklerle doldu. Ağacı şöminenin önündeki sandalyelerin ve alacalı kilimin hemen arkasına yerleştirdik. Gece, gürül gürül yanan ateş, hoş kokulu ağacımız asılı sahte mücevherlere dini bir pırıltıyla yansıyordu. Günahkâr şehrimizin şerefine, kutsal kaselerimizden kutsal şarabımızı içiyorduk.

Kurt yılbaşı arifesinde tam gece yarısı buluşmayı önermişti. Çoğumuzun gidecek yeri olmadığından, neredeyse hepimiz Albion'a gittik. Kurt hediye olayına girmememizi söylemişti ama onun hepimize bir şeyler alacağını bildiğimizden aramızda para toplayıp Amanda'nın seçtiği hardal rengi, çirkin bir süveter aldık. Kurt süveteri nezaketen denedi ve o geceden sonra neredeyse hiç üzerinden çıkarmadı. Hediyemiz onu utandırmıştı, bunu telafi etmek için mutfaktaki zulasından normalden çok daha fazla içki sundu bize. Ardından da hediyelerini verdi.

Üzerinde düşünülmüş hediyelerdi bunlar. Mary'e, haftalar boyu (duyduğumuz kadarıyla sevişirken bile) boynundan çıkarmayacağı bülbül yumurtası mavisi kaşmir bir fular, Joe Smallman'e antika gümüş bir sigara tabakası almıştı. Amanda'ya çok sevdiği 1940'ların caz şarkıcısı Harlemli Gilda Lily'nin eroinden ölmeden önce yaptığı çok nadir bulunan üç albümden birini bulmuştu. Diğerleri de benzer hediyeler aldılar (örneğin Gül Alimi'ne T. Geoffrey W. Henslow'un *Gül Ansiklopedisi*'ni (Henslow, Master, F.R.H.S., Arthur Pearson Ltd., londra, 1912) armağan etti. Ben hariç. Zavallı Fiat. Bir şey demedim ama hayal kırıklığına uğradığımı çok belli etmiş olmalıyım ki, Kurt kadehimi doldurma bahanesiyle yanıma gelip "Seninkini daha sonraya sakladım," diye fısıldadı. Bunu söyleyen Güney Belle'li çocuklardan biri olsaydı, aklıma çok bayağı şeyler gelirdi. Ama Kurt bayağı bir insan değildi. İşleri dışında. Fakat öyle bir durumda işiyle ilgili bir şey düşünmemiştim zaten.

Sonra oldu, sonra geçti, insanlar evlerine gitmeye başladılar, Kurt ile baş başa kaldık. Salonun kuzey cephesindeki büyük pencerelerine vuran solgun yılbaşı ışıkları, yüksek arkalıklı sandalyelerimizde dinsiz gölgeler oluşturuyordu. Hiç konuşmadan ateşin küllenmesini izledik. Ben bir ara sönen ateşin yanında kitap okuyormuş gibi yaptım, çok uzun parmaklarını birbirine kenetlemiş, dirseklerini sandalyenin yıpranmış kollarına koymuş olarak korları seyretmeye devam etti.

Sonunda kalktı ve odayı boylu boyunca yüzercesine geçip ön kapıya doğru yürüdü. İyi geceler dilemeden ortadan kaybolmak gibi bir huyu olduğundan, yatmaya gittiğini düşündüm. İçinde okur taklidi yaptığım kitaptan karakterler olan tatlı bir rüyaya dalmıştım ki, Kurt elinde kurdeleyle bağlanmış düz, kahverengi bir paketle içeri girdi. Gözlerimi ovuşturarak doğruldum ve şarap kadehime uzandım. Kurt paketi bana verip sandalyesine oturdu.

"Rüya görüyordum," dedim alâkasız bir şekilde.

"Ben rüyalarımı hiç hatırlamam," diye cevap verdi.

Şarabı damağımda gezdirip yuttum. "Yılbaşı hediyem mi bu?"

"İrlandalı bir yazardan söz ediyorsun bazen. O'Hanlon."

"Sadece sarhoşken. Kitaplar hakkında konuşmayı sevmediğini biliyorum. Üstelik kendime saklamak istediğim bir yazar o."

"Sana kendi sevdiğim bir şey vermek istemedim."

Kurdeleyi çözmeye çalıştım; beceremeyince pes edip yırtılana kadar çekiştirdim. Pek bir şey beklemiyordum. En fazla *Miserogeny*'nin ucuz bir basımını ya da daha eski kitaplarından birini, *Av Kazaları*'nı almış olabilirdi. Paketin kalınlığı, içinde birden fazla kitap olduğu izlenimini yaratıyordu. Kağıdı yırtıp yere, sandalyemin yanına fırlattım. Ateşin ısısıyla Kurt'ün sandalyesine doğru kaydı. Kurt eğilip kağıdı top haline getirerek ateşe attı. Hemen tutuştu, kapkara yanık parçalar bacaya savrulmaya başladı.

"Kitap almışsın!" dedim çok etkilenmiş gibi yaparak. Kurt'ün büyük bir dikkatle vereceğim tepkiyi beklemesi sinirlerimi bozmuştu. Üç kitap almıştı aslında, daha doğrusu aynı kitabın üç ayrı basımını. Kitaplara bakınca gerçek bir heyecan dalgasıyla sarsıldım.

"Düşündüğüm şey olamaz," dedim yüzünde sıcak, neredeyse hınzırca bir bakışla beni izleyen Kurt'e bakarak.

İlk kitabı dikkatle inceledim. Birinci sayfada ilk yayınevinin adı (Odeon) ve ilk basım tarihi (1948) yazıyordu. Sayfanın altındaysa "73" mührü basılmıştı. Ne kadar değerli bir şeye baktığımı anlayınca ellerim titremeye başladı.

Kitabı tutmakta zorlanıyordum –cildinden bir ısı yayılıyor, ince, sararmaya başlamış yaprakların üstündeki mürekkeple yazılmış sözcüklerin gücüyle titreşiyordu. Hissettiklerimin yoğunluğundan başım dönmüş bir halde ilk baskıyı kapatıp kucağıma koydum. Hediyem, *Miserogeny*'nin piyasaya ilk sürülen 250 kopyasından biriydi: Gece mavisi bir ciltle kaplanmış; büyük puntolu, altın rengi harflerle basılmıştı. O'Hanlon bunlara dokunmuş olabilirdi. Kime ait olduğunu belirten herhangi bir etiket, ithaf ya da imza yoktu –ki bu koleksiyoncuların gözünde kitabın değerini daha da arttıran bir şeyken benim için gizemi çoğaltıyor ve aklıma acaba bizzat O'Hanlon'un kütüphanesinden gelmiş olabilir mi, yoksa kendi kopyalarından biri miydi (az da olsa böyle bir ihtimal vardı) sorularını getiriyordu. Kurt böylesi bir hazineyi nasıl ele geçirdiğini söylemedi. Şimdiye kadar yalnızca nadide kitap kataloglarında fotoğraflarını görmüştü, altlarındaki etiketler benim bir yılda kazandığımdan kat kat fazlaydı. Bunu Kurt'e söylediğimde omuz silkip kafamı böyle şeylerle yormamam gerektiğini belirtmekle yetindi.

İlk tepkim hediyeyi geri vermek oldu ama Kurt bunun hem kaba, hem de anlamsız bir hareket olacağını söyledi –kitaplarla ilgilenmiyordu ve bu

saatten sonra geri vermesi de mümkün değildi. Gönülsüz karşı koyma çabalarım hayatımda ilk kez çok istediğim bir kitaba sahip olmanın farkındalığıyla baltalandı. Çenemi kapatıp Kurt gülümseyerek beni izlerken sayfaları karıştırmaya başladım.

Bu sayfalara o kadar çok bakmıştım ki, ödünç, karton kapaklı kopyalarım (onlar üç değil, iki ciltten oluşuyordu) orasından burasından yırtılmıştı –ilk cildin bir bölümü tamamen çıkmış, yapıştırmaya uğraştıysam da asla eskisi gibi olmamıştı. Birkaç hafta boyunca birinci cildin kopmuş 22. bölümüyle (elimdeki setin ikinci cildinin ilk bölümü) dolaşmıştım. O'Hanlon bölümlere başlık koymadığından, az sayıdaki okurları olarak nerede kaldığımızı hatırlamak için bir tür şifre sistemi geliştirmiştik: Cilt. 1.C., 14 ya da KK, 2.C. 6 gibi.

KK. 1.C. 22, "Müthiş günlerde ve uzun gecelerde Farrel hayatının, doğumundan daha parıltılığı olduğunu düşünüyordu..." diye başlayan ve anlattıkları ilk elden bildiğim ya da bildiğimi hissettiğim şeyler –fazlasıyla büyütülerek, neredeyse mitsel bir olaya dönüştürülmüş ergenlik öyküleri– olduğundan, uzunca bir süre en sevdiğim bölümdü. O'Hanlon'un bölümleri çok nadiren tutarlı temalardan oluşan bir bütünlük arz eder; KK. 1.C. 22 karşılıklı konuşmaya en çok yaklaştığımız bölümdü (o ölü, ben dilsizdim çünkü).

O'Hanlon'ın hayatı kısaca şöyle: 1893'te dört erkek, iki kız çocuklu bir ailenin üçüncü oğlu olarak Galway'de doğdu. Dublin Üniversitesi'nde biyoloji okuduktan sonra 1913'te annesinin ısrarıyla para kazanmak için Amerika'ya gitti. Babası iki yıl önce Norveç'te bir buzul yarığına düşerek can vermişti. 1920'de çok fazla satmayan *Av Hikâyeleri* adlı öykü kitabı yayınlandı. 1927'de çıkan ilk romanı *Ters Kronoloji*'nin satış rakamları daha da kötüydü; üstelik konu –isimsiz bir anlatıcı ile *Lailah* (bazen *Dalailah*) adlı kitabın sonlarına doğru canlanan (ya da anlatıcının canlandığı sanrısına kapıldığı) bir vitrin mankeninin bütün ülkeyi dolaştıkları bir tren yolculuğu– modern kişilerce gayet normal bulunsa da Amerikan Toplum ve Aile Konseyi tarafından topluma ve aileye saldırdığı yönünde sert eleştirilere uğradı (tıpkı dönemin diğer tartışmalı romanları Chatterley, Ulysess vs. gibi). Kitabın sonunda tuhaf bir rahibin –Mark Twain olması muhtemel– kıydığı nikahla evleniyorlar. Ama her O'Hanlon kitabı gibi konu alacalı cümlelerini asmakta kullandığı bir mandal sadece. İki kitabının maruz kaldığı ticari ve entelektüel saldırılar

karşısında hayal kırıklığına uğrayan O’Hanlon İkinci Dünya Savaşı’nın bitiminden hemen önce, 1938’de İrlanda’ya döndü. Zamanlaması tesadüfiydi; İrlanda savaşa girmediği için yazma serüvenine hiçbir sıkıntı yaşamadan devam etme olanağı buldu. Burada yazdığı ve 1948’te yayınlanan ikinci romanı, onu hâlâ hatırlayanlar tarafından başyapıtı olarak kabul ediliyor. *Miserogeny* O’Hanlon’ın (ya da kurgusal alter-egosu Thomas Farrel’ın) New York’tan İrlanda’ya yaptığı gemi yolculuğunu anlatıyor. Fakat bu müthiş, ilahimsi kitapta anlatıcı bizi çok fazla gereksiz ayrıntıyla boğmuyor. Sözümü geri alıyorum! Deli gibi ayrıntı var: Hava durumundan gelgitlere kadar binlerce konuda bilgi veriliyor, ama hava durumu Venüs’e, gelgitler de dünyanın merkezine ait olabilir gibi aktarılmış. *Miserogeny*’nin dilsel gücü, iki(ya da üç) cilt boyunca üst üste bindirilerek, birbirine örülerek aktarılan duygu ve düşüncelerden çok, düzyazının okyanussal ritminde –bir günümüz eleştirmeninin söyleyişiyle “insansız müzikte”– gizli. *Finnegan’s Wake* ya da Beckett’ın son dönem yapıtları gibi anlaşılmaz değil –yani kitabın İngilizce yazılmış olduğunu anlayabiliyorsunuz; birbirine geçmiş öyküler var– ama öykü olarak anlaşılırlar. Proust gibi süslü püslü ve devasa boyutlarda da değil: O’Hanlon’ın (antik ya da modern hiçbir denizcilik kaydında bulamadığım kitaptaki geminin adıyla simgelenen) ilham perisi lirik ve özlüydü ve tema/cümle tekrarlarıyla, bir füg büyüsü gibi çalışıyordu.

Bu büyünün çok az insanı etkiliyor olması, gözümdeki değerini zerre azaltmıyor. *Misoregony*’e ilk kez, on dokuzuncu yüz yıl sonu İrlanda edebiyatını (Flann O’Brien, Donleavy) karıştırırken rastladım. A.B. Marconi’nin enfes kitabı *Yaratılmamış Bilinç*’te bir dipnotta geçen “Kendi kendini yetiştirmiş, tuhaf bir kişilik olan Sean O’Hanlon’un ölüm ve ölmek üzerine dağınık ve muğlak bir tefekkür biçiminde yazdığı *Misoregony* adlı kitabı günümüzde çok az okunmaktadır,” cümlesi ve hemen akabinde “Dalga yığınlarının üzerinde” ile başlayan bölümden yapılan alıntı yüreğimde bir yerlere dokundu. İki ciltlik seti, Dayton, Cincinnati ve Yellow Springs’teki “kaynakları” tükettikten sonra Columbus’taki bir kütüphanede bulabildim. İlk okuyuşumun yarattığı etki –böylesi müstesna bir olay için çok sıradan bir sözcük– kesin ve kalıcıydı. Hayatımda hiç kimseden ve hiçbir şeyden bu kadar büyülenmemiştim. O ana dek düşündüğüm, ama ifade edemediğim ne varsa, son derece rafine bir zihnin

süzgecinden geçerek o kadar iyi bir biçimde aktarılmıştı ki, ölümlü bedenim Tanrı'ya ancak o kadar yaklaşabilirdi.

*Misoregony'*nin yayınlanmasının ardından (ki o da hak ettiği okur kitlesini yakalayamamıştı ya da keskin kılıcın hangi tarafında yer aldığınıza bağlı olarak –tam da hak ettiği okur kitlesini yakalamıştı), O'Hanlon içine kapandı. 60'ların ortalarındaki ölümüne kadar İrlanda'nın kuzey kıyılarında taş bir evde yaşadı; ziyaretçi kabul etmedi, söyleşi yapmadı ve hiçbir şey üretmedi. Bazıları tekrar yazmaya başladığını, bütün enerjisiyle Eleusis Gizemleri'yle ilgili bir çalışma üzerinde çalıştığını, bazılarıysa delirdiğini söylediler. İkisinin de ihtimal dahilinde olduğunu ve birbirlerini çürütmediğini düşünüyorum.

Hayır, bu doğru değil. Bu iki olasılığın da birbirlerini çürütmediğini düşündüğüm doğru; yanlış olan, O'Hanlon'un İrlanda'nın kuzey kıyısına çekildikten sonra içine kapandığı. Aslında basitçe kafayı sıyırmıştı: Önce kitaplarını James Joyb takma adıyla yeniden bastırmaya çalıştı –dikkatsiz okurların bir Joyce kitabı olduğunu sanarak (rafta yan yana konacaklardı çünkü– kendi kitaplarını alacağını düşünüyordu. Aklı başında hiçbir yayınevi sahibi suç ortaklığına yanaşmadığından bu dalavere tutmadı. Bunun üzerine aklını yitirme süreci hızlandı: *Hadi Bir Yahudi Uçuralım, Zencilerin Cehenneme Kadar Yolu Var* ve daha nice daha da bunaltıcı –böyle bir şey mümkünse tabii– adları olan Yahudi karşıtı ve ırkçı kitaplar yazıp bunları kendi parasıyla bastırdı. Son dönemlerini, gün boyu yaşadığı köyün sokaklarında dolaşıp yanına yaklaşma aptallığında bulunan herkese lanetler yağdırarak geçirdi. Bir gece bir grup sarhoş genç tarafından dövülerek öldürüldü.

Kitapların sayfaları arasında gezinip neredeyse ezberlediğim cümlelere bakar ve Kurt'e en sevdiğim yerleri okuma isteğime karşı koymaya çabalarken, böylesi bir cömertlik karşısında duyduğum şaşkınlık yerini giderek büyüyen bir heyecana ve o ana dek hissettiğim en derin ve saf aşka bıraktı. Gerçek aşka tutulmuştum. Bu da hata yapmama yok açtı –çünkü dizginlenmeyen aşk onu hafifletecek ve yatıştıracak bir hata ister, aksi halde dünya milyarlarca taşkın kalbin stresiyle yerle bir olur.

Aceleci şimdi'nin o ağır ânı farklı renklere boyayabileceğini kabul ediyorum ama gözlerimi kapattığımda o saniyeleri sanki defalarca incelediğim, ayrıntılı bir kanaviçeye işlenmiş kadar belirgin görebiliyorum: Sandalyemden korkutucu bir hızla fırladım –gerçi Kurt pek korkmuş gibi

görünmüyordu. Üzerine eğilip ya da yığılıp ilk ve son olarak sımsıkı sarıldım ona. Bedeni kasıldı ve hiç kıpırdamadı ama ben sarhoşluğun ve minnettarlığın etkisiyle bunları fark edecek durumda değildim. Sonuç olarak çok uzun süre öylece durup kulağına şarap kokulu sevgi sözcükleri fısıldadım. Sandalyeme geri döndüğümde yüzü bembeyaz olmuştu ve duygularını kontrol etmeye uğraşıyordu. Bir süre hiç bir şey söylemedim. Taşkınlığım karşısında utandığını, ama bir süre sonra kendine geleceğini düşünüyordum. Açıkçası hiçbir şey umurumda değildi. Hayatımda hiç öylesine mükemmel ve değerli bir hediye almamıştım ve onu veren kim olursa olsun tepkim değişmeyecekti. Bunu yapanın Kurt olması –şaşırtıcı ama çok da uygun bir kişi– daha da güzeldi. Böyle bir adamın, hem genel olarak bütün kitapların değerini, hem de elimde tuttuğum kitabın benim için ne ifade ettiğini anlayarak o kadar nadide ve kıymetli (taşıdığı maddi değerden bahsetmiyorum; yazınsal öneminden ve yazarla doğrudan bağlantılı olmasını kastediyorum) bir kopyayı bulmak için çaba sarf etmiş olması çok dokunaklıydı.

Ama Kurt'ün tepkisi canımı sıktı. Sandalyesinden kalkıp tek laf etmeden odadan çıktı ve yatmaya gitti. İçimdeki coşkuyu paylaşacak kimse olmaksızın, tek başıma kalakaldım. Hediyemi aldım, ciltleri kolumun altına sıkıştırıp paltomu giyerek sessiz, karlı sokaklara vurdum kendimi. Oradan bir buçuk kilometre uzaklıktaki evime gitmek sanki beş dakika sürdü. Havanın ne kadar soğuk olduğu konusunda yorum yapamıyorum; çünkü hiçbir şeyin farkında değildim. Kafalarını bir türlü çözemedikleri bir probleme takmış matematikçiler gibi dalgınlaşmıştım, etrafımla bağım kesilmişti. Yatağıma oturup Kurt'ün hediyesini yastığımın üstüne koyduğumu hatırlıyorum. *Miserogeny*'nin sayfalarını hiçbir şekilde yapılmaması gereken şekilde, büyük bir saygıyla çeviriyordum. Okumuyor, okşuyordum. Rahatsız bir uykuya düşmeden hemen önce, okşadığım şeyin kitap olmadığının farkına vardım.

Yılbaşını çevreleyen kahverengi zaman kabarcığına dair başka bir şey hatırlamıyorum. Birkaç yıldır tatil sezonlarını düşünmemeye çalışıyorum; çünkü bana hiç yakın arkadaşım ve kitap okurken andıklarım dışında sevgililerim olmadığını hatırlatıyorlar. Başka bir nedeni daha var.

İki yıl önce, Antioch'da lise ikinci sınıf öğrencisiyken annemin aniden kanserden ölmesiyle birlikte bütün dünya anlamını yitirdi; her şey Joyce'ın *Dublinliler*'inin rengine büründü –gri sokağımızın çamuruna

düşmüş boz yapraklara karışmış bir hastalık sarısı. Annem yılbaşı günü öldü. Ona ikimizin de çok sevdiği –ki bu nadiren olan bir şeydi– *Bir Çocuğun Galler'deki Yeni Yılı* kitabından bir bölüm okuduktan sonra geç bir saatte yatmıştım. Ertesi sabah odasına gittiğimde rengi pelesenge dönmüştü, vücudu romanlardaki aşıklarınki gibi kıpırtısız ve soğuktu. Aklıma istençsizce "İsa'nın Doğumu, annemin ölümü" sözleri geldi ve bir süre öylece dolandı zihnimde. Kendimi kaybetmedim. Tam tersine, iyice kendime geldim. Varlığım en küçük noktasına kadar sıkı bir bilinç merkezinin etrafında toplandı. Yıkılmadım, sarsılmadım bile. İçeri güneş girsin diye üstüne karatavuklar işlenmiş açık yeşil perdeleri açtım. Masmavi gökyüzüne ve gözlerimi kamaştıran ışığa baktım şaşkınlıkla –annemin odası güneye bakıyordu– ardından onu uyandırmamaya çalışıyormuş gibi parmak uçlarımda yürüyerek mutfağa gidip ocağa kahve için su koydum ve aranması gereken kişilere telefon etmeye başladım.

İlaç tedavisi safsatasına prim vermemişti. Acısını azaltacak ilaçları almayı dahi reddetmiş ve aylarca ağrılar içinde kıvrandıktan sonra ölmüştü. Uzunca bir süre hasta olduğunu belli etmemeye çalıştı; ama o sonbahardaki düzensiz ziyaretlerimden birinde ne kadar yavaş hareket ettiğini ve en basit işleri bile –konuşmak, yürümek– yapmakta zorlandığını görünce kaç zamandır telefon konuşmalarımız sırasında kuşkulandığım ama inanmak istemediğim durumun doğruluğundan emin oldum. Doktora görünmesini önermenin faydasız olacağını biliyordum; annesi de aynı şekilde, bu cesur, tıp karşıtı insanların hepsi gibi, Hıristiyan Bilimci doktorlar ya da hemşirelerinki dışındaki bütün tedavileri reddetmişti. Yaşamla tek bağınız kopma noktasına geldiğinde bile inanç konularına müdahale edemiyorsunuz. Bütün insanlara ve hayata olan derin ve daimi sevginizin yöneltildiği tek kişi ölüyor olsa bile. Annemin inancı bir an bile sarsılmadı. Ben onun edilgen bir intihar eyleminin içinde olduğunu düşünürken, o hayatı boyunca sahip olduğu prensiplerin hakşinaslıkla onaylandığını düşünüyordu. Ölüm, geçmesi gereken bir sınavdı ve sonunda geçti de.

Bencilce mi davranıyordum? Tabii ki. Bencillik insanoğlunun çok belirgin özelliklerinden biri midir? Evet, öyledir. Her şey solar, tükenir, yok olur. bunu biliyorum –babası evden, annesi odadan çıktığında içinde bir şeyler ölen bir bebek bile bilir bunu. Kaderin düzenli aralıklarla bana bu gerçeği hatırlatması çok yaralı bir şeye yol açtı: Hayatta kalabilmek, yaşamımı sürdürebilmek için kendimden koptum. Bu kopuş beraberinde bencilliği

getirdi –hatta zorunlu kıldı. Bu yüzden bencil ve hüzünlüyüm; sevdiğim insanlardan ölümlü bir beden duvarıyla ayrılmışım. Tıpkı sizin gibi.

O sıralarda Kurt yok olmaya başladı. Gerçek anlamıyla söylüyorum: Bir süre ortadan kayboluyor, sonra hiçbir şey olmamış gibi tekrar aramıza katılıyordu. Bazen içimizden biri onu Brown'dan markete, kuru temizlemeciye, lokantaya giderken görüyordu. Daha sık olarak da *Hive*'da ya da *Pearl*'deki masasına yerleşip, herhangi bir girişe gerek duymaksızın yarıda kalmış bir konuşmaya dahil oluveriyordu. Nerelerde olduğunu anlatmaz, hatta herhangi bir yere gittiğini bile kabul etmezdi; üstelik bunu öyle ciddi biçimde yapardı ki, çok sarhoş olduğumuzda onun yanımızdan hiç ayrılmadığına inanmaya başlardık. Çoğumuz gerçeği biliyorduk ama ortada bir durum olduğunu fark etmemiz biraz zaman aldı. Nereye kaybolduğu bizi ilgilendirmezdi elbette; ancak gitmiş olduğunu dahi reddetmesi bizleri iki kampa böldü: Bazılarımız Kurt'ün ne olduğunu tam olarak bilmediğimiz hobileriyle –bunlarla ilgili teoriler ya saçma ("gizli kuş bilimci") ya da daha da saçmaydı ("geceleri tren kondüktörlüğü yapıyor")– ilgilendiğini düşünüyor; bazılarımızsa bu konuda hiç konuşmadığı ve grup üyelerinin hiçbirini görmediğimiz halde müzikle ilgili bir şeyler yaptığına, muhtemelen yeni çıkardıkları bir albümü tanıtmak için dünyanın öbür ucuna turneye gittiğine inanıyorduk. Onu elinde gitarla yalnızca bir kez görmüştüm ama bir yerlerde gitarı ya da gitarları olduğuna eminim. Bazılarımızda hiç takmıyordu bu durumu. Arkadaşlarım Kurt'ün sırdaşı olduğum düşüncesiyle bana imalı sorular yöneltiyorlardı. Öyle olsam bile bu sırları açığa vuracak halim yoktu. Cevap yerine omuzlarımı silkmekle yetinmemi kendi düşüncelerinin onaylanması olarak alıyorlardı.

Kurt bazen günlerce görünmüyordu –en uzunu beş gündü, ortalaması üç gün– ve geri döndüğünde yorgun ve perişan bir halde oluyor, gece dışarı çıkmıyor, evine misafir kabul etmiyordu. En azından beni: Gecenin üçünde, dördünde elimde *Hive*'dan 8 dolara aldığım ucuz İspanyol şarabı Sangre del Toro'yla –genelde iki şişe birden alırdım– kapısını çaldığımda bile. Kapıyı açmadı. Albion'un karanlık pencerelerine doğru gelenin ben olduğumu, kırmızı şarap getirdiğimi, o sevmese de benim sevdiğimi bağırdım. Şirinlik yapıyordum. Ama bir yerlerde gizlenen Kurt bu şirinliği pek umursamadı. Belki de gerçekten çok derin uyuyordu; benim hayatım boyunca ne kadar alkol almış, nasıl ilaçları karıştırıp içmiş olursam olayım dalabildiğimden çok daha derin. Mezar taşımda şöyle yazacak:*Fiat, nihayet uyuyabildi.*

Yaşayabildiğim en büyük huzur ve mutluluk, şafak söktüğünde gözlerimi kapayıp tatlı bir yarı uyku haline gömüldüğüm dakikalar. Bu uyuklama hali saatler sürüyormuş gibi geliyor ama aslında çok daha kısa. Uyurken zaman daha uzun geliyor. Düşünce parçacıkları halüsinasyon boyutuna geliyor, bazen esinlere yol açıyor –ama bu esini aktarabileceğim bir yer olmadığından, bende daha çok etkili bir uyku hapı etkisi yapıyor– rüyalarıma umut karıştırıyor. O nedenle uyanıp gerçek dünyaya dönmekten nefret ediyorum. Yatak odamın pencerelerinin önündeki ağaç benzeri şekiller, gün ışığında anlam ve kesinlik kazanıyorlar. Tıpkı yazı gibi.

Eski hayatım ellerimden gittiğinden beri, üzerine pamuklu çarşaflar serdiğim, durmadan gıcırdayan yatağımı özlüyorum. Lekeli ve kabarmış zemine örttüğüm eski püskü halı parçasını özlüyorum. Tuğlaların ısı yalıtımını, baş ucumda duran ve hangi ayarda olursa olsun yüzüme kuru sıcak hava üfleyen vantilatörü özlüyorum. Fazlasıyla sağlam bir sandalyeye oturup kütüphaneden aldığım kitapları okuduğum, üzerinde eski bir lamba olan, her tarafı çiziklerle dolu küçük masayı özlüyorum. Artık hiçbir şey okumuyorum. Sadece saklanıp yazıyorum. Yazmayı bitirdiğimde, saklanmaktan da vazgeçeceğim.

Sözcükler, sınırsız bir boşluğa basılmış iptal mühürleridir. İnançsızlara sunulan kanıtlardır. Buradan ayrıldığımda, ayrılabilirsem tabii, bir daha dönmeyeceğim. Beni bulamayacaksınız. Bulunmak istemiyorum. Varlığımın tek işareti sözcüklerim olacak.

ONUNCU DEFTER

Kimin adına ne suçlar işledik? Bizi, insanlığı ve anlamsız, anlamsızca zararlı sol elimize karşı sağ elimizle giriştiğimiz bilek güreşlerini şiddetle kınıyorum. Dünya nereye gidiyor? Ne zaman? Ne zaman! Aklımı yitirmiş değilim, ama henüz bir plan geliştiremediğim için yazdıklarım tıkanıp kaldı. Bütün yazıların bir yerde tıkandığını söyleyeceksiniz ama bu master derecesinde bir tıkanma. Tıkanma mastırı. Ah Yüce İsa.

Kış sonlarında, kapıyı açmadığı akşamdan hemen önce, Kurt sık sık bir yerlere kaybolduğundan Albion'a çok sık gitmemeye başlamıştık. Gittiğimiz zamanlarda da ortam çok farklılaşmıştı. Önceki neşemiz yerini ciddiyete bırakmış, üzerimize bir karanlık çökmüştü –alacakaranlığın yerini kasvet almıştı– ve ne o zaman, ne de şimdi neden o hale geldiğimizi bilmiyorum.

O sıralarda bu farklılığı ben uyduruyorum sanıyordum. Görünürde değişen bir şey yoktu, aslında Albion'da geçirdiğimiz gecelerin azalması, sürekli barlarda ve evlerdeki partilerde geçen hayatımızda bir fark yaratıyor ve orayı daha anlamlı hale getiriyordu. O günlerde Albion'da geçirdiğimiz dakikaların kıymetini bilmeyi öğrendik, ama kıymete binen çoğu şey gibi, çok geç dank etti kafamıza. Bir şeyi yitirmişsinizdir ve onu özlersiniz ama aslında özleminiz, o şeyin bir daha hiç geri gelemeyecek olmasındandır. O yüzden bazıları gibi Albion eskisi gibi revaçta değildi demekten hoşlanmıyorum. Bazı geceler daha güzeldi. Ama o gecelerde bile bir şeyler

eksikti; eski ruhun yerini umutsuzluk ve özlem almıştı ve çok içip yeterince çaba sarf ederseniz, kendinizi her şeyin yerinde olduğuna ikna edebiliyordunuz.

Hiçbir şey değişmemişti; biz değişmiştik. Amanda Early bir gece bana hamile olduğunu söyledi; babanın kim olduğunu açıklamadı. Dayton'da planlanmamış hamilelik çok yaygındır. Arkadaşlarımızın çoğu bu yüzden evlenmiş ya da boşanmıştır. Ama Amanda bebeğin babasıyla evlenmek gibi bir niyeti olmadığını, bir seferlik bir şey olduğunu (Dayton'daki çoğu şey öyledir –eşsiz değil, devam etmeyen anlamında) ve bebeği doğurmaya karar verirse, henüz durumdan haberdar olmayan isimsiz babanın Amanda'nın maddi ve manevi herhangi bir talebi olmaması karşısında rahatlayacağını anlattı.

Ne yapması gerektiği konusunda fikrimi almak istiyordu; ancak fikrimi soran insanların çoğu gibi, aslında sonuçta vereceği karara gerekçeler bulmamı istiyordu. Yaptığı seçimin doğru olduğunu onaylatmak derdindeydi. İnsanlar çok büyük stres yaşadıklarında ya da zor bir kararın eşiğinde olduklarında bunu birine onaylatma ihtiyacı hissederler –o kişi pek tanımadıkları, saygı duymadıkları ya da anlamadıkları biri de olsa. Onlar için bunu yapmaktan gocunmuyorum, ama benim için önemli bir şeyde kimseye danışmam. Tabii bu fikri sabitlik tamamen benim sorunum ve dediğim gibi çatıdan aşağıya bozuk paralar fırlatan Roma İmparatoru gibi onlara yardım etmek hoşuma gidiyor –eğlencesine. Ve herkesi sevdiğim için.

Amanda konusunda köşeye sıkışmıştım. Kürtaj konusunda ne düşündüğümü bilmiyordum. Herhangi bir tarafta yer almıyordum. Bizimkiler gayet pragmatik yaklaşıyorlardı: kürtaja karşıydılar; ta ki kendi başlarına gelene kadar. Ben şanslı ya da ihtiyatlı ya da sadece zavallı olduğumdan âdet görmem bir kere bile aksamamıştı. Biyolojik saatim hiç şaşmaz, diye espri yapardım –şakalaştığımız ve birbirimizin şakalarını anladığımız günlerde. Gecikme stresini yaşamamış, tuvaletlerde utançtan gebererek gebelik testleri yapmamıştım. Bir keresinde gecenin bir yarısı şaka olsun diye Joe Smallman'le birlikte gebelik testi yapmıştık. Bir tane o, bir tane ben. Hamile olma olasılığımız eşit olduğundan, John'un sonucunun negatif çıkmasına karşılık (çünkü o, ne hamileydi, ne de değildi; bütün erkekler gibi hamileliğin tam zıttı bir pozisyonda, çorak, kıraç, yaratma gücünden yoksundu) benimkinin pozitif çıkmasının çok komik

olabileceğini düşünmüştüm –küflü bir tuvalette plastik bir çubuğa işemek böyle adlandırılabilirse tabii– ama tabii ki umutlarım boşa çıktı.

Hayatın sabit bir değeri var; anlayamadığım nedenlerden ötürü çok kutsal addediliyor. Başka bir deyişle, kutsal olmasının hiçbir akılcı açıklaması yok ama gene de öyle kabul ediliyor. Nerede olduğuna bakılmaksızın hem de: Çatlayan bir yumurtada, çiçeklenen bir ağaçta, otta, taşta, tohumda, tayda, martıda, denizdeki dalgada, güneş yemiş başakta, çatık kaşlı, yeşil gözlü bir kadında, kahverengi bir bulutta, rüyada, hapşırıkta, sızlanan bir yürekte. Ama kutsal olana her zaman saygı göstermiyoruz; hatta sıkça bir ilkeler, kanunlar, dikkatsizlik, cahillik ya da taşkın bir neşe yüzünden öldürüyor, katlediyoruz onu ya da iyilik olsun diye. Biz derken, kendimi kastediyorum.

Yani, hayatın değeri sabit; ama bu sabite yönelik davranışlarımız, özellikle de hangi amaca hizmet ettiği konusundaki yaklaşımlarımız durmaksızın değişiyor. En azından benim durduğum yerden öyle görünüyor. Yaşamın kutsallığını mutlaklaştırma yönündeki eğilimim, gündelikte bütün mutlakların ne kadar göreli olduğuna ilişkin deneyimlerimle çatışıyor. Hayatı hayata uyguladığımızda demek istiyorum. Annemin “İlahi Kurallar” dediği şeylerin kapsadığı alanı görme konusundaki yeteneksizliğimiz ya da isteksizliğimiz yüzünden gözden kaçırıyoruz. Yeteneksizlik mi yoksa isteksizlik mi bilmiyorum; bildiğim, birçok akıllı insanın gayet otoriter bir tonla işaret ettiği şeyin hem var hem yok olduğu. Dinin olayı, Tanrı–elmanın özü bu.

Annem öldüğünde hemen üzülemedim. Uzunca bir süre üzülemedim. Cenazesi kalabalık değildi; gelenlerin çoğu sima olarak aşina olduğum ama çok iyi tanımadığım, kiliseden arkadaşlarıydı. Kendi arkadaşlarımdan birkaçı da geldi. Onları annemin ölümünün yarattığı acıyı hafifletmek için değil, beni teselli etmeye çalışan hısım akrabanın verdiği rahatsızlıkla baş etmeme yardımcı olsunlar diye çağırmıştım. Teselliye falan ihtiyacım yoktu. Cenazede *İncil*’den ve *Kutsal Kitaplardan Açıklamalarla Bilim ve Sağlık*’tan pasajlar okuyan adam –adını burada ifşa etmek istemiyorum– ergenlik dönemimde (ki babasız bir çocuk için bunun nasıl zor bir süreç olduğunu tahmin edersiniz) üç yıl boyunca din öğretmenim olmuştu. O yaşta dinin kutsal kabul ettiği şeylere saygısızlık yapmak insana gizli bir haz veriyor; her yaşta kendince değerli gördüklerine karşı aldırışsız bir tavır takınmak da öyle. Öğretmenimiz sınıftaki dört beş öğrenciye –hiçbirinin adını hatırlamıyorum, ama onlar bu yazdıklarımı hatırlayacaklardır. Ama

bunun hiçbir anlamı yok, değil mi? Burada yazdıklarım gerçekleşmedi– Mary Baker Eddy'nin bir Aziz Paul durumu yaşayarak aydınlandığı, zihnine sonradan Hıristiyan Bilimi olacak sistemin ilk fikir tohumlarının düştüğü ânı anlatmıştı. Buz pateni yaparken geçirdiği sanırım oldukça ciddi bir kazanın ardından (ayrıntıları çok belirgin hatırlamıyorum) alçılar içinde yatarken bir anda vahiy gelmiş; gök mavi, ağır bir kapı gibi ("Altın tokmaklı" diyesim geliyor) açılmış ve eşikte Sevgi görünmüş. hikâyenin burasında –sonradan anneme söylediği üzere– gayet kaba bir şekilde sözünü kesip belki de kafasını buza çarpıp çatlatmış olabileceğini, dolayısıyla haftalardır öğrenmeye ve saygı duymaya zorlandığımız her şeyin pekâlâ deli saçması olabileceğini söyledim. Daha on iki yaşındaydım ve deliliğin bir dinin en sağlam temeli olabileceğini anlayabilecek kadar zeki değildim.

Diğer çocuklar gülüştüler. Öğretmenim büyük bir üzüntüyle bana baktı. Yüzündeki ifade, cenazede bizi teselli etmek için *İncil*'den ve *Kutsal Kitaplardan Açıklamalarla Bilim ve Sağlık*'tan pasajlar okuduğundaki haliyle aynıydı. Bu büyük üzüntü ifadesi, kel kafası, şişko burnu ve o önemli eserleri alıntılarken büründüğü dayanılmaz ciddiyetteki tiz sesiyle birleşince kendime hâkim olamayıp sinir içinde gülmeye başladım; kahkahalarım arkadaşlarımı da güldürdü. İnsanlar öfkeli bakışlarla dönüp bize bakınca iyice koyverdik.

Gülmemin bir anlamı yoktu. Saygısızlık etmek niyetinde değildim. Umarım hayal ettiğimiz üzere ölüler diyarından aşağıdaki dünyaya bakan annem, öğretmenimin her cümlesinden sonra boğazımda düğümlenen kahkahayı gemlemeye çalışırken koyu yeşil elbisemin içinde durmaksızın terleyişimi izlediğinde üstüne alınmamıştır. Siyaha en yakın o olduğu için koyu yeşil elbisemi giymiştim. Şimdilerde dolabım siyahla dolu. Gardırobum, köşeleri yırtılmış/kıvrılmış ve buram buram kimyasal madde kokan fotoğraf negatiflerine benzeyen siyah ve başka marazi renklerde giysilerle dolu. Öğretmenim geçen sene öldürücü olmayan ama hastanın birkaç ay içinde bitkisel hayata çok yakın bir hale gelmesine neden olan ve çok ender görülen bir beyin hastalığına yakalandı. Ziyaretine gitmedim. Güleceğimden korktum.

Cenazeden sonra, daha önce yalnızca bir kez karşılaştığım ve bir daha hiç görmediğim kuzenlerden biri bir resepsiyon düzenledi. Orada bir sürü insandan annemin daha yüksek bir varoluş durumuna geçtiğini, uzun bir uykudan uyanmış gibi olduğunu dinledim –Hıristiyan Bilimciler ölümü

genel anlamda böyle algılıyorlardı. Onlarla tartışmaya girmedim; şimdi olsa gene girmem. Dini konularda tartışma yeteneğim yok ve özellikle bir olumsuzluk üzerine ya da gerçeği kaldıramayacağım durumlarda böylesi polemiklere bulaşmamanın daha akıllıca olduğunu düşünüyorum. Yaşadığımız zorluklar yüreğimizdeki çölü tarif edebilmemizi ve bağışlamamızı engelleyebilir ama hiçbir durumda ağzımızdan ok gibi çıkan yalanların karşımızdakinin boş ve dolayısıyla kırılgan kafasına saplanmalarına seyirci kalamayız. Yalandan daha çok zarar veren silah yoktur.

Onların bu kabullenişini, zonklayan şakaklarımın izin verdiği ölçüde nezaketle, sessizce baş sallayarak ve o günden beri her kötü anda yüzümde beliriveren yamuk gülümseyişle kabul ettim. Dünyanın sona yaklaştığına inanıyorum; ama eskidiğinden, çürüdüğünden ya da yozlaştığından yıkılacağını düşünmüyorum. Tanrı'nın sonu nihaidir; herhangi bir değişiklik olacağı anlamına gelmez. Yaratılış doğadan daha üstün bir şeydir ve yok oluşu da öyle olacaktır; aksi takdirde kıyametten değil mutasyondan söz ediyor olurduk. Tanrı benden daha karamsar yani. Sözlerimi mutluluk diye bir şey yoktur, diyerek bitirmek istiyorum. Her şey ruhun kibri ve öfkesinden ibarettir (yine vaiz –bu kasvetli adamlar, onlara öğrettiği umudu yanlış anladıklarından sürekli ona dönüyorlar). Mutluluğa verdikleri isimleri hepsi, bir Plinus hikâyesi gibi, içinde mutluluk namına tek bir şey barındırmayan bir hayalet ya da yanılsamadan ibarettir.

Böylelikle Hıristiyan Bilimi'nin imgesini ters yüz ettik. Bu imge hayaletler ve yanılsamalar babında Sör Tom'un görüşlerine çok benziyor – ama tabii o (özür dileyerek söylüyorum) Mary Eddy'den çok daha büyük bir yazar. Annem insanı şeytandan ayırt edebilmek için çok çaba sarf ettiğini anlatmıştı. İnsan tanrının kusursuz kuluydu çünkü. Ama o kusursuzluğu fani, yoz gözlerle görebilmek çaba istiyordu. Ben kendi adıma bu çabaya değdiğini düşünmüyorum.

Son birkaç gündür aklıma mukayyet olabilmek için yaptıklarımı bir daha yapacağımı –ya da size anlatacağımı– sanmıyorum. Bulunduğum odanın uzak bir köşesinde, neyse ki henüz çürümeye başlamayan –bu yüzden kaloriferi açmaya ya da ateş yakmaya çalışmadım– Kurt'ün cesedi var. Her yer kan içinde. Duvarlara beyin parçacıkları yapışmış, yüzü tanınmaz halde, soğuktan ya da katılaşmaktan –ya da her ikisinden– her tarafı morarmış durumda. Çok tatlı bir renk olduğunu söylesem saçmalamış mı olurum?

O tarafa bakmamaya çalışıyorum; aklıma son dakikaları geliyor çünkü –ki bir bakıma benim de son dakikalarımdı onlar. Ölmekte olan ruhların yanında çok fazla kaldım. Bunun çok saçma olduğunu biliyorum; ruhlar ya hiç ölmezler ya da bir anda ölüverirler, diyeceksiniz şimdi bana. Ama çok büyük bir acı içinde kıvranan biriyle karşılaştığınızda neler yapabileceğinizi asla tahmin edemezsiniz. Korkudan geberirdiniz. Ben geberdim. Göz yaşlarına boğulup böylesi müthiş bir sorumluluktan azat olmak için yalvarırdınız. Sonunda da tetiği çekerdiniz; ben öyle yaptım çünkü.

Hayaletinin intikam almak için geri döneceğinden ya da polislerin, hatta herhangi birinin, uzun süredir ertelenen bir iş için sayaç görevlisinin, su tesisatçısının falan gelip beni yakalayacağından korkutuğum için uyuyamıyorum. İntihar notu bırakmadığı için beni tutuklayacaklar. Kendimi savunmak için elimde olan tek şey Kurt'ün sözleri ve onlara ulaşmanın imkânı yok. Söyleyin bana, jüri iyelerinden biri olsaydınız, dünyanın en ünlü, zengin ve başarılı adamlarından birinin bu cılız, yağlı saçlı genç kadına onu öldürmesi için yalvardığına inanır mıydınız? İntihar etmek istese, vücudundaki bütün hücreler ölmek için tutuşmuş olsa bile; baylar bayanlar, Kurt gibi her gencin hayallerini süsleyen bir hayata sahip biri aracı olarak benim gibi yaşadığı küçük şehrin sınırları dahilinde dahi kimsenin tanımadığı, küçük, önemsiz birini mi seçerdi?

Kendinizi kandırmayın. Siz de benim vereceğim kararı verir, kendi aranızda konuşmaya, savcının sözlerini dinlemeye, cılız savunmamı duymaya bile gerek duymadan *suçlu* olduğuma kanaat getirirdiniz. Çünkü suçluyum. Kurt'ü ben öldürdüm. Kendi istemiş ya da özgür i护rademle yapmışım ne fark eder; suçluyum sonuçta. İnsanları öldüren silahlar değildir. Benim.

Albion'da hep beraber olduğumuz o son gece ya da çok uzun bir gecenin ilk saatlerinde, Amanda çocuğunun isimsiz babasından kürtaj için para istediğini söyledi bana. Ama sonradan parayı İngiltere'ye gidip kutsal taşları, kaideleri, höyükleri falan görmek için kullanmaya karar verdiğini anlattı. Daha sonra ormana girip çocuğu doğurarak sonsuza kadar orada yaşayacakmış. Aklımdan geçenleri –İngiltere'de artık o kadar büyük ormanlar olmayabileceğini– söylemedim; çünkü tam o anda Wordsworth'ün *Giriş*'inin ilk cümlelerini anımsadım ve Amanda'nın planı gayet makul geldi. Doğru şeyi yaptığını, isteği doğrultusunda bu yolculuktan ne babaya ne de diğerlerine bahsedeceğimi söyledim. Zaten

bütün bunları bana anlatmasının nedeni kimseye tek kelime etmeyeceğimi bilmesiydi.

Ona doğru bildiğim bir şey daha söyledim: Kararı ne olursa olsun bir şeyleri bitirmek zor ve bazen de gerekliydi. Sonlar her zaman can sıkıcıdır.

Benim adım Orville Wright. Benim adım Orville Wright. Benim adım Orville Wright. Benim adım Orville Wright. Benim adım Orville Wright. Benim adım Orville Wright. Benim adım Orville Wright. Benim adım Orville Wright.

Adımı kaç kere yazarsam yazayım, hâlâ Orville Wright'ım ben. Uçağı icat eden adamım. Kırk beş yıl sonra da, bin yıl sonra da bu şekilde hatırlanacağım. Şikayetimin yersiz olduğunu ve insanlığın gelişimine böylesi önemli bir katkıda bulunmuş olmaktan ötürü mutluluk duymam gerektiğini biliyorum ama, Tanrım, yıllardır öyle sıkıldım ki! Hayatınızın eserini yirmi yedi yaşındayken ortaya çıkardığınızda, (sınırsız bir hayal gücüyle donatılmış olduğunuzdan) bunun farkında olmasanız, misyonunuzu seneler önce tamamlamış olduğunuzu bilmeseniz bile, düşlediğiniz hiçbir şey günlerinizi doldurmuyor. Zaman geçiyor evet; ama anlar bir kabuk gibi boş ve şekilsiz; onlarla ilgili anımsayamaya değer tek şey, geçmiş oldukları. Pipo ve tütün dışında hiçbir sığınağım yok. Pipo! O esnada kurduklarım da pek büyüleyici şeyler değil ya da en azından zaman denen açık yarayı sağaltamıyorlar. K. burada olsaydı, hiç vermediği –ve bu yüzden daha da önemli olan– sözünü tutsaydı; yaşamamın bir anlamı olurdu ya da bağışlamış olsaydım, papazın çocukluğumuzdaki bozuşmalarımız sonrasında salık verdiği gibi bir bağışlama yeteneğine sahip olsaydım. Ama onun gidişi bir çocuk küsüşmesi değil. Birini yalnız bırakmak korkunç bir şey; sevdiğim bütün insanlar (ki sayıları bir elin parmaklarını geçmez) birer birer terk ettiler beni. Kız kardeşim içimdeki sevginin çoğunu alıp götürdü; diğerleri de kalanını kapıp uzaklara gittiler –isteseydim ziyaretlerine gidebilirdim gerçi. Ama istemedim. Aradığım şeyi tarif edebilecek bir sözcük yok. Arzu, ihtiyaç, gereksinim: Bunlar, mümkün olsa içimin kuyularına (ruhuma demeye cesaretim yok) bastıracağım güçlü merhemlerin solgun amblemleri sadece.

Şimdi tek dostum, değeri geniş zaman isteğinde yatan pipom. Onu içerken hülyalara dalıyor, kendimi havaya çok benzeyen, başka türlü bir akıma bırakıyorum. Belki zaman akımı demeliyim ona, doğru açıdan girdiğinizde (birçok röportaj, konuşma ve makalemde belirttiğim gibi, olay uçağın

kanatlarını uygun yüksekliğe ulaşacak şekilde tasarlamaktan ibaret) her yere –yani her zamana– gidebilirsiniz. Gençliğime, her sabah heyecan ve umutla uyandığım, her gece tatminkâr bir yorgunlukla uyuduğum zamanlara dönebiliyorum bu sayede.

Her sabah, bir önceki gece karaladıklarımı okuyor ve tek kelimesini bile anlamıyorum. Yazar falan olmaz benden. Olacağını da iddia etmedim zaten. Gerçi uzun yıllar önce Will ile birlikte bir gazete çıkarmıştık. Cümle kurabildiğimi biliyorum. Dilbilgisine, istediğim zaman göz ardı edebilecek kadar hâkimim. Ama deli gibi çaba sarf etmeden anlamlı bir şeyler ortaya çıkaramıyorum. Yazı gibi değersiz bir şey için kimse çok fazla uğraşmamalı; hele de konu kendisiyse ve anlatacak doğru düzgün bir şey yoksa.

Misyonumu çoktan tamamladığım halde hâlâ yaşıyor olduğum gerçeği, küstah bir çocuk gibi gözlerini uzun, gri, pipolu yüzüme dikmiş, öylece bakıyor. Görevim çok uzun bir süre önce bitti; aletleri kurcalamak, laboratuvarımda ya da Albion'da şunla bunla oyalanmak hayatımın anlamsızlığını örtmeye yetmiyor. Afyondan yardım alarak ya da almayarak (alarak) günlerimi bir şekilde doldurmam hiçbir şey ifade etmiyor. Halimden hoşnut olduğum zamanlar oldu, olmaya devam ediyor. Ama Jefferson'ın anayasaya eklediği maddenin "hoşnutluk peşinde koşma" olmadığını hatırlatırım; üstelik gerçek mutluluğu yaşayanlar sadece insanlığa değil, aynı zamanda Tanrı'ya da hizmet eden kişiler. Kullanımı konusunda iyimserliğimi koruduğum bir makine icat ederek insanlığa yardım etmiş olduğum düşüncesi beni avutuyor ve sığ kalbimi ılık bir gururla dolduruyor olsa da, aynı gurur yüzünden ölüm gelip beni alışkanlıklarımdan ve yaşadığım yerden zorla çekip götürmeden önce kendimi bırakmazsam cehennemlik olacağım. Albion'dayım; buraya neden bu ismin verildiğini söylemek istemiyorum. Bilmeseniz daha iyi!

Öncelikle: Gençliğimden beri her şeyin döndüğüne, başka bir deyişle her şeyin sınırsız ve birbirinden bağımsız döngüler halinde ilerlediğine dair derin bir inanç besliyorum. Küçükken bir anlığına göz ucuyla bir kadının suyun üstünde yürüdüğünü görmüştüm –tabii bu imkânsızdı; çünkü o esnada ateşler içinde evde yatmaktaydım, ayrıca duyularımla hatırladığım şeylere güvenemem. Üzerine, sanki güneşten değil de içinden gelen bir ışık vurmuştu. Yürümekten çok havadan bir minderin üstünde kayıyor gibiydi; parlak yüzeyinden dört-beş santim yukarısını adımladığı su, bazen balık

tutmaya gittiğimiz Deli Nehir'e benziyordu. O anda –ki hayatımın dönüm noktası olduğunu düşünüyorum; kimseye bu sanrıdan söz etmemiştim; kimseye söylemeyeceğine söz veren K. dışında, tuttu da sözünü, en önemlisi dışında bütün sözlerini tuttu– görevim, misyonum, kaderim Albion'daki Fas halıları gibi seriliverdi gözlerimin önüne. Bu kısmı anlatmadım K.'ye; hastalık yüzünden kafayı üşüttüğümü düşüneceğinden ve beni korkunç bir akıl hastanesine kapatacaklarından korkmuştum. Deli değildim; hâlâ da değilim. Uçağı icat ettiğimiz ve insanları yerçekiminden kurtardığımızdan günden bu yana geçen uzun ve korkunç yıllar boyunca neden yaşamaya devam ettiğimi biliyorum. Ama bu sırrı mezara götüreceğim. Yollarımızın kesiştiği o birkaç saniyede suyun üstündeki kadının söylediklerini dillendirmeye, buraya bile yazmaya cesaret edemiyorum.

Ben mühendisim, bilimadamı değil. Atom bombasının yapılışına olanak veren yeni kuramları anlamaya değilse de, kavramaya çalıştım ve bu konuda bayağı bir yol katettim ama tabii işin uzmanı falan değilim. Atomu parçalamak, kütle –zamanın ışık hızına yaklaşmasını sağlamak– uçağın icadı bunların yanında çocuk oyuncağı gibi kalıyor. Atomu parçalıyorlar: Neden? Güneşin korkutucu gücünü açığa çıkartıyorlar; güçlerini, daha büyük bir güç yaratmak için kullanıyorlar. Bunları uygulamaları anlayabiliyorum; bu sınırsız güçleri enerji kaynağına dönüştürebileceğimizi, güneşi dünyanın hizmetine sokabileceğimizi biliyorum. Ama neden? Atom bombasının düşmanlarımız bu teknolojiyi bizden önce bulmasınlar diye icat edildiği söyleniyor. Bundan, tıpkı uçağınki gibi atom bombasının da yaratılmasının kaçınılmaz olduğu fikrini çıkarıyorum; dolayısıyla bazı bilim insanlarının iyi niyetli çabalarına karşın nükleer gelişmelerin önüne geçmenin imkânı yoktu. Geçenlerde *Einstein'ın Görelilik Kuramı* adında, sıradan insanlar, hatta belki de çocuklar için yazılmış bir kitap aldım. Yazarlar önemli noktaları BÜYÜK HARFLERLE vurgulamışlar. Bu ÇOK dikkat dağıtıcı bir yöntem ve TAM tersi bir etki yaratıyor: Yalnızca büyük yazılmış sözcüklerin önemli OLDUĞUNU düşündürerek diğer kısımları HIZLICA geçmenize neden OLUYOR. Yine de, yazarların yaptığı açıklamalar belli ölçüde açık, özlü ve eğiticiydi. Kitaptaki cebir ve matematik formüllerini ilkokul öğrencisi bile anlayabilirdi. En ilginç kısmı –görelilikle ilgili açıklamalardan sonra gelen– atom bombasıyla ilgili son bölümdü. İkinci Dünya Savaşı'ndan hemen sonra yazılmış olduğundan

(1945’te yayınlanmış) bombanın icadını meşru göstermek için her türlü yola başvurmuş. Bombanın Japonya’ya atılmasını sağlayan aletin mucidi olarak bu çabayı anlıyor, fakat aptalca buluyorum. Bomba kullanılmak için yapıldı ve kullanıldı. Kullanmayacağın bombayı neden yapasın ki zaten? İşte bu noktada yazarlar imdadıma yetişiyor: “*Alınacak DERS belli: işin AHLAKİ boyutunu düşünmeden bilimsel aletlere bu kadar kafayı takmamız TEHLİKELİ hale gelmeye başladı. Bilim, sanat ve matematik –kısaca BİSAM– ahlakın gözetilmesi gereken alanlardır.*” İşte en sevdiğim kısım bu; birdenbire insan çabası bu üç alanla sınırlanıyor ve bunlara BİSAM diye garip bir ad veriliyor. Dinle ilgili de şunlar söylenmiş: “*Din dünyaya ahlak getirdi*; *ama bazı* ‘*akıllılar*’ *bunu ciddiye almayı reddederek anlamını çarpıttılar! Bugünlerde İKİNCİ BİR ŞANSLA karşı karşıyayız –BİSAM da bizi TANRI*’nın *bahşettiği AHLAKı kavramamız konusunda uyarıyor.*” Bu tenkitlerin tuhaf, pipomun dumanlarından çıkan sanrılara benzeyen çizimlerle (çocukluğumla ilgili olanlar hariç) desteklendiğini söylemeyi unuttum. Einstein’ın kuramının ve o kuramın uygulamalarının (tabii şehirleri yerle bir etmeye uygulama diyebilirsek; ne yazık ki elimizde sadece bu olduğuna göre başka çaremiz yok) kitabı yazanların iddia ettiği gibi dünyayı değiştirdiğine inanmıyorum. Nesnel bakamayacak kadar içindeyiz olayın. Her şeyi, uçağı bile sıradanlaştıran zamana ihtiyacımız var ve korkarım benim fazla zamanım kalmadı.

ONBİRİNCİ DEFTER

Bir insan müziğin varlığını ele geçirmesine, tatlı, yumuşak ve melankolik nağmelerin ruhuna nüfuz etmesine izin verirse, bütün hayatı bir şarkının çağıltısı ve hazları içinde geçer; bu sürecin ilk aşamasında içindeki tutku demir gibi dövülerek evcilleşir. Ama bu yumuşama ve sakinleşme süreci fazla uzadığında, kişiliği de eriyip çözülmeye başlar ve ruhunun tendonları kopar.

Üzücü bir hafta içinde Kurt C.'nin intihar ettiğini ve Michael Goodlife'ın bir trafik kazasında hayatını kaybettiğini öğrendik. Kaderin nasıl bir cilvesiyse; Kurt'ün cesedi günlerce bulunmadı ve Michael kaza esnasında Albion'dan eve dönüyordu; dolayısıyla –ne kadar feci bir düşünce de olsa– ikisinin aynı saatlerde ölmüş olması ihtimal dahilinde. Birincisi, onu daha uzun süredir ve daha iyi tanıyorduk, ikincisi kötü haberi daha önce aldık. O kadar sarhoş ve kendimizi kaybetmiş durumda olmasaydık, sabahın erken saatlerinde arkadaşlarımızın telefonlarına uyanabilirdik belki. Takatimizin son kırıntılarını toplayarak alkolden kapanmış gözlerimizi açmayı başarabildiğimizde dinlediğimiz alçak perdeden, ciddi telesekreter mesajları hiçbir ayrıntıya yer vermese de dehşet kokuyordu. Kimin başına geldiğini bilmesek de, bu tür mesajları daha önce de duyduğumuzdan ne olduğunu anlamıştık.

Mesaj bırakanları aradık; kötü haberlere her daim hazırlıklı olduğumuzu düşünmemize rağmen –bunları en fazla bezgin bir şaşkınlıkla

karşılayacağımızı düşünüyorduk– Michael'ın ölüm haberi karşısında şoka girdik. Çünkü o muhtemelen çok genç ölecekler tayfasından değildi. Kendi ölümümüz karşısında bile bu kadar dehşete düşmezdik.

Sık sık ölümü düşünürüz zaten.

Bütün tartışmanın sonunda ortaya çıkan sonuç hiçbir şey bilmediğimiz oldu.

Michael'ın ölümüne hem onu çok sevdiğimiz, hem de çok zamansız öldüğü için fena halde üzüldük. Birlikte çalıştığı müzik grubu bir önceki hafta büyük bir şirketle anlaşmıştı: Albüm yapmak üzere New York'a gidilecek ve hiçbir masraftan kaçınılmadan dünya çapında bir tanıtım kampanyası başlatılacaktı. Hüsrana uğrayabilir, popun zirvesine çıkabilir ya da (daha büyük ihtimalle) ortalama bir başarı elde edebilirdi. Ama o ve grubu adına çok mutluyduk ama arkadaşımız olduğu, şarkıların hepsini kendi besteleyip söylediği ve dolayısıyla başarının yüzde yüzü onun sayesinde olduğu için onun adına daha çok seviniyorduk tabii.

Ölümünden bir hafta önce, ne zaman Hive'da ya da Pearl'de toplansak heyecan ve coşkuyla Michael'ı ve Michael'la konuşuyorduk. Sonunda bir şey olmuştu, iyi ya da en azından öyle görünen bir şey, içimizden birinin hayalleri gerçekleşmek üzereydi. Bu hayalin hâlâ Dayton'da yaşarken gerçeğe dönüşüyor olması –Kurt gibi gerçekten isteklerinin peşinden koşanlar şanslarını bambaşka kıyı şehirlerinde denemişlerdi– olayı gözümüzde daha da büyütmemize neden oluyordu. Çünkü Henry Radio'dan beri kimse burada bir şeyler yapamamıştı; Whiskey Ships üyeleri mutlu mutlu yaşlanmaktaydı ve Michael'ın dünyaya açılma ihtimali Henry ile Kurt'ün başarılarının tesadüfi olmadığını, Dayton'ın (hep düşündüğümüzü iddia ettiğimiz üzere) tıpkı Kettering, Ulusal Yazar Kasa Şirketi ve Wright kardeşler zamanında olduğu gibi yeniden Amerika'yı yaratmaya başladığını kanıtlıyordu.

Bunların hiçbir anlamı yok elbette. O zamanlar da pek bir şey ifade etmiyordu, kazadan sonra tamamen anlamsızlaştı. Suçluluk duygusu garip bir şey: Albion'dan ayrılmadan önce Michael ile en son biz konuşmuştuk. Merdivenlerdeydik, yalnız ve düşünceli halimize yakışır diye bir sigara yakmıştık. Bizi eve bırakmayı teklif etti. Arabayla geldik, diyerek reddettik. Kabul de edebilirdik. Kabul etmemizi engelleyen hiçbir şey yoktu. Şoförlük yapamayacak kadar sarhoş olduğumuzu söyler, arabayı daha önce birçok kez yapmış olduğumuz gibi ertesi gün almak üzere orada bırakabilirdik.

Ama “evet” bizim için çok zor söylenen bir kelimeydi. Onunla gitseydik belki hâlâ hayatta olurdu.

Aşağıda, şehir merkezinde, Anıt Köprüsü’nün karşı tarafındaki Kuzey Main’de Joe’yla birlikte kaldığı evine gitmek üzere pikabına atladı. Joe kimseye veda etmeden çekip gitmişti. Michael evinden beş blok ötede, McCabe’in tam karşısında kaza yapmış. Tek başınaymış. Kazayı gören olmamış. Olayla ilgili iki farklı teori üretildi. Birincisi: egzost borusundaki küçük bir sızıntının arabanın içine ve paslı gövdesine yayıldığı ve Michael’ın son sürat gittiğinden pencereleri kapatmış olduğu ve böylelikle, Albion’dan eve gidene kadar soluduğu karbonmonoksit yüzünden baygınlık geçirip direksiyon hâkimiyetini kaybederek elektrik direğine çarpınca arabanın patladığı yönündeydi.

İkinci teoriyse sarhoş olduğuydu.

Tabii ki sarhoştu. Hepimiz sarhoştuk. Her zaman sarhoş geziyorduk. Ama Michael’ın sarhoş araba kullandığını görmüş, sarhoş kullandığı arabasında bulunmuştuk ve gönül rahatlığıyla harika bir sarhoş sürücü olduğunu söyleyebilirdik. Hükümetin aksi yöndeki bütün iddialarına rağmen böyle bir şey var. İyi sarhoş şoförler ve kötü sarhoş şoförler tanıyoruz; olay araba kullanma becerilerinden çok alkolü kaldırma becerilerine bağlı. Michael içkiye dayanıklıydı. Bunu bizden daha iyi kim bilebilir?

Bu yüzden birinci teori akla daha yatkın geliyor; içki olsa olsa zehirli gazı soluduğunu anlamasını engellemiştir, o kadar. Alternatif teoriler de üretilebilir elbette ama bunlar onsuz sayıdaki alternatif evrenlerde geçerli olabilir ancak. Michael’ın ölümünün ardından aylar boyunca bunlara kafa yorduk (uzaylılar, kıskanç rakip gruplar, teröristler, kafasını bulandıran duygusal bir sorun) ve hepsini teker teker eledik. Bir şeyler yaptığımızı hissetmek istiyorduk. Bu şekilde yas tuttuğumuzu da söyleyebilirsiniz ama sanmıyoruz. Bu şekilde düşünürsek her şey bir yas tutma biçimi olabilir ve bunun doğru olma ihtimalinden korkuyoruz. Bizim durumumuzda sınırsız bir hastalık potansiyeli söz konusu ve hastalıktan da, hastalıklı insanlardan da çok korkuyoruz. “Hastalık” bize “ciddiyeti” çağrıştırıyor ve her iki sözcük karşısında da soğuk terler döküyoruz. Doktor bilincini kaybetmiş olduğundan acı çekmeden öldüğünü söyledi. Nedense bu geride kalanları hep rahatladır; her ölüm acısız veya acılıymış ya da acıyla ölçülebilirmiş gibi.

Yoldan geçenlerin iştahını kabartacağı düşüncesiyle yirmi dört saat son ses tavuk gıdaklamalarından oluşan bir kaset çalan McCabe'i zihnimizden bir türlü çıkartamıyoruz. Oradaki tavukların tadına bakma cesaretini gösteren tanıdığımız tek kişi eski grup elemanımız Tub. Bir uyuşturucu alemi sonrası konuşan tavuklar mekânına gittiğini, ayrıntıları hatırlamasa da günlerce tuvaletten çıkamadığını anlatır dururdu. Michael'ın arabasının dükkanın tam önünde devrilip gıdaklamalar eşliğinde alev alışı, uzaktan itfaiye sirenlerinin duyuluşu, yağmurun şasiye vuruşu ve Michael'ın içeri sıkışmış halde yanarak ölüyor oluşu düşüncesi kim bilir daha kaç zaman aklımızda kalmaya devam ederek bize cehennemin en dibini solutacak.

Bu haberden birkaç gün sonra Kurt'ün ölümü duyuldu ve anında şehre doluşan medya araçları, gazeteciler, kameramanlar ve söyleyecek hiçbir şeyimiz olmamasına rağmen sürekli burnumuza sokulan mikrofonlarla, doğrulandı. Habercilerin alabildikleri yorumlar Kurt'ü hiç tanımayan insanlarca yapıldı ve gülme yeteneğimiz felce uğramış olmasaydı hepsine kahkahalarla karşılık verirdik. Gazeteciler, bir-iki gün amaçsızca dolanıp birbirleriyle Kurt'ün hayatı, kariyeri ve intiharından önce herkesin kaçırdığı sayısız uyarı sinyali vermiş olabileceğiyle ilgili röportajlar yaptıktan sonra çekip gittiler. Hepimizin düzenli olarak verdiği o uyarı sinyalleri, bundan sonra kimin canına kıyacağını tahmin etmek konusunda tamamen yarasızdı.

Basının varlığı kaderimizin kişisellikten çıkardı, önemsizleştirdi ve yas tutma biçimimizin –içmek– içine etti. Hive ya da Pearl'e gidemiyorduk; çünkü buralar gündüzleri gazeteciler, akşamlarıysa Kurt hayranlarıyla dolup taşıyordu. Yerel olanlar dışında ünlü kavramımız olmadığından bunlara hiç alışkın değildik –örneğin Whiskey Ships buralarda pek bilinmiyordu, New York'taki hayran kitlemiz Dayton'dakinden kat kat fazlaydı, ailemiz ve yakın arkadaşlarımız dışında ne iş yaptığımızı bilen ya da umursayan yoktu –ama nedense herkes Kurt'ün pejmürde ayakkabılarıyla bastığı yerleri öpmeye koşuyordu– başka nereye gideceğimiz bilemediğimizden Michael Goodlife'ın Main'deki evine gidip John Glenn kokteyli (Joe'nun Michael'ın icadı olduğunu iddia ettiği bir tür votka-portakal karışımı) içmeye başladık. İçinde bulunduğumuz atmosfer rüyayla uyanıklık arasındaydı; tuhaf fikirler kayıtsız şartsız benimseniyor, Fiat Lux ve Amanda Early'nin yokluğunun uğursuzluk getireceği söyleniyordu. Mary Valentine'ın delişmen bir hali vardı, gerçi o sıralar hepimizi en iyi tanımlayan sözcük buydu: Delişmen.

Henry ve grubun diğer üyeleriyle buluşmak için Hunt Club'a gittiğimizde daha temkinli davranıyorduk. Özellikle de Kurt'e –daha doğrusu Kurt'ün başarısına– karşı içten içe bir hınç beslemiş ve ancak Kurt'ün ona her daim hayranlıkla karışık bir saygıyla davranmasıyla biraz olsun yatışmış olan Henry aşırı dikkatliydi. Gençlerden çok daha fazla ölüm gördüğümüzden yarattığı etkilere alışıktık. Buna rağmen Henry durmadan "Bunu yaptığına inanabiliyor musun?" diye soruyor ve sanki fark etmemişiz ya da o söylemese fark etmeyecekmişiz gibi Kurt ile Michael'ın aynı anda ölmüş oldukları gerçeğinin altını çiziyordu. Henry Radio tanıdığımız en müşfik insandı; ama genellikle çok yakın olduğu insanlarlayken ve kafası iyiyken ortaya çıkan öteki yüzüyle asla karşılaşmak istemezdiniz. Yine de kötü zamanlarda yanında olmak isteyeceğiniz biriydi çünkü çok zor zamanlardan geçip hayatta kalmayı başarmıştı.

Sonunda sonsuza kadar sarhoş ve insanlar arasında kalamayacağımızı, zaten insanları çok da sevmediğimizi fark ederek uyumak üzere Hickory'deki evimize gittik. Sorunlar da ondan sonra başladı.

Şimdi, dedi, her sanatın bir amacı var öyle mi?

Elbette.

Düşünmek ve ona göre üretmek zorunda olduğu bir amaç?

Sanatın tek amacı kusursuzlaşmak mıdır?

Kendini vurmasının, ölüme bile isteye gitmesinin nedeni eylemlerinin bir amaca hizmet ettiğini göstermekti. Kurt C., söylediklerinde ciddi olduğunu görmemizi istedi ve tam bir keş olmasına ve bu çok daha kolay bir yol olmasına karşın uyuşturucudan ölmek istemedi. Çünkü öyle yapsaydı bir anlamda sorumluluktan kaçmış olacaktı ve korkunç bir açıklıkla gösterdiği üzere ölümünün sorumluluğunu yüklenmek istedi. Kurt'ün ölümünden dehşete kapılmamızın nedeni haklı olabileceği, intiharının saf, asil, hatta cesur bir eylem olarak nitelendirilebileceği ihtimali. Bugünlerde 'rock''ın ölmeye değer bir şey olduğu fikriyle boğuşuyoruz. Toy, çiğ ve aptal bir ergenken hiç düşünmeden kabul edeceğimiz bu fikirden sonraları herkes gibi tamamen vazgeçtik. Kurt'ün o noktaya gelebildiğini sanmıyoruz. 'rock'ın bir kurtuluş olduğuna dair tutkulu inancından sıyrılamamıştı. İntihar etmesinin nedenlerinden biri de bu –tek kimyasal olmayan neden– ve bu onun toy, çiğ ve aptal olduğunu kanıtlasa da, haksız olduğunu göstermiyor.

Kurt'ün ölümünün 'rock'ın gelişiminde yaratacağı etkiyi zaman gösterecek ama hiçbir şeyin aynı kalmayacağını rahatlıkla söyleyebiliriz. Kurt'ün intiharı asla "şuursuz bir trajedi" değildi (bu lafı etmek şuursuzluk). Tam tersine, yaptığı şey bizim sürekli olarak dehaların kaldırabileceklerinden çok daha fazla bir sosyo-kültürel yüklenmeleri konusundaki ısrarcılığımızın trajik bir sonucuydu. Bunun dışında, Kurt'ün kararında rol oynayan etmenlerin ünün getirdiği yük gibi kültürel zırvalardan çok genetik yatkınlık ve fiziksel kırılganlık olduğunu düşünüyoruz.

Yine de sonuç olarak Kurt de ne kadar önemli bir şahsiyet olduğuna dair yalanı yemiş oldu. Ölümü şimdiye dek yazdığı bütün şarkılara ve notalara ters düşüyor. Bu nokta sürekli parmaklarımızın arasından kayıp gitse de, cenaze konuşması için döktürdüğümüz hiçbir cümle onun zamanla solacak anılardan ibaret kalmasını engellemeyecek olsa da, asıl üstünde durulması gereken şeyin bu ters düşme olduğuna inanıyoruz. Yaptığı müzikle insanın dayanaklı, çilekeş yanını anlattığı söyleniyor; ama çok yetersiz ve zayıf bir teselli bu. Kurt'ün ölümü hiçbir klişeye sığmaz. Bu kadar büyük bir trajedi bütün klişeleri eritip potaya döker. Ne kadar asil ve saf olursa olsun çok saçma bir şey yaptı. Hiçbir şekilde anlamlandıramadığımız bir şey. Her şey değişti. Hiçbir şey eskisi gibi olmayacak. Kurt'ün müziğiyle ilgili söylevler, intiharının trajikliğini yok sayıyor ve sanatının taşıdığı toplumsal önemi es geçiyorlar: Bir şeyler değişti.

Ertesi sabah kalkıp araba kullanmayı bilmeyen Henry'i alarak Northridge'den yirmi dakika uzaklıktaki Albion'a gittik. Güzel, açık bir bahar günüydü, hava ılıktı. Çimenliğin dışında bir grup insan toplanmıştı; çitin bir tarafında fotoğrafçılar ve muhabirler, öbür yanında yas içindeki hayran kitlesi vardı. Çitlere hassas mikrofonlar yerleştirildiğini duyduğumuzdan söylediklerimize dikkat ederek konuşuyorduk. Gerçi kafamızı dağıtmak için havadan sudan şeylerden söz ettiğimiz için haber değerimiz yoktu. Bir sürü kötü espri yapıldığını hatırlıyoruz. En kayda değer olay, arka bahçede yürürken Kurt'e ikizi kadar benzeyen bir adamla karşılaşıp hayalet görmüş gibi olmamızdı. Daha yakından bakınca hayaletin...

....sadece bir hayalet olduğu ortaya çıktı. Bunun kulağa nasıl geldiğini biliyoruz, doğaüstü olaylarla ilgili pek bir bilgimiz olmadığından, en iyisi yaşadığımız deneyimi Tanımlanamayan Fenomen olarak adlandırıp

çözümlemeyi işin uzmanlarına bırakalım. Her ne idiyse Kurt'e çok benziyordu, hızlı hızlı sigara içişi bile aynıydı. T.F. gibi bağdaş kurarak oturduk ve bir süre hiçbir şey söylemedik. T.F. de bu süre içinde bir kere bile yüzümüze bakmadı.

Bir zaman sonra, varlığımızın farkına vararak sigarasından bir nefes çekti ve "Trip," dedi. Daha yakından baktık. Bedeni katı değil, dumanımsıydı; gömlek kollarından arkasındaki çiti, kafasından gökyüzünü görebiliyorduk.

"Kurt," diyebildik.

"N'aber?"

"İyilik. Kurt?"

"Ben Kurt değilim. Başkası da değilim. Olası Kurt'lerden biriyim sadece."

"Ama öldün, değil mi?"

Yorgunca başını salladı, işaret parmağını şakağına götürerek "Bum," dedi.

"Bir şey sorabilir miyim?"

"O yüzden geldim zaten Trip. Sor bakalım."

"Neden yaptın?"

"Neyi?" Biraz düşündü. "Saçma bir soru oldu."

"Özür dilerim."

"Dileme. Aşırı tepki verdim. Fani zihinlere alışık değilim."

"İnsanlar ölülerin hemen eriştiği bilinç düzeyini kavrayamaz mı yani?"

Delirmişim gibi yüzüme baktı. "Neden bahsediyorsun sen?"

"Hiç. Niye yaptın?"

"Uzun süredir bir kitap üstünde çalışıyorsun, değil mi? Anlatmıştın. Orville Wright ile ilgiliydi."

"Evet."

"Sen neden o kitabı yazıyorsan ben de o yüzden intihar ettim."

"Peki. Yani? Yazarak yazdığın şeyi yıkıyor musun, donduruyor musun ya da var olmasını mı engelliyorsun?"

"Hayır."

"Hayır mı?"

"Sorun bilincin sınırlılığıyla ilgili. Her şeyin sınırlılığıyla ilgili: Dünyanın, dünyayı algılayışımızın, her şeyin. Yazdığın kitap var ya?"

Başımızı salladık.

"Yazma. Cidden. Hemen bırak. Bitirdiğin kadarını yak ya da kimsenin bulamayacağı bir yere sakla. O kitabı yazarsan görünür olacaksın, benim

gibi. Asla yapmaman gereken bir şey bu.”

“O kadar da görünür gelmedin bana.” Kotunun içinden görünen çimenlikteki bülbülü gösterdim.

“Yaşamın amacı yavaş yavaş gözden kaybolmaktır. Herkes kendi yöntemiyle yapar bunu. Benim seçtiğimden başka yolum yoktu.”

“Pişman değil misin?”

“Sonsuz sayıda pişmanlığım var. Ama bunlar seni ilgilendirmez. Hadi git şimdi. rüzgâr çıktı, hava soğuyor.”

Haklıydı. En azından hava konusunda. Bu karşılaşmadan kimseye söz etmemeye karar verdik, şaka yaptığımızı sanacak ve pek de gülmeyecek olan Henry’e bile.

Ama şaka yapmıyorduk. Anlattığımız her şey, anlattığımız şekilde gerçekleşti. Yalan söylüyor, tamamen uyduruyor ya da gerçeği çarpıtıyor olsaydık, herhangi bir şey yazmanın hiçbir anlamı olmazdı.

Kendimizi çok ama çok yorgun hissediyoruz.

Bizi görebilseniz, ne demek istediğimizi anlardınız. Evimiz kola kutuları ve sigara izmaritleriyle dolu. İçmeyi bırakınca sigaraya başladık; muhtemelen tamamen günahsız yaşamak istemediğimiz için. Biraz Pall Mall takıldıktan sonra Camel’a geçtik. Çikolata paketleri de var; bir sürü pirinç patlaklı gofret ve birkaç tane Hershey’in beyaz çikolatası. Bunları yazarken hayatta kalmak için yediğimiz her şeyin artığı halıda duruyor. Tükenene kadar yazmaktan başka hiçbir şeye enerjimiz yok; yatıyor, kalkıyor, yazıyoruz. Belki ara verirsek tekrar başlayamayacağımızdan korkuyoruz; hayatımız hep öyle geçti çünkü. Yiyeceğimiz azaldı, ama markete gitmemiz söz konusu bile olamaz; gecenin üç buçuğunda kütük gibi sarhoş bir halde bizi görmeye gelen kızlar da alışveriş yapmaya yanaşacağa benzemiyorlar. Bir tanesi şu anda yatağımızda uyuyor. Kızıl saçları ve salak bir elbisesi var. Allah’tan salondan yatak odasına gidip gelirken “Kendimden nefret ediyorum ve ölmek istiyorum,” diye mırıldandığımızı duymuyor. Bu, N.’nin N.’den sonra çıkartacağı ama geri çevrilen albümünün isim şarkısı ama hiçbir şey ima etmeksizin, tekerleme söyler gibi durmadan bu cümleleri tekrarlayışımızın nedeni başka.

Şu anda Gail’in neden aramadığını merak ediyoruz. Aklımıza kötü şeyler getirmemeye çalışıyoruz, ama kötümser tabiatlıyız ve kötü bir şeyler olacağını hissettiğimizde yanılma olasılığımız yüzde elli. Pek rahatlatıcı bir oran değil. Elimizden gelen tek şey endişelenemeyecek kadar yorulana

kadar yazmak. Ne yazık ki çok yorgun olduğunuzda endişelenmekten başka bir şey yapamıyorsunuz ya da müzik dinlemekten. Komşuları ya da kızı uyandırmamak için çok kısık bir seste Droplet'in "The Falling Down Show"unu dinliyoruz. Fena bir şarkı değil ve psikolojimizi çok etkilemiyor. Bir şeyin, çoğunlukla bir şarkının sizi aynı anda hem mutlu ettiği, hem de bunalıma soktuğu olur mu hiç? İmkânsız ya da adilane olmadığı için imkânsız olması gereken bir duygu olduğunu söyleyebilirsiniz. Diyelim ki, Samuel Granta'dan "In Time" gibi harika bir parça dinliyorsunuz: Plastiğe adanmış tek pop şarkısı; insanların –şimdinin aksine– bir şeylere, özelliğe plastiğe ithafta bulundukları zamanlarda yazılmış. Önce olduğunuz yere mıhlanıyor, hareket edemiyorsunuz, damarlarınızda dolaşan adrenalin bacaklarınızı felç ediyor, soluğunuz ve kalp atışlarınız hızlanıyor. O anda her şeyin mümkün olabileceğine, hiçbir şeyin boş yere olmadığına, ihtiyacınız olan tek şeyin aşk olduğuna falan inanmıyor musunuz? Sonra şarkı bitiyor ve her yanınızı umutsuzluk sarıyo r–ki bunun iki nedeni olduğunu düşünüyoruz: 1) Şarkıya verdiğiniz tepkinin aşırı ve ütopik olduğunu düşünüyorsunuz –başka bir deyişle şarkının yazarı/vokalisti tarafından aklı seliminiz için asla yapmamanız gereken şekilde bir şeylerin olabilirliğine (örneğin kusursuzluğa erişilebileceğine) inandırıldığınızı düşünüyorsunuz; 2) aşırı tepki vermediyseniz, şarkı beklentileri o kadar fazla yükseltiyor ki, bittiğinde karşı karşıya kaldığınız marazi gerçeklik, bırakmaya çalıştığı etkiyi yerle bir ediyor. Bunun üstüne, o ilk coşkulu ruh haline geri dönebilmek için şarkıyı arka arkaya o kadar çok dinliyorsunuz ki, sonunda gücünü yitirip anlamsızlaşıyor.

Bunlar müzikle geçen bir yaşamın tehlikeleri. İnsanların çoğu bizim gibi değil; hayatlarını sağır, sessiz ve mutlu bir şekilde geçiriyorlar. Üstelik bu çoğunluk, müzik dinleyen azınlığı toy ve çocuksu buluyor –ki bu konuda onlara tamamen katılıyoruz. İnsanlarla sohbet etmekte zorlanıyoruz; çünkü bir yanımız sürekli rüyalarımıza giren o mükemmel sesi duymaya çalışıyor; şimdiki şarkıda, olmazsa ondan sonrakinde gelecek diye bekliyor. Aslında o sesi asla duymayacağımızı biliyoruz. Duyarsak ne yapacağımız da meçhul, çünkü (tahmin ettiğiniz gibi) o sesi bulmaya çalışmak, sesin kendisinden daha önemli. Kusurlu bir dünyanın en güzel yanı, bir şekilde umudunuzu koruduğunuz sürece (bunu yapabilmek için umutlu şeyler bulmak gerekiyor, ki hiç de kolay bir iş değil) her şey tam tersini işaret etse de mükemmeli aramayı sürdürüyor oluşunuz.

Bize göre dünyadaki en seksi ses bir kadının nefes alışı. The Grin’in “Edicule” şarkısının son birkaç saniyesinde bir kadının soluk alıp verişi duyulur. O yüzden bizce gelmiş geçmiş en seksi pop parçasıdır. Gecenin çok geç ya da sabahın çok erken bir saatinde olduğumuz ve yan odadaki kızın nefesini duyduğumuz için aklımıza geldi bu. Gün ışığı yeryüzünü bulaşık suyu rengine boyadı, yatak odamızın penceresinin hemen önündeki orta yaşlı dişbudak ağacındaki serçeler uyanıp ötüşmeye başladılar. Bütün geceyi yazarak geçirdik, birazdan durup kızın yanına kıvrılacağız. Uyanmayacak, çünkü uyanmasını istemiyoruz; çünkü bitişi hayatın sırrını hem gizleyen hem de ele veren mükemmel bir şarkı gibi, onun soluk alıp verişleri de bizim gizli hayatımızın ritmini tutuyor.

ONİKİNCİ DEFTER

Mary bir süre tuvalet aynasında peruğunu düzeltip en sonunda tamamen çıkardıktan sonra daha fazla orada saklanamayacağına kanaat getirdi. Michael hâlâ barda ya da çekip gitmiş olabilirdi; ama sağduyulu bir şekilde düşünüldüğünde burada olması ihtimali ağır basıyordu. Belli bir yüz takınırsın, bir ressam gibi yeni bir yüz çizersin kendine. Seyredenlere bir duyguyu geçirmek için. Öyle değil mi seyirciler? İzleyiciler. Hey nöbetçi, gece nasıl gidiyor?

Gözlerime çok dikkatli bakınca, ağladığım belli oluyor. Ama kim bakacak ki? Hırpani bir cinsellik vaadiyle salındığımda kimse yüzüme bakmaz.

Kapıyı açıp barın keşmekeşine karıştı. Tabii ki hâlâ oradaydı; ama Allah'tan Trip Ryvvers, Kurt C. ve Henry Radio'yla derin bir muhabbete dalmıştı. Masalarının önünden yalnızca Kurt'e yönelmiş yapmacık bir gülümsemeyle geçmeyi başardı. Kurt de kısacık bir sırıtışla karşılık verdi. Başka kimse kafasını kaldırıp bakmadı. Özellikle yapıyorlar, diye düşündü Mary. Ben onlar için bir oyalanmadan, önemsiz bir eğlence nesnesinden başka bir şey değilim. Michael'ın böyle davranmak için nedenler var ama diğerleri ondan daha yaşlı, daha olgunlar ve kalçalarımın büyüsünden kendilerini sakınabiliyorlar. Ne hissetmemi bekliyorlar? Fakat nasıl bir lambanın ya da masanın duygularını önemsemiyorlarsa, benim yaşadıklarım da umurlarında değil.

Joe, Amanda ve Fiat Lux'ün oturdukları masaya gitti. Gülümseyerek hâlâ içkisiyle oynamakta olan Joe'nun yanına oturdu.

"Hey," dedi Fiat. "İyi misin sen?"

"Pudramı tazeliyordum."

Joe Smallman alaycı bir pozla bardağına doğru eğilerek "Eminim öyledir," dedi.

Fiat şaşkın şaşkın Joe'ya bakarak "Saçmalıyorsun," dedi.

"Sen öyle san," diye karşılık verdi Joe.

Fiat gibi çirkin olsaydım daha mı mutlu olurdum acaba, diye düşündü Mary. İstediği insanlarla takılabiliyor, erkekleri kaçırırım korkusuyla aptal taklidi yapmak zorunda kalmıyor. Ama günün, daha doğrusu gecenin sonunda eve tek başına dönüyor. Çok korkunç.

"Kurt hepimizi Albion'a çağırıyor," dedi Fiat.

"Öyle buyurduğuna göre gitmek lazım."

"Sen gelmeyebilirsin Joe. İğrenç ruh halinle beraber eve gidip..."

"Geliyorum," diye atladı Joe. "Gelmem demedim ki. Alaycı bir yorum yapıyordum sadece, ne yani yasak mı?"

"Dünyayı yönetmeye başladığımda yasaklayacağım emin ol. Cezası da üç tane içten iltifat olacak."

İsimlerden korkuyorum, diye düşündü Mary. Bir şeye isim verildiğinde gücü azalıyormuş gibi geliyor. Ya da isim verenin gücü. En güzeli ketumluk. Umutsuzluk çok sıkıcı. Dayton buram buram umutsuzluk kokuyor. Herkes herkese her şeyini anlatıyor; üstelik her seferinde hikâyeyi değiştirerek. Dört bir yanda sırlar uçuşuyor, gizliden gizliye dalga geçmeler ortaya dökülebileceklerin ağırlığıyla eziliyor.

"Saatin kaç olduğunu bilen var mı?" diye sordu Mary. "Kapanış zamanı yaklaştı mı?"

"On iki falan," dedi Amanda.

Buralarda kimse saat takmıyor. Zamanı bilmeye gerek duyulmuyor. Güneşe göre yaşayan köylüler gibiyiz. Güneş batınca bara git. Güneş doğunca eve dön.

Michael'ın üstündeki ceket. Yeni galiba. Gece mavisi, parlak; tırnak cilasıyla uyumlu, kişiliğiyle uyumlu. İnsanlarla ilgili önemli şeyleri bir bakışta fark edebiliyorum. Ben yaklaşırken bedeninin hafifçe gerilmesi. Trip'in üstüne büyük gelen tişörtü ve süveteri. Henry Radio'nun düğmeleri açık iş gömleği. Göbeklerini saklamaları gerektiğini düşünen orta yaşlı

adamlar. Biz de onlar kadar yüzeyselmişiz gibi. Bazen öyleyiz, ama her zaman değil.

Sonra masanın üstüne eğilmiş olan Kurt'ün ekose gömleği, sandalyesinin arkasına astığı denizci montunun uçlarının yere değişi. Kulaklarının arkasına aldığı ince telli sarı saçları, üstünkörü tıraşlı, gamzeli, dört köşe, yamuk çenesi. Nazik gülümseyişi.

Gece ilerledikçe *Hive* giderek kalabalıklaştı; buranın müdavileri arasında bu olaya "üniversite yağması" deniyordu. Barın arkasında Billy ve sıcakkanlı, iri yarı, dolgun yüzünü daha da öne çıkaran ve ürkütücü görüntüsünü yumuşatan ince çerçeveli gözlükler takan gece barmeni Rob Roy vardı. Rob Roy, Billy'nin aksine, son derece tatlı bir adamdı ve bar ne kadar kalabalıklaşırsa kalabalıklaşsın kibarlığını hiç bozmazdı. Billy ile beraber hummalı bir koşuşturma içindeydiler; ayakkabıları ıslanmasın diye yerlere dökülen bira köpüğünün alta akmasını sağlayan delikli paspaslar serilmişti.

Fiat biliyordu, demek ki Joe ya da Amanda söylemiş, diye düşündü Mary. Gecenin en heyecan verici olayı. Tüyleri diken diken eden bir performans! Neredeyse ayağa fırlayacaktım! Bu koşup duruyordu! Amanda niye bana bu kadar iyi davrandı ve neden boğazında ateş saçan bir ejderha varmış gibi yerinde duramıyor? Hoş geldin ejderha. Uçağın yaratıldığı yere hoş geldin. Hava koşulları nedeniyle süresiz olarak buraya hapsolduk.

Bu korkunç kış gecesinde, gırtlağa sığacak boyutlarda, parıl parıl parlayan, kanatları kapalı, pençeleri gıdıklamaktan başka bir şey yapmayacak kadar küçük, hapşırınca ateş saçan bir ejderha istemek çok mu aşırı olur? Rengarenk boyalı, cinsellik, aptal ergen öfkesi, gün ışığıyla buharlaşan sarhoş cinneti, renkli giyinmeyi bilmeyen insanların giydikleri, neon cızırtıları, farklı renklerdeki sesler –kızların menekşe gülüşleri, bilardo oynayanların koyu yeşil bağırışları, birbirine vuran topların çangırtısı– ile cayır cayır yanan bir barda, birinin boğazından çıkıp damarlı kanatlarını açarak masadaki bira gölüne sıçrayan gri, minik bir ejderhayı kim fark eder ki? Kısır, hamile kalamayacak bir kadın olmasaydım, o ejderhayı doğurur, böcek ve yaprakla besler, delikli bir ayakkabı kutusunda uyutur, pullu boynuna ip bağlayıp çatlak, donmuş sokaklarda gezdirirdim. Bütün gün onu merak eder, endişelendiğim için fazla mesai yapamaz, işten çıkar çıkmaz canım yavruma koşar, bütün gece onunla sigara-ocak yakmaca oynar, dışarı çıkmak istemez, biri telefon ettiğinde ya da yolda bir arkadaşla

karşılatığımda bıktırana kadar ejderhamı anlatırdım. İnsanlar sıkıldıklarından arayıp sormamaya başlarlardı; ama önemli değil, çünkü anneyle ejderhası arasındaki bağ her şeyden üstündür. Belki o zaman mutlu olabilirdim.

Trip paltosunu giyerek masalarına geldi. Üzerinde çalıştığı kağıtları cebine soktu. “Gidiyoruz,” dedi Henry, Michael ve Kurt’ün toplandığı masayı göstererek. “Çıkmak üzereyiz.”

Kimse yerinden kalkmadı. “Geliyor musunuz?”

Flat hareketlendi. “Ben hazırım.” Diğerleri de yavaş yavaş kalkıp paltolarını, atkılarını, çantalarını aramaya başladılar.

“Beni götürecek biri lazım,” dedi Joe. “Bu havada yürünmez.”

“Ben yürürüm,” dedi Amanda. “Yürümek insana iyi geliyor.”

“Pratik anlamda, hiçbir şey iyi ya da kötü değildir. Bu nitelikle içkiyle gelir,” dedi Joe alkolün etkisiyle komik gelen kötü esprisine sessizce gülerek.

Mary boynuna açık mavi bir fular bağladı. Tanıdığım herkes çok farklı. Farklı insanlar aynı şeyi düşünüyorlar, aynı malum şeyi. Düşünmem gereken bir ejderham olsaydı, daha dikkatli olurdum belki.

Makarayı başa sar, diye düşündü Joe bıyıklarının ucundan sarkan sarı sıvıyı diliyle temizlerken. Geri sar. Komik bir şey söylediğimdeki gülüşünün yavaş yavaş kaybolurken yüzünde bıraktığı gölge çok acıtıyor. Tekrar gülene kadar çırpınıyorum, sonra o gülüş de soluyor. Gülümsemesini daimi kılabilsem, benim olur mu? Şarkıda dediği gibi, herkesin canı yanıyor ama ben yalnızca kendi acımı duyumsayabiliyorum. Taklit Tiffany lambalarından yansıyan ışık Joe’nun masada ileri geri salladığı bardağındaki bal rengi buzlara altın hareler kondurdu. Joe bardaktaki kımıltıları izleyip gözlerini kapatarak o görüntünün göz kapaklarında titreşmesini hissetti.

Mümkünü yok, diye düşündü ağzının kenarını kaşıyarak. O yanımdayken nefes alamıyorum, o yokken hiçbir şeye odaklanamıyorum. Of! Salağım ben, yavaş yavaş aklımı kaybediyorum. Yaşam desteğine ihtiyacım var: Onun nefesine, dudaklarına, kalbine. Çok şey istemiyorum. Sabah güneşi yüzüme vurur ve o gülümseyerek karşımda otururken tuhaf bir yerde kahve içmek istiyorum. Daha önce de birilerine tutuldum ama bu çok farklı. Gelgitli, yerçekimsiz. Çok güçlü. Salağım ben.

Joe istemsizce inledi ve kalbinin gümbürtüsünü durdurabilmek için eliyle ağzını kapattı.

“Ben de seninle yürüyeceğim,” dedi Amanda’ya. Kız omuzlarını silkerek “Tamam,” dedi.

Ne kadar isterse, diye düşündü Joe. Ne kadar isterse. Kapıyı düşünmeden açabilir ya da çarparak kapatabilir. Ben de yürüyeceğim, her zaman, her yere onunla gideceğim. Hayat ikimiz bir aradayken başlıyor sanki, en önemsiz eylemler ve sözler anlam kazanıyor. İhtimaller yüzünden: Geceyi atlatmamı sağlayacak bir şeyler söylemesi ihtimali. Bazı gecelere hiç dayanamıyorum, istisnasız hepsi çok uzun geliyor. Karanlık, yalnızca onun varlığı ya da varlığının anısıyla aydınlanıyor.

Kimsenin gülmemesi komik olmadığı anlamına gelmiyor. Komik olan her şeye gülmez insanlar. Sadece gülümseyebilirler, bazen onu bile yapmazlar. Bazen hiçbir şey belli etmeden içlerinden gülerler; omurgaları titrer, kendileri ve dünyayla kurdukları ilişkide tatminkâr bir sıcaklık oluşur, birine veya bir şeye karşı hissettikleri yabancılaşma duygusunun yarattığı yalnızlığa rağmen keyifleri yerine gelir,bir güç ve amaç yanılsaması yaşarlar. O küçük umut kırıntısının arkası kapkaranlık bulutlarla kaplı olsa dahi belki de güçlülük hissi yanılsama değil, varılması gereken noktadır ve o kahredici tutku –belki de– geçici, bahar yağmuru kadar kısa ve kudretli, tahripkar ve arındırıcıdır.

Trip Ryvvers etkili ama düşüncesi bir şekilde kimin hangi arabaya bineceğinin ayarlamasını yaptı. “Ben Henry, Kurt ve Fiat’ı alayım,” dedi otoparkta toplanmış küçük gruba. “Üç kişilik yerim var. Michael sen diğerlerini halledebilir misin?”

“Biz yürüyeceğiz,” dedi Amanda pek keyifli görünmeyen Joe’yu işaret ederek. “Yürümek istiyoruz.”

Bir an sersemleyen Michael Goodlife kıkırdayan Mary’e baktı. Geriye bir tek onun kaldığını fark etti. Yüzünü buruşturarak Trip’e döndü ve “Olur,” dedi beş dakikalık yoldan bir şey olmaz diye düşünerek.

Bülbül yumurtası mavisi pikabının yolcu tarafına yürüdü, kapıyı açtı. Mary koltuğa yerleşirken fuları da arabayla uyumluymuş diye geçti aklından.

“Bir sigara alabilir miyim?” diye sordu Mary, Michael arabaya binip motoru çalıştırdığında.

Michael paltosunun cebinden sigara paketini çıkarıp yüzüne bakmadan Mary'e uzattı. Erken yaşlanıyor olmasına karşın gayet iyi görünüyor, diye düşündü Michael, zihninde çıkarmaya çalıştığı bir görüntü olmalı: Dönüşümünü düşleyen tırtıl.

"Iyy, mentollü. Unutmuşum.," dedi Mary paketten bir sigara alırken. Arabanın çakmağına bastı ve araba otoparktan çıkıp güneye, Brown Sokağı'na doğru giderken arkasına yaslandı. Masumiyeti kendinden başka bir şeyle ilgilenmemesiyle birleştiğinden gözleri ve kalbi olan herkesin yararlanabileceği hayat derslerini kaçırıyor. Herkesin bildiği, kimseyi daha mutlu ya da bilge yapmayan bir şey bu. Dokunulmaz bir kız; çünkü cinsellik haricinde kimsenin ona dokunmasına izin vermiyor.

Henry ve Kurt'ün turnelerdeki yalnızlıkla ilgili söyledikleri. Kurt en çok onu sevdiğini anlattı. Bu konuda yalnız olmadığımı bilmek güzel. Bu bardan nefret etmeye başladım. Barlar ezelden beri karmakarışık dekore edilir ama *Hive*'ın estetik anlayışını kavrayamıyorum. Her yeni dekor eskisini bulandırıyor –bilardo salonundaki iğrenç, bira lekeli kırmızı-beyaz duvar kağıtları girişteki sahte sürrealist fresklerle (yapay bir çölü geçmeye çalışan yapay bir kaplumbağa) hiç uyuşmuyor– hepsi birbirinin üstüne biniyor. Daha içmeye başlamadan renk ve ışıktan sarhoş oluyor insan. O bildik keşmekeş için mi gidiyoruz *Hive*'a; yoksa içerek unutmaya çalıştığımız bambaşka bir nedenden mi? Bar içmeye teşvik ediyor beni. Düşük kalitede bir aldatmaca. Kurt şöyle diyor: Hayatın sırrına eren ölür.

Stewart Caddesi. Dünyanın en uzun kırmızı ışığı.

"Ateşkes ilan etmemizin bir yolu var mı?" dedi Michael motor gürültüsü arasında yeşil ışığı beklerken ani bir dürtüyle.

Mary soğuğa rağmen penceresini araladı. "Midem bulanıyor. Mentolden herhalde," dedi yarısı içilmiş sigarayı dışarı fırlatırken. Sonra dönüp yola bakmakta olan Michael'ı süzdü.

"Savaşan ben değilim," dedi usulca.

"Biliyorum. Tamam, ateşkesi ben ilân ediyorum. Özür diliyorum."

"Özür dileyecek bir şey..."

"Diliyorum. Üzgünüm. Bazen insan gibi davranmakta zorlanıyorum."

"Herkes zorlanıyor Michael. Bunu yaşayan bir tek senmişsin gibi yapma."

"Onu demek isteme..."

"Teşekkür ederim. Özür dilediğin için. İster inan, ister inanma benim için çok önemliydi."

“Sadece, şey, zaman geçtikçe...”

Mary parmağıyla trafik lambasını gösterdi: “Yeşilin yanacağı yok,” dedi.

Termodinamiğin ikinci kanununa göre, diye düşündü Michael gaza basarken, kapalı bir sistemde zaman ilerledikçe kaos ve entropi başlar. Zaman kaçınılmaz olarak tek bir yönde ilerliyor. Bu tek yönlü gidişi aşan bir şey var mı? Buna aşk diye cevap vermek yumuşaklıklık mı olur? Ama pragmatik düzlemde bile bunun doğru olduğunu düşünüyorum; çünkü zaman görelidir ve yoğun duygusal bağlar zaman algısının yavaşlamasına neden olur. Buradaki tek sorun aşk diye bir şeyin olmamasıdır.

Cinselliğin ötesinde bir ilişki mümkündür elbette, ama bu bile benim için bir adım yükselmek anlamına gelir. Öp beni lütfen. Erojen olan fizyonomik olanın tekrarıdır. Kalp kalbe karşı. Mankafalar birleşiyor: İnsan ırkı çoğalıyor, ama hepimiz yanlış yoldayız.

“Dönüşü kaçırdın,” dedi rahatlamış bir sesle.

ΘΘΘ

Amanda Early, Joe Smallman’den daha uzun boylu ve atletik olmasına rağmen soldaki virajı döndükten sonra iki yüz metre yürüyünce Albion’a çıkan tepenin yanındaki Far Hills’in hemen güneyindeki Brown Caddesi’ndeki yokuşu tırmanırlarken ona yetişmekte zorlanıyordu. Felç oldum, diye düşündü. Ellerim ayaklarım tutmuyor. Yürüyorum ama yerimde sayıyor gibiyim ya da öylece duruyor, ama ilerliyorum. Beynimde hareket etmemi engelleyen bir uğultu var ve sesim de çıkmıyor. Ne romantik, değil mi? Huffman Ovası’ndaki en büyük çöp yığını kadar romantik. Buram buram romantizm kokuyor. Ay gibi toparlak yüzümdeki bütün gözeneklerden çıkan kokuyu dünyanın en güçlü sabunu bile geçiremez. Çalışan tek organım olan kalbim deli gibi attığı ve sadece kan değil aynı zamanda adrenalin de pompaladığı için (başka bir hormon da olabilir ama gençken futbol maçlarında solak bir oyuncunun kesme yaparak gönderdiği ve çok çalışmama rağmen pek de iyi yapamadığım kafa vuruşuna çok müsait bir şekilde, rengarenk gökyüzünde siyah-beyaz spirallar çizerek, bana doğru gelen top karşısında hissettiğim duygunun aynısı bu) kollarıma ve bacaklarıma normalin iki katı bir hızla hücum eden bir heyecan dalgası bu. O gün maçta top alnım yerine yüzüme çarpmış ve burnumdan akan kan eski sarı üstüne mavi çizgili Jersey formama bulaşmıştı. Çok heyecan verici bir histi.

Amanda'nın hız kazanmak için kollarını sallaması hiçbir işe yaramadı. Bedenimin bir sürü dengesizliğinden biri de bu adrenalin felci. Gizli kararının yarattığı heyecan dıştan gelen uyarıcılara normalde verdiği aşırı tepkiyi köreltmişti. Joe'nun son derece şövalyece bir hareketle onunla yürümeyi kabul ettikten sonra Amanda'nın otoparkta sanki yürüme fikri kendisinden çıkmamış gibi davranması yüzünden çok kızgın olduğu için özellikle hızlı yürüdüğünün farkında değildi. Aralarına bir sessizlik duvarı örerek öfkeli suskunluğuna bir meydan okuyuş katmayı umuyordu – normalde Amanda'nın tepki vereceği bir şey olduğundan mantıklı bir umuttu bu; ama bu gece farklıydı: Kız, Joe'nun konuşmadığının bile farkında değildi; etrafını görmüyor, nereye gittiklerini bile hatırlamıyordu.

İki gün sonra daha önce hiç ayak basmadığım bir yerde olacağım. Başkalarının gittiği, ama benim hiç gitmediğim bir yerde. Bunu yapacağıma inanamıyorum. Gidişimi kimseye söylememeyi başardığıma inanamıyorum. Kimse bilmiyor, muhtemelen bir süre kimse tahmin edemeyecek. Kimse – asıl gerçek bu– fark bile etmeyecek. Bir süre. En azından.

"Biraz yavaşlar mısın Joe?" dedi Amanda Joe'nun uzaklaşan gövdesine bakarak.

"Çok soğuk. Bir an önce içeri girmek istiyorum," diye bağırdı Joe. "Gelmek üzereyiz."

Gelmek üzereyiz, diye düşündü Amanda. Hayatım "gelmek üzere"lerle geçti. Hep bir an önce içeri girmek istedim. Burnum pencereye yapışmış halde yaşadım. En ufak bir işaret, güzel bir söz, zihnimden geçen küçücük bir düşünce bile bir yün yumağına dönüşüp tepelerden yuvarlanmama yetti. İnsanlar bunun çok kolay olduğunu sanıyorlar. Sorun edilecek bir şey olmadığını düşünüyorlar. Bunun çok kolay olduğunu düşünen insanlarla karşılaştım, hâlâ da karşılaşmaya devam ediyorum.

Tepeyi tırmandıklarında, yolun sol tarafındaki, şömine ışığı, mum ışığı ve adı olmayan başka bir tür ışıkla aydınlanmış Albion'u gördü.

Michael son zamanlarda arkadaşlarının sevgilileriyle yatmanın sevgilisi olmayan bir kadınla yatmaktan daha sorunsuz olduğunu fark etmişti. Etkileşimin en hayvani dürtüye, sarhoşluğun yarattığı arzuya indirgenmesi, diye düşündü. Bir ilişkiye dönüşme olasılığı sıfır, aramamak için bahaneler yaratmak ya da onunla karşılaşmamak için bin türlü yol düşünmek zorunda değilsin. Olay durmadan ilerlemekte gizli. Yoksa bir ilişkiye saplanıp yavaş yavaş ölürsün; birbirine zıt duygularla üst üste biner ve benliğini parçalara

ayırarak bambaşka yönlere dağıtırlar. Hiç benzeşmeyen ögeler sürekli hareket eden bir kimlik oluşturuyorlar ve bu ögelerinden birini bile kaybetmek bütün sistemin çökmesine neden oluyor. İrade sisteminin çökmesine. İnsana kendini bile isteye var ediyor, bile isteye bir şeyler hissediyor. Her şey gibi aşkı da ya kontrol altında tutacaksın ya da hiç bulaşmayacaksın.

Mentollü sigarasından bir nefes çekip yeni şarkılarının kaydettikleri stüdyonun dışındaki tuğlalara benzeyen solmuş kırmızı tuğlalı duvara yaslandı. Sağ elinde içi kaliteli kırmızı şarapla dolu bir kahve kupası vardı.

Bira almak için buzdolabını açtığında dudaklarının kenarından sallanan sigaranın nasıl göründüğünü unutsam havada asılı kalan dumanı yok edebilir miyim? Uğruna hayatımı tehlikeye attığım gülüşünü silebilir miyim? Bellek acı veriyor. Bilinç hapishanesinin parmakları bilinçten yapılmış. Tamam. Bilinç ışık, ısı, boş bir bitemeyecek aşk vaadi; boş çünkü sadece kendini kapsıyor, bir yalan, bir algı yanılması. Belleğin belleği yok, yokluğunu hayal edemiyor. Kusurlu çalışıyor, artık olmayan şeyleri hatırlatıyor. Her yeni şey belleğin gölgesiyle kaplanıyor.

Mary Fiat'ın yanına, devasa şöminenin tam karşısındaki iki koltuktan birinin yanına oturarak bacak bacak üstüne attı. Amanda koltuktaydı; muhabbet etmeye başladılar. Mary arada bir Michael'ın olduğu tarafa bakıyordu. Michael onunla göz göze gelmemek için bakışlarını kaçırıyordu.

Dünya heterojen maddelerin birleşmesinden mi, yoksa bölünmez atom parçacıklarından mı oluşuyor, diye düşündü Michael. Aşk yalnızlığı gideriyor mu, yoksa gizledikçe varlığını daha da çok hissettiğin bir nesne gibi üstünü mü örterek daha beter hale mi getiriyor? Bir daha beni öpecek misin? Öpmeni istiyor muyum? Mutlu olmama gerekiyor. Mutluyum.

Biri, bir yer veya bir şey seninle konuşursa, onun özünü ya da kişiliğini görüp tutulur ya da esinlenirsen motoru yakmadan nasıl tutuşursun? Alkol kaynaklı metaforlarda çok iyiyimdir. Geçenlerde söz oyunlarının frengi belirtisi olduğunu okudum.

Derin bir sohbete dalmış olan Kurt ve Henry'i izledi; çoğunlukla Henry konuşuyordu. Ben sahtekârın biriyim, onların yanına ve bu eve yakışmıyorum. Yine de ego "belki de" diyor. Belki de onlardan daha iyisin ya da belki gelecekte daha iyi olacak ve Kurt gibi ünlü olmak için başka bir şehre gitmek, Henry gibi başarısızlığını Dayton'a bağlamak zorunda kalmayacaksın. Ateşli bağımsızlığı kıskançlığını gizleyemiyor. İçten içe hak

ettiğini düşündüğü ve Kurt'ün çoktan elde ettiği başarıları, payeleri, ödülleri ve zenginlikleri istiyor. İstemiyormuş gibi davranıyor. Kimse hiçbir şey belli etmiyor. Etrafınıza baktığınızda bu evin sahibinin kim olduğunu anlamazsınız. Kaçmış olduğu yere dönmekten utanç duyuyor adeta.

İster buradan kaçmaya çalışın, ister kalmaya razı olun; boşluk doldurucuları hayatınıza sokmamak için verdiğiniz mücadele aynı. Bunun gibi bir odada onların çevresinden dolaşmak zorunda kalmak gibi bir şeyden söz etmiyorum; dünyada bir şeyler yapmak istediğinizde kullanabileceğiniz öyle çok boşluk var ki bunlar –biraz daha sarhoş olsam kesin fark edeceğim– her birinin üstünde minik, parlak harflerle *bundan sonra, o nedenle, bunun yüzünden* yazan küçük, aptal sonuç iplikleri gibi milletin kafasından, parmaklarından, gözlerinden, ağzından, göbeğinden, apış arasından fışkıran içsel bağları tanımlıyor, hatta güçlendiriyorlar. Ayrıca bu yaralı boşlukları kabullenerek işgal etmeye kalkışırsanız sizi destekleyeceğiz kardeşlerim, size doğaüstü, aptal ipliklerimizi sakladığımız gizli kilerimizi göstereceğiz; Cuma geceleri düzenlediğimiz sözcük avı yarışmalarıyla niyeti ciddi olmayanları aramızdan eleyeceğiz. Şu aralar Dayton bölgesinde test aşamasında olan bal rengi bir içki ve bayatlamayan bisküviler sunacağız. Michael uzaktan Amanda Early'nin ayağa kalkıp büyük salonu boylu boyunca geçerek tuvalete doğru gitmesini seyretti.

Hınçlı ve yalnız Joe Smallman, acıdan iki büklüm olmuş bir hayalet gibi Albion'daki küçük sefahat grubuna karıştı; asık suratının ilgi ve endişe yaratacağını düşünüyordu. Ama nerede? Kurt ısınma meselesini niye çözmüyor, diye düşündü. Devasa taş şöminenin dibine girmezsen tir tir titriyorsun. Şömine meselesinin özü. Profesyonel sarhoş Trip Ryvves dinleyicilerini ateşin sol tarafında toplamış. Dinleyicileri dediysem, abartılı el hareketleriyle desteklediği ipe sapa gelmez konuşmalarını duymaya razı olmuş bir tek kişi var: Gül Alimi.

"Kitabı bitirdiğimde Orville'i tanıyamayacaksınız," diye anlatıyordu Trip. "Yararlı olacağını umduğum yeni bir form oluşturmak için bir anagrama dönüştürdüm onu. R.... kıza aşık. Eksik cümle. Hep öyle değil midir? Alaycı, yarım aşık. Ama bu hile yapmak olur. Keşke Dayton'ın harflerinden uyuşturucu sözcüğü çıkarılabilseydi. Neyse, o zamanlar burada yaşayanların yazar kaprislerimi hoşgörüyle karşılayacaklarına inanıyorum."

Trip ışık yüzünden mi içtikçe daha genç görünüyor? Hepimizden daha akıllı, olgun, görmüş geçirmiş olduğunu düşünüyor. Kayıplar biyografisi.

Acının büyüklüğü ne kadar sürdüğüyle doğru orantılı. A Kalp Kırıklığı'nı B Kalp Kırıklığıyla karşılaştırmak için harcanan zamana bakılabilir.

"Bugün bir fanzinde '*punk*' kelimesinin hapishane argosundan geldiğini okudum," diye araya girdi Joe. Ayıkken de sarhoşken de, her an yerçekimi ufak bedenine fazla gelebilirmiş gibi topuklarının üstünde sallana sallana yürürdü. "Hapiste 'punk'ı birinin orospusu olmak anlamında kullanıyorlarmış."

"Yaygın bir yanlış anlama," dedi Trip son sözcükte tökezleyerek. "Yabancı dil bilmeyen yazarlar yüzünden oluyor bunlar. Kelimenin kökeni Almanca aslında. İki olasılık var: Ya işaret, nokta, yer anlamındaki *punkt*'tan ya da kehanet, sezme anlamındaki*punktierung*'tan geliyor."

"Kimse seni sevmiyor," dedi Joe "çabalamayı bırak artık."

Sözleri Daryl ve ikizinin güldürmeyi başardı ama Gül Alimi kaşlarını çatarak Trip'in diğer konuya döndürmeye çalıştı.

"Kız kardeşine âşık olduğunu düşünüyor musun gerçekten?"

"Benim ne düşündüğüm önemli değil. Önemli olan sizin benim ne düşündüğümü düşündüğünüz."

"Senin ne düşündüğünü düşündüğümüzü nereden bileceksin?"

"Şaka yapıyorum," dedi Trip dibine inmiş içkisindeki buzları sallayarak. "Eğleniyorum. Bordeaux'un içine buz atmamla aynı şey yani, "

İçini çekerek Gül Alimi'ne baktı. "Önemli olan gerçekte ne olduğu. Ama *ne olduğunu* anlatmaya zorlama beni. Yoksa gecenin ilerleyen saatlerinde Pilatus'un hayaleti odana gelip işaret parmağını olmadık yerlerine sokar."

Kızlarla konuşma şekli mide bulandırıcı. Onların bu iğrenç konuşmalara meraklı gülüşlerle karşılık vermeleri de öyle. Onun Orville Wright hakkında bildikleri herkesin malumu. O kadar çok biliyorsa vızıldanıp durduğu kitap yerine onu yazsaymış. Asıl amacı kızları yatağa atmak. Bu tuzağa düştüklerine inanmıyorum. *O* bile düşmüş bir kere, belki de daha fazla: Kızların gerçeğin ne kadarını anlattıklarını hiçbir zaman bilemezsiniz.

İnce uzun efemine, ardıçların arduvaz gölgeler düşürdüğü yüksek binanın tuğla duvarına yaslanmış. Hep aynı saatte gelir, kotunun yırtık dizlerinden diz kapaklarının pembesi görünsün diye bir bacağını kaldırıma doğru bükerek ayağını duvara yapıştırır. Sol kolunu belinin arkasına sıkıştırır, sağ eliyle ön cebini sıvazlar. Cepten boğuk anahtar ya da bozuk para şıngırtıları

duyulur. Efemine erkek ve kadın demektir ya da ikisi birden. Karmakarışık saçları koyu kestane, hatta neredeyse vişne rengindedir. Yeşil gözlerinde incecik sarı hareler. Küçük, hüzünlü, güzel erkek/kadın birini beklemektedir; beni beklediğini düşünür, umarım ve salınıp süzülen akşamüstü sıcağının üstünde süzülmeye başlarım.

Amanda Early bordo iş ayakkabılarının bağcıklarını bağlamak için eğildi. Cildi ovalanmaktan kıpkırmızı olmuştu, ıslak kısa koyu renk saçları ensesine yapışmıştı. Rüyam aklıma geldiğinde hemen o süzülme hissini hatırlıyorum. Rüyada olduğunuzu bildiğiniz rüyalara berrak rüya gibi bir şey deniyor. Tam sözcükleri bulmakta hep zorlanmışımdır ama bir şeyleri betimlemek konusunda gayet iyiyimdir.

Doğrulup banyo aynasının karşına geçti. Yüzüm mesela, oval mi yoksa elips mi bilmiyorum, onun yerine ay gibi ya da aysı demeyi tercih ediyorum. Solgun, tebeşir rengi bir tenim var. Başım yumurta ya da ters dönmüş yumurta şeklinde ve çok büyük.

Hüzünlü, berrak erkek/kadın: Seni özlüyorum. Sürekli rüyama giriyorsun. Buna *yeniden oluş* deniyor. Güzel tenine, saçlarına hiç dokunmadım, yeşil gözlerinden hiç öpmedim. Çarşafımda kokun ya da kokunun hatırasıyla uyanıyorum. Rüyamda beni öyle mutlu ediyorsun ki, uyandığımda o mutluluğu yaşayamadığım için çok acı çekiyorum. Üzüntüm, olasılıkla gerçeğin birbirinden çok farklı oluşundan kaynaklanıyor. Şimdi şimdi anlıyorum: İçimde büyüyorsun.

Amanda banyodan çıktıktan sonra koltuğuna çöküp ateşi seyretmeye başladı. Bir erkek söylediğin her şeye karşı çıkıyorsa, bunu gerçek düşüncelerini savunduğu için değil, üzerinde otorite kurabilmek için yapıyordur. Mary böyle diyor en azından ve ben de onunla aynı fikirdeyim. Örneğin Trip öyle gururlu ki, hatalı olduğu açıkça belli olduğu zamanlarda bile ne yapıp edip zeytinyağı gibi üste çıkmayı beceriyor. Yaşça büyük ve erkek olduğu için kendinden başkasının fikirlerini dinlemeye dayanamıyor. Boğaya kırmızı bayrak sallamak gibi bir şey oluyor kendinizi ifade etmeye çalışmak.

Michael ile daha farklı bir sorun yaşanıyor. Fikirlere bir erkek gibi tepki vermiyor, hatta hiç tepki vermiyor. Karşınızda böyle bir tepkisizlik duvarı olması çok daha kötü. Dinliyormuş gibi görünüyor, ama gerçekten dinlediğine dair hiçbir işaret göremiyorsunuz. Trip'leyken en azından ağzınızdan çıkanları anladığını biliyorsunuz; çünkü sözcüklerinizi sinek

gibi ezmeye çalışıyor. Ama Michael’ın aklından geçenlere dair en ufak bir ipucu elde dene kadar çatlıyorsunuz. Verdiği en fazla tepki konuyla ilgili bir espri yapmak; ama en azından sizi duyduğundan emin olduğunuz için o bile iyi geliyor.

Amanda odanın arka tarafından koşuşturma sesleri duyarak o tarafa döndü. Kurt ile Henry gitarlarını, amfilerini salona taşıyarak ayarlarını yapıyorlardı. Kurt’ün burada müzik aletleri tuttuğunu bilmiyordum. Trip onlara katılmaya yeltendiyse de bir el hareketiyle ortamdan uzaklaştırıldı. Amanda, Michael Goodlife’ın Fiat’ın kulağına bir şeyler fısıldadığını gördü. Fiat gülümsedi. İyi ki birine söyledim sırrımı, zaten Fiat’tan başkasına anlatamazdım; çünkü kimseye, bugünlerdeki en iyi arkadaşım Mary Valentine’a bile güvenmiyorum. Hep bir yerlerden ayrılmak üzereyken kurarsın en güçlü dostlukları. Ayrılmadan hemen önce. Dostların olduğunu bilmek orayı terk etmenin acısını azaltır. Sonuçta bir gün buraya geri döneceğim. Ama hiçbir şey aynı olmayacak.

Albion’un salonunda toplanmış yirmiye yakın insanı inceledi: Sarhoş, neşeli, uçmuş, aptal, öfkeli, akıllı, güzel olanları. Büyük ihtimalle bir daha hiçbirini görmeyeceğim. Kötü bir şey mi bu? Hem acı, hem tatlı dedikleri böyle bir şey mi?

Henry Radio amfilerden birine taktığı mikrofona vurdu parmaklarının ucuyla. “Merhaba. Blazing Moon Kids olarak değerli arkadaşımız Michael Goodlife’ın albüm sözleşmesini kutlamak için birkaç şarkı çalmak istiyoruz.”

Alkışlar, sarhoş tezahüratları. Amanda Michale’a baktı. Yüzünde utançla karışık bir böbürlenme vardı; nasıl oluyorsa diye düşündü, ilgiden aynı anda hem nefret ediyor, hem de ilginin sürekli kendi üzerinde olmasını istiyor. Bazen Kurt de öyle görünüyor; ama çok uzun süre ilgi odağı olduğu için nefret duygusu ağır basıyor olmalı.

Kurt ve Henry çalıp söylemeye başladılar. Amanda şarkıyı çıkartamadı. Sesleri uyumluydu; çatlak-pürüzlü ya da onun gibi bir şey. Şarkı tanıdık geliyordu, eski bir şeydi, 70’ler falan. Şu her şeyi bilen Trip de ihtiyacın olduğunda hiç ortalarda olmaz.

Amanda şarkıyı gerçek ya da sahte bir ilgiyle dinleyen insanlara baktı. Sonuçta hepsi kendi çapında iyi. Ama onları özlemeyeceğim. Onlardan daha iyisini bulurum, hatta kimseye ihtiyacım da yok, arkadaşımı içimde taşıyorum. Hiçbir Druid rahibin sahip olmadığı bir yaratma gücü bu.

Taşları, siteleri görmeye gideceğim; çünkü onları görmeyi o kadar uzun zamandır istiyorum ki, bu istek nefes almak gibi otomatikleşti benim için.

Şarkı bitti ve Kurt eliyle Michael'ı onlara katılmaya çağırdı. “Little Black Egg'i biliyor musun?” diye sordu Henry “ya da The Nightcrawlers'ı?”

Michael hayır anlamında omuz silkti.

Henry öfkelenmiş gibi yaptı. “Adam albüm sözleşmesi yapıyor, ama The Nightcrawlers'ı duymamış! 66'nın ‘hit'i. Çok büyük bir ‘hit' değil gerçi. Gel hadi, öğretiriz. Çok kolay zaten. Çocuk oyuncağı.”

Michael bir gitar kaparak ellerini tellerde gezdirip sessizce bir melodi mırıldanan Kurt ve Henry'e katıldı. Notaları anladığını gösteren bir baş işareti yaptı ve üçü çalmaya başladılar. Yumuşak yumuşak tıngırdayan üç gitar, diye düşündü Amanda. Gidişimin arka plan müziği.

Henry vokale başladı: “*Ne söyledikleri umurumda değil, onu bırakmayacağım.*”

Gittiğimi fark eden olacak mı? Kalkıp kapıya doğru yürüdü. Bütün gözler müzisyenlerin üzerindeydi.

“*Boyunlarını uzatıp benekli siyah yumurtamı görmelerine izin vermeyeceğim.*”

Dışarı çıktı. Kapıyı kapatırken kısacık bir an Fiat Lux'le göz göze geldi. Hafif bir gülümseme ve baş sallama.

Amanda soğuk ve bulutlu geceye adım attı. Eğimli çimenliğin uçlarında ve sokağa inen merdivenlerde kar birikmişti. Havada yağmur kokusu vardı. İçeride çalınmaya devam eden şarkıyı duydu.

“*Geçen gün bir ağaçta buldum onu; benim oldu; kimse alamaz onu benden.*”

Yüzü utanç ve gururla alev alev yanmakta olan Michael Goodlife, kendini kontrol etmeye çalışıyordu. Düşünmemeye çalış. Henry ve Kurt'le çaldığını. LAY LAY LAY LAY. Başını kaldırma sakın, yoksa bayılacaksın.

“*İşte Mary, işte Henry, biliyorum nedir görmek istedikleri.*”

Fa-mi-re. Fa-si-la. Bir daha bu kadar heyecan verici bir şey yaşar mıyım acaba? Sanmam, çünkü tekrarlanan hazlar si-do-re etkisini kaybeder. LAY.

“*Ah babacığım, ne yapayım? Küçük siyah yumurta seni ele verecek.*”

Beni izliyor. Bakmasam da gözlerinin üstümde olduğunu hissedebiliyorum. Arabada. İyi ki söyledim. Hafifledim. Acaba onu? Evet. Evet. Hâlâ. Zaten her şey o yüzden. LAY LAY LAY.

Mary Valentine, Kurt, Henry ve Michael’ın performanslarını izliyordu; şarkıyı hiç duymuyordu, bakışları Michael’da, Michael’ı uzun, güzel parmaklarında kitlenmişti. Gözleri doldu. Adımı duydum gibi geldi. Olan oldu artık.

“*Boyunlarını uzatıp benekli siyah yumurtamı görmelerine izin vermeyeceğim.*”

Bülbül yumurtası mavisi fularıyla gözlerini sildi. Kim görürse görsün, diye düşündü. Abarttığımı düşünecekler, ama umurumda değil. Şimdi gidiyorum. Gidiyorum.

“*Küçük siyah yumurtam.*”

“*Küçük siyah yumurtam.*”

“*Küçük siyah yumurtam.*”

ONÜÇÜNCÜ DEFTER

Şu anda kabullenme kipinde olduğumdan –ve muhtemelen artık kabullenilmesi gerektiğinden– Albion'daki son gecemizin özel ve tuhaf olduğunu kabul ediyorum. Olaylar sanki bir tül perdenin arkasında (Scirpus californicus) ya da bir ateşli hastalık hezeyanı esnasında (Francisella tularensis) bir lâle ağacının gölgesinde (Liriodendron tulipifera), çok uzak bir köprünün altında cereyan ediyor gibiydi, özür dilerim. Tesadüflerin birleşmesi sonucu (tıpkı ender bulutsuz günlerde Hickory'deki evimin önündeki siyah elektrik direği kablolarının bir araya gelerek gök mavisi bir ikizkenar yamuk oluşturmaları gibi) şöyle bir tablo çıkmıştı ortaya: Nadiren gelen ve çok sevilen konuk Henry Radio; nadiren gelen ve mutluluktan uçan Michael Goodlife; çok sık gelen ama ilk kez Michael ile aynı akşam Albion'da bulunan Mary Valentine; çok sık gelen ve ay yüzü, gizlediği bir sırdan dolayı pespembe kesilmiş Amanda Early; sıkıntılı, dalgın, endişeli, bir büyünün etkisindeymiş gibi görünen Joe Smallman; sarhoş ve susmak bilmeyen Trip Ryvvers; enerjik, neredeyse neşeli ev sahibimiz Kurt.

Hem hüzünlü hem mutlu Fiat Lux.

Bazen farkında olduğundan daha fazlasını seziyorsun. Bazen melankoliye kapılıyorsun ve o anda her şey havada yüzer gibi gelmeye başlıyor. Her halükarda o gece Albion'un kısa, hüzünlü tarihindeki en mutlu ve dertsiz geceydi. Her halükarda oradaki son gecemiz olduğunu biliyordum. Bilmekten çok seziyordum. Bu türden önsezileri her şey çok güzel giderken

hisseden insanlar kafadan kontak kişilerdir. Biraz yumuşatırsak batıl inançlıdırlar; ben öyle değilim. Başına çok kötü şeyler geldiğinde, kötü şeyler beklemeye koşullanıyorsun; bir felaketle karşılaştığında şaşırmıyorsun. İşte o andan sonra kötü şeyler sana bulaşmamaya başlıyor çünkü sadece şaşkınlıktan beslenebiliyorlar. Dolayısıyla, o türden şeylere şaşırmadığım için, o gecenin son gecemiz olduğunu ya da kötü haberler alıp kötü olaylar yaşayacağımızı düşünmemizi gerektiren hiçbir şey yoktu. Bir başka deyişle, önsezim tamamen ihtiyari, saf ve nedensizdi.

Zihnin dehşeti ve karanlığı gün ışığı ya da gündüzlerin hayhuyuyla değil, doğanın içsel ve dışsal yapısının kavranmasıyla dağılır ancak. Ayrıca, tanrıların kutsal evlerinin bu dünyanın sınırları içinde olduğunu düşünmemelisiniz. Tanrıların dayanıksız, güçsüz varlıklar olduğunu bilmiyor musunuz?

Henry, Michael ve Trip, Kurt'ün etrafında toplaşmışlar. Mary ve Amanda yüzlerinde gözyaşı izleriyle gülümseyip kahkahalar atarak tuvaletten çıkıyorlar. Michael ve Mary koyu bir muhabbete başlıyorlar. Kör kütük aşık ve kimsenin takmadığı Joe Smallman ters ters onlara bakıyor. Kurt, Michael'a müzik endüstrisinin sığlığını anlatıp kendi tecrübelerinden damıttığı tavsiyelerde bulunuyor. Henry ve Trip Michael'la beraber başlarını sallayıp viskilerini yudumluyorlar. Mary çocuklara on dolar karşılığında benimle üç dakika yiyişeceğini söylüyor.

Amanda bana bir sır veriyor. Ben Joe Smallman'e artık lise öğrencisi olmadığımızı ve aklından geçeni söylemesi gerektiğini hatırlatıyorum. Kurt başka bir odaya gidip birkaç tane gitar getiriyor. Henry, Kurt ve Michael –sanırım ilk kez– eski şarkılar çalıp söylüyorlar; biz de gülerek onları dinliyoruz. Mary gözleri yaşlı bir halde kimse fark etmeden yanımızdan kaçıyor. Trip bana bir sır veriyor. Cesareti kırılan Joe Smallman herkese iyi geceler dileyip gidiyor. Michael bana bir sır veriyor. Şöminenin etrafında toplanıp içki ve sigara içiyoruz. Kurt kullanılmayan bir çekmecede bulduğu ve içi galiba afyonla dolu bir pipo getirip yakıyor; bir nefes çektikten sonra bize uzatıyor.

Bu insanların hepsi Tanrı: Dayanıksız ve güçsüz bir yapıları var. İçlerinden bazıları artık aramızda değil, bazıları hâlâ hayatta, bazılarıysa hiç yaşamadılar. Sonraki birkaç saati hatırlamakta zorlanıyorum; daha doğrusu hatırladıklarımı düzene sokmakta –pipodan birkaç nefes çekince her şey bulanıklaştı. Şu anda da bulanık, ama nahoş bir bulanıklık bu, Lofoten

Maelstrom girdabının (67 derece, 48 dakika Kuzey, 12 derece, 50 dakika Doğu) vücuda ve beyne uyarlanmışı gibi. Afyonun yarattığı zihinsel anafor gibisi yok, gerçi o kadar sarhoş olmasaydım içmezdim muhtemelen, çünkü afyon karşıtı olmak için sağlam sebeplerim var. Ama bir kızın kafası iyiyken neler yapacağını asla bilemezsiniz; ben de içinde ne olduğunu sorgulamadan önüme gelen sıcak dumanı defalarca ciğerlerime çektim, çünkü dumanın ciğerlerimde dolaşmasını çok seviyorum.

Evin açık pencere ve kapıları gerçek dışı bir boyut kazandı. Odaya dolan ılık huzmeleri ağır çekimde patlayıp dağılıyorlar. Kemiklerim bile sıvılaştı sanki. Halının kenarlarına tutunup şehrin üstünde uçmaya başlıyorum. Gizlice gözetliyorum: Wyoming'teki bir sokak lambasının dibinde yüz üstü çevrilmiş bir Matiere Memoire (Bergson) kopyası; Wayne kaldırımı boyunca renkli tebeşirle çizilmiş neyi tasvir ettiği belirsiz üç resim; merhamet dolu soluğumun kokusunu alır almaz öksürmeye başlayarak yoldan geçenlerin ayakkabılarına yapış yapış balgam tüküren pis kokulu dilenciler, Montgomery fuar alanı önündeki ağırsiklet şampiyonu Patterson'ın, –tam bir Yunan Herkülü, geyik-Tanrı Akteon'un babası– Cinerama sinemasının yanındaki Moonlight Restorant'a doğru yürüyüşü; üçüncü Batı caddesindeki Burgers ile Cold Beer'ın arka sokağına bırakılmış kovalarca sodyum silikatlı boya; kıvırta kıvırta Ludlow'dan 1. Caddeye yürüyen Sıfır Anne, kanal caddesi Tavernası'nın arkasındaki bir çöp tenekesinin yanındaki bir ağaca asılmış Turner'ın *Saltash Cornwall Sahili&Hanı'nın* 12x15 cm'lik bir kopyası; üstü çıplak bir halde bir sandalyeye çökmüş, salyaları kucağına akan Oscar Wilde; Stewart otoyolunun girişine yakın bir yere park edilmiş eski, külüstür bir Utero'nun sağ arka lastiğinin altına eroin ampulleriyle birlikte zulalanmış sayı bilimiyle ilgili bir kitap; Germantown'daki bir Ukrayna kilisesinin önüne bırakılmış ilkel bir steno makinesi; Calvary Mezarlığı'nda uzun saçlı bir gencin yanına bellerine kadar gömülmüş olan Güney Ohio Karavan Satış ve Kiralama şirketinin kralı Joe Jones ve karısı Blodeuwedd'in kırık, ölümcül kafatasları; Carillon Park'ını yerle bir eden filler –panikle kaçışan kalabalığın ayakları altında ezilen ve sayfaları her tarafa dağılan altıncı ve son yeni milenyum biyografisi –uçarken bütün tehlikeleri göze alıp bir tanesini kaptığımda aslında biyografi değil adını hiç duymadığım bir müzisyenin bestesi olduğunu fark ediyorum; Saint Paul Meydanı'ndaki bir apartmanın dışına yelken gibi gerilmiş devasa, gümüş rengi bir çarşaf; ikisi

Dayton Sanat Enstitüsü'nün sergi duvarındaki küçük Meryam Ana ikonuna tutturulmuş bir sürü altın yaldızlı mandal; Hickory'deki evimin penceresinin üstünde salınan sarı bir tesadüf.

Kendime geldiğimde –duyularımı,bilincimi, Albion'u tekrar hissetmeye başladığımda– herkes gitmişti. Ateş küllenmişti; başımı şöminenin önündeki küflü ipek yastıktan kaldırdığımda, Kurt'ün omuzları düşmüş, gövdesi şömineden yansıyan ışıkla çizgi çizgi olmuş halde her zamanki sandalyesinde oturduğunu gördüm.

"Öküz gibi horluyorsun," dedi soğukça.

"Sağ ol. Ne kadar uyudum?"

"Bilmem. Bayağı uzun süre."

"Herkes gitti mi?"

"Sadece ikimiz varız kız çocuğu. Sen, ben ve yılbaşının hayaleti."

"Ben....O pipoda ne vardı?"

Kurt cevap vermedi. Gözlerini kapatıp birkaç saniye öylece durdu.

"Hani," dedi neden sonra, "ortalık karanlıkken gözlerini sıkıca yumup açtığında parlak gri noktacıklar görmeye başlarsın ya. Göz yuvalarında, göz bebeğinde ya da sinir uçlarında ışık birikmiş gibi olur."

"Yerimden hızla kalktığımda olur o bana," dedim.

"Sonra gözlerini bir daha yumduğunda göz kapaklarının arkasında yapay, kırmızı bir ışık belirir. İşte o kırmızı ışığa bakınca yakın çekimde kan hücrelerinin hareketini görüyorum."

"Kan hücreleri olduğuna emin misin? Ben hep onların mikrop ya da plankton olabileceklerini düşünmüşümdür. Biyolojiden hiç anlamam."

Kurt başının sallayıp gözlerini açtı. "Son günlerde her şey ne kadar farklı."

"Öyle mi? Hiç farkında değilim," diye yalan söyledim.

"Farkındasın. Herkes farkında. Ben sık sık bir yerlere gidiyorum. Burada olduğum zamanlarda da zihnim bambaşka yerlerde dolanıyor."

Dayanamadım. "Nereye gidiyorsun?"

Kaykılıp öne doğru eğilerek gözlerini ateşe dikti. "Değişik yerlere. Fiziksel anlamda soruyorsan çoğunlukla batı yakasına."

"Batı yakasına mı? Dayton'da mı? Ama günlerce kayboluyorsun; geri geldiğinde de seferden dönmüş gibi bitkin ve tükenmiş..."

"Ben keşin tekiyim, Fiat," diye sözümü kesti sakin bir sesle. "Uyuşturucu satın almaya gidiyorum. Özellikle de eroin. Bazen bir aleme katılıp

kendimden geçiyor; uyandığımda nerede olduğumu, neler yaşadığımı hatırlayamıyorum. En güzel yanı da bu zaten. Bir süreliğine zihnimden kaçabilmek. Kendim olmamak. Bir anlığına bile olsa, her şeye değer. Ne demek istediğimi anlıyorsundur sanırım.”

Tanrım sana sesleniyorum; duy sesimi. Ellerimi kutsal mekânına doğru uzatıyorum. Ruhumu koru, geri çevirme ne olur! Gençlik günahlarından azat eyle beni. Sana yalnızca yaşayanlar şükrediyor, bir ayağı çukurdakiler.

Şarkı söyleyen ormanı biliyor musunuz? Naziler toplama kamplarında bir dizi kancalı direk yapmışlar. Yahudileri bu kancalara asıp gövdelerini döndürüyorlarmış, hayvansı iniltiler ve çığlıklar tüyleri diken diken ediyor, insanın kanını donduruyormuş. Kimsenin duymadığı bu çığlıklara bombalanan Dresden’deki cayır cayır yanan çocukların ve Hiroşima ve Nagazaki’de buharlaşan kurbanların çığlıkları karışıyormuş. Bunların hemen hepsi, kanunlar üstü bir tarihi figür tarafından gerçekleştirilmiş ve bu kişi –Hegelci terminolojiyle söylersek– dünya tarihini belli bir yönde hareket ettirmeye başlamış –çoğu insana göre geriye doğru bir hareketmiş bu.

Böylesi bir şeyin bir daha yaşanmayacağından emin olmak ve daha da önemlisi acı çekmemelerini sağlamak istiyorum. Bunu nasıl yapacağımı biliyorum; ama çok korkuyorum ve yöntemimin işe yarayıp yaramayacağını bilemiyorum. Keşke bir gün bütün kötülüklerin biteceğini hayal gücünün özgün olduğunu bildiğim gibi bir kesinlikle bilebilseydim. Şefkatin yüceliği ve hayal gücünün doğruluğu dışında hiçbir şeyden emin değilim.

Kurt’ün itirafı yüreğimi delip geçti; belirtileri nasıl olup da görememiştim. Aslında, uyuşturucu bağımlılarıyla biraz olsun bir arada bulunmuş her insan gibi ben de birtakım şeyleri fark ediyordum. Beni yanıltan Kurt’ün zengin oluşuydu; zengin keşlere alışık değildim. Normal belirtilerin hepsini yüzlerce kez görmüş olmamıza rağmen, hiçbirimiz Kurt’ün son zamanlardaki tuhaf davranışlarının uyuşturucudan kaynaklandığını anlayamamıştık. Üst–sınıftan insanlarla arkadaşlık etme deneyimimiz yoktu ve –‘rock’ yıldızlarıyla ilgili klişelerle ya da bizim ‘rock’çılara dair bildiğimizi sandığımız şeylerle bire bir bağdaştığından (o konuda da pek bilgili olduğumuz söylenemezdi) olup biteni bir bakışta anlamamız gerekirdi aslında; ama Kurt’ün hiçbir şeyi klişe olmadığından böyle bir şey aklımızın ucundan dahi geçmedi– kulağıma Kurt’ün eroin kullandığıyla ilgili en ufak bir dedikodu gelmiş olsaydı anlardım; kimsenin fark etmediği

şeyleri fark etmekle övünürüm, ama bunu göremedim, kafamda en ufak bir şüphe oluşmadı.

Kurt beni rahatlatmak için sırrını deliler gibi sakladığını, eroini batı yakasında onu ve bizi hiç tanımayan satıcılardan aldığını, bu kişilerin –artık ne kadar mümkünse– harika insanlar olduğunu ve geri dönene kadar onu kendi evlerinde sakladıklarını anlattı. Seni tabii severler, diye düşündüm, sonuçta adamlara nakit ve muhtemelen normalden daha fazla para veriyorsun; ayrıca kibar, zararsız ve ufak tefeksin.

İğrenç mide ağrılarını hafifletsin diye başladığını; ama zamanla bağımlı hale geldiğini, acayip pahalı rehabilitasyon merkezlerinde tedavi olduğunu, Albion'daki ilk birkaç ayı dahil uzunca bir dönem hiç kullanmadığını anlattı. Dayton'a da çevresini değiştirmek için ve burada uyuşturucu bulması çok daha zor olur diye taşınmış: Yanlış karar. Nereye bakacağını bilirsen –ki kararlı bir bağımlı kesinlikle bilir bunu– burada istediğin her şeyi elde edebilirsin. Böylece yılbaşından sonra tekrar kullanmaya başlamış ki bu da hepimizin –özellikle de benim– hissettiği değişimleri açıklıyordu.

Ah düşünce değil duygu dolu yaşam.

İş botları değişiyor ya da neler neler oluyor.

Darmadağınık duran çift başlıklı tıraş bıçaklarından birini kaptı. Çok dikkatli olmalıydı; çünkü yoğunlaşan, tansiyon ve cinsel arzu sarhoşlukla birleşip tehlikeli bir şekilde patlayabilir. Bir paratoner ya da bira –fiştekli– öfke düşmanlığı. Yerli gerçek benliğini düşün değerlendirdi, değerlendirilmiş gerçek benliği uçuruma yuvarlanırken kendine baktı. Kimliğin İ'si ve hırpanilik gün ışığında da işlemeye devam etti ve az sayıdaki lambalar depo elektroniklerine yetmiyordu falan filan. Ama çok bir şeye ihtiyaç duymazdınız burada çok bir şeye ihtiyaç duymazdınız. Kasveti dağıtalım, lambalar alalım.

Gülümseyerek tehdit dolu bara yürüdü. Mesela: ama bu çekip paralel bir evrene gitmek gibi değildi sanırım. Tabii zaman içinde her şeye alışılır: Aşkın tatlı sert tekmelerine, yalnızlığa, hayal kırıklığına, masumiyetin yitirilişine, ölümün sürekli ve rahatlatıcı varlığına. Motoru yakmadan patlamaya. Ama bunun yanlış, yanlış olduğunu söylüyorlar, kurallara. Vesaire vesaire.

Terleyençokterleyen bardaklar. Nemli, ıslak. Gülmek katliamdan kaçmış bir ıslık sesidir. Ülke onu çok önemsedi. Hırsı kırıldı. Bu kabuk, rüyalarını simgeliyor.

Bakınız: Tenezzül, kibir, zirvede geçen havasız, steril, yapayalnız bir hayat. Bakınız: kar yağışı, şömineli küçük bir kulübe, ateş yanıyor, duman beyaz gökyüzüne yükseliyor, bir tarih kitabı, zamanın sonu.

Nefretlik sezgi hastalığı. *6. Çözümleme: hayatın amacı mutluluksa hapı yuttuk demektir; yeterince bencil değiliz çünkü.*

Kilise camları kadar loş dükkân vitrinlerine yansıyanlar. O rahat saçmalamalar; Kehanet Kitapları. Çakal başlı Anubis, Thoth, Horus, Nefertiti. Set. Kulübe. Yürüyüş. Güzel bir element. Parçalanmış, belirsiz, bulanık. Anu-lacivert gece göğünün ve lacivert gündüz göğünün tanrıçası. İngiliz kızlar çivitle (Isatis tinctoria) bütün vücutlarını maviye boyadılar: Japon mavisinden daha açık ve Pekin mavisinden daha kırmızı ve donuk bir maviye; en azından İrlanda'da hiçbir erkeğin tanık olmasına izin verilmeyen bir kadınsal gizemdi bu. İsa'nın dirileceğine inananlar. Aklımda hâlâ o notalar çalınıyor. Asma kurbanı. Maneviyat tüccarı. Bütün maviler güzeldir: Utangaç bir kuruluk, açıklık ve boşluğun nedeni. Dünkü elini kırdı. *Olgusal.* Dişbudak ağaçlarının yaprakları arasından yansıyan safran rengi ay ışığını dalgalandıran hafif bir meltem. Bulanık yarasa sürüleri, kaçan bir tren. Nicomedes'in sedef eğrileri; dördüncü bölüğün düzlemsel eğrisi, tutarlılık. Sevimsiz düşes başıma şimdiye küçük bir kahramanın dayanabileceğinden çok daha fazla talihsizlik getirdi. Kalbim dışarı çıktı. *Sapiens dominabitur orbis.*

Özür dilerim. Değişim düşündüğümden daha erken başladı.

Şafağın gri ışığı pencerelerden içeri sızmaya başladığında Kurt tuhaf bir ifadeyle bana baktı.

"Benim için bir şey yapar mısın?" diye sordu.

ONDÖRDÜNCÜ DEFTER

Öykümüzdeki kişiler –mesela anne babalarının ellinci evlilik yıldönümleri için sürpriz bir parti planlayan kibar, hayırlı evlatlar, ebeveynlerinin bu şoku kaldıramayacağını düşünerek bir sürü imada bulunuyorlar ve parti kimseyi şaşırtmıyor, gene de eğleniyorlar– önceden bir araya getirildiler. Başka bir deyişle neler olacağını biliyorsunuz, çünkü sizin için endişeleniyoruz.

Rüyamızda Gail'i gördük. Sabah 8 ya da 9 gibi uyuduktan sonra rüyamızda onu gördüğümüzü belli belirgin bir biçimde hatırlıyoruz. Rüyada neler olduğunu bilmiyoruz; çünkü çok sıkıcı olduklarından gördüklerimizi hatırlamak gibi bir alışkanlığımız yok: Düşlerde o gün yaşadıklarınız çözümlenir ya da tekrarlanır; bu yüzden son zamanlarda durmadan sigara ve şarap içtiğimizi ve yazı yazdığımızı görüyoruz. Geçenlerde çok şiddetli bir bilek burkulması yüzünden sağ elimizin parmaklarını kıpırdatamadığımızı gördük. Meğer kolumuzun üstüne yatmışız. Neyse, Gail ağlıyordu, biz de ağlıyorduk, bize tekrar içmeye mi başladınız, diye soruyordu. Sonra onu affetmemizi istiyordu; 'Ne için? Ne için?' deyip duruyorduk ama o yalnızca ağlıyordu.

Uyandığımızda telefon çaldı ve kötü rüyadan etkilenip açma gafletinde bulunduk. Arayan Büyük Yayınevi'nin editörüydü ve pek hoş haberler vermedi. Gail'e ulaşamıyordu, umurundaymış gibi de değildi. Kitabın teslimini habire ertelememizden bıkmıştı ve genel bir temizlik kapsamında diğer bazı yazarlarla birlikte bizim sözleşmemizi de feshediyordu.

Umutsuzca kitabın bittiğini, ama anlaştığımızdan çok farklı bir eser ortaya çıkardığımızı söylesek de ikna olmadı. Avansı geri istemiyordu; ama kitabı teslim etmeyeceğimize göre, teslimden sonra verilecek miktarı alamayacaktık. Çok bekletmiştik. Zaman değişmişti, artık ‘rock’ merkezli hayatımızı anlatan bir kitabın ticari başarı getirmesi söz konusu değildi.

Yayın dünyasında hep olan bir şey bu, dedi editör vurduğu darbeyi yumuşatmak için. Ama darbe yumuşayacak gibi değildi, bizi yeniden şeytani alkolün kollarına attı: Alkolle viski ve şarabı kastediyoruz tabii. Böylece muhtemelen tarihi bir içki alemine daldık; o esnada tek başımıza olduğumuz için kimsenin gülmediği bir intihar farsı sergileyerek kendimizi zemin kattaki evimizin penceresinden atmaya kalkışmış olabiliriz. Bir gece kardeşinin arabasıyla gelip bizi kaldırımdan toplayarak evine götüren ve kalktığımızda nemden yapışmış sırtımız ve bacaklarımızdan garip öpücük sesleri gelmesine neden olan (koltuğun üstündeki sarmal desenler olduğu gibi derimize geçmiş, ‘boxer’ımız belimizde çentikler oluşturmuştu) deri kanepesinde uyutan Henry Radio’nun anlattığına göre Brown Caddesi’ndeki bütün barlardan kovulmayı da başarmışız. Ayrıca bazıları arkadaşımız olan bir sürü kıza ve en azından bir erkeğe evlenme teklif etmişiz.

Artık hiçbir şey uyaklı değil, farkında mısınız? Çevremiz, bir başka deyişle içinde bulunduğumuz atmosfer düz yazıya yakın, donuk ve bürokrasiye uygun türden bir serbest vezne geçti; arada bir çakışmalar, tesadüfi yarım uyaklar; hüzünlü, anlık uyak ve renk bağdaşmaları olsa da, artık –en azından bizim gördüğüm kadarıyla– o bildik ABAB’lar kalmadı. Belki de uyaklar tükendi, eskidi; ama sanmıyoruz. Bizce gizlendiler, kendilerini korumak için genişleyen sahipsiz anlam çitlerinin arkasına çekildiler. Yani uyak hâlâ var ve bir gün tekrar ortaya çıkabilir. O gün geldiğinde şaşırmayı düşünüyoruz.

Yıkılmış bir adam bir konuda sağlam adamdan daha avantajlıdır: Yıkılmış olduğunun bilincindedir. Bu bilgipara gibi cüzdanınızda saklayabileceğiniz gerçek bir şeydir; hatta birimi olmadığından paradan daha değerlidir. Harcanamaz. Yıkılmışlık değil ama, yıkılmışlık bilinci zamanın ve mekânın yapay sınırlarından serbestçe geçmenizi sağlar. Gerçek sınırlardır bunlar; ama bu bilinç sayesinde kuralları eğip bükebilirsiniz. Sınırları aştığınız anda size gerçek hazinelerini sunarlar. Yüzünü, demiş kör adam, hiç unutmayacağım.

Ayıldığımızda, sarhoşken hayatımızın ellerimizden kayıp gittiği gibi saçma bir fikre kapılarak üç gün hiç içmedik. Ardından acımızla –Kurt'ün ve Michael'ın ölümü, yazarlık kariyerimizin bitmiş olması– alkol olmadan baş edemeyeceğimizi fark ettik. Kurt'ün öldüğünün bilmemize rağmen bütün gece içtikten sonra ona mektuplar yazıyorduk. Hiçbirini saklamadığımız bu mektuplar, mektup yazma sanatının çok iyi örnekleriydiler; yer yer coşkun ve dokunaklı, yer yer dobra ve içten. Her biri, gerçeğin yanına bile yaklaşamayacağı türden yalanlarla doluydu.

Bundan sonra sıra –vicdan korkusuyla– içsel otoritenin kurulmasına ve sezgilerden vazgeçilmesine gelir. İkinci durumda kötü niyetler kötü eylemlerle eşitlenir ve böylece suçluluk duygusu ve cezalandırılma gerekliliği oluşur. Vicdanın öfkesi otoritenin öfkesiyle yarışır. En sonunda tamamen psikanalizin alanında olan ve sıradan insanın kavrayamayacağı bir fikir ortaya çıkar. O fikir, olayın bize neden bu kadar karmaşık ve bulanık göründüğünü anlamamızı sağlar. Vicdanın (daha doğrusu sonradan vicdana dönüşen endişenin) gerçekten de sezgisel yıkımın nedeni olduğunu, ama daha sonra bu ilişkinin tam tersine döndüğünü anlatır. Artık her sezgi yıkımı vicdanın kaynağı haline gelerek onun şiddetini ve tahammülsüzlüğünü artırmaktadır.

İlk Avrupa turnemiz esnasında başlayan panik ataklar Amerika'ya döndükten sonra da azalmadan devam etti. Hatta daha da kötüleşti. Bu atakları memleketimizdeyken (ki turnelerimizin çoğu burada oluyordu) hiç yaşamadığımızdan, tamamen kıtasal etki ve kültürel bölünmüşlüğe bağlamıştık. Ama daha köklü, hatta daha sıkıntılı oldukları ortaya çıktı. Turne karavanında ses kontrolü yaparken, Dayton'da provadayken, kayıt stüdyosunda çalışırken, evde kitap okur ya da yatarken endişeden kendimizi kaybediyorduk.

Hiçbir şey işe yaramıyordu. Turnedeyken en azından birkaç günde bir –hangi ruh halinde olursak olalım– rahatlıyorduk; bir süre sonra rahatsızlığımızın yoğunluğunun sahnenin boyutu (ne kadar büyük, o kadar iyi), soyunma odasına yakınlığı (ne kadar yakın, o kadar iyi) ve konserin “önemi”ne göre (farkında olmasak da küçük kasabalarda verdiğimiz konserler, büyük şehirlerdekinden daha az stres yaratıyordu) değişiklik gösterdiğini anladık.

Bu klostrofobik tepkiyle baş etmek için, daha çok içmek, daha az içmek, hiç içmemek (çok kötü bir fikir) gibi bir sürü yöntem denedik; ama hiçbir

düzelme olmadı. Bütün belirtiler bariz bir şekilde fiziksel olduğundan psikolojik bir sıkıntı yaşıyor olabileceğimiz hiç aklıma gelmedi. Sigortamız olmadığı için doktora görünüp bunları okuyan en aptal insanın bile çoktan keşfetmiş olduğu gibi kaygı bozukluğundan mustarip olduğumuzu ve bazılarını kafa bulmak için kullandığımız bir takım ilaçlar yardımıyla bu rahatsızlığın –tamamen tedavi edilemese de– en azından hafifletilebileceğini öğrenme şansımızda olmadı. Arkadaşlarımız aracılığıyla Meksika'dan kaçak olarak getirtilen (duyduğumuza göre orada herhangi bir eczaneye girip istediğiniz her şeyi, istediğiniz dozda almanız mümkünmüş) ilaçları kullanmaya başladık.

Aylar boyu bu rahatsızlığı çekip klostrofobimizi az da olsa denetim altına almayı başardıktan sonra, daha bol ve güçlü ilaçlar alabileceğimiz düşüncesiyle bir psikiyatra görünmeye karar verdik. Psikiyatr, endişe ve paniğimizin tamamen zihnimizde olan bir şeyle ilgili olduğunu, çevresel faktörlerle ve ataklar başlamadan önce ve başladıktan sonra düzenli olarak kendimizi aşağılamamızla bağlantısız olabileceğini söyledi. Bir 'rock' sahnesine ya da bir 'rock' grubuna tıkılıp kalmış olmaktan kaynaklanmayabilir, dedi kibarca. Yani, berbat hayatımızın tek iyi yanının Whiskey Ships olduğunu, 'rock' müzikle uğraşıyor olmamızın bizi hayatın darbelerinden biraz olsun koruduğunu düşünmemize rağmen Doktor Wright (diploma lütfen!) 'rock'ın bizi hızla öldürdüğünü söyledi.

Doğal olarak gayet ateşli ve hırslı bir şekilde karşı çıktık ona. Beyhude bir çabaydı bu; adam haklıydı. Dünyada en çok sevdiğimiz şey bizi öldürüyordu ve zeki bilinçaltımız sabırla aptal bilincimizin doğru düzgün çalışmasını engelleyerek bu gerçeği göstermeye çalışıyordu. Ünlü özdeyiş doğrudur belki de: Belki, gerçekten sevdiğimizi öldürüyoruzdur; ama daha kesinlikle bildiğimiz bir şey var: Sevdiğiniz sizi öldürür. Çok şaşırtıcı ve garip bir şey, ama doğruluğundan şüphe etmediğimiz ender gerçeklerden.

Yüzü aniden ciddileşti. "Öykülerden bu kadar çabuk vazgeçmemelisin. Gerçeğe doğrudan ulaşılamaz, saf halinde kavranılamaz bir şeydir o. Gördüğün her şeyi anlayabilseydin delirir ya da Tevrat'ta yazıldığı gibi 'kesin ölürdün.' Salt gerçekle karşı karşıya gelirsen gördüklerini ne anlayabilir, ne de değerlerini bilebilirsin. Örneğin şuradaki garson kızın ince, esmer ellerinde –çok güzeler bu arada– kavrayabileceğimden çok daha fazla gerçeklik var. Öyküler gerçeği sindirilebilir parçalar halinde verirler, tıpkı ezilip çikolatalı kekin içine yerleştirilen ilaçlar gibi."

‘Rock’ı bırakmaktan –istemeden ve çok çabalayarak da olsa– başka çaremiz kalmamıştı. Teorik olarak böyle bir karara varmıştık; ama düşünmek başka şeyi uygulamak başka: Durumu somutlaştıracak bir olay gerekiyor. O olay bir ‘rock’ dergisinin onuncu yılı kutlamaları çerçevesinde verdiğimiz bir konser esnasında gerçekleşti. Derginin adı *Popüler*’di ve Whiskey Ships ve başka değerli ama tanınmayan grupların hâlâ devam etmesinde çok önemli olan ve bizlere denge, güç, hız ve daha birçok mühendislik terimi kazandıran alternatif devrimin kudretine dair bütün kehanetleri doğru çıkmıştı.

Sahnenin hemen karşısındaki balkona, üstünde Kurt C.’nin gülümseyen bir fotoğrafı yapıştırılmış devasa bir onuncu yıl afişi asılmıştı. Kurt’e çalıyor gibi görünüyorduk ve Kurt’e çalmak istemiyorduk. O yüzden konser boyunca gözlerimizi kapattık, ayakkabılarımızı seyrettik ve çok genç, yakışıklı ve enerjik olduklarından kendimizi kötü hissetmemize neden olan ön taraftaki çocuklara baktık. Konserden sonra Doktor Wright’ın teşhisinin tamamen doğru olduğunu ve çalmaya devam ederek çok büyük bir riske girdiğimizi fark ettik. Bir an önce bırakmalıydık. Bu kararımızı bir otobüs dolusu grup arkadaşımıza açıklamak zor geldiğinden, bunu Dayton’a vardıktan sonra ilk fırsatta söylemeye karar verdik yani ertesi gün ya da ondan sonraki gün veya birkaç hafta içinde.

Whiskey Ships’i bırakma kararımızla Dayton’a Whiskey Ships ile ilgili –daha doğrusu akıllı, güçlü, bilge liderimiz Henry Radio ile ilgili– bir belgesel çekmek isteyen bir film ekibinin gelişinin aynı zamana denk gelmesi iyi olmadı. Ama artık erteleyecek durumumuz kalmamıştı ve uzun bir turneye çıkmak üzereydik. Turneden sağ çıkamayacağımızdan emindik ve Henry’nin yeni bir gitarist bulmak için zamana ihtiyacı olacaktı. Film ekibinin başlarda rahatsızlık veren varlığı –gecenin bir yarısı kapı zili ve akşamdan kalma yüzümüze tutulan kamerayla uyanıyorduk– birkaç gün sonra hissedilmemeye başlandı (herhalde çalışma yöntemleri böyleydi); öyle ki, Henry ile konuşacak cesareti topladığımızda külüstür Utero’muzun arka koltuğunda ekipten insanlar olmasına öyle alışmıştık ki, her söylediğimizin kaydedildiğini unuttuk (Şans eseri istifamızla ilgili bölüm *Av Kazaları: Kısa Bir Whiskey Ships Biyografisi* adlı hayranlarımız arasında çok popüler olan filme konulmadı).

[Trip Ryvvers ve Henry Radio kutu bira içerek arabayla Dayton sokaklarında dolaşıyorlar. Teypte bir Whiskey Ships albümü var. Trip

kırmızı ışıkta duruyor. Yeşil yandıktan sonra da hareket etmiyor.]

HENRY RADIO

[Trafik lambasını göstererek] Bundan daha yeşil olmuyor.

[Trip dalgınlığından sıyrılarak gaza basıyor. Şarkı bitiyor.]

TRİP

Güzel.

HENRY RADIO

"Tin Can Girl"ün B yüzüne koyalım. Bu daha demo.

TRİP

Bence stüdyo kaydı yapmayalım. Albüm boyunca aynı sesi nasıl tutturacaksın bilmiyorum...

HENRY RADIO

Darmadağınık çalmışım.

TRİP

Ama güzel bir dağınıklık olmuş.

HENRY RADIO

Olabilir... Kenara çeksene. İşemem lazım.

TRİP

Burada mı?

HENRY RADIO

İleride, kaldırımın kenarında.

[*Trip arabayı kenara çeker. Henry kapıyı açar, ama yerinden kalkmaz. Bacaklarını kaldırıma atar. Fermuarını açtığı duyulur.]*

HENRY RADIO

Bu şekilde işemenin sırrı ne biliyor musun? Kıç deliğini açacaksın.

TRİP

Kıç deliğini açacaksın. Peki.

HENRY RADIO

Böyle bir solo albüm yapmalıyım! *Kıçının Deliğini Açmak!*

[Trip onaylayarak güler. Henry'nin kaldırıma işeyişi duyulur.]

HENRY RADIO

Kapakta da kanepede elimde birayla çekilmiş bir fotoğrafım olmalı. *Kıç Deliğini Açmak.*

TRİP

Henry, gruptan ayrılmak zorundayım. Üzgünüm, ama öyle gerekiyor.

[Henry fermuarını çeker, bacaklarını arabanın içine sokar, kapıyı kapatır.]

HENRY RADIO

Farkındayım. Eskisi gibi coşkulu değilsin.

TRİP

Seninle ya da müzikle ilgili bir şey değil. Whiskey Ships hâlâ en sevdiğim grup.

HENRY RADIO

Canının sıkma. Benim şarkılarımı çalmak için dahi olmak gerekmiyor. Birini buluruz.

[Trip yola devam eder.]

TRİP

Müziğin hayatımdaki en önemli şey olduğunu düşünürdüm hep. Belki de yaşlanıyorumdur, ha?

HENRY RADIO

Yaşlanmak, büyümek. Bacak numaralarımı yapamayacak ve sahnede maymun gibi oradan oraya sıçrayamayacak kadar yaşlandığımda "balkon-rock" safhasına geçeceğim. Balkonumda bir sallanan sandalyeye oturup şarkı söyleyeceğim. Ama asla büyümeyeceğimi biliyorum. Şuram *[kalbini*

gösterir] hala on üç yaşında. Daha da büyümem. Öldüğümde kıçıma bir kemik sokun, köpekler alıp götürsün beni.

[Teybin düğmesine basar, bangır bangır bir müzik duyulur.]

HENRY RADIO

[Müziğin sesini bastırarak] Ben “Rock’n’Roll” ve Bira Kilisesi’ne mensubum. Benim dinim bu.

Özür dileriz ama bunu devam ettiremeyeceğiz. Kurt ve Micheal’ın ölümü, Gail’in kayboluşu ve kitap sözleşmemizin feshedilmesinden sonra nasıl yazmayı sürdürebildik, bilemiyoruz. Ama artık benzinimiz bitti. Bu işe son verme zamanı geldi.

Elimizdeki *Madame Bovary* baskısının 113. sayfasında (Alan Russel çevirisi) bir basım hatası var. “Yaprak misali” yerine “yaşam yaprak misali” yazılmış. Evimizin dışındaki gece göğü, biriyle randevusuna geç kalmış bir kadın gibi gümbürdüyor. Yatak odası penceremizin önündeki dişbudak ağaçlarının yaprakları rüzgârla sallanıp sokak lambasının aydınlattığı halıya ve boş yatağımızdaki buruşuk çarşaflara yansıttıkları ağ şeklindeki desenleri pişmanlıkla titretiyorlar. Birkaç dakikadır büyük bir şiddetle teneke balkonumuza vuran yağmur zafer kazanmış bir komutan gibi geri çekildi. Rüzgâr ve yağmur dişbudak yapraklarını Arnavut kaldırımına, balkonumuza kirli pencerelerimize savurdu; vakitsiz ölen yapraklar.

Henry Radio haklı: Bu kasaba –Ohio’daki mitolojik Dayton şehri– herkese yeter, yetmeli. Buranın dışında kalan her yer uçmayı düşlemek gibi ve düşün gerçekten daha güzel olduğunu öğrenecek kadar çok şey yaşadık.

Ufka bu kadar yakınken kendimizi boş, saf, yenilenmiş ve her şeye hazır hissediyoruz. Şüphelendiğimiz gibi, yapacak hiçbir şey olmasa da. Belki de Orville’e döneriz. Belki de tıpkı sevdiklerimizin hepsinin bizi terk ettiği gibi –çünkü onları hayal kırıklığına uğrattık– biz de onu terk ederiz. Herkesi hayal kırıklığına uğratıyoruz, kendimizi, sizi. Sizi de uğrattık, değil mi? Özür dileriz. Birazdan bizi terk edeceksiniz, eşyalarınızı toplayıp hep yanınızda taşıdığınız ve içinde kim bilir neler olan –evrenin gizi muhtemelen– kumaş çantanıza yerleştirip çekip gideceksiniz. Veda bile etmeyeceksiniz, çünkü bir şeyleri dillendirmek büyüyü bozar. Bu kitap da bunu anlatmak için yazıldı zaten. Kimse okumayacak olsa da, sadece

kendimiz için yazıyor olsak da. Bu hiç yeterli değil, yeterli değil. Yeterli değil.

Dünyayı ele geçirmek gibi bir isteğimiz yoktu, biliyorsunuz. Bir sahnede yer almak istedik sadece, aldık da. Görkemli, kısacık, kapsamlı bir an boyunca o sahne bütünün kendisiydi. Yıllar sonra, ucuz şarap içiyor ve saçaktan damlayan suların balkonumuzun önündeki çitlerle çevrili koruluğa vuruşunu izliyoruz. Yağmur dindi sayılır, ama sokaklar ve dişbudak ağaçlarının diplerinde birikmiş sular Hickory mazgallarına dökülüyor hâlâ. Apartmanımızın dışındaki tuğlalara sokak lambasının portakal rengi ışığı vurmuş, çıplak ayakla balkona çıkıp avuçlarımızı tuğlalara bastırıyoruz. Yağmura rağmen sıcacıklar, bu saatte hâlâ güneş ışığını dışarı atmaya uğraşıyorlar. Güveler cızırtılı sokak lambasının ışığına üşüşerek lambada siyah benekler oluşturuyorlar. Havada arınmışlık var ve açelya (salon penceresinin ve bulutlarla yıldızların altında iki tane var) kokuyor – cırcırböcekleri ve parçası olmadığımız bir muhabbeti sürdürür gibi bildiği kuş seslerini taklitle meşgul erkenci, alaycı bir kuşla iyice vurgulanan sessizlik uyuşturucu.

Teröre, kötülüğe, cahilliğe, birbiri ardına dünyayı bıçaklayıp duran savaş ve barışa karşı –cenneti anlatan bir vaiz, hareketsiz bir kondüktör, yemek kitapları düzelten bir yazar kadar boş ve bütün bunların geçici zincirlerinden kurtulduklarında olacakları kadar güzel bir sarmalda dönüyorlar– önerebileceğimiz tek şey sevgi. Biz onu bıraksak da, o bizi bırakmıyor. Sevgi, hayatın tek ödülü.

8

Orville, Orv., Bay Wright, ukala herif; Lindbergh geldiğinde olanları hatırlıyor musun? Çok utangaçtın o zamanlar? Sahi, neden çağırmıştın onu? Hayranlığından galiba. Henüz gençtin, çabuk etki altına giriyordun. Atlantik’i geçip bu tarafa gelmesinden birkaç hafta sonra onu Dayton’a

davet ettin. Wright Alanı'na, tek başına kıtalararası uçma cesaretini gösterdiği uçakla (*St. Louis Ruhu)* inmişti. Onu General Gilmore ile birlikte karşılayıp merasim yolundan şehre inecektiniz. Bu gerçek kahramanı, gözü pek adamı görebilmek umuduyla binlerce kişi toplanmıştı. Ama Lindbergh eve dönene kadar halka açık yerlerde dolaşmayacağına dair kendisini finanse edenlere söz verdiğini söyleyince doğrudan Albion'a gelmekten başka bir seçeneğimiz kalmadı. Onu zor durumda bıraktığım için çok mahcup olmuştum; ama Lindbergh çok zarif bir insan olduğundan "Nereden bilecektin ki" deyip bana teşekkür etti.

Göz kamaştıracak kadar yakışıklı bir adamdı. Görünüşünden mi yoksa başarılarından mı daha çok etkilenmiştim bilmiyorum; ama öyle büyülenmiştim ki, genç kızların yanındayken olduğum gibi kızarıp bozararak konuşuyordum onunla. Farklı sebeplerle tabii. Genç bir kızlayken benden hoşlanır diye korkuyor ve hoşlanmaması için elimden gelen her şeyi yapıyordum. Lindbergh'leyken yaşadığım korkuysa benden hoşlanmaması, sohbetimi sevmemesi ihtimaliydi. Korkumu bastırmak için en sıkıcı teknik konularla ilgili saçma sapan şeyler geveliyordum. Her zamanki gibi büyük bir nezaketle cevap verse de, genel olarak bıkkın olduğunu, uçak mekâniği dışında şeylerden konuşmak istediğini seziyordum. Bunu tamamen kafamdan uyduruyor da olabilirdim.

Aradan yirmi sekiz yıl geçmesine rağmen dün gibi hatırlıyorum. Bayan Beck'in hazırladığı muazzam yemekleri yemiştik. Lindbergh'ün Albion'da olduğu bir şekilde kulaktan kulağa yayılmıştı; akşamüstü binden fazla Daytonlu çimenlikte toplanmıştı. Önce ön taraftaydılar, giderek yanlara ve arkaya yayıldılar; insanlar yer bulabilmek için koruluk ve fundalıklara tırmanıp bayıra çıkmak zorunda kalıyorlardı. Birkaç cüretkâr kişi verandaya kadar çıkınca, ikinci kata gitmek zorunda kaldık. Kalabalık kahramanlarını görebilmek için feryat figan bağırıyordu. Güvenliğimizden endişe duymaya başladığımdan Lindbergh'den kuralı bir kereliğine çiğneyip balkona çıkarak insanları yatıştırmasını rica ettim. Alacakaranlıkta onun yanında durup kasabanın hayranlığını dile getirmesini dinlerken, Will ile benden yıllardır esirgenen hayranlık ve iyi niyeti hissettim ve iyice adamın büyüsüne kapıldım. Benim hayal bile edemeyeceğim büyüklükte bir cesarete ve kişiliğe sahipti. Kalabalığa el salladı; insanlar coşup tezahürat etmeye başladılar. İçeri girerken sol eli koluma sürtününce hissettiğim heyecan dalgasının, bütün büyük insanlar gibi Lindbergh'in de sahip olduğu

elektrikten kaynaklandığını düşündüm. Bir süre daha balkonda durup insanlığın bütün potansiyelini kendinde toplamış birini görmekle yatışan kalabalığın yavaşça dağılmasını seyrettim. Hiçbir zaman popüler olmak, herkes tarafından takdir edilmek gibi hayallerim olmamıştı; bu yüzden o an hissettiğim şey kıskançlık değil, sevgiydi.

9

Will'in Chanute'a yazdığı ilk mektubun başlangıcı şöyle: "Birkaç yıldır, insanların uçabileceği inancından mustaribim." Benden çok daha iyi bir yazar olduğu aşikârdı; ama uzun ve meşakkatli uçma tarihi bundan daha öngörülü sözcüklerle anlatılamazdı. İnsanlı uçak yapma fikri gerçekten bir hastalıktı –tesirli, omuzlarınıza hayat boyu taşıyacağınız bir sorumluluk yükleyen, başarılı olduğunuz takdirde bomboş günlerle baş başa bırakıldığınız bir hastalık. Önceleri imkânsız görülen şey, icat edildikten sonra çok basit gelmeye başladı. Başarılarımızdan ilk kez Medineli bir arıcı olan Amos Root'un yazdığı *Arıcılık Derlemesi* adlı bir dergide söz edildi. Zavallı Amos'u bulup Huffman Ovası'ndaki deneylerimizde karşılaştığımız sorunları çözene kadar bu makaleyi yayınlamaması için ikna ettik. Amos 1904 Eylül'ünden 1905 Ocak'ına kadar dilini, daha doğrusu elini tutmak zorunda kaldı. Doğal olarak kimse bay Root'un sözlerine kulak asmadı (hatırladığım kadarıyla üslubu dağınık ve tutarsızdı) ve sonrasında Amerikan hükümeti dahil herkesi icadımızın gerçekliğine ikna etmek için çırpınmamızın hikâyesi o kadar çok anlatıldı ki, özet geçmek düşüncesi dahi daralıyorum. Ama hep öyle olmaz mı? İnsanların yarattıklarına ancak doğanın ve dolayısıyla Tanrı'nın eserlerini şevkle takip edenler inanabilirler. Aksi mümkün değil zaten: Kanat eğimlerini çözebilmek için akbabaların uçuşlarını gözlemledik –kanat meselesini Will'in otururken elindeki mukavvayı bükmesiyle çözdüğümüz doğru, ama sonuçta hiçbir şey rastlantısal değildir. Hayır. Dış güçlerce yönlendirildik: Önce Lilienthal gibi

geçmişte cesur deneyler yapmış insanlar, ardından Tanrı’nın uçma yeteneği bahşettiği yaratıklar ve yorucu, verimsiz geçen günler/gecelerin nadiren getirdiği ışık çakımları sayesinde başardık.

Bunların hepsi geçmişte kaldı. Kazanılan ve yitirilen savaşlar, harap olmuş idealler ve düşmanlıklarla bezeli uçuş meydanı. Artık bunları düşünmeyeceğim. Akıllı ve anlayışlı doktorumdan, Georgia Koyu’na gitme bahanesiyle siyatiğim için bir aylık morfin aldım. Koya gitme niyetinde olmadığımı biliyor sanki. Bütün hazırlıkları tamamladım: vasiyetimi yeniledim ve bu gece ilk uçağın Londra’dan Smithson Enstitüsü’ne sevk edilmesine izin veren bir mektup yazdım. Son birkaç aydır sağlığım hiç iyi durumda değil ve inancım –bütün dinler gibi– intiharı yasaklasa da, Tanrı’nın inayetinin kararımı bağışlamaya yeteceğine güvenmek zorundayım. Ama sonsuza kadar cehennemde yanacağımı bilsem bile niyetimden vazgeçmem. Sonsuzluk zamanın dışında bir şey ve beni hasta eden, her gün lanetlediğim şey zamanın ta kendisi, Will’in deyimiyle artık tahammülüm kalmadı. Bu yüzden hayattan nefret ettim: Yarattığımız şey –gücü bir felakete neden oldu, çünkü nasıl ki uçak kuşların doğal yeteneklerinin taklit edilmesinden ibaretse o da gerçek gücün kopyasından başka bir şey değil– bana acı veriyor, ruhun yüzeyselliğini ve sıkıntısını anımsatıyor. Bu gece, ruhumun kendisi değilse de en azından sıkıntısı sona erecek. Tanrı benden sonra Albion’a yerleşeceklerin yardımcısı olsun; çünkü hastalığımı buranın köklerine, damarlarına, kalbine bulaştırdığımı düşünüyorum. Belki de yanılıyordumdur, belki de burada saklanan bir hayalet vardır ve beni dayanıksız bulduğundan, daha uygun ve güçlü birinin gelmesini bekliyordur. Böylesi fikirler yeniden boğulduğum kuyuya düşmeme neden oluyorlar. Ama kimsenin suçunu kabul etmediği, kendisi değil şeytan yüzünden acı çektiğini iddia ettiği o cehenneme düşmedim. Onca emeğin boşa gitmesi. Hayatımız boyunca ruhumuzu anlamak için çaba göstereceğimiz yerde küçük yaratıcılar olmak için çırpınıyoruz –mucit dediğiniz kendi tasarladığı bulmacaları çözmeye çalışmaktan başka ne yapar ki? Bunları nereden öğrendiğimi açıklayamam. Ama hiçbir işe yaramadıklarını söyleyebilirim. Basit kıskançlıklar yaşamak suçtur, mahvolacağı korkusundan mahvolur insan. Beni bağışla kardeşim. Ne yapıyorsam, ikimiz için yapıyorum. Başka yolu yok.

10

Rafael Sabatini 1921 yılında *Scaramouche* adlı bir macera kitabı yayınladı. Sonradan filme de çekilen bu kitap bir Fransız devrimi romansıydı. Baş karakter Andre-Louis Moreau, yazarın “genç, gayretli, coşkulu, idealist” olarak betimlediği ilahiyat öğrencisi Philippe de Vilmorin’in etkisiyle devrime katılır. Andre-Louis’in Vilmorin’e aşık olduğu aşikârdır; Vilmorin 3. Bölümde gerçekleşen bir düelloda hayatını kaybedince hassas Moreau’nun kaderi çizilmiş olur. Sabatini 29 nisan 1875’te İtalya’nın Ancona şehrinde doğmuş. Annesi ve babası dönemin tanınan opera sanatçılarından olduğundan çocukluğu dünyayı dolaşarak geçmiş. Ünlü İrlandalı tenor John McCormack, Sabatini’nin babasıyla çalışıyormuş. Ailesi Rafael’i reşit olur olmaz Liverpool’a yollamış. Yaptığı yolculuklar sırasında edindiği deneyimler sayesinde Britanya’nın bu en büyük liman kentinde ofisleri olan gemi şirketlerinde çevirmenlik yapacakmış. Sabatini çocukken Dumas, Jules Vernes, Walter Scott gibi yazarların kitaplarını okumuş ve İngilizce yazmaya karar vermiş. Hayranlık uyandıracak derecede üretkenmiş. Her yıl bir kitap çıkartıyormuş; mutsuz ilk evliliğinden olma oğlu Binkie bir araba kazasında hayatını kaybettiğinde bile yazmaya ara vermemiş. Kitaplarından kazandığı parayla, o zamandan beri sahaflarla dolup taşan Hay-on-Wye yakınlarında bir ev satın almış. Evine “Saat Değirmeni” diyormuş. Orada yaklaşık yirmi yıl yaşamış. İkinci karısından olan oğlu hava kuvvetlerinde pilotluk eğitimi almış. Sertifikasını aldığı gün Saat Değirmeni üstünde kutlama uçuşu yaparken aşağıdakileri selamlamak için uçağı kanat üzerine yana doğru eğince denetimi kaybederek dehşete kapılmış, anne-babasının gözleri önünde yakınlardaki bir tarlaya düşmüş. Sabatini’nin ikinci karısı Christine bu olayı yıllarca kabuslarında gördükten sonra bir gün İsviçre dağlarında gezerken sarı bir çiçeğe rastlamış. Hiçbir kaynakta geçmeyen bu çiçeğin tohumlarını alıp Saat Değirmeni’ne götürerek uçak şeklinde bahçeye dikmiş. O andan sonra bir daha hiç kabus görmemiş.

Tetiğe basmamdan hemen önce Kurt bana bir şey söyledi. Şöyle oldu: Kolunu eski, kahverengi bir kemerle sıkmasına yardım edip bir doz yüksek kalite eroini enjekte edişini izledikten sonra, odanın pencerelerden en uzak

köşesindeki kitaplıkların dibine uzanışına baktım. Başının altına birkaç yastık koyup, isabetli bir atış yapabileceğim bir açıda yatmasını sağlamıştık. Elime içinde 9 mm'lik bir kurşun bulunan Sig Sauer P226 tabancayı tutuşturdu ve damarları eroinle dolu her insan gibi usul usul açıklamalar yapmaya başladı. Horozu tek bir atış için bir kere kaldırıp tabancayı sol şakağına dayayacaktım. Silahı nasıl tutacağımı, vuruşun şiddetine nasıl hazırlanacağımı, gümüş rengi elips tırnağın otomatik olarak çıkaracağı kovanı nereye koyacağımı, parmak izlerini nasıl sileceğimi; tabancayı soğuk, ölü parmakları arasına yerleştirdikten sonra nasıl ortadan kaybolacağımı anlattı. Sonra bir şey daha söylemek istedi, sadece boğuk fısıltılarla konuşabildiğinden eliyle yaklaşmamı işaret etti.

Gözlerimden yaşlar süzülmeye başladı. Kurt uzanıp gömleğinin aşınmış kol ağzıyla yüzümü sildi ve gülümseyerek, "Sanırım nedenini bilmek istersin," dedi.

Kendimi aptal gibi hissettim, nedenini sormak aklıma bile gelmemişti. Aptal gibi, ani başarısına ya da benim anladığım kadarıyla ani başarısına bağlı olarak yaşadığı baskılar yüzünden olduğunu sanmıştım ya da hayatı boyunca, anlattığına göre ünlü ve zengin olmadan önce bile çektiği ve aldığı haplar ve özellikle eroinle –dolaylı deneyimlerimden bildiği kadarıyla eroin tek başına intihar isteği yaratıyor zaten– daha da kötüleşen kronik depresyon yüzünden. Sormamıştım, çünkü –aptalca olduğunu biliyorum, o zaman da aptal gibi hissettim, şimdi de hissediyorum– kabalık olur gibi gelmişti. Herkesin kendince nedenleri vardır. Benden bir iyilik yapmamı istedi; ben de kabul ettim.

Ama varsayımlarım yanlıştı. Kurt gerçek nedeni açıkladığında ağzım açık kaldı. Hâlâ çok şaşkın olduğum için öldüğünden beri durmadan yazıyorum. Bana bir sır verdi. Kurt. Son isteği (onu öldürmemi istemesi dışında, gerçi o bir istekten çok ricaydı) bu sırrı kimseye söylemeyeceğime söz vermemdi.

Sözümü tutmadım. Üzüldüğüm nokta bu. Bir adam ölmeden hemen önce sizden bir sır saklamanızı isterse, o Allah'ın belası sırrı saklamanız gerekir. Sizi öldürecek bir sır da olsa.

Ama yapamadım; sır beni öldürdüğünden değil, değiştirdiğinden. O anda, o kelimeler bir Sig Sauer P226 tabancasından çıkan 9 mm'lik bir kurşun gibi beynimi delip geçtiği saniyede, Fiat Lux'e dönüştüm. Kabuğumu kırıp olasılıklar ülkesine geçiş yaptım. Fiat Lux benim gerçek adım değil. Tahmin etmişsinizdir zaten.

Kurt'e verdiğim sözü tutmamamın nedenleri gayet açık: O sözü veren kız artık yaşamıyor; mecazi anlamda tabii, vermediğim bir sözü tutmamam gibi bir şey söz konusu olamaz zaten. Muhtemelen bunun bir saçma sapan bir bahane, hatta bir yalan olduğunu düşüneceksiniz, ama sırrın ne olduğunu bilseydiniz beni anlardınız.

Sırrın ne olduğunu öğreneceksiniz. Onu bu bu sayfaların arasına gizledim, çok da iyi gizledim ama gizlenen her şey eninde sonunda gün yüzüne çıkar. Bu sayede kendime, –bazı kaçamaklar yaptıysam da– verdiğim sözün en azından ruhuna sadık kaldığımı söyleyebiliyorum. Kurt'ün sırrını buraya gömebilmek için çok zor şeyler yapmam gerekti. Çünkü müziğe dair hiçbir şey bilmiyorum. Çünkü geleceğe dair hiçbir şey bilmiyorum. Çünkü birbirlerine duydukları aşkı çok geç fark eden iki trajik karaktere dair hiçbir şey bilmiyorum (yaptığım şeyi anlatarak çok fazla şey ifşa ettiğimi düşünüyorsanız sırrın ne olduğunu anlamamışsınız. Anladığınızı düşünüyorsanız kesin anlamamışsınız demektir. Anlayıp anlamadığınızı öğrenmenin tek yolu –şu anda çok fazla şey söylüyorum– bana sormak. Doğru anladıysanız zaten nasıl olduğunu bilirsiniz).

Bana söylediğinde bir süre kendimi toparlamaya çalıştım. İçimdeki dünya sendeliyor, kaçmak ve Kurt'ün sırrının yarattığı değişimi tamamlamak için güç toplamaya çalışıyordu. Tabancaya baktım ve bir anda neden elimde bir tabanca olduğunu düşündüm. Tabaca tuttuğumu bile anlamamıştım. Neler olduğunu, ne yapmam gerektiğini bilmiyordum.

"Bu ne?" diye sordum.

"Bir eşeğin çene kemiği," dedi. "Vur beni."

Annemin ölümünü hâlâ zihnimden atamadım. Birinin aylar süren ölümünü izlediğinizde olay çok da korkutucu gelmemeye başlıyor. Hastanın baş ucunda beklemek, yaralarını sarmak, altını değiştirmek görevleri çok uzadığında, insan uzun süredir beklenen ölümün yarattığı etkiye bağışıklık kazanıyor. Şiddetli, ani ölümün nasıl bir şey olduğunu bilmiyordum. Evet, babam öyle ölmüştü, yani ani ama o sırada yanında olmadığım için neler olduğunu görmemiştim ve o yaşta kaldıramayacağım düşüncesiyle öldüğünü uzun süre söylememişlerdi. Kurt'ü öldürmekle annemin ölmesini izlemek arasındaki farkı göremiyor, aksine bir sürü benzerlik olduğunu düşünüyordum. Her ikisinde de bir insanın korkunç acılar içinde kıvrandığını görüyor ve ölümün acılarından kurtulmak anlamına geleceğini hissediyordum. Bir silahım ya da benzeri bir aletim olsaydı ya da annem

benden böyle bir şey istemiş olsaydı –şu anda düşünüyorum, annem yaşarken aklıma gelmemişti– hiç tereddüt etmeden öldürürdüm onu.

Silahı söylenen açıya ayarlayıp hafifçe Kurt'ün şakağına bastırdım. Neden bilmem, başının yanında sallanan birkaç tutam yağlı, sarı saçı alıp kulaklarının arkasına koydum –sanki orada kalsalar kurşunun yönünü saptıracaklarmış gibi gelmişti. Bugün hâlâ gece indi ya da gece çöktü diyoruz. Homeros gibi: "*Parlak güneş geceyi aşağı indirerek okyanusta battı.*" Kato gibi: "S*e nox praecipitat.*" *Ölüler Kitabı*'nda günbatımının kızıl renginin intihar eden Ra'nın kanından kaynaklandığı yazılıdır. Eski kahinlerin şiirsel bakış açısından bakıldığında batı büyük bir katliam ertesi gibi kıpkırmızı görünür. Hommel ve Hilprecht (*Die Insel der Seligen*) Gılgamış'ın (güneş tanrısı) batıya giderken izlediği yolun Arabistan'ın "İkiz tepeler"i olarak kabul edilen Günbatımı dağı ya da bugünkü adıyla Shammar Tepesi olduğunu belirtirler. Aga ve Salama tepeleri kaşı karşıya durarak bir çeşit doğal kapı oluştururlar. Mısırlılar gökyüzünü Shu ve Tefnut adlı iki sütunun üstünde duran devasa bir kubbe olarak görürler. Akşam güneşi Tum-Ra karanlıkta batarken bu sütunları devirip göğü aşağıya çeker. Aborjinler gökyüzünün altında direkler olduğuna ve bu sayede düşmeden durabildiğine inanırlar (Bu neredeyse evrensel bir düşüncedir). "*Kör dev* (*akşam güneşi*) *bu sütunları çekerek göğün aşağı indirerek kendi dahil birçok kişiyi öldüren bir felakete sebep oldu*"(Smythe-Palmer). Gazze tapınağındaki ikiz sütunlara bağlanmış olan Samson –öfkeli, gözleri kör (aslında tek gözü görmüyordu, İnciller'de o şekilde yazmasa da, mitolojide öyle geçiyordu– bir gözünde güneş, bir gözünde ay vardı) çatı yıkılana kadar sütunları sallayarak intihar eder ve kendiyle beraber yaşamı boyunca öldürdüğünden çok daha fazla sayıda Filistinli'yi ölüme götürür. Benzer biçimde güneş tanrısı da (Shamesh, Shu, Gılgamış) gün batımıyla körleşmiş ve güçten düşmüş bir halde göğün ikiz kulelerini aşağıya çeker ve geceyi indirir.

Matador mitolojik boğayla güreşiyor. Pencerenin önünde akçaağaçlar, akçaağaçlar, kayalar. Bozulmuş şeyler, alkolün yarattığı içgörüye bulanmış alacalı, donuk beyinler için Tanrıya şükrediyorum. Ha, bir de akıcı, dolambaçlı yalanları için. Tartışımlı direnişin başlangıcı. Beyimin düğümünü çözemezsiniz; denizin hüzünlü ışığının sönüşünü anlayamazsınız.

Sepya, kırık dökük gün. Son düşüş miti: Evlilik yemini. Linnaeus, Lapland'de Noel şarkıları söylüyor –ren geyiklerinin hayaları, cadıların vajinaları. Güneş, bahtsız ve dünyadan yorulmuş bir halde yatağına çöküyor. Sular hareketleniyor. Ruhu'l-Kudüs.

Hiçbir yüzün bakmadığı, görmediği, çökmediği, saçmalamadığı, ağlamadığı ışık çizgileri yap: Gözyaşlarını ışıkla silen, yeşil mürekkepten, parlak, yeşil yollu eski battaniyeler gibi alev alev, gözlük yansımaları gibi çizgiler.

Kurt'ün son kız arkadaşı, anladığınız anlamda: Sakince yas tutuyor, gün somurtkan yüzünde geziniyor, her saat. Yolculuktan şişmiş.

Ah kıyı.

Yükselt hepimizi; ilahi.

Bülbül. Gözün şarkıcısı. İçsel bir merhabayı donuklaştıran, siyah mürekkeple nokta nokta yazılmış on sözcük. Tohum ekmek için sekizgen geçişler ya da cıvık erik. Uygunsuz isim, esin perisi. Yanlış giyinmiş. Onu özlemiş. Ahlakçı öfke, az çok akla yaslanmış halde küplere biniyor. Zaman duruyor. Gerçek acıyor. Gel tut onu, binlerce hesap, yüz yükselmiş, merkezde bir tören.

Yüksek ve kutsal tepe. Orada yeşerir cesaret ve sabahın ihtişamı.

Kral İbn, ince. Kıyı çevirisi.

Kış toprağı tırmıklıyor, rüzgârlar tepelere kar mahsulü gibi fırtına şekerleri boşaltıyor. Ah güzellik ve arılar. Çatlak kulak.

Yine, yaşlanma. Koz.

As.

Aslar.

Giriş.

Sonuç.

Latince'deki, baylar bayanlar, yumurta, İtalyanca'daki kuğu, Dover İngilizcesi'nde her şeyin sonudur. Aşıklar seker. Aşıklar seker baylar bayanlar, siz de sekeceksiniz.

Siz de sekeceksiniz.

Benzetmeler ve mecazlarla, İfşacı, Ruhun ve gerçek idealizmin ölümsüz yazarı, fanilerin yansımalarına baktıkları aynayı yapıyor –aynada bir kusur varsa bu Tanrı'nın sabrını mı yoksa Şeytan'ın cin fikirliliğini mi gösterir? Sanatı al, sevgili mağdur, çünkü varlığın bu yüzü bir gün muhakkak ortaya çıkacak. Henüz ruhsal dönüşümle ilahi kavrayışa ulaşamadı. Tanrı'nın bu

şehrinde güneşe ve uydulara ihtiyaç yok, çünkü aşk ona ışık veriyor, kutsal akıl onu yorumluyor. Herkes onun ışığında yürümeli.

Tetiği çektim. Beowulf hiddet içindeydi. Aşk bereketlidir, Antipho. *Aber den Einsamen hüll in deine Goldwolken!* Herkes bıksın usansın diye, olabildiğince soğuk hava, alkollü dilin alkollü bir kuyruğu olmalı. *Illud iam voce extremo peto*: Şafak kavur beni. Sonranın cehennemi. Elde var sıfır. *Per me si va ne la citta dolente, per me si va ne l'etterno dolore, per e si va tra la perduta gente.* Yerleşikliğin donukluğu. Yana şeyler (listesi). Antik Taziye ritüelleri. Ormanın kenarında: *Niyawenhkowa kady nonwa onenh skennenjy thade –sarhadiyakonh.* Sonsuz Yaşam Öğretisi, sanki *ha Unas an sem-nek as met-th sem-nek anxet hems her xent Ausar.* Işık Mihrabı (*Mishkat al-Anwar). Peut-etre L'immobilite des choses autour de nous leur est-elle imposee par notre certitude que sont elles et non pas d'autres, par l'immobilite de notre pensee en face d'elles. Bismillahirrahmanirahim.* Birinci Kromozomun ilk satırı: GATCAATGAGGTGGACACCAGAGGCGGGGACTTGTAAATA ACACTGGGCTGTAGGAGTGA. Aydınlanma. Patlamalı motor. Hayat. Uyuşma. Tekrar. Taklit. Çiçeği çeken ışık sizi de çeker.

ON BEŞİNCİ DEFTER

Aydınlanmamış gökyüzünden kapkara süzülen yağmur hızlanarak pikabın camlarını dövmeye başladı: Michael Goodlife'ın pencereleri kapatmaktan başka seçeneği yoktu. Önemli değil, varmak üzereydi zaten. Gece mavisi ceketinin sol kolu sırılsıklam olmuştu. Sağ eliyle ceketinin kolunu kıvırdı, kolunun altından yere damlayan soğuk su döşemenin köşelerinde toplanıp, debriyajın yanındaki yapışkan bantla kaplanmış, ama yine de onu öldürecek miktarda karbonmonoksidin içeri sızmasına neden olan tenis topu büyüklüğündeki delikte kayboldu. Michael buharlanmış ön camı kuru koluyla yarım ay şeklinde sildi. Farlar kaygan yolu aydınlatıyor, sileceklerin ritmik tıngırtısı alkolle bulutlanmış zihnine tam olarak çıkartamadığı bir şarkının melodisini getiriyordu.

Eski arabasıyla yavaşça Main'den aşağı, şehrin ıssız bölgelerine doğru ilerledi; boş, kullanılmayan mağazaların, terk edilmiş kiliselerin, yıkılmış bir benzin istasyonunun kalıntılarının önünden geçti. Michael anlamsız trafik ışığında durduğunda, 3. Cadde'deki adliyenin sabahın erken saatlerinde bile evsiz sarhoşlar, keşler ve orospularla dolu basamaklarının bomboş ve yağmurdan camlaşmış ve şişmiş olduğunu gördü. Islak gecede başka hiçbir araç yoktu. Yeşile dönen ışık arabanın nemli kaputuna yansır yansımaz son gaz Miami Nehri'nin üstündeki dar köprüye doğru gitmeye başladı. Köprüye çıktığında, dikkatsiz sürücüleri yakalamak için gösterişli taş kapının gölgesine saklanan polisleri düşünerek yavaşladı.

Şanslıydı, bu gece polis molis yoktu. Araba hafifçe inledi, Michael Kuzey Main Caddesi boyunca bütün lambaların yemyeşil olduğunu fark etti sevinçle. Eve kadar. “Daimi yeşil ışık,” diye düşündü ve o anda zaman parçalandı. Araba birdenbire gücünü kaybederek McCabe’nin önünde zınk diye durdu.

Micheal kaputu açarak dışarı çıktı. Bacakları şaşırtıcı derece hafifti, arabanın ön tarafına doğru giderken yürümekten çok süzülüyor gibiydi başını salladı, siyah saçları McCabe’den sızan kırmızı ışıkta parladı. Durmuş olan yağmur yeniden başladı. Michael merakla gökyüzüne baktı; güçlü rüzgârın deldiği bulutların arasından parlak yıldızlar görünüyordu. Yıldızların bir şeyi dikkatini çekti, başını birini dinler gibi yana eğdi, yüzü yoğunlaşmaya çalışmaktan kırıştı. Bir süre sonra kaşları düzeldi ve gülümseyerek, anlamış gibi başını salladı.

Mary kapıyı kapatıp içini çekti. Mutluluk ve rahatlamışlıktan mıydı bu iç çekiş, yoksa yorgunluktan mı? Sol ayağındaki ayakkabıyı fırlatıp topuğuyla sağ teki de çıkardı. Banyoya giderken eteğinden kurtuldu, kapının önünde lambanın düğmesine basarak tek harekette gömleğini çıkardı.

Banyoya girebilirim. Banyoya girmeliyim. Sutyenini çıkarıp lavabonun yanındaki fayansların üzerine attı. Muslukları açıp ellerini suyun altına tuttu. Yüzünü ellerine götürünce şaşkınlıkla yanaklarının göz yaşlarıyla dolu olduğunu fark etti.

Allah aşkına neden ağlıyorum, diye düşündü. Çok anlamsız. Yüzü, buzlu bira şişesini tutuşu, Albion’da bütün tatlılığı ve savunmasızlığıyla Kurt ile konuşuşu gözümün önüne gelince içim titriyor. Çünkü bana uzun süredir hiç rastlamadığım ve bir daha rastlamayacağımı düşündüğüm bir inceliği gösterdi. En azından bana karşı davranışları öyleydi. İçimde bir şeyler hareketleniyor –belki de tıkaç yerinden çıkıyor– sonra içim dışım göz yaşı. Kısacık konuşmamız esnasında suya dönüştüm. Sıvılaştım.

Kollarını lavaboya dayayarak aynaya baktı. Parlak kız. Parlak kırmızı, keselenmiş ve alev alev saçlı. Şimdi arkamdan yaklaşsa her şeye evet derdim –tabii olay bu değil. Doğru zamanı fark ettiğinde çok geç oluyor.

Doğrulup arkasını dönerek askıdaki solmuş, mis kokulu, zeytin yeşili havluya uzandı. Yüzünü havluya gömerken hâlâ kurumamış, diye düşündü.

Mary Valentine banyonun ışığını söndürerek karanlıktan ve sarhoşluktan dengesini kaybetmemeye çalışarak kapıyla paspas arasındaki taşlardan

geçti. Düşmeden odasına vardığında dizlerinin üstüne çöküp sürünerek çarşafların arasına girdi.

Sırt üstü yatıp görünmez bir noktada tavanla birleşen boşluğa baktı. Çözülmemiş duyguların ağırlığı çökmüştü. Mary dar yatakta kollarını iki yana doğru iyice açtı. Gövdesi içe çöküyordu sanki; bazı önemli yerleri yükseliyor ya da yüzüyor ya da uçuyordu adeta; doğal bir biçimde tavana doğru çıkıyordu; aslında tavan da yoktu, sınırlar, bağlar, zincirler, ipler, ağlar, onu burada tutacak hiçbir şey yoktu. Son kesik. Mary kıkırdadı; giderek kıkırtıları ağlamaya dönüştü, gözyaşları siyah bir yağmur gibi çok yükseklerden çarşafın üzerine yağdılar.

Yana dönüp duvardaki kare şeklindeki pencereye baktı. Bir daha hiç dizleri üstünde sürünerek yatağıma girip dudaklarını yüzüme bastırmayacak. O zamandan beri belki yüz kez başka erkeklerle hazzın doruklarına çıktım; ama asla bu yatakta, bu çarşafların arasında değil. Neden? Neden mi Mary Valentine? Çünkü karanlığı ardında bıraktığında geride kalan şey her zaman ışık değildir.

Joe Smallman, yolun aşağısında, Kuzey Main caddesinde Michael ile birlikte yaşadıkları evdeki odasında yatağına uzanmış son votka–Tang'ini (Michael'ın buraların en popüler astronotu şerefine "John Glenn" adını vermişti bu kokteyle) içiyordu. Bu saatlerde, uyumadan hemen önce hep yaptığı gibi Amanda Early'i düşünüyordu. Kaderini kabullenmişçesine iç çekerek yastığının alt kısmını kabarttı, yastık inatla tekrar inip düzleşti. Bebeği doğurmak isteseydi onunla evlenirdim, diye düşündü. Belki de evlenmezdim, ama yine de. Bir kerelik de olsa, o günbatımında verandada yaşadıklarımızı hiç unutmayacağım, ölene kadar o anıya tutunacağım. Ama bebekten kurtulmak istemesini de anlıyorum, çok genç sonuçta, o sorumluluğu almak istemiyor. Yine de onu bırakmazdım. Yine de onu, hadi söyle, severdim. Ama onun yanındayken son derece kayıtsız davranıyorum. Bir tür savunma pozu. Hiçbir ilacın iyileştiremeyeceği kadar hastayım ben.

Yakınlarda bir yerden siren sesleri duyuldu, bu şiddet eğilimli bölgede sık sık olay çıkardı zaten. Joe, birayla gaza gelmiş bir salağın ayılana kadar nezarethaneye kapatılacak olması fikrine güldü sessizce. Baş ve işaret parmaklarıyla bıyığının uçlarına dokundu hafifçe. Daha sonra polisten Michael'ın karbonmonoksit zehirlenmesi yüzünden bayılması üzerine arabanın kontrolden çıkarak takla attığını ve bir elektrik direğine tosladığını öğrenecekti. Kaza sonrasında hâlâ hayattaydı, ama gaz yüzünden bilincini

kaybetmiş, çok kısa bir süre sonra da kendine gelemeden ölmüştü. Michael'ın ailesini ve arkadaşlarını durumdan haberdar etme görevi Joe'ya düşecekti.

Joe usulca bulanık ve huzursuz bir uykuya daldı. Uzun zamandır uyumamıştı ve tam rüyasında Amanda'yı tren istasyonunda bir yerlere uğurladığını –trenle yolculuk eden kaldı mı?– görüyordu ki koridordaki telefon çalmaya başladı.

Bir platformun üstüne çıkmış, kızın rüya hareketleriyle yavaş çekim uzaklaşmasını izliyordu. Telefonun sesini rüyasında trenin motor gürültüsü olarak algılıyordu. Amanda ancak filmlerde ya da rüyalarda olabilecek bir şekilde kompartımanın penceresinden sarkmış ona el sallayıp öpücükler atıyordu; Joe da komik hareketlerle o öpücükleri havada yakalayıp cebine koyuyormuş gibi yapıyordu. Gözleri yaşlıydı, onun sonsuza kadar geri dönmeyeceğini, bir daha hiç karşılaşmayacaklarını biliyordu sanki. "Gitme!" diye yalvardı, daha doğrusu yalvarmaya çalıştı. Sesi çıkmıyordu. "Geri dön!"

Bilinçaltımızın biçimsiz arzularımıza dayattığı şeyler çok tuhaf. Görünmez, kokusuz bir gazla kendinden geçmiş bir adam bulutlardaki bir delikten yıldızları gördüğünü ve ölüm şarkısını duyduğunu düşlüyor; uykunun kollarındaki bir başkası, gerçek dünyanın dışsal müdahalelerini gizli korkularının diline çeviriyor.

Telefonun ısrarla çalmaya devam ediyordu; ama Joe tam olarak uyanamamıştı. Telefonun sesi bu kez Amanda Early'nin sarı hareli kahverengi gözlerini başının üstünde bir noktaya dikerek sakin ve huzurlu bir sesle durmadan tekrar ettiği bir cümleye dönüşmüştü:

"Seni seviyorum, elveda. Seni seviyorum, elveda."

Yunan mitolojisinde yılan saçlı kadın. Medusa olarak da bilinir. Oysa Medusa, çok güzel bir kız olarak dünyaya gelmiş ve sonradan Athena tarafından bir gorgona dönüştürülmüştür.

2009 ve 2010'da beş büyük çizgi roman ödülünü alan bir ustalık ürünü…

Yarım Kalan Şarkı

Victor Jara

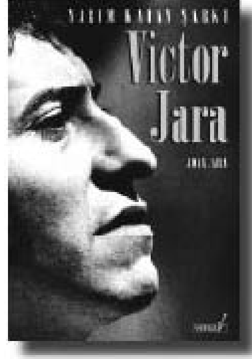
Yazar: Joan Jara

Victor Jara, general Pinochet yönetimindeki Şili ordusunun 11 Eylül 1973'te yaptığı askeri darbeden birkaç gün sonra binlerce kişiyle birlikte gözaltında tutulduğu spor salonunda işkenceyle katledildi.

Diktatörlük Victor'u susturmak istedi. Çünkü onun gitarı zenginler için değildi, şarkısı devrimciydi. O şarkısını ezilenlerin, yoksulların ve yoksunların çığlığı gibi söylüyordu.

O şarkı bitmedi, bitmeyecek… Şimdi ve daima!

Joan Jara hem aşkı hem de yoldaşı olan Victor'u tanışmalarından başlayıp, Salvador Allende önderliğindeki Halk Birliği içindeki mücadelelerine kadar büyük bir tutku, cesaret ve samimiyetle anlatıyor.

Uçma Sanatı

Bir İspanya İç Savaşı Hikayesi

Çizer: KİM Yazar: Antonio Altarriba Ordoñez

2009 ve 2010'da beş büyük çizgi roman ödülünü alan bir ustalık ürünü…

XX. yüzyılın güçlü bir tarihsel anlatısı ve hepimizin karşı karşıya geldiği insanlıkdışı koşulları temsil eden bir tasviri. Eser beklenmedik ve şaşırtıcı, türünün ifade etme kapasitesini bir adım daha öteye taşıyor ve rüştünü kabul ettiren bir anlatı olarak çizgi romanın olgunlaşmasında bir dönüm noktası halini alıyor. Bu kitabın kendine özgü kimliğiyle son yılların en büyük romanları arasında olduğu kaydedilmeli. İspanyolların tarihini yeniden yazan ve yazacak, ustaca işlenmiş bir eserle karşı karşıyayız.

Antonio Martin Martinez

Uçma Sanatı

